

КНИЖКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

НІМЦІ В УКРАЇНІ

Науково-допоміжний
бібліографічний показник
1917—1941рр.

КНИЖКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

Етноси України

НІМЦІ В УКРАЇНІ

Науково-допоміжний
бібліографічний покажчик
1917—1941рр.

Київ
1998

З М І С Т

Передмова	7	21.5. Кооперація.....	54
Бібліографічний показник	10	22. Техніка. Промисловість.....	55
1. Право.....	10	23. Медицина.....	56
2. Автономія.....	11	24. Культура. Освіта. Наука.....	57
3. Історія.....	11	24.1. Культура.....	57
3.1. Загальні питання.....	11	24.2. Освіта.....	58
3.2. XI — XVIII ст.	12	24.2.1. Статистика дитячих садків,	
3.3. XIX ст.	13	дитбудинків, шкіл, технікумів і	
3.4. 1914 — 1917 рр.	14	відділів при інститутах.....	60
3.5. 1918 — 1920 рр.	14	24.2.2. Педагогіка.....	60
3.5.1. Повстання німецьких колоністів.....	20	24.2.3. Методика викладання.....	62
3.6. 1921 — 1941 рр.	20	24.2.4. Ліквідація неписьменності.....	65
4. Українсько-німецькі відносини.....	23	24.2.5. Підручники.....	66
5. Українська еміграція в Німеччині.....	25	Природознавство.....	66
6. Демографічні проблеми.....	26	Математика.....	68
7. Німецькі колонії в Україні.....	31	Фізика.....	71
7.1. Загальні питання.....	31	Хімія.....	72
7.2. Бессарабія.....	33	Географія.....	72
7.3. Волинь.....	33	Креслення.....	74
7.4. Галичина та Карпатська Русь.....	38	Суспільствознавство.....	74
7.5. Дніпропетровщина.....	38	Історія.....	74
7.6. Донеччина (Донбас).....	39	Комерція.....	75
7.7. Запоріжжя.....	39	Мова.....	75
7.8. Крим.....	39	Буквар.....	78
7.9. Миколаївщина.....	39	Література.....	79
7.10. Одещина.....	39	Педагогіка та психологія.....	82
7.11. Чернігівщина.....	40	Підручники для ліквідації	
8. Еміграція німців-колоністів.....	40	неписьменності.....	82
9. Історичне краєзнавство.....	41	Підручники з сільського	
10. Історіографія.....	43	господарства.....	83
11. Картографія.....	46	24.3. Наука.....	84
12. Антропологія.....	46	25. Преса.....	84
13. Топоніміка.....	46	26. Бібліотечна справа.....	85
14. Археологія.....	47	27. Музеї.....	86
15. Етнографія.....	48	28. Архівна справа.....	86
16. Природознавство.....	50	29. Мова.....	86
17. Математика.....	50	29.1. Словники.....	88
18. Фізика.....	51	30. Мистецтво.....	89
19. Астрономія.....	51	30.1. Образотворче мистецтво.....	89
20. Хімія.....	51	30.2. Музика.....	91
21. Сільське господарство.....	52	30.3. Театр.....	93
21.1. Загальні питання.....	52	30.4. Самодіяльне мистецтво.....	94
21.2. Сільськогосподарські колективи.....	53	31. Релігія. Теологія. Атеїзм.....	94
21.3. Тваринництво.....	53	31.1. Релігія.....	94
21.4. Сільськогосподарська техніка.....	54	31.2. Меноніти.....	100

31.3. Антирелігійна пропаганда	100
32. Філософія.....	102
33. Фольклор.....	104
34. Літературознавство	105
34.1. Персоналії.....	107
Бредель Віллі.....	107
Бреннер Герман.....	108
Гауптман Гергард.....	108
Гауф Вільгельм.....	108
Гейне Генріх.....	108
Гете Йоганн-Вольфганг.....	108
Гуттен Ульріх.....	109
Келлер Готфрід.....	109
Лессінг Готгольд-Ефраїм.....	109
Уланд Людвиг.....	109
Шіллер Йоганн-Фрідріх.....	110
35. Художня література.....	110
35.1. Проза.....	110
35.1.1. Проза (Оригінальна).....	110
35.1.2. Проза (Переклади).....	118
35.2. Поезія.....	124
35.2.1. Поезія (Оригінальна).....	124
35.2.2. Поезія (Переклади).....	127
35.3. Драматургія.....	128
35.3.1. Драматургія (Оригінальна).....	128
35.3.2. Драматургія (Переклади).....	131
35.4. Дитяча література.....	132
35.4.1. Проза.....	132
35.4.1.1. Проза (Оригінальна).....	132
35.4.1.2. Проза (Переклади).....	135
35.4.2. Поезія.....	138

35.4.2.1. Поезія (Оригінальна).....	138
35.4.2.2. Поезія (Переклади).....	139
35.4.3. Драматургія.....	139
35.5. Науково-популярна література.....	140
35.5.1. Наука і техніка.....	140
35.5.2. Подорожування.....	144
35.6. Публіцистика.....	146
36. Бібліографічні посібники. Довідкові видання. Періодичні видання	146
36.1. Бібліографічні посібники.....	146
36.2. Довідкові видання.....	148
36.3. Періодичні видання.....	149
36.3.1. Журнали.....	149
Журнали німецької спільноти в Україні.....	149
Німецькі журнали про Україну (Берлін, Мюнхен).....	151
Журнали української еміграції (Берлін, Відень).....	151
Журнали полонених українців (таборова преса в Німеччині).....	152
36.3.2. Газети.....	152
Газети німецької спільноти в Україні.....	152
Додатки до газет.....	156
Українські газети в Німеччині та Австрії.....	156
Газети полонених українців (таборова преса в Німеччині).....	157
Іменний покажчик.....	158
Покажчик назв книг та статей.....	173

INHALT

Vorwort	7	21.4. Landwirtschaftliche Technik.....	54
Literaturverzeichnis	10	21.5. Kooperation.....	54
1. Recht	10	22. Technik. Industrie	55
2. Autonomie.....	11	23. Medizin	56
3. Geschichte.....	11	24. Kultur. Ausbildung. Wissenschaft	57
3.1. Allgemeine Fragen.....	11	24.1. Kultur	57
3.2. XI — XVIII Jh.....	12	24.2. Ausbildung.....	58
3.3. XIX Jh.....	13	24.2.1. Anzahl von Kindergärten,	
3.4. 1914 — 1917 Jh.....	14	Kinderheimen, Schulen,	
3.5. 1918 — 1920 Jh.....	14	Fachschulen, der Abteilungen bei	
3.5.1. Aufstand der deutschen		den Hochschulen.....	60
Kolonisten	20	24.2.2. Pädagogik	60
3.6. 1921 — 1941 Jh.....	20	24.2.3. Unterrichtsmethode.....	62
4. Ukrainisch-deutsche Verhältnisse	23	24.2.4. Liquidation des Analphab	
5. Ukrainische Emigration nach Deutschland... 25		etentums.....	65
6. Demographische Probleme	26	24.2.5. Lehrbücher	66
7. Deutsche Siedlungen in der Ukraine..... 31		Naturgeschichte	66
7.1. Allgemeine Fragen.....	31	Mathematik	68
7.2. Bessarabien	33	Physik	71
7.3. Wolhynien.....	33	Chemie.....	72
7.4. Galizien und Karpater Russ	38	Geographie.....	72
7.5. Dnepropetrowsker Gebiet	38	Zeichnen	74
7.6. Donbass.....	39	Gesellschaftskunde	74
7.7. Saporishja.....	39	Geschichte	74
7.8. Krim	39	Handelsbücher	75
7.9. Nikolaewer Gebiet	39	Sprache	75
7.10. Odessa Gebiet	39	Fibel	78
7.11. Tschernigower Gebiet.....	40	Literatur	79
8. Auswanderung der deutschen Kolonisten... 40		Pädagogik und Psychologie.....	82
9. Historische Heimatkunde.....	41	Lehrbücher für Analphabeten	82
10. Historiographie.....	43	Lehrbücher für Landwirtschaft.....	83
11. Kartographie	46	24.3. Wissenschaft	84
12. Anthropologie	46	25. Presse	84
13. Ortsnamen	46	26. Bibliothekswesen	85
14. Archeologie	47	27. Museen	86
15. Ethnographie	48	28. Archivalien	86
16. Naturgeschichte.....	50	29. Sprache	86
17. Mathematik	50	29.1. Wörterbücher	88
18. Physik.....	51	30. Kunst	89
19. Astronomie.....	51	30.1. Bildende Künste.....	89
20. Chemie	51	30.2. Musik	91
21. Landwirtschaft	52	30.3. Theater	93
21.1. Allgemeine Fragen.....	52	30.4. Laienkunst.....	94
21.2. Landwirtschaftliche Kollektive	53	31. Religion. Theologie. Atheismus.....	94
21.3. Tierzucht	53	31.1. Religion.....	94

31.2. Mennoniten	100
31.3. Antireligiöse Propaganda.....	100
32. Philosophie.....	102
33. Volkskunst	104
34. Literaturwissenschaft.....	105
34.1. Personalien	107
Bredel W.....	107
Brenner H.	108
Hauptmann G.....	108
Hauff W.	108
Heine H.....	108
Goethe J.W.	108
Gutten U.....	109
Keller G.	109
Lessing L.-E.	109
Uhland L.....	109
Schiller J.-Fr.	110
35. Schöne Literatur.....	110
35.1. Prosa	110
35.1.1. Orientalische Prosa.....	110
35.1.2. Prosa (Übersetzungen)	118
35.2. Dichtung.....	124
35.2.1. Orientalische Poesie.....	124
35.2.2. Poesie (Übersetzungen)	127
35.3. Dramaturgie	128
35.3.1. Orientalische Dramaturgie.....	128
35.3.2. Dramaturgie (Übersetzungen) ..	131
35.4. Literatur für Kinder.....	132
35.4.1. Prosa	132
35.4.1.1. Orientalische Prosa.....	132
35.4.1.2. Prosa (Übersetzungen)	135
35.4.2. Dichtkunst.....	138

35.4.2.1. Orientalische Dichtkunst.....	138
35.4.2.2. Dichtkunst (Übersetzungen) ..	139
35.4.3. Dramaturgie	139
35.5. Populärwissenschaftliche Literatur...	140
35.5.1. Wissenschaft und Technik.....	140
35.5.2. Reise.....	144
35.6. Publizistik.....	146
36. Literaturverzeichnisse. Nachschlagewerke.	
Periodische Druckschriften.....	146
36.1. Literaturverzeichnisse.....	146
36.2. Nachschlagewerke.	148
36.3. Periodische Druckschriften.....	149
36.3.1. Zeitschriften	149
Zeitschriften der deutschen	
Gemeinschaft in der Ukraine	149
Deutsche Zeitschriften für die Ukraine	
(Berlin, München).....	151
Zeitschriften der ukrainischen	
Emigration (Berlin, Wien)	151
Zeitschriften der gefangengenommenen	
Ukrainer ("Lagerpresse" in	
Deutschland)	152
36.3.2. Zeitungen	152
Zeitungen der deutschen	
Gemeinschaft in der Ukraine	152
Zeitungsanlagen	156
Ukrainische Zeitungen in	
Deutschland und Österreich	156
Zeitungen der Ukrainer	157
Namenverzeichnis	158
Bücher- u. Artikelverzeichnis	173

ПЕРЕДМОВА

Нова Україна є одним з важливих чинників європейської безпеки і світової політики, внутрішньої рівноваги в усій Східній Європі. Відомі потенційні духовні й природні багатства України обумовлюють можливість становлення її як рівноправного, економічно вигідного партнера для різних країн, особливо для Німеччини.

Німеччина — найактивніший іноземний інвестор, що є в Україні, і в її торговельному обміні посідає одне з чільних місць. Представники німецької спільноти в Україні, які проживають в різних регіонах, можуть сприяти в налагодженні економічних та культурних зв'язків між двома народами.

Перед другою світовою війною в Україні, включаючи Крим, проживало близько 500, за іншими відомостями 930 тисяч німців. Перші сліди німецьких місіонерів та купців з'являються у Києві в Х ст. Масове поселення німців-колоністів розпочалося у пустельних таврійських степах понад двісті років тому, коли на заклик російської імператриці Катерини II німецькі селяни вирушили на південь України піднімати цілину. Колоністи поселилися у багатьох регіонах України: Бессарабії, Волині, Галичині, Дніпропетровщині, Донбасі, Закарпатті, Запорозжі, Чернігівщині. Кожній німецькій сім'ї наділяли від 25 до 65 десятин землі. У німецьких колоніях ніколи не було поміщицького землеволодіння. Своєю працею на землі вони зробили колонії зразковими фермами. Німецькі поселення відзначалися своєрідними каркасними будівлями, млинами, кірхами, школами, трактирами. Майже в кожному німецькому поселенні були цегельня та пивоварня.

Становище німецьких колоністів стало різко погіршуватися після першої світової війни та революції 1917 р. Ще важче стало наприкінці 20-х — на початку 30-х років у зв'язку з колективізацією, антирелігійними кампаніями. Зразкові ферми вважалися куркульськими господарствами. Почалися масові репресії. Серед поселенців росло невдоволення Радянською владою, з'явилися емігрантські настрої.

Ретроспективний бібліографічний покажчик "Німці в Україні" (1917—1941 рр.) — актуальне видання з погляду реабілітації німців, що постраждали в ці роки в Україні і в Криму. Воно необхідне для етно-соціального відродження і розвитку культури німецької спільноти. До того ж сьогодні живий інтерес до історії, до забутих і навмисно заборонених книжок, втрачених документів та фактів. Німцям України необхідні знання і розуміння своєї історії та культури, духовного життя. Пропонована праця вперше в Україні на відміну від попередніх бібліографічних посібників* інформує читачів про видавничу діяльність німецьких колоністів різних регіонів України, наукові праці української еміграції в Німеччині та знайомить з німецькими джерелами про Україну.

Мета видання — надати допомогу науковим працівникам, викладачам та студентам, німецьким товариствам, редакторам національних видань, бібліотечним працівникам та всім, хто цікавиться історією та культурою німецьких колоністів в Україні.

До бібліографічного покажчика включено книжки, журнальні та газетні статті, що виходили в період 1917—1941 рр. на терені України і в Криму, а також і за їхніми межами.

У зазначений період, за нашими відомостями, виходило 20 журналів та 39 газет німецької спільноти в Україні; 4 німецькі журнали про Україну (в Берліні, Мюнхені); 18 журналів, 12 газет української еміграції в Австрії та Німеччині; 2 журнали та 4 газети полонених українців у Німеччині (таборова преса). Упорядники не мали змоги ознайомитися *de visu* з німецько-українською періодикою.

* Karasek-Langer A., Kleindienst (Pastor). Das Schriftum über die Deutschen in Wolhynien und Polesien // Die Deutschen Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen.— 1931.— H. 22.— S. 123—136; Seefeldt Fritz. Quellenbuch zur deutschen Ansiedlung in Galizien unter Kaiser Joseph II.— Plauen, 1935 [1934]; Doroschenko D. Die Ukraine und das Reich.— Leipzig, 1941.

При укладанні бібліографічного покажчика постало чимало проблем у доборі та систематизації джерел, що пов'язані зі своєрідними катаклізмами в історичній долі німецької спільноти й особливостями українсько-німецьких відносин. Упорядники прийняли методичне рішення включити до покажчика німецькомовну літературу, видану в 1917—1941 рр. в Австрії, Німеччині, Чехословаччині з огляду на те, що на території Галичини (1772—1918 рр.) та Буковини (1774—1918 рр.) була австрійська колонізація; Закарпаття було під владою Австро-Угорщини в 1867—1918 рр. На всіх цих територіях формувалася українська культура, що ґрунтувалася на цивілізованих демократичних принципах. Це знайшло своє відображення у підготовці перших кадрів українського греко-католицького духовництва, у створенні Наукового товариства ім. Шевченка — національного академічного об'єднання, у навчанні українських студентів, у заснуванні в 1921 році групою відомих українських учених та учасниками віденського студентського товариства "Січ" Українського вільного університету, а також у створенні Українського соціологічного інституту.

Під час першої світової війни в Берліні, а в 1920—1945 рр. у Празі найяскравіші постаті української еміграції організували визначні наукові центри. Крім того, внаслідок першої світової війни частина українців, яка воювала на боці Російської імперії, опинилася в полоні на території Німеччини в 3-х великих таборах: Раштатт (земля Баден-Вюртемберг), Вецляр (земля Гессен), Зальцведель (географічна область Альтмарк), в Австрії — табір у Фрайштадті. У таборах були бібліотеки, просвітні та політичні осередки.

Українське питання завжди викликало зацікавлення з боку політиків та науковців Австрії та Німеччини. Періодичні видання цих держав публікували матеріали не лише власних кореспондентів, але давали можливість представникам українських еміграційних організацій висловлюватися про українські проблеми.

Усі ці кола мали свої видавництва і періодичну пресу німецькою та українською мовами. Інформацію про більшість видань подано у бібліографічному покажчику.

Посібник має таку будову: передмова, головна частина і допоміжні покажчики авторів та назв книг і статей.

Матеріал згруповано у 36 розділів, присвячених усім сферам життя німецької спільноти в Україні.

Перший розділ "Право" містить бібліографічні відомості про закони та розпорядження для німецьких колоній, колгоспів.

Про імміграцію німців в Україну, про внесок фахівців у створення Київських головних залізничних майстерень, про повстання колоністів на Одещині в 1919 р. проти більшовицького режиму подає інформацію розділ "Історія".

У розділі "Демографія" дослідник зможе простежити територіальне розселення колоністів, статистику німецького населення.

У колоніях здійснювалася велика робота з вивчення етнографічних особливостей різних груп населення (менонітів, швабів та інших). Матеріали на цю тему зібрані у розділі "Етнографія".

Розділ "Мова" охоплює джерела про наукові розробки з мовних питань, вивчення діалектів, а також характеризує українські говірки Республіки німців Поволжя.

Розділ "Освіта" подає відомості про школи в німецьких колоніях, а також містить зібрання німецьких підручників для педагогів та школярів з різних предметів.

Про релігійне виховання, діяльність римо-католицьких, євангельсько-лютеранських, євангельсько-реформістських, менонітських громад інформує розділ "Релігія. Теологія. Атеїзм".

Прагнення німецьких колоністів до витоків духовної культури виявились у сотнях видань оригінальної прози, поезії, драматургії (Г.Гейне, Й.В.Гете, Ф.Шіллер, "Пісні про Нібелунгів", Р.Рільке, Г.Е.Лессінг та інші); у перекладах німецькою мовою кращих творів світової літератури, у

доборі науково-популярної літератури для дітей і юнацтва. Відомості про ці джерела зібрані в розділі "Художня література".

Останній розділ "Бібліографічні посібники. Довідкові видання. Періодичні видання". У розділі зібрані відомості про бібліографічні покажчики, що характеризують окремі сфери життєдіяльності німецьких колоністів. Подана інформація про німецькі журнали і газети, які видані в Україні й про Україну, видання української еміграції і полонених. Слід зазначити, що до цього періоду має відношення посібник: Романенчук Богдан. Бібліографія української книги в Великонімеччині за час війни (вересень 1939 — грудень 1941).— Львів; Краків: Укр. вид-во, 1942.— 32 с.

Матеріали у межах розділів розташовано за алфавітом. В основу покладено українську абетку. Усі іноземні видання розміщено за алфавітом перекладів, російські — подано за звучанням літер. Наприклад, энергия — енергія. В окремих випадках подано анотації довідкового характеру. В описах усіх видань, крім російських, зроблено переклад прізвища автора та назви твору українською мовою.

У деяких описах наведено неповні бібліографічні відомості, оскільки їх взято з бібліографічних покажчиків, прикнижкових та пристатейних списків літератури.

Покажчик укладено на основі фондів таких бібліотек: Львівської наукової бібліотеки ім. В.Стефаника НАН України, Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Короленка, Книжкової палати України, Національної бібліотеки України ім. В.Вернадського (м. Київ), Кримської державної універсальної наукової бібліотеки ім. І.Франка (м. Сімферополь), бібліотеки Сімферопольського державного університету, бібліотеки Краєзнавчого музею м. Сімферополя, Миської бібліотеки м. Севастополя, Російської національної бібліотеки (м. Санкт-Петербург).

Цінним джерелом відомостей у підготовці цього видання виявився бібліографічний покажчик: Труды русской, украинской и белорусской эмиграции, изданные в Чехословакии в 1918—1945 гг.: (Библиогр. з биогр. данными об авторах). Т. 1, ч. 1,2,3.— Praha: Národní knihovna česke republiky, 1996.— 1472 с.

До бібліографічного покажчика включено унікальний ілюстративний матеріал художнього оформлення книжок, за добір яких укладачі висловлюють подяку працівникам архіву Книжкової палати України.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

1. Право

1. **Die einheitliche** Landwirtschaftssteuer für das Jahr 1928-29 / Deutsch von N.Dück.— Ch.: Zentralverlag, [1928].— 36 S.
Єдиний сільськогосподарський податок на рік 1928-29.
2. **Gesetz** über die Selbstbesteuerung.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 12 S.
Закон про самоврядування.
3. **Musterstatut** für das landwirtschaftliche Artel: Angenommen vom II Unionskongress der Kollektivisten-Stossbrigadler und bestätigt vom Rat der Volkskommissare der UdSSR und vom Zentralkomitee der KP(B)SU am 17 Februar 1935.— Ch.; K.: Dershsilgospwydaw, 1935.— 46 S.
Зразковий статут сільськогосподарської артілі.
4. **Instruktion** über die Arbeit der Dorfratskommissionen: Instruktions-abteilung des Allukr. Zentralvollzugskom.— Ch.; Odessa, 1929.— 30, [2] S.
Інструкція про роботу комісій сільських Рад.
5. **Gesetzbuch** über Familie, Vormundschaft, Ehe und Zivilstandesakten.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 120 S.
Книга законів про сім'ю, опіку, шлюб, громадянський стан.
6. **Kriminalgesetzbuch** der Ukrainischen Sozialistischen Räterepublik.—Zentralverlag, 1930.—132 S.
Кримінально-процесуальний кодекс Української Радянської Соціалістичної Республіки.
7. **Der Strafgesetzentwurf** polnische. T. 1 / Die deutsche übersetzung hat der Vorstand der strafflichen Abteilung Univ. Prof. Makarewicz (Lwów) besorgt.— Lwów: Nakl. Komisji Kodyfikacyjnej R.P., 1928.— 22 S.
Польський закон про штрафи. Т. 1.
8. **Wolkow G.J.** Das Erbrecht: Übersetzung aus dem russ.— Ch.: Verlag des Volkskommissariates für Justiz der USSR, 1926.— 53, [3] S.
Волков Г.Й. Право успадкування.
9. **Glinsky A.** Erfolge und Mangel in der Arbeit unter der nationalen Minderheiten.—Zentralverlag, 1932.— 80 S.
Глинський А. Досягнення й хиби в роботі серед національних меншостей.
10. **Einiges** über die Genossenschen Kredit Luzk // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— F.2.— S. 14.
Дещо про товариський кредит Луцька.
11. **Karasek Alfred.** Vom Dorfrecht der Deutschen in der Polesie // Volk und Heimat.— Kattowitz, 1930.— № 199.
Карасек А. Сільське право німців у Поліссі.
12. **Kierski Kazimierz.** Prawa mniejszości niemieckiej w Polsce.— Poznań: Związek Obrony Kresów Zachodnich, 1923.— 96 S.
Керський К. Права німецької меншості в Польщі.
13. **Laubert Manfred.** Das Heimatrecht der Deutschen in Westpolen: Die Entwicklung des deutschen Anteils an der Bevölkerung und dem Grundbesitz in den an Polen abgetretenen Gebieten.— Bydgoszcz: Druk. A.Dittmana, [1925].— 35, [1] S.
Лауберт М. Державні права німців у Західній Польщі.
14. **Lück Kurt.** Veränderte Rechtslage der Deutschen in Wolhynien // Nation und Staat.— 1929.— März.— S. 621.
Люк К. Зміна правового становища німців на Волині.

15. **Lück Kurt.** Zur Rechtslage der deutsche Minderheit in Wolhynien: "Vertragsmäßiger Minderheitenschutz" und die Wirklichkeit // Nation und Staat.— 1928.— H. 5.— S. 338—342.
Люк К. Правове становище німецької меншості на Волині.
16. **Naumann.** Wie die Deutschen in Wolhynien entrechtet werden: Das Ende der deutschen Genossenschaftsbank in Luzk // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— № 8.— S. 166.
Науман. Як німці на Волині будуть позбавлені громадянських прав: Кінець нім. товариського банку в Луцьку.
17. **Jahresbericht** der Verwaltung der Spar-und Darlehensgenossenschaft "Promkredit" für das Jahr 1924/25.— Odessa, 1925.— 31, [1] S.
Річний звіт правління ощадного та позикового товариства "Промкредит" за 1924/25 р.
18. **Rothecker L.** Zum fünfjährigen Jubiläum des "Promkredit": Betrag zur Wirtschaftsgeschichte des Selzer Rayons.— Odessa: ["Promkredit"], 1928.— 36 S.: II.
Ротекер Л. До 5-річного ювілею "Промкредит".
19. **Stoliński Z.** Die deutsche Minderheit in Polen.— Warschau: Institut zur Erforschung der Minderheitsfragen, 1928.— Wol. in den Aufs.: s. 64,75.
Столинський Ц. Німецька меншість у Польщі.
20. **Chrzyszcz J.E.** Nadanie prawa niemieckiego dla Jaworowa // XIV Sprawozdanie Gimnazjum w Jaworowie za rok szkolny 1932/33.— S. 3—24.
Хроніч Й.Е. Надання німецького права для Яворова.
21. **Vierter Jahresbericht** der Spar-und Darlehensgenossenschaft "Promkredit" für das Jahr 1926/27.— Odessa: ["Promkredit"], 1928.— 26 S.: II.
Четвертий звіт про заощадження і позики товариства "Промкредит" за 1926/27 рр.
22. **Schleuning J.** Die Landliquidationsgesetze und die deutsche Wolhynier // Ostdeutsche Monatshefte, Sonderh. Rußland.— 1925.— H. 12.— S. 1226—1230.
Шлойнінг Й. Ліквідаційний земельний закон і німці Волині.

2. Автономія

23. **Althausen Ernst.** Die Deutschen in Wolhynien // Schriften zum Selbstbestimmungsrecht der Deutschen.— Berlin, 1919.— № 6.
Альтхаузен Е. Німці на Волині: Документи з права самовизначення німців.
24. **Чемеринский.** Автономия немецких колоний // Одес. коммунист.— 1920.— № 260, 1 июля.

3. Історія

3.1. Загальні питання

25. **Грушевський М.** Німеччина // Грушевський М. Всесвітня історія. Ч. 2.— К., 1920.— С. 38—40.
26. **Грушевський М.** Німеччина. Скандинавські краї // Грушевський М. Всесвітня історія в короткім огляді. Ч. 2.— К., 1917.— С. 37—42.
27. **Krupnyckyj B.** Geschichte der Ukraine / Im Auftrag des Ukrainischen Wissenschaftlichen Instituts in Berlin.— Leipzig: Otto Harrassowitz, 1939.— [4], 329, [1] S., 4 Karten.
Крупницький Б. Історія України.
28. **Krupnyckyj Borys.** J. Chr. Engels Geschichte der Ukraine // Abhandlungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes in Berlin.— Berlin; Leipzig, 1931.— Bd. 3.— S. 75—110.— Abdruck: Berlin, 1931.— 36 S.

- Крупницький Б.** Історія України Й. Хр. Енгеля.
 29. **Krupnyckij Borys.** Johann Christian von Engel und die Geschichte der Ukraine.— Berlin, 1931.— 53 S.
Крупницький Б. Йоган Христіан фон Енгель та історія України.
 30. **Lans H.** Ukraine.— Berlin: Verlag von Georg Stilke, 1918.
Ланс Х. Україна.
 31. **Leibbrandt Georg.** Forschungen zur Geschichte des deutschen Volkstums in Rußland // Revue de synthése.— 1931.— № 1, Juni.— S. 81—94.
Лейббрандт Г. Історія німецького народу в Росії.
 32. **Radke E.** Etwas aus alter Zeit // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 14.— S. 111.
Радке Е. Дещо з давніх часів.
 33. **Сергеев И.И.** Мирное завоевание России немцами.— Пг., 1917.— 146 с.
 34. **Sering M.** Westrußland in seiner Bedeutung für die Entwicklung Mitteleuropas.— Leipzig; Berlin, 1917.— (Auch über die Deutsche in Wolhynien Nachrichten).
Серінг М. Західна Росія та її значення в розвитку Центральної Європи.
 35. **Stieda W.** Deutsche Gelehrte als Professoren an der Universität Moskau // 36. заходознавства.— К., 1930.— Вип. 2.— С. 113—134.
Стіда В. Німецькі учені — професори в Московському університеті.
 36. **Jaworsky M.I.** Kurzgefasste illustrierte Geschichte der Ukraine / Mit einem Vorworte von Ch. Rakovsky versehen; Übersetzung von V. Jacyszyn.— [Ch.]: Ukrainas Staatsverlag, 1925.— 167, [1] S.
Яворський М.І. Коротка ілюстрована історія України.

3.2. XI—XVIII ст.

37. **Apisdorf Curch Feige.** Das Handwerke und die Handwerkerzünfte im mittelalterlichen Lemberg.— Wien, 1925.— 137 S.
Апісдорф К. Кустарі і ремісничі цехи в середньовічному Львові.
Дисертація зберігається у бібліотеці Віденського університету.
 38. **Беркут Л.** Про ідеологію в німецьких цезаристів середніх віків // Зап. Іст.-філол. Від. / ВУАН.— 1927.— Кн. 10.— С. 116—131.
 39. **Winter Eduard.** Die Kämpfe der Ukrainer ober Ungarns um eine nationale Hierarchie im Theresianischen Zeit alter // Kyrios.— 1939-1940.— Bd. 11.— S. 129—141.
Вінтер Е. Боротьба українців за національну незалежність проти панування угорців в часи Терези.
 40. **Haintz Otto.** Karl XII und Peter der Große vor Poltawa, 1709 // Preußische Jahrbücher.— 1929.— Bd. 215, H. 1—2.
Гайнц О. Карл XII і Петро Великий під Полтавою, 1709.
 41. **Kyselevskij Volodymyr J.** Der ukrainische Adel des XVII Jahrhunderts.— Wien, 1924.— 94 Bl.
Киселевський В. Українське дворянство в 17 ст.
Дисертація зберігається у бібліотеці Віденського університету.

42. **Conrad Jacob.** Hildebrandt's dreifache schwedische Gesandtschaftreise nach Siebenbürgen, der Ukraine und Constantinopol (1656—1658) / Hrsg. und erläutert von F.Babinger.— Leiden, 1937.
Конрад Я. Потрійна подорож шведського посла в Трансильванію, Україну і Константинополь (1656—1658).
43. **Kuzniak Mykola.** Der Adel und die Bauer in Galizien.— Wien, 1924.— 118 Bl.
Кузняк М. Дворянство і селянство в Східній Галичині.
Дисертація зберігається у Австрійській Національній бібліотеці та бібліотеці Віденського університету.
44. **Kurka A.** Dzieje i tajemnice Lwowskiej policji z czasów zaboru austriackiego, 1772—1918.— Lwów, 1930.— 88 S.
Курка А. Історія і таємниці львівської поліції за часів австрійського завоювання, 1772—1918.
45. **Мякотин В.А.** Очерки социальной истории Украины в XVII—XVIII вв.— Прага: Пламя; [Берлин]: Ватага, 1924—1926.
Т. 1, вып. 1.— 1924.— 285 с.
Т. 1, вып. 2.— 1926.— 263 с.
Т. 3, вып. 3.— 1926.— 217 с.
46. **Nolde E.** Die Vernichtung der ukrainischen Autonomie durch die russischen Zaren // Die Ukraine.— Berlin, 1920.— Jg. 2.— S. 201—211, 249—255; Jg. 7, H. 1.— S. 7—13.
Нольде Е. Знищення української автономії російським царизмом.
47. **Perfekij Eugen.** Historia Polonica Jána Długosza a nemecke letopisectvo.— Bratislava: Filozofická fakulta, 1940.— 211 s.— (Spisy filozofickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave; 28).
Перфецький Є. Історія Польщі Яна Длugoша і німецьке літописання.
48. **Петровський М.** Розгром німецьких "псів-рицарів" під Раковором в 1268 році: Сторінка з минулого нашої батьківщини // Вісті.— 1938.— 5 черв.
49. **Rusiński Władysław.** Uwarstwienie ludności wiejskiej w królewstwach Prus Królewskich w drugiej połowie XVII w. / Instytut Popierania Polskiej Twórczości Naukowej (Warszawa).—Lwów: Sgł. Kasa im. J. Mianowskiego; Druk. L. Wiśniewski, 1937.— 28 s.—Odb. z: Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych.— 1937.— Т. 6.
Русинський В. Розшарування сільського населення Королівської Прусії в другій половині XVII ст.
50. **Sitschinski V.** Papierfabriken in der Ukraine in XVI-XVIII Jahrhundert // Gutenberg-Jahrbuch.— 1941.— S. 23—29.
Січинський В. Паперові фабрики в Україні XVI-XVIII ст.

3.3 XIX ст.

51. **Alexejew M.** Ein Brief des Fürsten Repnin an A.W.Schlegel // 36. заходознавства.— К., 1930.— Вип. 2.— С. 135—144.
Алексеев М. Лист князя Репніна А.В.Шлегелю.
52. **Антонович М.** Иозеф Геррес: Вістун німецької єдності / Передм. Д.Донцова.— Львів: Книгозбірня Вісника, 1934.— 64 с.
53. **Антонович М.** Князь Репнін, генерал-губернатор Саксонії.— Берлін: Укр. наук. ін-т, 1936.— 63 с., 1 портр.
54. **Грушевський М.** Германське об'єднання. Прусія й Бісмарк і європейська політика в 1860-х рр. // Грушевський М. Всесвітня історія в короткім огляді. Ч. 6. Європа в другій половині XIX в.— К., 1918.— С. 57—66.

55. **Грушевський М.** Німеччина й Австрія в 1870-х рр. // Грушевський М. Всесвітня історія в короткім огляді. Ч. 6. Європа в другій половині XIX в.— К., 1918.— С. 119—127.
56. **Губер В.** Перші кроки роцдельців: 3 подорожніх нарисів та листів В.Губера / Зібр. і оброб. К.Мундінт; Пер. з нім. Б.Воронов; з рос. пер. О.Варава.— [К.]: Дніпров. союз спожив. союзів України, 1919.— 57 с.: іл.— (До 75-х роковин роцдельського т-ва (1844—1919).
57. **Kohl.** Ein deutsches Zeugnis für die Ukraine aus den vierziger Jahren // Die Ukraine.— Berlin, 1918.— Н. 1.
Коль. Німецьке свідчення про Україну 40-х років.
58. **Липа Ю.** Україна сто літ тому в очах чужинця: [Подорожі по Південній Росії Йогана Георга Коля] // Неділя.— Львів, 1928.— Ч. 11—12.
59. **Окунь С.** Це було 1879 року: [Київ. Голов. залізнич. майстерні, організовані бельгійцями й німцями] // Глобус.— 1929.— № 24.— С. 379—380.

3.4. 1914—1917 рр.

60. **Андрієвський В.** 3 минулого: (1917-й рік на Полтавщині).— Берлін: Укр. слово, 1921.— 367 с.
61. **Walter Elze.** Tannenberg: Das deutsche Heer von 1914, seine Grundzüge und deren Auswirkung im Sieg an der Ostfront: Im Einvernehmen mit dem Reichsarchiv.— Breslau, 1928.— 370 S. + 15 Karten.
Вальтер Е. Лісна гора: Нім. армія в 1914 р., її значне просування і наслідки для перемоги на Схід. фронті.
62. **Донцов Д.** Історія розвитку української державної ідеї.— Вінниця: Вид-во т-ва "Просвіта", 1917.— 99, 1 с.
Переклад з німецької мови публікації того ж автора під назвою: Die ukrainische Staatsidee und der Krieg gegen Rußland.— Berlin, 1915.— 68 S.
63. **Trotzkyj M.** Die ukrainische national-politische Bewegung.— Wien: Verlag des Bundes zur Befreiung der Ukraina, 1917.— 31 S.
Троцький М. Український націонал-політичний рух.

3.5. 1918—1920 рр.

64. **Алексеев И.Н.** Кровь, пролитая нашими людьми, не прошла даром: Из воспоминаний старого большевика [о борьбе луган. красногвардейцев с нем. оккупантами в 1918 г.] // Соц. Донбасс.— 1937.— 4 дек.
65. **Баркар Ф.** У боротьбі проти німецьких окупантів [у 1918 р.: Спогади] // Комуніст.— 1937.— 24 берез.
66. **Боротьба українського народу проти загарбників:** До 20-річчя розгрому нім. окупації на Україні: [Ст. і документи] // Комуніст.— 1938.— 16 листоп.
67. **Винниченко В.** Єдиний революційно-демократичний національний фронт.— Прага; Берлін: Нова Україна, 1923.— 24 с.
68. **Высокому Германскому Правительству:** [Обращение Главной Директории Крым. Татар. Нац. Совета № 38 21 июля 1918 г.] // Изв. Таврич. учен. арх. комис.— Симферополь, 1920.— № 57.— С. 26—30.— Протоколы заседания ТУАК.
69. **Гольденвейзер А.А.** Из киевских воспоминаний (1917—1920гг.) // Революция на Украине по мемуарам белых.— М.; Л., 1930.— С. 1—63.
Німці і поляки в Києві.

70. **Doroschenko D.** Die auswärtige Politik des ukrainischen Staates im Jahre 1918 // Die Ukraine.— Berlin, 1921.— Н. 7, Juli.— S. 148—164.
Дорошенко Д. Зовнішня політика української держави в 1918 р.
71. **Дорошенко Д.** Історія України 1917—1923 рр. Т. 2. Українська Гетьманська Держава 1918 року.— Ужгород: Свобода, 1930.— 510 с.— Те ж.— Ужгород; Лондон; Нью-Йорк; Торонто: Свобода (СБУ).— 427 с.: іл. + дод.
72. **З документів** про німецьку окупацію України в 1918 році: [Іст. документи] // Вісті.— 1937.— № 10, 12 січ.
73. **Зиблікевич Е.** Зі споминів січовика (1914—1919).— Відень, 1924.— 16 с.
74. **Из истории** гражданской войны на Украине в 1918 г. // Крас. арх.— 1939.— Т. 4— С. 73—102.
Документи про боротьбу українського народу проти австро-німецьких окупантів у 1918 р.
75. **Кедрин І.** Берестейський мир: З нагоди 10-тих роковин 9/II 1918 — 9/II 1928 р.: Спомини та матеріали / Зладив і попередив вступом І.Кедрин.— Л.; К.: Червона Калина, 1928.
76. **Кокошко С.** Останні німецькі дні на Україні: (10 літ тому: Спогади) // Глобус.— 1928.— № 24.— С. 386—387.
77. **Кравс А.** За українську справу: Спомини про III-й корпус УГА після переходу за Збруч.— 1937.
Автор німецького походження.
78. **Крах** германской оккупации на Украине: По документам оккупантов.— М., 1936.— 205 с.— (История граждан. войны в документах. Материалы и документы по изучению истории Великой пролетар. революции и граждан. войны в СССР; Вып. 1).
79. **Крымское** краевое правительство в 1918—1919 г. / [Зап. В.С.Налбандова; Предисл. А.Гуковского] // Крас. арх.— 1927.— Т. 3 (22).— С. 92—152.
Окупація Криму німцями.
80. **М.И. Под немецкой** пятой: Документы о гетманщине // Летопись революции.— 1924.— № 3(8).— С. 189—203.
81. **Manewitsch D.** In jenen Tagen (1917—1920) / Aus dem russ. E. Weller.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 138 S.
Маневич Д. В ті дні.
82. **Ми** це пам'ятаємо!: [Австро-нім. окупація в Україні: Ст., документи] // Червона армія.— 1937.— № 39, 18 лют.
83. **Могилянський Н.М.** Трагедия Украины: (Из пережитого в Киеве в 1918 г.) // Революция на Украине по мемуарам белых.— М.; Л.— 1930.— С. 115—135.
Німці в Києві.
84. **Немецкая** оккупация на Николаевщине: [К 20-летию прихода интервентов на Украину: Документы Николаев. арх.] // Юж. правда.— 1938.— 1 марта.
85. **Німецька** окупація України в 1918 році: Дипломат. і військ. листування окупантів // Більшовик України.— 1936.— № 5.— С. 68—79.
86. **Німецька** окупація України в 1918 році: (Документи) // Більшовик України.— 1936.— № 9.— С. 70—80.
87. **Die deutsche** Okkupation der Ukraine: Geheimdokumente.— Strasbourg: Promethee, 1937.—246 S.
Німецька окупація України: Секретні документи.
88. **Німецькі** окупанти грабували український народ: Документи про нім. окупацію на Україні // Соціаліст. Харківщина.— 1937.— № 46, 26 лют.— Передрук з: Правда.— 1937.— 24 февр.
89. **Німецькі** окупанти на Київщині: (Дев'ятнадцять років тому): [Документи] // Пролет. правда.— 1937.— 3 берез.

90. **Німецько-австрійська** інтервенція на Україні. Т. 1 / Центр. арх. упр. УСРР. "Арх. Рад. України"; Підгот. до друку П.Пташинський.— Х.: Пролетар, 1933.— 236 с.— (Матеріали до громадян. війни на Україні).
91. **Освободительная** война украинского народа против немецких оккупантов: Документи и материалы / Комис. по истории граждан. войны при ЦК КП(б)У.— Б.м.: Партиздат, 1938.— XV, 623 с.
92. **Під гнітом** німецького імперіалізму: (1918 р. на Київщині): Ст., спогади, документи, хроніка / Від. Київ. окрпарткому для вивчення історії Жовт. революції та КП(б)У.— Х.: Держвидав України, 1927.— 304 с.
93. **Полянкер Г.** Рассказ партизана: [Борьба с нем. оккупантами на Украине] // Сов. Украина.— 1938.— 14 июня.
94. **Порка** селян: З протоколу селян с. Ташино Анатоліїв. волості Одес. повіту: [Австро-нім. окупація на Україні] // Ворошиловець.— 1937.— № 47, 26 лют.
95. **Ратнер Є.** Пам'ятаємо!: [Нім. інтервенти на Україні: Зі спогадів старого партизана П.І.Савчука з с. Антоновка Буцьк. р-ну Київ. обл.] // Комуніст.— 1938.— 6 жовт.
96. **С вилами** на немцев: [Борьба укр. народа против интервентов]: (По рассказам крас. партизан. тт. Н.К.Демченко, А.М.Компаненко, М.А.Мурзы и др.) / Записал А.Радин // Сов. Украина.— 1938.— 28 мая.
97. **Солтанов М.** О мартовском восстании Николаевского пролетариата против немецких оккупантов: Воспоминания // Літопис революції.— 1923.— № 3.— С. 25—29.
98. **Хазан М.** З минулого: [Нім. окупація в спогадах селян с. Полошки Глухів. р-ну Чернігів. обл.: Нарис] // Більшовик.— 1937.— 10 жовт.
99. **Чого** прийшли німці на Україну?: Офіціал. повідомлення, думки, розмови.— 4-те вид., випр.—[К.]: Відродження, 1918.— 16 с.
100. **Як німецькі** окупанти грабували український народ: Документи про нім. окупацію на Україні // Більшовик.— 1937.— № 48, 28 лют.; Червона армія.— 1937.— № 46, 28 лют.; Чорномор. комуна.— 1937.— № 48, 28 лют.
101. **А.Г.** Київ у боротьбі за жовтень: [Німці в Києві] // Глобус.— 1929.— № 20.— С. 316—317.
102. **Адамов І.А.** Розклад австро-німецької окупаційної армії на Україні в 1918 році // Чорномор. комуна.— 1937.— 9, 11 берез.
103. **Адамов-Рудинський М.** Київський комсомол у німецько-гетманському підпіллі 1918 р. / Київ. філія Ін-ту історії партії та Жовт. революції на Україні (Істпарт.); Юн. секція (Істмол).— К., 1932.— 28 с.— (XV річниця Київ. орг. ЛКСМУ, 1917-1932).
104. **Андрієвський В.** З минулого. Т. 2. Від Гетьмана до Директорії. Ч. 1. Гетьман. Ч. 2. Директорія.— Берлін: Укр. слово, 1923.— 310 с.
105. **Білоусов С.** Вітчизняна війна українського народу: [Розгром нім. окупантів в 1918 р.] // Комуніст.— 1938.— 17 листоп.
106. **Валовень К.** Екзекутори: [Нім. окупанти на Україні] // Більшовик.— 1937.— № 35, 12 лют.
107. **Вишневський В.** Восемнадцатый год: [К 20-летию разгрома нем. оккупантов на Украине] // Сов. Украина.— 1938.— 17 нояб.
108. **Вікторов Є.** Оборона Херсона [від німецьких окупантів у 1918 р.] // Більшов. шлях.— 1938.— 6 квіт.
109. **Власенко Б.** Над Десной: К 20-летию разгрома нем. оккупантов на Украине // Сов. Украина.— 1938.— 12 нояб.
110. **Вольфсон Б.** Изгнание германских оккупантов из Крыма.— Симферополь: Крас. Крым, 1939.— 60 с.

111. Герасимов Є. До двадцятиріччя вигнання німецьких окупантів з України // Вісті.— 1938.— 12 листоп.
112. Герасимов Є. Розгром німецьких окупантів в 1918 році [в Україні] // Комуніст.— 1938.— 12 листоп.; Комсомолец України.— 1938.— 14 листоп.; Більшов. правда.— 1938.— 17 листоп.; Соц. Харківщина.— 1938.— 17 листоп.
113. Gerassimow E., Erlich M. N. Schtschors: Ein Kampfweg / Deutsch von M. Owruzka.— К.: Ukrdershnazmenwydaw, 1938.— 220 S.: II.
Герасимов Є., Ерліх М. Н. Щорс.
114. Горбвий М. Гуцульська сотня УСС [січові стрільці] // Літопис Червон. калини.— 1931.— С. 19.
Отаман генерального штабу УГА А. [Альфонс] Ерле.
115. Городецький Є. Крах німецької окупації на Україні // Комсомолец України.— 1937.— № 36, 14 лют.
116. Городецкий Е.Н. Отечественная война против германских оккупантов в 1918 году на Украине.— М., 1941.— 20 с.
117. Деникин А.И. Гетманство и Директория на Украине // Революция на Украине по мемуарам белых.— М.; Л.— 1930.— С. 136—185.
Німці в Україні.
118. Экземпларский В.М. Германская военная доктрина и ее военно-педагогическое значение.— [К.]: Поезд-типография Политупр. Киев. воен. округа, [1921].— 7 с.— Без тит. л.— В конце текста: В.М. Экземпларский.
119. Эрде. Революция на Украине: От керенщины до нем. оккупации.— Х.: Пролетарий, 1927.— 274 с.
120. Залізняк М. Державний устрій Німеччини.— К.: Серп і Молот, 1918.— 51 с.
121. Зиновьев Г. Проблемы Германской Революции.— Х.: Госиздат Украины, 1923.— 77, [3] с.
122. І.П. Визвольна війна українського народу проти німецьких окупантів у 1918 році // Більшовик України.— 1937.— № 4—5.— С. 103—120.
123. Йосипенко П., Лисогоров Д. Розгром [німецьких окупантів: Боротьба селян. бідноти с.Петриківки за владу Рад] // Зоря.— 1938.— 17 листоп.
124. Йосипенко С. Пролетаріат Донбасу в боротьбі проти наступу на Україну німецько-австрійського імперіалізму (березень-квітень 1918 р.) // Під марксист.-ленін. прапором.— 1936.— № 1 (11).— С. 127—128.
125. Кардаш Г. Карабиновці пригадують: [Нім. окупанти в Павлоград. р-ні Дніпропетр. обл.]: (20 років тому) // Зоря.— 1937.— 8 жовт.
126. Карпинець І. Історія 8-ої Самбірської бригади // Літопис Червон. Калини.— 1932.— № 6—8, 10—12; 1933.— № 2—6; 1934.— № 3—8, 11, 12; 1935.— № 1, 3—8, 10, 12.
Старшини німецького походження: Ерліх Ганс - поручник УГА, Лянг — сотник УГА, Якверт Ріхард — сотник генштабу УГА.
127. Кіллерог М. Громадянська війна на Україні і німецька інтервенція 1918 р. // Під марксист.-ленін. прапором.— 1936.— № 1 (11).— С. 30—82.
128. Ковальчикъ Янъ Я. Прусская Польша, источникъ существования для германского милитаризма / Пер. съ англ. Б.Н.Третьякова.— К., 1918.— 59 с., IV вкл. л. табл.
129. Косарик Д. Як наш Тарас німцям лиха натряс: [До 20-річчя розгрому нім. окупантів в Україні] // Сов. Украина.— 1938.— 17 листоп.
130. Кулик И.Т. Отечественная война: [К 20-летию разгрома нем. оккупантов в Украине] // Сов. Украина.— 1938.— 17 нояб.

131. **Куприянов Д.А.** Крах германской интервенции в 1918 г. [в Украине] // Сов. Украина.— 1938.— 18 нояб.
132. **Kutschabsky W.** Die Westukraine im Kampfe mit Polen und dem Bolschewismus in den Jahren 1918—1923.— Berlin: Junker und Dünhaupt, 1934.— 439 S., 6 Karten.— (Schriften der Kriegsgeschichtlichen Abteilungen im Historischen Seminar der Friedrich-Wilhelms-Universität Berlin, Allgemeine Reihe; H. 8).
Кучабський В. Західна Україна в боротьбі з Польщею і більшовизмом в 1918—1923 pp.
133. **Лога В.** За землю радянську: [Боротьба селян. бідноти с. Синяківки і с. Мельниківки Ніжин. р-ну Чернігів. обл. проти нім. окупантів] // Більшовик.— 1938.— 17 листоп.
134. **Локатош И.** Харьковские коммунары в боях с немцами: Эпизоды граждан. войны // Літопис революції.— 1924.— № 3(8).— С. 76—82.
135. **Лукомский А.С.** Противосоветские организации на Украине и начало гетманства // Революция на Украине по мемуарам белых.— М.; Л.— 1930.— С. 196—211.
Німці в Україні.
136. **Люблинський Т.** Як прийшли німці // Літ.-наук. вісн.— К., 1918.— Груд.— С. 202—216.
137. **Марков С.Ф.** Отечественная война украинского народа против германских интервентов в 1918 г.— М.: Госполитиздат, 1941.— 64 с.
138. **Мильгром И.** Разгром австро-немецких оккупантов в Одессе: [К 20-летию] // Большев. знамя.— 1938.— 27 нояб.
139. **Міхєєв І.** Розгром німецької окупації на Україні // Комуніст.— 1938.— 8 лют.; Більшовик.— 1938.— 11 лют.; Соц. Молдавія.— 1938.— 11 лют.
140. **Німецька окупація на Україні** // Комуніст.— 1937.— № 41, 13 лют.
141. **Павлович М. (Волонтер).** Україна як об'єкт міжнародної контрреволюції / Пер. з рукопису О.Б.; За ред. І.В.Ключко.— Х.: Всеукр. вид-во, 1920.— 23 с.
Відомості про німців.
142. **Переверзєв М.** Повстання миколаївського і херсонського пролетаріату проти німецьких окупантів // Більшовик України.— 1938.— № 4.— С. 24—35.
143. **Петровський М.Н.** Історичні уроки: [Боротьба укр. народу проти нім. і пол. загарбників] // Комуніст.— 1938.— 17 листоп.
144. **Премислер І.** Всеукраїнський залізничний страйк у 1918 р.: [З історії боротьби укр. народу проти нім. окупантів] // Пролет. правда.— 1938.— 8 лип.
145. **Премислер І.** До історії німецької окупації на Україні в 1918 році // Під марксист.-ленін. прапором.— 1936.— № 3 (13).— С. 26—37.
146. **Премислер І.** Розклад німецької армії на Україні в 1918 році: З підготовлюваної роботи "Крах німецької окупації" // Пролет. правда.— 1938.— 8,9 жовт.; Червон. кордон.— 1938.— 14,15 жовт.
147. **Премислер І.** Серпневі бої: До 20-річчя визвольної війни укр. народу проти нім. окупантів // Пролет. правда.— 1938.— 12 серп.
148. **Прорахувалися панове!:** Плани, яким не здійснитись: [Австро-нім. окупація в Україні] // Червона армія.— 1937.— № 39, 18 лют.
149. **Пташинський П.** До історії німецько-австрійської інтервенції на Україні // Арх. Рад. України.— 1932.— № 1—2.— С. 64—106.
150. **Радек К.** Крушение германского империализма и задачи международного рабочего класса: (Докл., прочит. в окт. 1918 г. в Моск. сов. театре).— Б.м.: Укр. центр. агентство по распространению лит., 1919.— 56 с.
151. **Революционный Харьков** в эпоху немецкой оккупации / В.Логинов, И.Петинский, Жуков-Бутков и др. // Летопись революции.— 1925.— № 2.— С. 11—35.

152. **Розенбліт С.Я.** Розгром німецької інтервенції на Україні // Пролет. правда.— 1938.— 14 лют.
153. **Розенфельд О.** Німеччина в смузі класових боїв.— [Х.]: Укр. робітник, 1932.— 40 с.
154. **Розправа** німецько-австрійських інтервентів над революційними робітниками в селі Канжі // Арх. Рад. України.— 1932.— № 1—2.— С. 93.
155. **Ряппо Я.** Восстание николаевского пролетариата против немцев // Летопись революции.— 1922.— № 1.— С. 107—123.
156. **Свердлов Б.** Молодь у боротьбі з [німецькою] окупацією // Молодняк.— 1936.— № 8.— С. 93—99.
157. **Скляренко С.** Переможці: [Нарис про боротьбу укр. народу проти нім. окупантів] // Комуніст.— 1938.— 16 листоп.
158. **Слуцкий А.** Разгром германо-австрийских оккупантов на Украине в 1918 году // Сов. Украина.— 1938.— 24 окт.
159. **Смирнов Ф.** Крах германской интервенции на Украине [в 1918 г.] // Большев. знамя.— 1938.— 20 нояб.
160. **Sokolowska Z.** Niemcy, jak gospodarowali w Polsce.— Warszawa.— 1921.— 15, [1] S.
Соколовська З. Як німці хазяйнували в Польщі.
161. **Стрельський В.** Сторінки з історії: [Австро-нім. окупація Миколаєва і боротьба пролетаріату за владу рад] // Більшов. шлях.— 1938.— 18 берез.
162. **Стрельцов А.** Незабутні дні: (Окремі факти нім. окупації на Чернігівщині [1918 р.]) // Більшовик.— 1937.— 3 берез.
163. **Сумський С.** Одиннадцять переворотів: (Граждан. война в Киеве) // Революция на Украине по мемуарам белых.— М.; Л., 1930.— С. 99—114.
Єврейські погроми. Німці в Києві.
164. **Fedenko Panas.** Der nationale und soziale Befreiungskampf der Ukraine.— Berlin: J.H.W. Dietz, 1923.— 79 S.
Феденко П. Національна і соціальна визвольна боротьба України.
165. **Velsen Stefan von.** Die Ukraine und wir: Ein Rückblick auf die deutsche Okkupation // Preußischen Jahrbüchern.— 1919.— Mai.— S. 260—266.
Фельзен С. Україна і ми: Погляд на нім. окупацію.
166. **Франц Г.** Оккупация германскими войсками Украины: (Зима 1918—1919 г.) // Историк и современник.— Берлін, 1922.— Кн. 2.— С. 262—269.
167. **Фурман Б.Л.** Розгром австро-німецьких окупантів на Україні: [До 20-річчя звільнення Одеси] // Чорномор. комуна.— 1938.— 27 листоп.
168. **Hammerstein Hans Frh. von.** Der Waffenstillstand 1918—1919 und Polen.— Berlin: Deutsche Verlagsgesellschaft für Politik und Geschichte, 1928.— 30 S.— (Einzelschriften zur Politik und Geschichte; Schrift 29).
Хаммерштайн Г.Ф. Перемир'я 1918—1919 і Польща.
169. **Хроніка:** Революційна Рада німецьких робітників (у Києві) // Більшовик.— 1919.— № 49, 12 черв.
- 170-1. **Чрезвычайная** миссія Гетьмана [П.Скоропадського] в Берлінь 17.8.1918; Надзвичайні післанники Гетьмана в Берліні 17.8.1918 // Око: Лл. укр. часопис.— Берлін, 1918.— № 5.
172. **Schrader Friedrich.** Eine Flüchtlingsreise durch die Ukraine: Tagebuchblätter von meiner Flucht aus Konstantinopel.— Tübingen, 1919.— VII, 123 S.
Шрадер Ф. Подорож біженця по Україні.
173. **Шухевич С.** Полковник УГА Альфред Шаманек // Літопис Червон. Калини.— 1930.— № 6.— С. 3—5.
Німці в Українській галицькій армії (1919 р.).

3.5.1. Повстання німецьких колоністів

174. **[Kampf um die Rätemacht in der Ukraine und in deutschen Dorfe].**— Ch.: [Центрвидав], 1927.— 68 S.
[Боротьба за владу Рад в Україні і в німецьких селах].
175. **Коган С., Менеберг Н.** Повстання куркулів у німецьких колоніях на Одещині (1919 р.) // Літопис революції.— 1929.— № 2.— С. 138—156; 1930.— № 2.— С. 1—27.
176. **Отголоски** восстания немцев-колонистов в Одессе 1919 г. // Пламя.— 1924.— № 7.— С. 6.
177. **Паля.** Памяти Одесских коммунаров // Одес. коммунист.— 1920.— № 284, 1 авг.
Повстання німців-колоністів (1919 р.).
178. **Подробности** контрреволюционного выступления в Одесском уезде // Одес. коммунист.— 1920.— № 283, 31 июля.
Повстання німців-колоністів (1919 р.).

3.6. 1921—1941 рр.

179. **Німецько-радянський договір** про дружбу і кордон між СРСР і Німеччиною [від 28 вересня 1939 р.: Текст] // Ком. пропагандист.— 1939.— № 10.— С. 6—7.
180. **Про надсилку** документів німецького та польського консульств через Уповноваженого НКЗСправ / Упрофос // Бюл. НКО УСРР.— 1927.— № 5.— С. 9—10.
181. **Бон В.** "Credo" і "vademecum" німецького фашизму: (З приводу кн. А.Гітлера "Mein Kampf") // Прапор марксизму.— 1929.— № 3.— С. 117—127.
182. **Weit F.** Landwirtschaft und Agrarverfassung der Südukraine (Neu-Rußland) unter Berücksichtigung der historischen Entwicklung (Berlin — Leipzig): Walter der Gruyter, 1927.— XVIII, 128 S.
Вайт Ф. Сільськогосподарські і аграрні перетворення півдня України (Нова Росія) в обставинах історичних перетворень.
183. **Wesolowski Johann Bohdan.** Lemberg: Ein wirtschafts- und verkehrgeographischer Beitrag.— Wien, 1941.
Весоловський Й. Львів.
Дисертація зберігається в Австрійській Національній бібліотеці.
184. **Haftl J.** Kampf dem Antisemitismus.— Ch.: Zentralverlag, [1929].— 32 S.— Ohne Umschlag.
Гафтл Й. Боротьбу антисемітизму.
185. **Gockel H.** Kulturrevolution.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 80 S.
Гоккель Г. Культурна революція.
186. **Herasymowytsh J.** Hunger in der Ukraine: Mit 46 Bild.— Берлін: Укр. слово, 1923.
Герасимович Й. Голод в Україні.
187. **Gorlis-Gromilo.** Offenbarungen aus der Todeszelle der OGPU: Das Schicksal des Otaman Ghmara: Tatsachenbericht eines Mitgefangenen.— Görlitz: Druck und Verlag von Hoffmann und Reiber, [1939].— 67, [1] S.
Горліс-Громило. Відкриття смертних камер ОГПУ.
188. **Из материалов** губсовещания немкоммунистов // Коммунист.— Одесса, 1922.— № 22.— С. 125—126.
189. **Карпатська Україна в боротьбі:** Збірник.— Відень: Вид. Укр. Прес. Служби, 1939.— 231, [3] с.
190. **König Johannes Karl.** Kulturpolitik des Faschismus // Neuland.— 1930.— № 21—22.— S. 10—12.

- Кеніг Й.К.** Культурна політика фашизму.
191. **Kisselew (Gromow) N.J.** Die Totenlager in der USSR.— Karlsbad; Leipzig: K.H. Frank, 1938.— VIII, 348 S.: Il.— Ebenso.— 2 Aufl.
  - Кисельов (Громов) Н.Й.** Табори смерті в СРСР.
  192. **Der blutige Feldzug des polnischen Faschismus in den okkupierten Landern der West-Ukraine /** Übersetzung aus des ukr. A.Matjuch; Sprachredaktion S.Nikel.— Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 35 S.
  - Кривавий** похід польського фашизму на окупованих землях Західної України.
  193. **Kriwulenko E.** Die Lehren der deutschen Reichtagswahlen.— Zentralverlag, 1930.— 34 S.
  - Кривуленко Е.** Уроки виборів до німецького Рейхстагу.
  194. **Криза** німецької соціал-демократії: [Збірник]: Пер. з нім.— [Х.]: Пролетар, 1931.— 92 с.— Зміст: В.Мюнценберг. Смертельний гріх II Інтернаціоналу; К.Радек. Стан у Німеччині й німецький соціал-фашизм; К.Зацерлянд. Криза в СПН; Гесмут Вальтер Бранн. Чому я покидаю СПН; Т.Нойбауер. На порятунок демократії: СПН озброює фашистську диктатуру. [Всього 8 статей].
  195. **Лилиенштерн Р. фон.** Звено (група): Боевая подготовка звена (группы) / Пер. с нем. Н.Махрова; Под ред. С.Харламова.— Х.: Воен.- ред. Совет Укр. воен. округа, 1923.— 30 с.
  196. **Лямспус В.** Человеческая война: Пер. с нем.— Х.: Труд, 1923.— 62 с.
  197. **М. С—Н.** Як живуть сучасні диктатори [Муссоліні, Гітлер, Сталін, Атажюрк] // Життя і знання.— Л., 1938.— Ч. 10 (133).— С. 294—295.
  198. **Макаров Ю., Лукацкий А.** Крым в планах германских фашистов // Крас. Крым.— Симферополь, 1936.— № 242.
  199. **Мицюк Олександр.** Фашизм.— Прага: О. Мицюк, 1930.— 20 с.
  200. **Немо.** Від першої світової війни до другої / З нім. рукопису пер. М. і Є.Касяненко.— Х: Укр. робітник, 1934.— 78, [2] с.— (До 20-річчя світової імперіалістич. війни).
  201. **Немотдел:** Нац. секции // Коммунист.— Одесса, 1921.— № 17.— С. 34.
  202. **Немцы-колхозники** АМССР разоблачают клевету германских фашистов // Крас. Бессарабия.— М., 1933.— № 8—9.— С. 37.
  203. **Die Unerträgliche Lage der Ukrainer in Polen:** An das Generalsekretariat des Völkerbundes in Genf.— [Prag: Der zentrale Exekutivausschuss der ukrainischen Emigrantenorganisationen in der Tschechoslowakei, 1931].— 7 S.
  - Нестерпне** становище українців в Польщі.
  204. **О коллективизации** немецких крестьянских хозяйств // Изв. Крым. обл. ком. ВКП(б).— Симферополь, 1929.— № 7.— С. 40—41.
  205. **Петрів Всеволод.** Суспільство й військо: Соц.-іст. нарис.— Прага; Берлін: Нова Україна, 1924.— 48 с.
  206. **Під прапором слави.**— Берлін: Нова доба, 1941.— 39, [1] с.
  207. **Р.Т.** Губсовещание немкоммунистов // Коммунист.— Одесса, 1922.— № 22.— С. 124—125.
  208. **Радек К.** Грядущая Германская революция и рабочий класс России: Перераб. для брошюры автором стеногр. докл. на пленумах Моск. Совета от 28/VIII с.г. и Харьк. Совета с участием правлений профсоюзов, фабзавкомов и членов КП(б)У от 8/IX с.г.— Х.: Путь просвещения, 1923.— 32 с.
  209. **Радек К.** Перспективы Германской революции.— Х.: Путь просвещения, 1923.— 36 с.
  210. **Радянсько-німецький договір** про ненапад: (Передова "Правды" від 24 серп. 1939 р.) // Комуніст.— 1939.— 26 серп.; Вісті.— 1939.— 26 серп.
  211. **Рубін В.** Люди німецького комсомолу: Юний герой Пауль // Більшовик.— 1937.— 4 лют.; Комсомолец України.— 1937.— 4 лют.

212. **Sakowski L.** Wir werden die Spione, Diversanten und Schädlinge restlos vernichten.—K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 86 S.
Саковський Л. Знищимо до кінця шпionів, диверсантів, шкідників.
213. **Sakowski L.** Über einige Methoden und Kniffe der ausländischen Spionageorgane und ihrer trotzkistisch-bucharinschen Agentur.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 78 S.
Саковський Л. Про деякі методи і способи іноземних розвідувальних органів та їх троцькістсько-бухаринської агентури.
214. **"S.W.U."**: Zum Prozess gegen den "Verband für Befreiung der Ukraine" // Neuland.— 1930.— № 6.— S. 14—17.
"С.В.У.": Про процес проти "Спілки визволення України".
215. **Treutler Wilhelm.** Bericht über die Großfahrt des Deutschen Pfadfinderbundes in die Ukraine: (Ostgalizien) vom 17. 8. bis 1. 9. 1928 // Waffenschmiede.— 1928.— Н. 6.—Ebenso.— Abdruck.— Bamberg, 1928.
Тройтлер В. Повідомлення про великий рейд спілки німецьких розвідників по Україні: (Схід. Галичина) від 17.8 до 1.9.1928.
216. **Ukraine:** Der zweitgrößte Staat der Sowjetunion // Das Neue Rußland.— (Berlin), 1929.— (Ukraine-Sonderheft; № 1—2).
Україна: Друга держава Радянського Союзу.
217. **Uranow S.** Über einige hinterlistige Handgriffe der Werbearbeit der ausländischen Spionage.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 30 S.
Уранов С. Про деякі підступні методи вербувальної роботи іноземних розвідок.
218. **Flacas S.** Das Problem der Kulturrevolution und des neuen Menschen // Neuland, 1930.— № 17—18.— S. 25—29; № 19—20.— S. 41—44; № 21—22.— S. 29—32.
Флакас С. Проблема культурної революції та нова людина.
219. **Fondis Fr.** Kanada, Deutschland oder die Sowjetunion!: Die Ursachen, Triebkräfte, Folgen und Lehren der Konterrevolutionären Auswanderungsbewegung.— Ch.: Staatsverlag der Ukraine, 1930.— 88 S.
Фондіс Ф. Канада, Німеччина чи Радянський Союз!: Причини, рушійні сили, наслідки та уроки контрреволюції.
220. **Fondis Fr.** Das deutsche Dorf der Ukraine zu den bevorstehenden Räteumwahlen.— Zentralverlag, 1930.— 40 S.
Фондіс Ф. Німецьке село на Україні напередодні перевиборів до Рад.
221. **Fürnberg F.** Die Judenfrage und der Antisemitismus.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 28 S.
Фюрнберг Ф. Єврейське питання і антисемітизм.
222. **Culukidze Miheil.** Die Ukraine: 45 Millionen Ukrainer leben ohne eigenen Staat.— Leipzig: W. Goldmann, 1939.— 107, [3] S.— (Weltgeschehen).
Цулукідзе М. Україна: 45 мільйонів українців живуть без своєї держави.
223. **Шпигуни і диверсанти за роботою:** [Збірка ст.].— K.: Соцеквидав, 1937.— 79, [1] с.— Із змісту: Отто Віндт. Німецька таємна військова розвідка; Н.Міф. Німецька таємна військова розвідка.
224. **Шульц.** Что надо сделать в немецких деревнях // Изв. Крым. обл. ком. ВКП(б).— 1929.— № 4.— С. 22—23.
225. **Яке діло селянинові до німецької революції:** (Селянин повинен знати всю правду).— Х.: Пролетар, 1924.— 64 с.
226. **Яке діло українським селянам до німецької революції.**— Х.: Шлях освіти, 1923.— 32 с.

4. Українсько-німецькі відносини

227. Договір між Україною та Німеччиною.— [Х., 1922].— 8 с.
228. Загально-українська культурна рада у Відні: (Звідомлене): Від 5 лютого 1915 до жовтня 1917 року.— Л., 1918.— 119 с.
229. Мирний договір між Українською Народньою Республікою з одної і Німеччиною, Австро-Угорщиною, Болгарією і Туреччиною з другої сторони [від 9 лютого 1918 р.].— К.: Друк. Р.К.Лубковського, Б.р.— 20 с.— Б. тит. арк.— Описано за текстом.
230. А.Л. Украинская экономическая делегация в Берлине и в Вене // Киев. мысль.— 1918.— № 29.
Зустріч з українським парламентарним клубом..
231. Alter Moses Leser. Die auswärtigen Handelsbeziehungen Lembergs im XV.Jh.— Wien, 1917.
Альтер М. Іноземні торговельні відносини зі Львовом в XV ст.
Дисертація зберігається у бібліотеці Віденського університету.
232. Антонович М. Матеріяли до вербування українців у пруську армію XVIII віку // Пр. Укр. іст.-філол. т-ва в Празі.— Прага, 1939.— Т. 2.— С. 17—21.
233. [Барвінський Б.] Йосиф II а університет Франца I у Львові: З нагоди нового століття, 1817—1917.— Л.: Просвіта, 1917.— 7 с.— На тит. арк. псевдонім автора: Т.Вінковський.— Відб. з Календаря "Просвіти" на 1918 р.
234. Барвінський Б. Предтеча університету ім.Франца I у Львові [1784 р.] // Зап. Наук. т-ва ім.Шевченка.— Л., 1918.— Т. 125.— С. 1—41.
235. Бовдаренко С. Германский фашизм и Украина.— М.; Л.: Соцэкгиз, 1934.— 104 с.
236. Борщак І. Арешт Войнаровського: (Із сер. "Європа і Україна") // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка.— Л., 1925.— Т. 138—140.— С. 131—157.
Навчання і арешт у Гамбурзі племінника Мазепи.
237. Відозва Українського Державного Союзу до німецького народу // Наше село.— Одеса, 1918.— № 4.— С. 12—14.
238. Возник М.О. Як пробудилося українське народне життя в Галичині за Австрії.— Л., 1924.
239. Heiden Marcus. Das Jahr 1847 in Galizien.— Wien, 1927.—142 Bl.
Гайден М. 1847 рік в Галичині.
Дисертація зберігається в Австрійській Національній бібліотеці та в бібліотеці Віденського університету.
240. Геншафт А. Експортні перспективи України на німецькому ринкові // Комуніст.— 1928.— № 214.— С. 5.
241. Гнатюк В. Причинки до пізнання Гуцульщини // Зб. Наук. т-ва ім. Шевченка.— Л., 1917.— Т. 123—124.— С. 1—25.
Етнографічний опис Гуцульщини, складений на початку 50-х рр. діятинським мандатором-німцем Тадеушем Крахом.
242. Горбань М. Два листи лейденського студента-українця 1763 р. // Ювілейний збірник на пошану академіка М.С.Грушевського.— К., 1928.— Т. 1.— С. 241—244.
243. Добровольський Л. До первісної ідеології М.П.Драгоманова: (Лист до М.М.Шульженка) // Зап. Іст.- філол. Від. / ВУАН.— К., 1926.— Кн. 7—8.— С. 385—398.
Ставлення М.П.Драгоманова до німців.
244. Заїкин В. Апостол словян св. Адальберт на Русі: Перед 950-ми роковинами смерти св. Адальберта // Поступ.— Л., 1930.

- Святий Адальберт — римо-католицький місіонер і просвітителі слов'янства, єпископ Київський, а пізніше архієпископ і митрополит Магдебурзький.*
245. **Kaindl R.** Die deutsche Kulturarbeit in Galizien in Spiegel der geschichtlichen Zeugnisse und der polnischen Sprache // Karpathen Land.— 1928.— Н. 2.— С. 56—65.
Кайндл Р. Німецька культурна робота в Галичині у дзеркалі історичних подій та польської мови.
246. **Kuziela Z.** Der Deutsche Schweitpold Fiol als Begründer der ukrainischen Buchdruckerkunst (1491) // Gutenberg-Jahrbuch.— 1936.— С. 73—81.— Ebenso.— Abdruck.— Mainz, 1936.
Кузеля З. Німець Швайтпольд Фіоль як засновник українського книгодрукування (1491).
247. **Levicka Irina.** Das Jahr 1848 und die Ukrainer in Österreich.— Wien, 1925.— 163 Bl.
Левицька І. 1848 рік і українці в Австрії.
Дисертація зберігається в бібліотеці Віденського університету.
248. **Левицька І.** Українці в першій Австрійській соймі 1848—1849 р. // Життя і знання.— Л., 1929—1930.— Ч. 3 (27).— С. 71—74.
249. **Лист** до центрального комітету КП(б): (Укр. комуністи в Берліні: Сергій Вікул, Євген Гуцайло та Марко Бардах) // Вісті.— 1920.— № 257, 30 жовт.
250. **Лоський І.** Українці на студіях в Німеччині в XVI—XVIII ст. // Зап. Наук. т-ва ім.Шевченка.— Л., 1931.— Т. 151.— С. 99—110.
251. **Lück Kurt.** Deutsche Aufbaukräfte in der Entwicklung Polens, Forschungen zur Deutsch-Polnischen Nachbarschaft im Ostmitteleuropäischen Raum / Mit einem Geleitwort von Hermann Rauschnig.— Plauen: Verlag Günther Wolff; Druk. "Papierodruk" (Poznań), 1934.— XVII, 680 S.— (Ostdeutsche Forschungen / Hrsg. von Viktor Kauder; Bd. 1).
Люк К. Німецькі творчі сили в розвитку Польщі, дослідження німецько-польського сусідства в середньовічному східноєвропейському просторі.
252. **Миханько М.** Українці двічі причинилися до увільнення Відня // Життя і знання.— Л., 1934.— Ч. 5 (80).— С. 154.
253. **На Украйнь:** Конфликт между "Кіевской Радой" и германцами: (От собствен. кор.) // Известия.— М., 1918.— № 55, 26 марта.
254. **Німеччина й українці.**— [Берлін]: Нова доба, 1941.— 32 с.
255. **Оляничин Д.** До історії торгівлі Руси—України з Балтикою, зокрема ж Стародуба з Кенігсбергом наприкінці XVII й поч. XVIII ст. // Зап. чина св. Василя Великого.— Л., 1935.— Т. 6, вип. 1—2.— С. 16—40.
256. **Оляничин Д.** Із матеріалів до українсько-німецьких політичних зносин другої половини XVIII в. // Зап. Укр. наук. ін-ту в Берліні.— 1927.— Т. 1.— С. 113—139.— Рец.: Петровський М. [Рецензія] // Україна.— 1928.— Кн. 4.— С. 137—138.
257. **Оляничин Д.** Українсько-бранденбурзькі політичні зносини XVII ст. // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка.— Л., 1931.— Т. 151.— С. 151—179.
258. **Оляничин Д.** Уривки з праць чужинців про Україну в минулому: [Йоган Гердер про Україну; Про гетьмана К.Розумовського] // Життя і знання.— Л., 1931—1932.— Ч. 9 (57).— С. 260—261.
259. **Ouvrier H.** Ukrainer und Polen — Ein Vergleich // Zeitschrift für Geopolitik.— 1938.— Н. 5.— С. 361—364.
Оуфрієр Г. Українці і поляки — порівняння.
260. **П.Д.** Додатковий договір Німеччини з Росією і Україна: (Про кордони укр.) // Нова рада.— 1918.— № 165.
261. **Смаль-Стоцький С.** Федір Гартнер: (Посмерт. спомин) // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка.— Л., 1925.— Т. 136—137.— С. 239—248.

Федір Гартнер — професор Чернівецького університету, викладач румунської мови, автор першої наукової української граматики.

262. **Студенти-українці** в Німеччині // Наук.-техн. вісн.— 1926.— № 12.— С. 33.
263. **Тисяченко Г.** Початок друкарства на Україні: [Укр.-нім. зв'язки XVI ст.] // Червон. шлях.— 1924.— № 4—5.— С. 206—225.
264. **Тутковський П.** Дещо з старих книжок про Київ і Україну: Нім. подорожі Блязіуса і Петцольда, XIX ст. // Україна.— 1924.— № 3.— С. 98—103.
265. **"Увистко":** Український виставочний комітет.— К.: Друк. "Прогресс", 1918.— 64 с.
Улаштування українсько-німецько-австрійсько-угорської промислової виставки у Києві 1918 р.
266. **Українські** гімназійні курси у Відні в шкільному році 1916—1917.— Відень, 1917.— 64 с.
267. **Українсько-галицький** посол в Німеччині (Микола Василько) // Робітн. газ.— 1918.— № 413, 10 листоп.
268. **Чижевський Дмитро.** Магістр Йоган Гербіній та його книга про київські печери 1675 р. // Книголюб.— Прага, 1927.— № 3.— С. 20—34.
269. **Шайтан М.Э.** Германия и Киев в XI в. // Летопись постоян. ист.-археогр. комис., 1926.— Л., 1927.— Вып. 1.
270. **Щурат В.** Джерело звісток Гендльовика про запорожців // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка.— Л., 1919.— Т. 128.— С. 21—38.
Німецький автор (1789 р). про заселення запорожців на турецькому кордоні.
271. **Schtschurat W.** Über die Quellen der Broschüre Händlowicks über die Zaporoger // Veröffentlichungen der Schewtschenko-Gesellschaft der Wissenschaften.— Lemberg, 1919.— Bd. 128.
Щурат В. Про джерела брошури Гендльовика про запорожців.

5. Українська еміграція в Німеччині

272. **Г.А.** Свято українців у Німеччині // Комуніст.— 1928.— № 16, 19 січ.
273. **Громадський** комітет у Відні // Письмо з Просвіти.— 1922.— Річник 9, ч. 7—8 (1 лют.).
274. **Даниш Н.** Наше шкільництво на еміграції у Відні (1914—1917) // Рокова хвиля: Літ.-наук. зб.— Львів, 1917.— Відб. з Календаря Товариства "Просвіта" на 1918 р.
275. **Doswitni O.** In der Fremde.—Ch.; K.: Staatsverlag der national Minderheiten der USSR.—30, [2] S.
Досвітній О. На чужині.
276. **З життя** українських робітників за кордоном: (Утікачі з польської армії в Німеччині) // Пролет. правда.— 1926.— № 35, 13 лют.
277. **Запомоговий** комітет у Берліні // Письмо з Просвіти.— 1922.— Річник 9, ч. 7—8 (1 лют.).
278. **Nimtschuk Iwan.** Die erste ukrainische politische Emigration.— Wien, 1923.— 125 S.
Німчук І. Перша українська політична еміграція.
Дисертація зберігається в бібліотеці Віденського університету.
279. **Оляничин Д.** Пам'ятки із минулого українського духовно-культурного життя в Кенігсбурзі // Наук. зб. в 30-ту річницю наук. праці проф. Івана Огієнка.— Варшава, 1937.
280. **Статут** товариства "Видавництво української молоді": Засноване 10.XII.1922: Ухвалено на других Загальних Зборах Ініціативної Групи у м.Берліні 29 груд. 1922 р.— Б. тит. арк.
281. **Terletzky O.** Die Ukrainer in Deutschland, 1915—1918.— Lager Rastatt.— 136 S.
Терлецький О. Українці в Німеччині, 1915—1918.
282. **Терлецький О.** Українці в Німеччині, 1915—1918. Т. 1. Історія української громади в Раштаті.— К.; Лейпціг: Укр. накладня, 1919.— 429 с.

283. **Українська школа у Відні** // Письмо з Просвіти.— Л.— 1922.— Річник 9, ч. 47—48 (15 груд.).
284. **Українське життя на чужині: Громадський комітет у Відні; Громадський комітет у Празі; Український комітет у Латвії; Запомоговий комітет у Берліні; Українське товариство для допомоги збігцям [у Варшаві]** // Письмо з Просвіти.— Л., 1922.— Річник 9, ч. 7—8 (1 лют.).
285. **Український Національний Конгрес [у Відні]** // Письмо з Просвіти.— Л., 1922.— Річник 9, ч. 9—10 (15 лют.).
286. **Беймлер Г.** У таборі смерті Дахау: Чотири тижні у руках коричневих бандитів: (Нарис) / Пер. з нім. Дечина // Червон. шлях.— 1933.— № 11—12.— С. 124—160.
287. **Быструков В.** Из жизни гражданских пленных в немецких концлагерях // Літопис революції.— 1926.— № 3—4 (18—19).— С. 106—134.
288. **Вороницын И.** У немцев: Очерки полит. тюрьмы и ссылки.— Х.: Госиздат Украины, 1923.— 128 с.
289. **З'їзд полонених українців у Німеччині** // Більшовик.— 1920.— № 210, 5 листоп.
290. **Назарук Осип.** Над золотою липою: В таборах Укр. Січ. Стрільців.— Wien: Накладом Укр. Боевої Управи, 1917.— 104 с.: фотоіл.— (Б-ка Укр. Боевої Управи; Ч. 2).
291. **Ніковський А.** Українське життя в німецькому полоні // Нова рада.— 1917.— № 68, 20 черв.
292. **Петро Ч.** Полонені українці в Німеччині // Нова рада.— 1917.— № 80, 5 лип.
293. **Соколович Г.** Терновий венец: Картины Талергофа, юдоль слёзъ, плача и смерти.— Ужгород, 1923.— 78 с.
294. **Федоричка І.Ф.** Талергоф або русько-українська Голгофта...: Опис мук і страждання галицько-українського народу під герман. ярмом в часі всесвітньої війни на заслання у Талергофі 1914—1917 р. рукою мученика й очевидця.— Коломия, 1923.— 71 с.

6. Демографічні проблеми

295. **Awdienko M.** Weshalb wird die allgemeine Volkszählung im Sowjetbunde durchgeführt.— Ch.: Statistische Zentralerwaltung der USRR, 1926.— 13, [3] S.
Авдієнко М. Чому буде проводиться загальний перепис населення.
296. **Althausen Ernst.** Woher stammen die vielen Deutschen in Polen? // Wolhynischer Bote.— Luzk.— 1928.— F. 22.— S. 170.
Альтхаузен Е. Звідки походить багато німців у Польщі?
297. **Артемівська округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 59 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 1; Міське населення.— С. 2.
298. **Бердичівська округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 52 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
299. **Білоцерківська округа: [Стат. характеристика] / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— 57 с.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
300. **Весь Херсон: Стат.-экон. и лит. справ. на 1925 г.**— Херсон: Изд. Окркомпрома, 1925.— 252 с.— Из содерж.: А.Петражицкий. Херсон: Ист. очерк.— С. 141—149; Население.— С. 158—159; Партийные организации.— С. 187.
Заселення міста переселенцями з Німеччини. Німецьке населення у процентному відношенні. Німецькі секції при Окркомі КП(б)У.
301. **Вінницька округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 58 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 3.

302. **Волинська округа:** [Стат. характеристика] / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— 58 с.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Національний склад сільського населення.— С. 1; Національний склад населення у процентному відношенні.— С. 2.
303. **Вся Україна та АМСРР:** Економічно-адресовий довід.— Рік вид. 6-й.— Х.: Госп-во України, 1931.— LXXII, 896 с.— Із змісту: УСРР: (Етно-геогр. нарис).— С. 18—19; Національні меншості на Україні.— С. 214—219.
Відомості про національний склад населення УСРР; кількість німецьких районів і сільрад; німецьке населення за переписом 1926 р. у процентному відношенні; німецьке сільське і міське населення в абсолютних числах; територіальна концентрація німців; кількість німецьких шкіл у 1926 році та 1930—31 навчальних роках; кількість німецьких індустріальних та сільськогосподарських технікумів, відділень при інститутах; кількість газет, журналів центральних та на периферії, що видавались німецькою мовою.
304. **Глухівська округа:** [Стат. характеристика] / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— 44 с.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
305. **Гуманська округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 55 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
306. **Дніпро-Петровська округа:** [Стат. характеристика] / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— 55 с.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 1; Міське населення.— С. 2.
307. **Badania z dziejów społecznych i gospodarczych / Pod red. F. Bujaka.** № 3—35.— Lwów; Warszawa, 1916—1939.
Z. 3: Persowski F. Osady na prawie ruskiem, polskiem, niemieckiem i wołoskiem w ziemi Lwowskiej: Studium z dziejów osadnictwa.— 1926.— 160 S.: il. + 3 l.k.
Дослідження в справах суспільних і господарчих.
Зош. 3: Персовський Ф. Поселення по закону російському, польському, німецькому і італійському на землях Львівських: Дослідження з історії поселення.
308. **Запорізька округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 48 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 1; Міське населення.— С. 2.
309. **Зінов'ївська округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 50 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 1; Міське населення.— С. 2.
310. **Кам'янецька округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— IX, 48 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
311. **Київська округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 80 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 3.
312. **Die Zahl der Deutschen Sowjet Wolhynien // Deutsche Post aus dem Osten.**— Berlin, 1929.— № 4.
Кількість німців у Радянській Волині.
313. **Kleindienst Alfred.** Das Deutschtum Wolhynies im Lichte der Zahlen // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 50.— S. 397.
Клайндінст А. Німці Волині в світлі статистики.
314. **Конотопська округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 62 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 1; Міське населення.— С. 2.
315. **Коростенська округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 48 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 1; Міське населення.— С. 2.

316. **Кравченко В.** Німецькі та чеські колонії: [Статистика нім. та чес. населення] // Знання.— 1927.— № 9.— С. 23—26.
317. **Кременчуцька округа** / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— VIII, 56 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
318. **Криворізька округа**: [Стат. характеристика] / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— VIII, 52 с.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 2; Міське населення.— С. 3.
319. **Kubijowitsch W.** Das geographische Bild und die Bevölkerung der Ukraine // Handbuch der Ukraine.— Leipzig, 1941.— S. 1—30.
Кубійович В. Географічні формоутворення і населення України.
320. **Kubijowitsch W.** Das Donetzbecken // Osteuropa.— Königsberg; Berlin, 1936.— Jg. XII, H. 2.— S. 96—108.
Кубійович В. Донецький басейн.
321. **Kubijowitsch W.** Die Entwicklung der Bevölkerung der Ukraine in den Jahren 1890—1932 // Archiv für Bevölkerungswissenschaft und Bevölkerungspolitik.— 1936.— H. 5.— S. 281—296.
Кубійович В. Зміна складу населення України в 1890—1932 pp.
322. **Kubijowitsch Wladimir.** Die Städte der Ukraine // Ukrainische Kulturberichte.— 1935.— № 16.— S. 5—7.
Кубійович В. Міста України.
323. **Kubijowitsch W.** Die Verteilung die Bevölkerung in der Ukraine / Hrsg. vom Ukrainischen Wissenschaftlichen Institut.— Berlin, 1934.— 39 S., 1 Karte.— (Beiträge zur Ukrainekunde; H. 2).
Кубійович В. Розміщення населення в Україні.
324. **Куп'янська округа**: [Стат. характеристика] / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— VIII, 44 с.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 3.
325. **Kutzner E. G.** Ukrainische Siedlungen: Ein Beitrag zur Siedlungs- und Hausgeschichte: Mit 51 Abbildungen.— Berlin: der Zirkel, 1922.— 52 S.— Dissertation.
Кутцнер Е.Г. Українські поселення.
326. **Langbein Otto.** Wandlungen in der Raumverteilung der UdSSR-Städte // Zeitschrift für Geopolitik.— 1938.— № 4.
Ландбайн О. Зміни в територіальному розміщенні населення в містах СРСР.
327. **Лубенська округа** / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— VIII, 56 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
328. **Луганська округа** / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— VIII, 48 с.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
329. **Матеріали** по статистике Мелитопольского округа за 1924-й год / Мелитоп. окр. стат. бюро.— Мелитополь, 1925.— 106 с.: табл.— Из содерж.: Распределение учащихся в % отношении по национальности.— С. 35; Национальный состав населения Мелитопольского округа.— С. 41.
330. **Матеріали** до статистики Мелітопольської округи. № 6 / Мелітоп. окр. стат. бюро.— Мелітополь, 1927.— 148 с.— Із змісту: Міське населення.— С. 8—9; Сільське населення.— С. 10—11.
331. **Мелітопольська округа** / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— VIII, 60 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 3; Міське населення.— С. 4.
332. **Миколаївська округа** / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— VIII, 48 с.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 1; Міське населення.— С. 2.

333. **Миколаївщина:** Стат. щорічник, 1929 / Окр. стат. бюро при Миколаїв. Окрвиконкомі.— Миколаїв, 1929.— XXVI, 232 с. + 1 вкл. арк.— Із змісту: Адміністративне районування Миколаївської округи та його головніша характеристика: (Кількість заселених пунктів за переважною національністю).— С. 1; Головніші підсумки перепису населення 17-го грудня 1926 року: (Населення у процентному відношенні).— С. 2; Населення за національністю та рідною мовою в %.— С. 6—7; Письменність населення за національністю, статтю та зрістом.— С. 8; Склад шкіл за мовою навчання.— С. 26; Склад учнів за мовою навчання.— С. 26.
334. **Могилівська округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 50 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
335. **Могилівщина в цифрах / Окр. стат. бюро.**— Могилів-Подільський, 1928.— 208, VI с.— Із змісту: Населення за статтю та національністю.— С. 8—11; Трудшколи Могилівської округи за даними шкільного перепису.— С. 40—41.
Відомості про німецьке населення в абсолютних числах та в процентному відношенні, кількість учнів з німецькою мовою навчання.
336. **Население** Кременчугской губернии по данным переписи 1920 года / ЦСУ УССР.— Х., 1922.— 34 с.— (Статистика Украины; № 19. Сер. 1, Демография; Т. 1, вып. 6).— Із содерж.: Национальный состав населения Кременчугской губернии.— С. 12—13; Погубернские данные о национальном составе населения с распределением по полу, возрастным группам и грамотности.— С. 14—17; Поуездные данные о национальном составе населения с распределением по полу и возрастным группам.— С. 18—21.
337. **Население** Николаевской губернии по данным переписи 1920 года.— Х.: Центр. стат. упр., 1922.— 23 с.— Із содерж.: Национальный состав населения Николаевской губернии.— С. 10; Погубернские данные о национальном составе населения с распределением по полу, возрастным группам и грамотности.— С. 12—15; Поуездные данные о национальном составе населения с распределением по полу и возрастным группам.— С. 16—19.
338. **Население** Одесской губернии по данным переписи 1920 года / ЦСУ УСРР.— Х., 1922.— 23 с.— (Статистика Украины; № 22. Сер. 1, Демография; Т. 1, вып. 7).— Із содерж.: Национальный состав населения Одесской губернии.— С. 10—11; Погубернские данные о национальном составе населения с распределением по полу, возрастным группам и грамотности.— С. 12—15; Поуездные данные о национальном составе населения с распределением по полу и возрастным группам.— С. 16—19.
339. **Население** Полтавской губернии по данным переписи 1920 года / ЦСУ УСРР.— Х., 1922.— 34 с.— (Статистика Украины; № 9. Сер. 1, Демография; Т. 1, вып. 2).— Із содерж.: Национальный состав населения Полтавской губернии.— С. 12—13; Погубернские данные о национальном составе населения с распределением по полу, возрастным группам и грамотности.— С. 14—17; Поуездные данные о национальном составе населения с распределением по полу и возрастным группам.— С. 18—23.
340. **Население** Украины по данным переписи 1920 года. Т. 1, вып. 2 / ЦСУ УССР.— Х., 1923.— 50 с.— Із содерж.: Национальный состав населения Украины.— С. 20—23; Всеукраинские и погубернские данные о национальном составе населения с распределением по полу, возрастным группам и грамотности.— С. 24—31.
341. **Население** Черниговской губернии по данным переписи 1920 года / ЦСУ УСРР.— Х., 1922.— 35 с.— (Статистика Украины; № 10. Сер. 1, Демография; Т. 1, вып. 3).— Із содерж.: Национальный состав населения Черниговской губернии.— С. 12—13; Погубернские данные о национальном составе населения с распределением по полу, возрастным группам и грамотности.— С. 14—17; Поуездные данные о национальном составе населения с распределением по полу и возрастным группам.— С. 18—25.

342. **Населенные пункты Николаевского округа по переписи 17 декабря 1926 года / Николаев.** окр. стат. бюро.— Николаев, 1927.— 54, [2] с.
Відомості про населені пункти з переважно німецьким населенням.
343. **Ніжинська округа / ЦСУ УСРР.—** Х., 1926.— VIII, 50 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 3
344. **Одеська округа / ЦСУ УСРР.—** Х., 1926.— VIII, 50 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Національний склад сільського населення.— С. 2; Міське населення.— С. 3.
345. **Озюмська округа / ЦСУ УСРР.—** Х., 1926.— VIII, 44 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 1; Міське населення.— С. 2.
346. **Полтавська округа / ЦСУ УСРР.—** Х., 1926.— VIII, 74 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 3.
347. **Попередні підсумки Всесоюзного перепису населення 1926 року / Шепетівське окр. стат. бюро.—** Шепетівка, 1928.— 109, [3] с.— Із змісту: Національний склад сільського населення.— С. 6—7.
348. **Прилуцька округа / ЦСУ УСРР.—** Х., 1926.— VIII, 48 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
349. **Проскурівська округа / ЦСУ УСРР.—** Х., 1926.— VIII, 49 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
350. **Простір і населення теперішньої Німеччини // Життя і знання.—** Львів, 1939.— Ч. 5 (140).— С. 136.
351. **Rösle E. Demographische Verhältnisse der Ukraine // Das neue Rußland.—** 1926.— III, Н. 5—6.— S. 33.
Ресле Е. Демографічний склад України.
352. **Rösle E. Bewegung der Bevölkerung in der Ukraine, 1923—26 // Das neue Rußland.—** 1927.— Н. 9—10.— S. 85—89.
Ресле Е. Рух населення в Україні в 1923—1926 рр.
353. **Rösle E. Bewegung der Bevölkerung in der Ukraine vor und nach dem Weltkrieg // Archiv für Soz., Hygiene und Demographie.—** 1926 (1928).— IV, F. 1, S. 426—433.
Ресле Е. Рух населення в Україні до і після світової війни.
354. **Роменська округа / ЦСУ УСРР.—** Х., 1926.— VIII, 48 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 1; Міське населення.— С. 2.
355. **Сталінська округа / ЦСУ УСРР.—** Х., 1926.— VIII, 48 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 2; Міське населення.— С. 3.
356. **Старобільська округа / ЦСУ УСРР.—** Х., 1926.— VIII, 44 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 1; Міське населення.— С. 2.
357. **Статистика Ізюмської округи 1927 р. / Ізюм. окр. стат. бюро.—** Ізюм, 1928.— 110 с.— Із змісту: Розподіл населення Ізюмщини за національністю.— С. 2.
358. **Статистика Кременчуччини. Ч. 2. Попередні підсумки перепису населення 1926 р. / Кременчучське окр. стат. бюро.—** Кременчук, 1927.— 78 с.— Із змісту: Розподіл господарств і населення за національністю господарів.— С. 11—12.
359. **Статистика Роменщини. № 2 / Окр. стат. бюро.—** Ромни, 1927.— 126 с.— Із змісту: Національний склад міського населення.— С. 19; Господарства і населення по районах за

національністю господарів.— С. 20—21; Господарства і населення по сільрадах за національністю господарів.— С. 22—35.

360. **Сумська округа:** [Стат. характеристика] / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— VIII, 54 с.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 3.
361. **Тульчинська округа:** [Стат. характеристика] / ЦСУ УСРР.— Х., 1926.— VIII, 56 с.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 3.
362. **Харківська округа:** Стат. щорічник 1928—29 року.— Х.: Окр. стат. бюро, 1929.— XIX, 319 с.: табл.— Із змісту: Міське населення за народністю (за даними перепису 1926 р.).— С. 4—5; Природний рух людности в зв'язку з національністю 1927 р.— С. 84—85; Шлюби за віком і національністю молодії по Харківській окрузі 1927 року.— С. 88—89; Розлуки за національністю молодого й молодії по м. Харкову 1927 року.— С. 91; Народження (живі) за національністю та віком матері по Харківській окрузі в цілому 1927 р.— С. 98—99.
363. **Херсонська округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 50 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Загальна кількість населення та його національний склад.— С. 1; Міське населення.— С. 2.
364. **Черкаська округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 67 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 3.
365. **Czechowicz P.** Die innere Kolonisation in Rußland in den Jahren 1923 bis 1928.— Berlin, 1929.
Чехович П. Внутрішня колонізація в Росії (1923—1928 роки).
366. **Шевченківщина:** Стат. довідник на 1928 рік / Шевченківське окр. стат. бюро.— Черкаси, 1928.— 50 с.— Із змісту: Народження (живі) за національністю батька і матері за 1926 рік.— С. 12; Шлюби за національністю молодого й молодії за 1926 р.— С. 16.
367. **Шепетівська округа / ЦСУ УСРР.**— Х., 1926.— VIII, 48 с.: табл.— (Матеріали до опису округ УСРР).— Із змісту: Міське населення.— С. 2.
У матеріалах Центрального статистичного управління УСРР подаються відомості про німецьке населення у процентному відношенні, склад шкіль за мовою навчання, склад учнів за національністю тощо.
368. **Stumpp Karl.** Bevölkerung Beßarabiens // Der Auslands deutsche.— Stuttgart, 1932.— Jg. 16.— S. 271.
Штумп К. Населення Бессарабії.

7. Німецькі колонії в Україні

7.1. Загальні питання

369. **Про виділ районів Катеринославщини з переважною німецькою людністю:** Постанова ВУЦВК й РНК УСРР // 36. узаконень та розпоряджень Робітн.-сел. уряду України за 1924 р.— 1924.— № 13.— С. 285—286.
370. **Про утворення на території Запорізької округи Хортицького району з переважною німецькою людністю:** Постанова ВУЦВК і РНК УСРР, 4.10.29 р. // 36. законів та розпоряджень Робітн.-сел. уряду України.— 1929.— № 24.— С. 866—867; Бюл. НКО УСРР.— 1929.— № 42.— С. 1.
371. **Устав Союза Южно-Русских колонистов и граждан германской расы.**— [1921].— 12 с.— Б. тит. л.
372. **Bahr Richard.** Deutsches Schicksal im Südosten.— Hamburg, 1936.
Бар Р. Доля південно-східних німців.

373. **Bujak F.** Historia osadnictwa ziem polskich w krótkim zarysie: (Kurzer Abrißder polen Siedlungsgeschichte).— Warschau, 1920.— S. 56.
Буяк Ф. Історія колонізації польських земель в короткому нарисі.
374. **Wogau W.** Was ergab die Untersuchung des deutschen Dorfes in der Ukraine?— Zentralverlag, 1929.— 36 S.
Вогав В. Що дало вивчення німецьких сіл в Україні?
375. **Gartenberg Heinz.** Vom Deutschentum in Polen und seinem heldenmütigen Lebenskampf. :[Vom Deutschentum in Wolhynien] // Winkelried, Halbmon. schr. für deutsche Erneuerung. Gossengrün bei Eger.— 1926.— Н. 23—24.— S. 451—454.
Гартенберг Х. Про німців у Польщі і їх мужню боротьбу за життя.
376. **Schirmunski V.** Die deutschen Kolonien in der Ukraine: Geschichte. Mundarten. Volkslied. Volkskunde.— Moskau: Zentralvölkerverlag, 1928.— 161 S.— Bibliogr.: S. 159—161.
Жирмунський В. Німецькі колонії на Україні.
377. **Kutzner Erich Georg.** Ukrainische Siedlungen.— Berlin, 1922.— 52 S.-Dissertation.
Кутцнер Е. Українські колонії.
378. **Lange O.** Lokacja miast Wielkopolski właściwej na prawie niemieckim w wiekach średnich (z mapą).— Lwów, 1925.— S. 12—13.
Ланге О. Розміщення міст Великої Польщі за німецьким законом в середні віки (з картою).
379. **Lindemann Karl.** Von den deutschen Kolonisten in Rußland: Ergebnisse einer Studienreise 1919—1921.— Stuttgart: Ausland und Heimat Verlag, 1924.— 123 S.— (Schriften des deutschen Ausland Instituts Stuttgart. Ser. A; Bd. 14).
Ліндеман К. Німецькі колоністи в Росії.
Переслідування німців у Росії під час першої світової війни.
380. **Neusatz H., Eerka D. [Ehrt Adolf].** Ein deutscher Todesweg: Authentische Dokumente der wirtschaftlichen, kulturellen und seelischen Vernichtung des Deutschtums in der Sowjetunion.— Berlin: Eckart-Verlag, 1930.
Нойзатц Х., Ерка Д. [Ерт Адольф]. Німецька дорога смерті: Справжні документи господарського, культурного і духовного знищення німецької спільноти в Радянському Союзі.
381. **Podoski J.** Koloniści niemieccy: (Deutsche Kolonisten) // Rzeczpospolita.— 1923.— № 12.
Подоський Ю. Німецькі колоністи.
382. **Reiche C.** Kulturhistorische Reihe. Bd. 21. Die Auswanderung aus Schwaben nach Rußland, 1816—1823. Ein schwäbisches Zeitung und Charakterbild von Georg Leibbrandt.— Stuttgart, 1928.— 212 S.
Райхе Ц. Культурно-історична лінія.
383. **Reiche C.** Dokumente des Auslandsdeutschtums. Bd. 1. Die deutschen Kolonien in Cherson und Bessarabien: Berichte der Gemeindeämter über Entstehung und Entwicklung der lutherischen Kolonien in der ersten Hälfte des neunzehnten Jahrhunderts / Hrsg. von Georg Leibbrandt.— Stuttgart, 1926.— 197 S.
Райхе Ц. Документи закордонних німців.
384. **Sering M., Dietz C. von.** Agrarverfassung der deutschen Auslandssiedlungen in Osteuropa.— Berlin, 1939.
Серінг М., Дітц Ц. Аграрний стан німецьких колоністів у Східній Європі.
385. **Suski Julian.** Niemcy, Czesi i Rosjanie na Ziemiach wschodnich Rzeczypospolitej = Deutschen, Tschechen und Russen im Ostgebiete der Rep. Polen // Epoka.— 1927.— № 8, Jänner.
Суський Й. Німці, чехи і росіяни на східних землях Речі Посполитої.
386. **Šeluchyn S.** Německá kolonisace na Ukrajině: (Drang nach Osten) / Přel., upr. [a předmluvu naps.] J. Černý.— Praha: N. Veselá, 1938.— 63 S.
Шелухін С. Німецька колонізація в Україні.

387. **Jaworsky M.** Kurzgefasste Geschichte der Ukraine / Deutsch von Heinrich Epp.— Zentralverlag, 1928.— 206, III, [2] S.—Anhang "Aus der Geschichte der deutschen Kolonien".
Яворський М. Коротка історія України.

7.2. Бессарабія

388. **Дембо В.** Румыно-германские отношения и Бессарабия: (Нем. колонисты в Бессарабии) // Крас. Бессарабия.— М., 1927.— № 4—5 (10—11).— С. 48—55.
389. **Хозяйство** бывших батраков: [Нем. колхоз "Карл Либкнехт"] // Крас. Бессарбия.— М., 1933.— № 10.— С. 12.

7.3. Волинь

390. **Eichler Adolf.** Auch Wolhynien soll entdeutsch werden! // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1926.— № 8.— S. 121.
Айхлер А. Волинь треба звільнити від німців.
391. **Eichler Adolf.** Von den Deutschen in Wolhynien // Unsere Kirche / Verlag des Ev.- Augsburg. Konsist.— Warschau, 1918.— Jg. 12, № 36.
Айхлер А. Про німців на Волині.
392. **Althausen Wilhelm.** Neue Wege zur Ansiedlung deutsch-wolhynischer Kolonisten in Ostpreußen // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 6.— S. 126.
Альтхаузен В. Нові шляхи до заселення німців-колоністів в Східній Пруссії.
393. **Althausen Ernst.** Sturmvoegel: (Deutsche Gefahr in Wolhynien) // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 1.— S. 13.
Альтхаузен Е. Буревісники: Німецька небезпека на Волині.
394. **Althausen Ernst.** Aus Wolhynien Vergangenheit // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1928.— F. 7.— S. 50; F. 11.— S. 82; F. 13.— S. 98; F. 19.— S. 145.
Альтхаузен Е. З минулого Волині.
395. **Althausen Ernst.** Reiseindrücke aus Polen-Wolhynien // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— № 8.— S. 169.
Альтхаузен Е. Замітки під час подорожі по Польщі-Волині.
396. **Althausen Ernst.** Die Elende, über die Wetter gehen!: (Minsker Gemeinde) // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— F. 4.— S. 26.
Альтхаузен Е. Злидні наступають.
397. **Althausen Ernst.** Deutsche Jugend in Wolhynien // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— № 9.— S. 196.
Альтхаузен Е. Німецька молодь на Волині.
398. **Althausen Ernst.** Die Schlesier // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1929.— F.45.— S.354.
Альтхаузен Е. Сілезці.
399. **Althausen Ernst.** Dorngestrüpp // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 32.— S. 251.
Альтхаузен Е. Шлях страждань.
400. **Die verzweifelte Lage der Deutschen in Wolhynien:** Bericht der deutschen Parlamentarier im poln. Sejm über die Lage der dortigen deutschen Kolonisten, erstattet in der deutschen Vereinigung in Sejm und Senat // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1926.— S. 123.
Безвихідне становище німців на Волині.
401. **Verzweifelte Lage der Deutschen in Wolhynien** // Volksfreund.— Lodz, 1926.— № 28.
Безвихідне становище німців на Волині.

402. **Behrens Eduard.** Die Deutschen Polen-Wolhyniens // Deutsche Blätter in Polen.— Posen, 1925.— Н. 9.— S. 514.
Беренс Е. Німці Польщі-Волині.
403. **Bracht Leonhard.** Die Deutschen in Polen-Wolhynien // Der Auswanderer.— 1927.— № 3.— S. 6.
Брахт Л. Німці у Польщі-Волині.
404. **Brunau M.** Neues aus Wolhynien // Die Evangelische Diaspora.— Leipzig, 1921.— Н. 7—8.— S. 121.
Брунау М. Новини з Волині.
405. **Weryna-Darowski Aleksander.** Kresy Ruskie Rzeczypospolitej: (Die russischen Gebiete der Rep. Polen).— Warschau, 1919.— 41 S.— (Analphabetentum bei den Deutschen Wolhyniens).
Верина-Даровський А. Російські кордони Речі Посполитої.
406. **Wunderling.** Deutsche Treue und ihr Lohn: Aus deutschen Kolonien in Wolhynien // Jahrbuch der deutsche Vereines für Lodz und Umgeb. — 1917.— S. 69—81.
Вундерлінг. Вірність німців та їх нагорода: Німецькі колонії на Волині.
407. **Haun S.** Die deutschen Kolonien in Wolhynien // Lodzer Freie Presse.— 1921.— Aug.
Гайн С. Німецькі колонії на Волині.
408. **Heckel Heinz.** Die Deutschen in Wolhynien // Der Ausland deutsche.— Stuttgart, 1926.— Н. 21.
Геккель Х. Німці на Волині.
409. **Heckel Heinz.** Die Deutschen in Wolhynien // Das Deutschtum in Polen: Taschenbuch des Grenz und Auslandes Deutschtums.— Berlin, 1929.— Н. 22—23.— S. 28—37.
Геккель Х. Німці на Волині.
410. **Henke Reinhold.** Die deutschen Bauern in Polen-Wolhynien // Landwirtschaftlicher Kalender für Polen.— Posen, 1924.— S. 40.
Генке Р. Німецькі селяни у Польщі - Волині.
411. **Henke Reinhold.** Das Deutschtum in Polen-Wolhynien // Deutsches Leben in Rußland.— Berlin, 1923.— № 1—2.— S. 11; № 3—4.— S. 49.
Генке Р. Німці у Польщі - Волині.
412. **Golshorn.** Bei den deutschen Kolonisten in Wolhynien // Deutsche Post.— Lodz, 1918.— № 36.
Гольсхорн. У німецьких колоністів на Волині.
413. **Deringer, Rink.** Die Deutschen in Wolhynien // Deutsche im Ausland / Hrsg. von Mohr, Schoen und Hauff.— 2 Aufl.— Breslau, Hirt.— 1926.— S. 64—71.
Дерінгер, Рінк. Німці на Волині.
414. **Engel Otto.** Flüchtlingselend in Wolhynien // Heimkehr.— Berlin, 1922.— № 19.
Енгель О. Тимчасові злидні на Волині.
415. **Untergang der Kolonie Kuczkarówka // Wolhynischer Bote.**— Lutzk, 1927.— F. 21.— S. 162.
Занепад колонії Кучкарівка.
416. **Der Untergang der deutschen Kolonien in Russ-Wolhynien // Wolhynischer Bote.**— Lutzk, 1930.— F. 2.— S. 11.
Занепад німецьких колоній у Русі-Волині.
417. **Karasek Alfred.** Bogumilów: Leiden und Schicksale einer deutschen Siedlung Wolhynies // Schlesische Zeitung.— Bielitz, 1926.— Aug., V. 29, № 236; V. 31, № 238.
Карасек А. Богомільов: Страждання та доля однієї німецької колонії на Волині.
418. **Karasek Alfred.** Bei schles Kolonisten in der Polesie // Heimat und Volkstum: Sonntagsbeilage der Schlesischen Zeitung: Seit Herbst.— Bielitz, 1929.— März, V. 17, V 24.
Карасек А. Про сілезьких колоністів у Польщі.
419. **Kleindienst Alfred.** Die Deutschen in Wolhynien // Ostdeutsche Volksblatt.— Lemberg.— 1924.— Mai, V. 11.

- Клайндінст А.** Німці на Волині.
420. **Kleindienst Alfred.** Aufstieg und Niedergang einer wolhynien Kolonie (Bogumilów) // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 29.— S. 226.
- Клайндінст А.** Піднесення і занепад Волинської колонії (Богомілов).
421. **Kredel Otto-München.** Die Rußland Deutschen im Reich: (Beh. auch die Wolhynier) // Der Ausländer deutsche.— Stuttgart, 1927.— Jg. 10, № 6.
- Кредель О.-М.** Російські німці в державі.
422. **Krusche Waldemar.** Der Wolhynier und seine Heimat // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— F. 24.— S. 186.
- Круше В.** Волиняни та їх Батьківщина.
423. **Krusche Waldemar.** Wolhynien im Zeichen des Wiederaufbaues // Hausfreund, Volkskal.— Warschau: Verlag Mietke, 1928.— S. 81—88.
- Круше В.** Волинь під знаком відбудови.
424. **Krüger F.** Etwas Heimatkunde: Wie die Kolonie Zofjówka vor 119 J. auf dem Gute Wysock, 140 km. nördl. von Równo, entstanden ist. // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 18.— S. 138.
- Крюгер Ф.** Трохи краєзнавства: Як виникла колонія Софіївка.
425. **Kuhn Walter.** Deutsche Wolhynische Kolonisten über Deutschland // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1927.— № 3.
- Кун В.** Волинські німецькі колоністи про Німеччину.
426. **Kuhn Walter.** Schicksale der Deutschen bis zur Gegenwart // Deutsche Blätter in Polen.— Posen, 1926.— H. 11—12.— S. 555—568.
- Кун В.** Доля німців до теперішнього часу.
427. **Kuhn Walter.** Schlußwort [zum Sonderh. "Das Deutschtum in Wolhynien"] // Deutsche Blätter in Polen.— Posen.— 1926.— H. 11—12.— S. 629—634.
- Кун В.** Заключне слово [до спеціального номера "Німці на Волині"].
428. **Kuhn Walter.** Ein deutscher Sprachgau in Südspolen: Die Deutschen Wolhyniens // Köln Zeitung.— 1929.— V. 11, Nov.— Abendausgang, № 619 b.
- Кун В.** Німецькомовний регіон на південному сході Польщі: Німці на Волині.
429. **Kuhn Walter.** Deutschen in Ukraine (in Wolhynien) // Deutsche Blätter in Polen.— Posen, 1926.— H. 11—12.— S. 542—555.
- Кун В.** Німці в Україні (на Волині).
430. **Kuhn Walter.** Die heutige Lage des Deutschtums in Polen-Wolhynien // Deutsche Leben in Rußland.— Berlin, 1928.— № 3—4.— S. 23.
- Кун В.** Сучасне становище німців у Польщі-Волині.
431. **Kuhn Walter.** Die Entstehung der deutschen Siedlungen // Deutsche Blätter in Polen.— Posen, 1926.— H. 11—12.— S. 529—542.
- Кун В.** Утворення німецьких колоній.
432. **Lanz Josef.** Wolhynien // Ostdeutsche Volksblatt.— Lemberg, 1927.— № 36; 37.
- Ланц Й.** Волинь.
433. **Lausch Arthur.** Pieszczanik: Eine deutsche Siedlung in Polesien // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1928.— F. 21.— S. 161.
- Лауш А.** Піщаник: Німецька колонія на Поліссі.
434. **Lendermann Christoph.** Jozefin: Eine polen-evangelische Siedlung in Wolhynien // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1928.— F. 41.— S. 323.
- Лендерман Х.** Жозефіна: Польсько-євангельська колонія на Волині.
435. **Lenz H.** Heimweh // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 36.— S. 283.
- Ленц Х.** Туга за Батьківщиною.

436. **Endrosselung** deutsche Pächter in Wolhynien durch die "Ustawa Uwłaszczeniowa" // Wolhyniescher Bote.— Luzk, 1927.— F. 9.— S. 63.
Ліквідація німців-орендаторів на Волині за допомогою "Закону про наділення землі".
437. **Lück Kurt.** Zur Lage des Deutschtums in Wolhynien // Deutsche Heimatbote in Polen: Kalendar.— 1929.— S. 165.
Люк К. Становище німців на Волині.
438. **Lück Kurt.** Deutsche Aufbaukräfte in Wolhynien: 1. Willibald Besser, ein deutsche Gelehrter in Kremenez; 2. Josef Prechtel und Josef Pietschmann, zwei Maler; 3. Ärzte, Baumeister und andere; 4. Der deutsche Kolonist des 19 Jh. // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— H. 6—8.— S. 13—32.
Люк К. Німецька сила відродження на Волині.
439. **Lück Kurt.** Die Lage des Deutschtums in Wolhynien // Deutsche Heimatbote in Polen: Kalendar.— 1928.— S. 123.
Люк К. Становище німців на Волині.
440. **Lück Kurt.** Was ist aus unseren Pächtern geworden? // Wolhyniescher Bote.— Luzk, 1930.— F. 4.— S. 42.
Люк К. Що сталося з нашими орендарями.
441. **Kleinpole**n und Wolhynien: Ein Wort zur Klärung und Berichtigung // Wolhyniescher Bote.— Luzk, 1929.— F. 1.— S. 3.
Мала Польща і Волинь.
442. **Marschell Georg.** Meine Erfahrungen mit deutschen-wolhynien Landarbeitern und Siedlern // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 7.— S. 153; Wolhyniescher Bote.— Luzk, 1929.— F. 33.— S. 258.
Маршелл Г. Мій досвід роботи з німцями-волинянами.
443. **Nikel S.** Die Deutschen in Wolhynien.— Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 104 S.: Il., Karte.
Нікель С. Німці на Волині.
444. **Akcja** niemiecka na Wołyniu: (Die deutsche Aktion in Wolhynien) // Ziemia Wołyńska.— 1928.— Jg. 1.— F. 17.
Німецька акція на Волині.
445. **Die deutsche** Gefahr in Wolhynien // Wolhyniescher Bote.— Luzk, 1927.— F. 23.— S. 180.
Німецька небезпека на Волині.
446. **Niebezpieczeństwo** niemieckie na Wołyniu = Die deutsche Gefahr in Wolhynien // Życie Wołynia.— 1927.— F. 3.— S. 2.
Німецька небезпека на Волині.
447. **Die deutsche** Aktion im Lichte der Wahrheit // Wolhyniescher Bote.— Luzk, 1928.— F. 46.— S. 364; F. 47.— S. 371.
Німецькі дії в правдивому висвітленні.
448. **Die deutschen** Bauern in Wolhynien: Aus einem Vortrage des Dipl.— Ing. Zern, gehalten auf einigen Versammlung der Welage // Posener Tageblatt.— 1930.— 1 Okt.
Німецькі селяни на Волині.
449. **Die deutsche** Sprachinseln in Polen-Wolhynien: Ein Fahrtbericht der Schlesischen Jungmannschaft // Volk und Reich.— Berlin, 1927.— April.— S. 166—169.
Німецькомовний регіон на Волині.
450. **Niemcy** na Wołyniu = Deutschen in Wolhynien // Głos Wołyński.— Luzk, 1921.— № 10.

Німці на Волині.

451. **Zusammenschluß** der Deutschen in Wolhynien // Deutsche Post.— 1918.— № 36.
Об'єднання німців на Волині.
452. **Platenik L.** Das Deutschtum in Wolhynien // Der deutsche Kaufmann im Auslande.— 1927.— № 8.— S. 143.
Платенік Л. Німці на Волині.
453. **Skorowidz** miejscowości Rzeczypospolitej. Bd. 9. Województwo Wołyńskie: (Ortsrepertorium der polen Republik. Bd. 9. Wojewodsch. Wolhynien).— Warschau: Verlag des Statistischen Zentralamtes, 1923.
Показчик місцевості Речі Посполитої. Ч. 9. Волинське воєводство.
454. **Vom Deutschtum** in Wolhynien // Deutsche Glaube / Hhsg. von Lic. O. Weitkant und Hugo Piesch-Reichenberg.— 1928.— H. 3—4.— S. 99.
Про німців на Волині.
455. **Protokol** des Kongresses der aus der Verbannung zurück gekehrten deutschen stämmigen Kolonisten der Westukraina am 10 Juli 1918 in Nowogradwolynsk.— Berlin: Verlag Deutsche Landbuchhandl, Abt. Heimkehr.
Протокол конгресу німецьких колоністів, що повернулися з заслання, походженням з Західної України. 10 липня 1918 р., Новоград-Волинський.
Дані взяті з бібліогр. покажч.: Karasek-Langer, Kleindienst. Das Schrifttum über die Deutschen Wolhynien in Polesien.— Posen, 1931.
456. **R.** Schlimmer als in Wolhynien: Ein Bild aus Polesien // Wolynischer Bote.— Luzk, 1929.— F. 38.— S. 298.
Р. Гірш ніж на Волині.
457. **Rauh.** Die Vernichtung des deutschen Kolonistentums in Wolhynien // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— № 8.— S. 164.
Раух. Знищення німецьких колоній.
458. **Cichocka-Petrażycka.** Żywiołniemiecki na Wołyniu.— Warszawa: Wydane z zasiłku Funduszu Kultury Narodowej.— 1933.— (Biblioteka szkoły Głównej Handlowej w Wazszawie).
Ціхоска-Петражицька. Німецька стихія на Волині.
459. **Schaewen Thilo.** Ist den deutsch-wolhynien Kolonisten in Deutschland zu helfen? // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 1.— S. 31.
Шасвен Т. Чи допоможе Німеччина німецьким колоністам на Волині?
460. **Schmidtke, Schwester E.** Von der Gemeindepflege in Luzk // Wolynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 38.— S. 299.
Шмідтке, Швестер Е. Про піклування общини в Луцьку.
461. **Spickermann Josef.** Die Deutschen in Wolhynien // Deutsche Heimatbote in Polen.— 1922.— S. 106.
Шпікерман Й. Німці на Волині.
462. **Stratil-Sauer G.** Bei deutschen Bauern in Wolhynien // Osteuropa.— 1931.— H. 4.
Штратіл-Зауер Г. У німецьких селян на Волині.
463. **Straub Johann.** Die Deutschen in Wolhynien // Bukarester Gemeindeblatt.— 1927.— № 11.— S. 57.
Штрауб Й. Німці на Волині.
464. **Was man** im Ausland über den Wolhynien Sonntag schreibt // Wolynischer Bote.— Luzk, 1928.— F. 37.— S. 293.
Що пишуть за кордоном про неділю на Волині.
465. **Wie es** bei uns in Wolhynien aussieht // Stdt. Volksblatt.— 1922.— № 12.
Як у нас справи на Волині.

7.4. Галичина та Карпатська Русь

466. **Winter E.** Die Deutschen in der Slovakei und in Karpatenrußland.— Praha, 1926.
Вінтер Є. Німці в Словаччині і Карпатській Русі.
467. **Голубець М.** "Нації" княжого Львова // Діло.— 1932.— Ч. 72.
Поселення німців у середині XII ст. в Галичині.
468. **Zöcler T.** Das Deutschtum in Galizien.— Dresden, 1927.
Зецлер Т. Німецькі поселення в Галичині.
469. **Gedenkbuch** zur Erinnerung an die Einwanderung der Deutschen in Galizien vor 150 Jahren, 1781—1931 / Hrsg. vom Ausschuss der Gedenkfeier.— Posen: Verlag der Historischen Gesellschaft, 1931.— 198 S.
Книга пам'яті: Зі споминів німецьких переселенців в Галичину 150 років тому.
470. **Langner Franziska.** Ländliche Siedlungsgeographie in Ostgalizien.— Wien, 1922.— 105 S.
Лангнер Ф. Географія земель колоністів в Східній Галичині.
Дисертація зберігається в бібліотеці Віденського університету.
471. **Lepucki H.** Działalność kolonizacyjna Marii Teresy i Jozefa II w Galicji, 1772—1790 / Instytut popierania polskiej twórczości naukowej.— Lwów, 1938.— 208 s.: il. + mapa.— (Badania z dziejów społecznych i gospodarczych / Pod redakcją F. Bujaka; № 29).
Лепуцький Х. Колонізаторська діяльність Марії Терези і Йозефа II в Галичині, 1772—1790.
472. **Лозинський Михайло.** Галичина в 1918—1920 рр.— Відень, 1922.
473. **Матеріяли** до історії культурного життя в Галичині в 1795—1857 рр.: Замітки й Тексти / Видав К.Студинський.— Л.: Накл. Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1920.— 431 с.— (Українсько-руський арх. / Іст.-філос. секція Наук. Т-ва ім. Шевченка; Т. 13—14).— Показч. назв, осіб, місцевостей, часописий, товариств і заголовків творів: с. 401—428.
474. **Der Deutsche** in Galizien / Hrsg. in Verbindung mit Josef Lanz von Fritz Seefeldt. (Dornfeld p. Szczerzec bei).— Lwów: Verlag Dornfelder Blätter, 1931.— 60 S. + 4 Plansze.
Німці в Галичині.
475. **Reiniger Therese.** Wirtschaftsgeographie Ostgaliziens.— Wien, 1918.
Райнігер Т. Економічна географія Східної Галичини.
Дисертація зберігається в бібліотеці Віденського університету.
476. **Schneider L.** Das Kolonisationswerk Josefs II in Galizien.— Leipzig, 1939.
Шнайдер Л. Створення колоній в Галичині Йосифом II.

7.5. Дніпропетровщина

477. **Ефрус М.** Колгосп у долині: [Історія утворення й розвитку колгоспу ім. Сталіна Люксембург. р-ну] // Червона книга.— [Дніпропетровськ], 1936.— С. 83—86.
478. **Слатін А.** Долина щастя: [В нім. колгоспі Лібенау. Дніпропетров. обл.: Нарис] // Безбожник.— 1937.— 29 листоп.
479. **Строковський М.** Родючість: "День ударника" в колгоспі "Гофнунг" на Дніпропетровщині] // Червона книга.— [Дніпропетровськ], 1936.— С. 40—44.
480. **Шпота О.** Здійснена надія: [Життя і праця колгоспників артілі "Гофнунг"] // Червона книга.— [Дніпропетровськ], 1936.— С. 51—54.

7.6. Донецщина (Донбас)

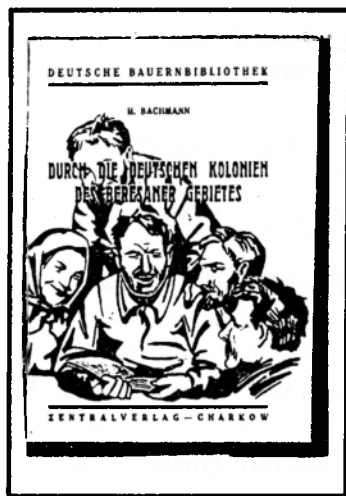
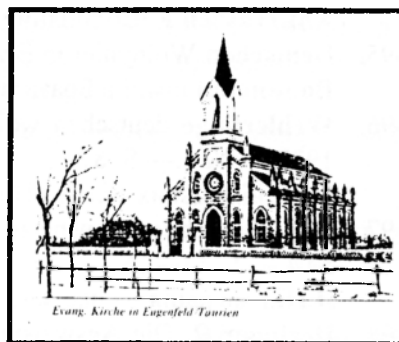
481. **Німецькі** господарства на Донецчині // Глобус.— 1925.— № 19.— С. 446—447.

7.7. Запоріжжя

482. **Bartels B.** Die deutschen Bauern in Rußland einst und jetzt.— Moskau, 1928.— Aus Inhalt: Zum Rayon Chortitza.— S. 22.
Бартельс Б. Німецькі селяни в Росії колись і тепер.
483. **Neufeld Dietrich.** Ein Tagebuch aus dem Reiche des Totentanzes: (Chortitza).— Emden: Selbstverl., 1921.— 79 S.
Нойфельд Д. Книга щоденних танців смерті в імперії: (Хортиця).

7.8. Крим

484. **Bendlin A.** Aufklärungsarbeit unter der Deutschen der Krim // Zur neuen Schule.— 1926.— Н. 2.
Бендлін А. Роз'яснювальна робота серед німців Криму.
485. **У червонім Криму:** [Нім. колоністи — охоронці Криму] // Більшовик.— 1919.— № 22, 7 трав.

7.9. Миколаївщина

486. **X Jahre** deutscher Rayon Fritz Heckert, 1926—1936: [Sammlung offizieller Materialien und Artikel].— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 166, [2] S.: Il.
X років німецькому району ім. Фріца Гекерта.

7.10. Одещина

487. **Bachmann H.** Durch die deutschen Kolonien des Beresaner Gebietes.— Ch.: Zentralverlag, 1929.— 88 S.— (Deutsche Bauernbibliothek).
Бахман Х. По німецьких колоніях Березанського району.
488. **Больдт Я.І.** Національний німецький район до свого 10 річчя: [Зельц. р-н на Одещині] // Рад. Україна.— 1935.— № 4.— С. 18—21.
489. **Gebriakow P.** Ratschläge für die Bauern des Odessaer Kreises.— Odessa: Hrsg. von der deutschen Sektion beim K. P. K. dem Verband der Landwirtschaftlichen Kreditgenossenschaften (Selsojus) und der Kreisinspektion für Volksaufklärung, 1929.— 16 S.
Гебрияков П. Поради для селян Одеської області.
490. **Мерц.** В лавах передових: (Спартаків. нім. нац. р-н).— К.: Рад. буд-во і право, 1934.— 48 с.: іл.

7.11. Чернігівщина

491. **Легейда О.** Оновлене життя: [Нові люди і нове життя колгоспників нім. нац. сільрад Дмитріїв. виборчої округи Чернігів. обл.] // Вісті.— 1938.— 11 трав.

8. Еміграція німців-колоністів

492. **Althausen E.** Weiteres von Wolhyniern in Nordamerika // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 4.— S. 84.
Альтхаузен Е. Далеко від Волині у Північній Америці.
493. **Althausen Wilhelm.** Die Wolhynier in Deutschland // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— № 8.— S. 172.
Альтхаузен В. Волиняни в Німеччині.
494. **Althausen E.** Wolhynien in Nordamerika // Wolhynischer Bote.— Lutzk, 1929.— № 8.— S. 58.
Альтхаузен Е. Волиняни у Північній Америці.
495. **Deutschen Wolhynier** in Brasilien // Wolhynischer Bote.— Lutzk, 1929.— F. 27.— S. 213.
Волинські німці в Бразилії.
496. **Wehlerfolge** deutschen wolhynien Bauern in Lettland // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— № 4.— S. 87.
Горе німецьких селян з Волині у Латвії.
497. **D.N.** Die Emigrationshetze ein Glied der internationalen Konterrevolution // Neuland.— 1930.— № 4.— S. 13—16.
Д.Н. Еміграція — частина інтернаціональної контрреволюції.
498. **Deringer R.** Die Ausweisung der deutschen Kolonisten aus Wolhynien in den Jahren 1915—1916 // Deutsche Leben in Rußland.— Berlin, 1929.— № 8—10.— S. 66—70; 1930.— № 1.— S. 3—6.
Дерінгер Р. Висилка німецьких колоністів з Волині.
499. **Emma H.L.** Die Auswanderung ist eine konterrevolutionäre Aktion.— Zentralverlag, 1930.— 36 S.
Емма Х.Л. Еміграція — контрреволюційна дія.
500. **Für Kollektivisierung** gegen die Emigration.— Симферополь: Крымгосиздат, 1930.— Рос., нім.
За колективізацію проти еміграції.
501. **Katterfeld A.** Die deutschen Wolhynier in Lettland // Wolhynischer Bote.— Lutzk, 1929.— F. 4.— S. 27; F. 5.— S. 34.
Катерфельд А. Німці з Волині у Латвії.
502. **Katterfeld A.** Vom Daseins Kampf der deutschen-wolhynien Kolonisten in Lettl // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 3.— S. 64.
Катерфельд А. Про боротьбу за існування німецьких колоністів, що емігрували з Волині в Латвію.
503. **Lenz H.** Wie es den Wolhyniern in Lettland ergeht // Wolhynischer Bote.— Lutzk, 1927.— F. 3.— S. 21.
Ленц Х. Як живуть німці з Волині у Латвії.
504. **Deutsche Wolhynien Kolonisten** in Sibirien // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1930.— № 2.— S. 39.
Німецькі колоністи з Волині у Сибіру.
505. **Nieder** die konterrevolutionäre Auswanderungshetze: Thesen für Berichter Sfatter // Neuland.— 1930.— № 5.— S. 24—26.
Проти контрреволюційної еміграції.

506. **Rink.** Das organisierte Deutschen Wolhynien ertum in Deutschland: Der Verein der Deutschen Wolhynier: Seine Entstehung und seine Tätigkeit // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— S. 117.
Рінк. Організоване переселення німців Волині до Німеччини.
507. **Sailet Richard.** Von den Wolhynien Deutschen Nordamerika: Nach der Lakota Freien Presse // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— № 5.— S. 112.
Сайлет Р. Волинські німці з Північної Америки.
508. **Flachs S.** Die Kultur und Aufklärungsanstalten in Kampfe gegen die Emigration.— Zentralverlag, 1930.— 20 S.
Флахс С. Культурно-освітні заклади у боротьбі проти емігрантів.
509. **Was ein Wolhynien aus Sibirien schreibt** // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 3.— S. 22.
Що пише волинянин з Сибіру.

9. Історичне краєзнавство

510. **Об об'явлении** частей бывшего имени Фальц-Фейна "Аскания-Нова"* и "Елизаветфельд" народным заповедником: Декрет СНК Украины // Собр. узаконений и распоряжений рабоче-крестьян. правительства Украины за 1919.— 1919.— № 34.— С. 516.
511. **Про Асканію-Нову:** Декрет Ради Народних комісарів // Збір законів і розпоряджень робітничо-селян. уряду України.— 1921.— № 2.— С. 47—48.
512. **Althausen Ernst.** Der Gruschkenbaum in Kostopol // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 42.— S. 330.
Альтхаузен Е. Будівництво у Костополі.
513. **Boidol Edgar.** Wolhynien // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1928.— № 3.— S. 8.
Бойдол Е. Волинь.
514. **Broch R., Hauptmann H.** Die Westgalizischen Heldengräber aus den Jahren des Weltkriegs, 1914—1915.— Wien, 1918.
Брох Р., Гауптман Г. Могили героїв Західної Галичини періоду світової війни, 1914—1915.
515. **Kirchlicher** Wiederaufbau in Polen-Wolhynien (Wincentówka-Klementówka) // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 11.— S. 242.
Відбудова церков у Польщі-Волині (Вінцентівка-Климентівка).
516. **Hirschfeld H.** Etwas Heimatkunde: Aus meinem Heimatdorf: Die Geschichte der Kolonie Alt-Rokin am Styr // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1929.— F. 48.— S. 379.
Гіршфельд Г. Дещо з краєзнавства: З мого рідного села: Історія колонії Альтрокен на Стирі.
517. **Hirschfeld H.** Die Einweihung der Christus-Kirche in Horodyszcze // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 45.— S. 354.
Гіршфельд Г. Урочисте відкриття церкви Христа у Городищі.
518. **Ернст Ф.** Лютеранська кірха, колишній будинок пастора і будинок наукових робітників // Київ: Провідник / Ред. Ф.Ернст.— К., 1930.— С. 445—447.
519. **Aufbauwille** in Wolhynien: Deutschen Kolonisten "am Ende der Welt" // Posener Tageblatt.— 1930.— V. 28, Sept.
Забудова на Волині: Німецькі колоністи "на кінці світу".

* Фальц-Фейн В. Аскания-Нова.— К.: Аграрна наука, 1997.— 384 с.: ил.
 Подаються відомості про перше видання книги в Німеччині в 1930 р.

- Хенке Р.** Нові ознаки євангельської віри та життя на Волині: Євангельсько-лютеранські свята: Тринітатська церква у Вінцентівці- Клементівці та її освячення 8 вересня 1929 року.
537. **Henke Reinhold.** Die Einweihung der evangelische augsburgischen. Jesus-Kirche in Wlodzimierz Wolynski // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— F. 33.— S. 258; F. 34.— S. 266.
- Хенке Р.** Урочисте відкриття євангельської церкви Христа у Володимирі-Волинську.
538. **Kennst du Kiew?:** Soldatenführer durch Kiew.— K.: Verlag-Zentralstelle der Feldbuchhandlungen Bug-Heeresgruppe Eichhorn, 1918.— 68 S. + 12 Il.
- Чи знаєш ти Київ?**
539. **Schöneich A.** Kościół Jezusowy w Włodzimerzu i kilka słów o zborach w epoce reformacji na Wołyniu: (Die Jesuskirche in Wladimir und einige Worte über die Gemeinden zur Zeit der Reformation in Wolhunen) // Zwiastun ewangeliczny.— 1928.— F. 1.— S. 2; F. 2.— S. 14; F. 4.— S. 25; F. 5.— S. 34.
- Шенайх А.** Костьол Ісуса у Володимирі і декілька слів про общини в епоху реформації на Волині.
540. **Шмит Ф.И.** Эски-Керменская базилика // Изв. Гос. Акад. истории материальной культуры.— 1932.— Т. 12, вып. 1—8 (Готский сб.).— С. 213—254: ил.
541. **Schoen A.** Kowel // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1924.— F. 7.— S. 1.
- Шоен А.** Ковель.
542. **Stupperich R.** Kiev — das zweite Jerusalem: Ein Beitrag zur Geschichte des ukrainisch-russischen National-Bewußtseins // Zeitschrift für Slavische Philologie.— Leipzig, 1935.— B. XII, № 3—4.— S. 332—354.
- Штупперіх Р.** Київ — другий Єрусалим.
543. **Якобсон А.Л.** Из истории средневековой архитектуры в Крыму. Ч. 2 (Мангупская базилика) // Сов. археология.— 1940.— № 6.— С. 205—226.

10. Історіографія

544. **Andrusiak N.** Georg Benjamin Ostermann und seine Materialiensammlung zur Geschichte Caliziens im 19 Jahrhundert // Deutsche Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen.— Posen, 1935.— № 29.— S. 161—168.— Ebenso.— Abdruck.— 8 S.
- Андрусяк Н.** Георг Беніамін Остерман і його зібрання матеріалів з історії Галичини XIX ст.
545. **Бачинський Л.** Українська таборова преса // Книжка.— Станіслав, 1921.— № 4—6.
546. **Bileckij L.** Die ukrainische Literaturwissenschaft in den letzten 15 Jahren // Zeitschrift für slavische Philologie.— Berlin; Leipzig, 1934.— Jg. 11.— S. 161—172; 1936.— Jg. 13.— S. 193—205.
- Білецький Л.** Українське літературознавство за останні 15 років.
547. **Bredel W.** Päpste, Pfaffen und Mönche im Spiegel der Literatur / Ausgewähle und mit Anmerkungen versehen von Willi Bredel.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 360 S.: Il.
- Бредель В.** О папах, попах и монахах в литературе.
548. **Woltner Margarete.** Die altrussische und altukrainische Forschungen in den Jahren 1926—1936 // Zeitschrift für slavische Philologie.— Leipzig, 1937.— Bd. 14.— S. 105—161.
- Вольтнер М.** Дослідження давньоруських і давньоукраїнських джерел у 1926—1936 рр.
549. **Гавриленко Т.М.** Останні праці німецьких етнографів про Україну // Первісна Громада.— 1928.— № 3.
550. **Grabowski T.** Literatura luterska w Polsce, 1530—1630.— Poznań, 1920.
- Грабовський Т.** Лютеранська література в Польщі.

551. **Давидов І.** Антифашистська преса німецьких емігрантів // Комуніст-робселькор.— 1939— № 12, черв.— С. 42—44.
552. **Doroschenko D.** Die Ukraine im Lichte der Westeuropäischen Literatur in "Abhandlungen des Ukrainisches Wissenschaftliches Institutes".— Berlin, 1927.— Bd. 1.
Дорошенко Д. Україна в літературі Західної Європи в "Працях Українського наукового інституту".
553. **Doroschenko D.** Die Ukraine und das Reich.— Leipzig, 1941.
Дорошенко Д. Україна і Райх.
1-й розділ: Інформація про Київську Русь — Україну в німецьких хроніках Адама Бременського, Бруно з Кверфурта, Тіммара Мерзебурзького, Герберштайна, Лясоти та ін.; 2-й розділ: Козацька Україна 17—початку 18 ст. в тогочасній німецькій літературі; 3-й та 4-й розділи: Німецька історіографія про Україну 18 ст.; 5-й розділ: Україна XIX ст. в німецькій літературі; 6 — 8-й розділи: Німецька історіографія про Галичину (у межах Австро-Угорщини) та події Першої світової війни; 9-й розділ: Питання етнографії та народної творчості українців; 10-й розділ: Українська література в працях німецьких авторів; 11-й розділ: Україна в німецькій художній літературі.
554. **[Dumin Ossyp].** Die ukrainische Presse — Geschichtlicher Überblick // Osteuropäische Lageberichte. — 1939.— Н. 7.
Думін О. Українська преса — історичний огляд.
555. **З книжок,** виданих німецькою мовою протягом 1917—1921 рр.: (Літ. новини за кордоном) // Голос друку.— 1921.— Кн. 1.— С. 222—224.
556. **Zach Franz.** Galizien und die Bukowina: Wanderungen über die Schlachtfelder und Schilderung von Land und Leuten: Nach zuverlässigen Quellen bearbeitet.— Klagenfurt: St. Josef-Buchbruderschaft, 1917.— 224 S.
Зах Ф. Галичина і Буковина.
557. **Seefeldt Fritz.** Quellenbuch zur deutschen Ansiedlung in Galizien unter Kaiser Joseph II / Hrsg. in Zusammenarbeit mit Joseph Lanz, Oberlehrer in Dornfeld von Fritz Seefeldt, Pastor in Bad Segeberg [Holstein].— Plauen: Verlag von Günther Wolf, 1935 [1934].— 184 S.— (Ostdeutsche Forschungen / Hrsg. von Viktor Kauder; B. 3.).
Зеєфельд Ф. Джерелознавство про німецькі поселення Галичини при імператорі Йозефові II.
558. **Кайндль Раймунд Фрідріх:** Некролог // Зап. Наук. т-ва ім. Шевченка.— Львів, 1931.— Т. 151.— С. 235—240.
Кайндль Раймунд Фрідріх — німецький історик, професор Чернівецького університету, дослідник Буковини.
559. **Ковалівський А.** З журналів книгозбірні музею Слободської України // Бюл. Музею Слобод. України.— 1927.— С. 77—80.
Перелік німецьких журналів та книг з етнографії.
560. **Krupnyskyj Borys.** Die archäographische Tätigkeit M.Hrusevskyj's // Jahrbücher für Kultur und Geschichte der Slaven. N. F. — Breslau, 1935.— Bd. 11, H. 4.— S. 610—621.
Крупницький Б. Археографічна діяльність М.Грушевського.
561. **Крупницький Б.** Гетьман Мазепа в освітленні німецької літератури його часу // Зап. чина св.Василія Великого.— Жовква.— 1932.— Т. 4.— С. 292—316.— Те ж.— Окр. відб.— 1932.
562. **Krupnyskyj B.** Hetman Mazepa in der schwedischen Geschichtsschreibung: Aus einem Vortrage... // Ukrainische Kulturberichte.— Berlin, 1936.— Nr. 26.— S. 4—5.
Крупницький Б. Гетьман Мазепа в шведській історичній літературі.
563. **Крупницький Б.** З донесень Кайзерлінга, 1708—1709 рр.: [Про гетьмана Мазепу] // Пр. Укр. наук. ін-ту.— Варшава, 1939.— Т. 47.— С. 25—27.

Георг Йоганн Фрайгер фон Кайзерлінг — посол пруського короля у Москві.

564. **Курдидик А.** Німці на Волині: (За др. Куном, Карасеком та іншими дослідниками) // Життя і знання.— Львів, 1938.— Ч. 4 (127).— С. 108—110.
565. **Masslow S.** Ukrainische Druckkunst des 16 bis 18 Jahrhunderts / Vorsitzender der Kommission für Buchgeschichte an dem Ukrainischen Wissenschaftlichen Institut für Buchkunde in Kiew.— Mainz, 1926.— 14, [2] S., 5 Bl. II.— Sonderabdruck aus dem Gutenbergjahrbuch / Hrsg von Ruppel.— Mainz, 1926.— S. 65—76 + Tafeln 2—6.
Маслов С.Й. Українське мистецтво друку з 16 до 18 ст.
566. **[Масюкевич М.]** Видавництво і преса в підсоветській Україні // Вісті Укр. Наук. Ін-ту.— Берлін, 1937.— Ч. 1.
567. **Микитюк В.** Німецька преса в минулому // Червона преса.— 1928.— № 10.— С. 37—42.
568. **Die deutsche-wolhynien** Kolonisten in Ostpreußen im Spiegel der reichsdeutschen Presse // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 7.— S. 165.
Німецькі колоністи Волині в Східній Пруссії у відображенні державної німецької преси.
569. **Новинки літератури: Німеччина** // Червон. шлях.— 1924.— № 3.— С. 281; № 6.— С. 258; № 10.— С. 269—271.— (Хроніка).
570. **[О почетном члене Общества профессоре К.Э.Линдемане, проживающем в немецкой колонии Орлово Мелитопольского округа: Перечень публикаций по этимологии и сельскому хозяйству]** // Зап. Крым. о-ва естествоиспытателей и любителей природы.— Симферополь, 1927.— Т. 9.— С. 128.
571. **Оголошення:** [Є список публікацій вид-ва "Укр. слово" в Берліні, 1921—1922] // Письмо з Просвіти.— Л., 1922.— Річник 9, ч. 33/34 (15 серп.).
572. **Oljantschyn D.** Die neuen Quellen zur Erforschung der Beziehungen zwischen der Ukraine und dem Großen Kurfürst // Abhandlungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes in Berlin.— 1927.— Bd. 1.
Оляничин Д. Нові джерела до дослідження відносин між Україною і великим сеймом.
573. **Рябінін-Скляревський О.** Schriften des Deutschen Ausland-Instituts Stuttgart: [Die Übersicht] // Україна.— 1930.— Лип.-серп.— С. 164—169.
Рябінін-Скляревський О. Публікації інституту у Штутгарті: [Огляд].
574. **Smal-Stockij S.** Die Ukraine in der russischen Literatur // Abhandlungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes.— Berlin, 1929.— B. 2.— S. 56—64.
Смаль-Стоцький С. Україна в російській літературі.
575. **Tüneewa A.** Miniäurausgaben und die Kollektion solcher in der öffentlichen Staatsbibliothek in Odessa // Zentralblatt für Bibliothekswesen.— 1926.— Jg. 43.— S. 534—553.
Тюнеєва А. Мініатюрні видання і подібні колекції в публічній Державній бібліотеці Одеси.
576. **У глибокому підпіллі:** По шпальтах нелегальної преси Німеччини // Комуніст.— 1939.— 5 трав.
577. **Ukrainica** in der fremdsprachigen wissenschaftlichen Presse der letzten Jahre // Mitteilungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes.— Berlin, 1928.— Bd. 2.— S. 78—82.
Україніка в чужоземній пресі останніх років.
578. **Jaworsky M.** Das Ergebnis der ukrainischen Geschichtsforschung in den Jahren 1917—1927 // Osteuropäische Forschungen, new series VI.— Vienna, 1929.
Яворський М. Результат українських історичних досліджень в 1917—1927 pp.

11. Картографія

579. **Buczek K.** Z dziejów kartografii ziem ruskich: (Na marginesie wydawnictwa: Anecdota Cartographica edita a L. Bagrow. 1. Die ersten Karten der Ukraine (XVII Jh.): Beiträge zur Ukrainekunde / Hrsg. vom Ukrainischen Wissenschaftlichen Institut.— Berlin, 1935) // Ziemia Czerwieńska.— 1936.— S. 125—133.
Бучек К. З історії картографії руських земель: ... 1. Перші карти України (XVII ст.).
580. **Kubijowitsch W.** Nationalitäten Karte der Ukraine und benachbarten Gebiete. In Punktdarstellung. Masstab 1:2 500 000.— Berlin; Dahlem, 1938.
Кубійович В. Карти національностей України і суміжних областей.
581. **Kubijowitsch W.** Die Ukraine in Karten und Diagrammen.— Berlin, 1936.— 19 S.
Кубійович В. Україна в картах і діаграмах.
582. **Mickwitz.** Bericht über den Verlauf der Arbeit zur Herstellung einer Karte und eines Verzeichnisses der deutschen Siedlungen der Ukraine // Вісн. Одес. коміс. краєзнавства. Нім. секція.— Одеса, 1929.— Ч. 4—5, вип. 1.
Міквіц. Повідомлення про хід роботи по складанню карти з відміткою німецьких поселень на Україні.
583. **Auf den Bahnen** des sozialistischen Aufbaus // Nikel S. Die Deutschen in Wolhynien.— K.; Ch., 1935.— Achter Abschnitt.— S. 79—85, karte.
На шляху соціалістичного будівництва.
Karte der deutschen Ansiedlungen im Kiewer Gebiet.
584. **Окупація** австро-германцями України на початку 1918 р.: Карта // Арх. Рад. України.— 1932.— № 1—2.— С. 85.
585. **Die Ukraine** in Karten und Diagrammen: Ausstellung demographisch-wirtschaftlicher Karten und Diagramme des gegenwärtigen ukrainischen Volksgebietes / Veranstatet vom Geographischen Institut der Friedrich-Wilhelms-Universität und vom Ukrainischen Wissenschaftlichen Institut in Berlin 14 bis 19 Januar 1936.— Berlin: Die Gesellschaft der Freunde des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes, 1936.— 20 S.
Україна в картах і діаграмах.

12. Антропологія

586. **Buschkowitsch W.J.** Crania Ucrainica. T. 2. Fabellen der Individualwerte / Von W.J.Buschkowitsch.— Odessa: Поліграф., друк. шк. ФЗУ, 1928.— 14 S.
Бушкович В. Череп українця.
587. **M.G.** Mißbildung und ihre Ursache im Zusammenhand mit der Abstammung des Menschen // Neuland.— 1930.— № 17—18.— S. 42—44.
М.Г. Потворність та її причини у зв'язку з походженням людини.
588. **Rakovskij I.** Aufgaben der ukrainischen Anthropologie // Sitzungsberichte der mathem.-naturwiss.-ärztl. Sektion der Ukrainischen Schewtschenko-Gesellschaft.— 1917/20.— S. 26.
Раковський І. Завдання української антропології.

13. Топоніміка

589. **Rudnyckyj Jaroslau.** Zur slavisch-deutschen Ortsnamenkunde: (1. Ukrainische L'viv — deutsches Lemberg).— Berlin, 1941.— 5 S.
Рудницький Я. До слов'янсько-німецької топоніміки.

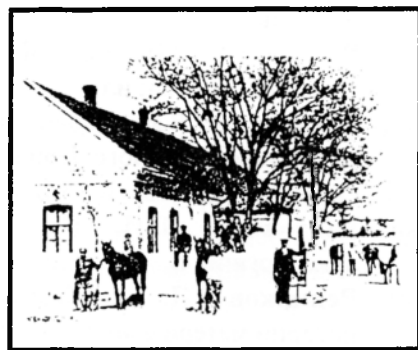
590. **Rudnyckij Jaroslau.** Ukrainische Ortsnamen: Deutsch-ukrainisches und ukrainisch-deutsches Verzeichnis der wichtigeren Ortsnamen = **Рудницький Ярослав.** Українські місцеві назви: Українсько-німецький та німецько-український показник важніших місцевих назв.— Прага: Вид-во Ю.Тищенко, 1942 [1941].— 40, [2], 38 с.— (Наук. б-ка "ЮТ"; ч. 7).— Укр., нім.

14. Археологія

591. **Васильев А.А.** Готы в Крыму. Ч. 1 // Изв. Рос. Акад. истории материальной культуры.— 1921.— Т. 1.— С. 265—344.
592. **Васильев А.А.** Готы в Крыму. Ч. 2 // Изв. Гос. Акад. истории материальной культуры.— 1927.— Т. 5.— С. 179—282.
593. **Vasilev A.A.** The Goths in the Grimea.— Cambridge, 1936.— 28 p.
Васильєв А.А. Готи в Криму.
594. **Малицкий Н.В.** Заметки по эпиграфике Мангупа.— Л., 1933.— 47 с.: ил.— (Изв. Акад. истории материальной культуры; Вып. 71).
595. **Pasternak J.** Der Stand der ukrainischen archäologischen Forschungen in Ostgalizien während der letzten 10 Jahre // Slavische Rundschau.— 1929.— Bd. 1, H. 7.— S. 542—544.
Пастернак Й. Стан українських археологічних досліджень у Східній Галичині за останні 10 років.
596. **Равдоникас В.И.** Дорос-Феодоро, столица готов в Крыму // Человек и природа.— 1929.— № 2.— С. 18—24: ил.
597. **Равдоникас В.И.** Пещерные города Крыма и готская проблема в связи со стадийным развитием Северного Причерноморья // Изв. Гос. Акад. истории материальной культуры.— 1932.— Т. 12, вып. 1—8 (Готский сб.).— С. 5—108.
598. **Равдоникас В.И.** Пещерный город Эски-Кермен. Готская проблема: (Новейшие археологические исследования в Крыму) // Вестн. знания.— 1929.— № 7.— С. 290—296: ил.
599. **Репников Н.И.** Эски-Кермен в свете археологических разведок 1928—29 гг. // Изв. Гос. Акад. истории материальной культуры.— 1932.— Т. 12, вып. 1—8 (Готский сб.).— С. 107—152.
600. **Репников Н.И.** Иригационные сооружения округа Эски-Кермена // Изв. Гос. Акад. истории материальной культуры.— 1935.— Вып. 117.— С. 43—46: ил.
601. **Репников Н.И.** Разведки древнего водопровода в Эски-Кермене в 1931 г. // Сообщения Гос. Акад. истории материальной культуры.— 1931.— № 11—12.— С. 62—65: ил.
602. **Репников Н.И.** Раскопки Эски-Керменского могильника в 1928—1929 гг. // Изв. Гос. Акад. истории материальной культуры.— 1932.— Т. 12, вып. 1—8 (Готский сб.).— С. 153—180.
603. **Ščerbakiwskiy Vadym.** Die vorgeschichtlich-archäologischen Forschungen in der Ukraine nach dem Weltkriege // Mitteilungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Instituts in Berlin.— Berlin, 1927.— Bd. 2.— S. 21—34.
Щербаківський В. Дослідження доісторичної археології в Україні після світової війни.
604. **Ščerbakiwskiy W.** Bemerkung über neue und wenig bekannte paläolithische Stationen in der Ukraine // Die Eiszeit.— Wien, 1927.— B. 4.— S. 27 u ff. + Abb.
Щербаківський В. Замітки про нові і маловідомі палеолітичні стоянки в Україні.
605. **Ščerbakiwskiy W.** Eine paläolithische Station in Honci // Die Eiszeit.— Wien, 1926.— Bd. 3.— S. 100—116.
Щербаківський В. Палеолітична стоянка в с. Гінці [Лубенського повіту].

15. Етнографія

606. **Althausen Ernst.** Zersplitterung oder Verbindung?: Bilder aus dem Leben der Deutschen in Kanada und Wolhynien: Selbstverlag des Fürsorgevereins für deutschen Rückwanderer.— Berlin, 1922.
Альтхаузен Е. Розпад чи поєднання?: Малюнки з життя німців у Канаді та на Волині.
607. **Bargel Ernst.** Deutsch Mokra ein Waldarbeiterdorf // Deutsche Arbeit.— 1936.— Н. 5.
Баргель Е. Німецька Мокра — село лісорубів.
608. **Bogatyrev P.** Ethnographische Praxis: Erfahrungen eines Feldethnographen in Rußland und Karpatenrußland.— [Prag: Deutsche Gesellschaft für slavistische Forschung, 1930].— S. 331—337.— Separátz: Slavische Rundschau, 1930, Č. 5.
Богатирьов П. Етнографічна практика.
609. **Wereszycki Henryk.** Niemcy.— [Warszawa: Druk. P. Pyz i S-ka, 1937].— 15, 1 s.— Odb. z: Niepodległość: Kronika naukowa.— 1937.— № 2, zesz. 2 [40].
Верещицький Г. Німці.
610. **Hayn S.** Deutsche Leben in Wolhynien vor dem Kriege // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1927.— № 11.— S. 254; Wolhynischer Bote.— 1927.— F. 38.— S. 298.
Гайн С. Життя німців на Волині до війни.
611. **Henke Reinhold.** Unsere Feste // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 31.— S. 242; F. 32.— S. 250.
Генке Р. Наші свята.
612. **Grimm H.** Rußlanddeutsche und Donauendeutsche als Volksgruppen unterschiedlicher Fruchtbarkeit // Deutsches Archiv für Landes- und Volksforschung.— Leipzig, 1940.— № 3—4.— S. 61—76.— Бібліогр.: с. 75—76.
Грімм Х. Російські німці та дунайські німці як народні групи різного походження.
613. **Жирмунский В.** Этнографическая работа в немецких колониях Украины и Крыма // Этнография.— 1927.— № 1.— С. 231—233.
614. **Schirmunski V.** Volkskundliche Arbeit in den deutschen Kolonien der Ukraine // Вісн. Одес. Коміс. краєзнавства. Нім. секція.— Одесса, 1929.— Ч. 4—5, вип. 1.
Жирмунський В. Етнографічна робота в нім. колоніях України.
615. **Aus dem Leben der Deutschen-Wolhunien: Gemeinde Wydsk (Kirchspiel Tutschin)** // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— № 5.— S. 113.
З життя німців Волині.
616. **Aus der Geschichte einer deutscher Kolonie in Wolhynien: Von evangelischen Pächter niedergeschrieben** // Heilige Ostmark.— Frankfurt an der Oder, 1929.— Н. 3.— S. 45—48.
З історії німецької колонії на Волині.
617. **Karasek Alfred.** Hochzeitsbräuche und Brautdienersprüche der Deutschen Wolhynies // Deutschen Blätter in Polen.— Posen, 1928.— Н. 8.— S. 361—377.— Abgedruck aus: Hochzeitsbräuche der Deutschen Wolhynies. Heimat und Volkstum. Sonntagsbeilage der Schlesischen Zeitung.— Bieleitz, 1928.— № 242, 2 Sept.; № 249, 9 Sept.; № 256, 16 Sept.; № 263, 23 Sept.
Карасек А. Весільне святкування і поклоніння наречених — звичай німців Волині.
618. **Karasek Alfred.** Sitte und Brauchtum bei den Deutschen in der Polesie // Deutschen Blätter in Polen.— Posen, 1929.— Н. 9.— S. 422—437.
Карасек А. Звичаї і обряди у німців на Поліссі.

619. **Karasek Alfred.** Erntebräuche und Schnittersprüche der Deutschen Wolhyniens // Deutschen Blätter in Polen.— Posen, 1929.— H. 10.— S. 486—492.
Карасек А. Звичаї під час збирання урожаю та маленькі приказки у німців Волині.
620. **Karasek Alfred.** Geburt, Taufe und Kindheit im Volksglauben bei den Deutschen Wolhyniens // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1930.— № 7.— S. 134—137.
Карасек А. Народження, хрещення і дитячі свята в народних віруваннях німців Волині.
621. **Karasek Alfred.** Volksglauben bei den Deutschen Wolhyniens // Deutschen Blätter in Polen.— Posen, 1930.— H. 1.— S. 21—39.
Карасек А. Народні вірування у німців Волині.
622. **Karasek Alfred.** Deutsch-galizie Einwanderer in Wolhynien und ihr volkliches Erbe an Überlieferungen // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1930.— H. 10.— S. 3—9.
Карасек А. Німецько-галиційські іммігранти на Волині та їхні народні традиції.
623. **Karasek Alfred.** Christnacht bei den wolhynischen Deutschentum // Heimat und Volkstum: Sonntagsbeilage der Schlesischen Zeitung. Seit Herbst.— Bielitz, 1928.— № 24, Dez.
Карасек А. Ніч Христова у німців Волині.
624. **Karasek Alfred.** Neujahrswünsche bei den Deutschen in Polesien // Volk und Heimat.— Kattowitz, 1931.— V. 23, Jan.
Карасек А. Новорічні побажання у німців з Полісся.
625. **Karasek Alfred.** Der festliche Jahreskreis des Deutschen Wolhyniers: (Sitte und Brauchtum) // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— H. 6—8.— S. 103—119.
Карасек А. Святковий щорічний круг: (Звичаї та святкування).
626. **Karasek Alfred.** Faschingsbräuche in den deutschen Sprachinseln Galiziens und Wolhynien // Heimat und Volkstum: Sonntagsbeilage der Schlesischen Zeitung. Seit Herbst.— Bielitz, 1929.— № 29, Jan.
Карасек А. Традиційне свято масляної в німецькомовному середовищі Галичини і Волині.
627. **Kuhn Walter.** Bräuche aus Deutschen Wolhynien // Landwirtschaftlicher Kalender für Polen.— Posen, 1928.— S. 128.
Кун В. Звичаї німців на Волині.
628. **Lanz Josef.** Aus dem Leben der Wolhynien Deutschen in Kriegs und Friedenszeiten // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 1.— S. 9.
Ланц Й. Життя німців на Волині під час війни та мирних часів.
629. **Lück Kurt.** Volkstümliche Heilkunde in Wolhynien // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1930.— H. 6—8.— S. 100.
Люк К. Народні цілителі на Волині.
630. **Lück Kurt.** Deutsche Volksgenossen in Polesien // Landwirtschaftlicher Kalender für Polen.— Posen, 1930.— S. 70.
Люк К. Німецьке народне товариство в Поліссі.
631. **Lück Kurt.** Das Deutschtum innerhalb der Bevölkerung Wolhynies // Deutschen Blätter in Polen.— Posen, 1926.— H. 11—12.— S. 521—529.
Люк К. Німці серед населення Волині.
632. **Lück Kurt.** Vom Mißbrauch der strategischen Gefahr // Nation und Staat.— 1929.— März.— S. 377.— Ebenso.— Sonderdruck.
Люк К. Традиції під загрозою.
633. **Mydsk:** (Aus dem Leben einer wolhynien Gemeinde) // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1928.— F. 9.— S. 68.

Мидськ: (3 життя волинської общини).

634. **Vergangenheit und Gegenwart unserer Kolonisten** // *Wolhynischer Bote*.— Luzk, 1927.— F. 24.— S. 188.

Минуле та сучасне наших колоністів.

635. **Rhede J.** *Wolhynische Erntefeste* // *Glaube und Heimat*.— 1930.— Jg. 2, F. 40.— S. 315.

Реде Й. Волинське свято урожаю.

636. **Rücker Emil.** *Niemcy, Prusy a Polska: Kilka aktualnych faktów i uwag*.— Kraków: Nakł. Krak. Spółki Wydawniczej, 1928.— 131, [1] S.

Рюцкер Е. Німці, пруси і Польща.

637. **Srocki Bolesław.** *Niemcy*.— Lwów: Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych, 1934.— 40 s.— (Biblioteka Szkoły Powszechnej; № 91).— Z cyklu: *Nasi Sąsiedzi*. **Сроцький Б.** Німці.

638. **Bei deutschen Landsleuten in Wolhynien** // *Deutsche Post aus dem Osten*.— Berlin, 1928.— № 11.— S. 235—240.

У німецьких селян на Волині.

639. **Schulz-Lippe Berthold.** *Der wolhynier Kolonist im Hausbau* // *Heimkehr: Zeitschrift der Fürsorgevereins für deutschen Rückwanderer*.— Berlin, 1923.— H. 8.

Шульц-Ліппе Б. Волинський колоніст на будівництві дому.

640. **Schulz-Lippe Berthold.** *Christabend in Wolhynien* // *Heimkehr*.— Berlin.— 1922.— № 24.— S. 240.

Шульц-Ліппе Б. Різдвяний вечір на Волині.

16. Природознавство

641. **Бельше В.** *Походження людини*: Пер. з нім. / Під ред. О.Алешо.— К: Союз, 1920.— 127 с.

642. **Вебер Л.** *Початки метеорології: (Науки про погоду)* / З 3-го нім. вид. (1918) пер. з деякими змінами й дод. І.Селецький.— К.: Книгоспілка, 1923.— 107, [1] с. + 29 мал., 3 табл. в тексті.

643. **G.E.** *Das Nervensystem der Pflanzen* // *Neuland*.— 1930.— № 24.— S. 18—20.

Г.Е. Нервова система рослин.

644. **Woher erhalten die Lebewesen ihre Energie?** // *Neuland*.— 1930.— № 1—2.— S. 35—38.

Де одержують життєві сили свою енергію?

645. **Зайченко В.** *Загальнонімецький з'їзд по охороні природи* // *Культура і побут*.— 1927.— № 29.— С. 3.

З'їзд в Касселі (Німеччина).

646. **Die Gewinnung neuer Tier-und Pflanzenformen durch Röntgenstrahlen** // *Neuland*.— 1930.— № 21—22.— S. 40.

Одержання нових тваринних та рослинних форм під променями рентгену.

647. **Ist das Vorhandensein eines neuen Sinnesorganes möglich?** // *Neuland*.— 1930.— № 7—8.— S. 40—41.

Чи можлива наявність нових органів почуття?

648. **Was ist die "Mutations theorie" von De-Fries?** // *Neuland*.— 1930.— № 14—15.— S. 33—34.

Що таке теорія мутації Де-Фріза?

17. Математика

649. **Blank J.** *Über eine geometrische Deutung der Integrabilitätsbedingung der Pfaffschen Differentialgleichung* // *Зап. Н.- д. ін-ту математики й механіки при Харк. держ. ун-ті та Харк. мат. т-ва*.— 1936.— Т. 4, ч. 13.— С. 75—81.

Бланк Й. Про одне геометричне тлумачення інтегральної умови в диференціальному порівнянні.

650. **Bohačevský J.** Transformation der Laplace'schen Differenzialgleichung im n-Dimensionalen auf generelle Koordinaten.— Lwiw (Lemberg): Verl. Buchdruck. die Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften, 1937.— 7 S. — Separatabdruck aus: Sammelchrift die mathematisch-naturwissenschaftlich-ärztlichen Sektion die Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lwiw.— [Lemberg, 1937].— Bd. 31.

Богачевський Ю. Трансформація диференціального рівняння.

651. **Wajnsztejn D.** Über Algebren mit endlicher Basis // *Studia Mathematica*.— 1940.— Т. 9 (1).— S. 109—120.

Вайнштейн Д. Про алгебру з кінцевим базисом.

652. **Orlicz W.** Beiträge zur Theorie der Orthogonalentwicklungen.— [Lwów: Druk. Zakł. Narod. im. Ossolińskich, 1936].— 38 S.— Extrakt: *Studia Mathematica*.— 1936.— Т. 6.

Орлич В. Вклад в теорію ортогонального розвитку.

653. **Orlicz W.** Einige Gegenbeispiele zur Konvergenztheorie der allgemeinen Orthogonalentwicklungen.— [Lwów: Druk. Zakł. Narod. im. Ossolińskich, 1936].— 98-103 S.— Extrakt.: *Studia Mathematica*.— 1936.— Т. 6.

Орлич В. Окремі взаємопов'язані приклади до теорії конвергенції.

18. Фізика

654. **Грец Л.** Теория атома в ее новейшем развитии: Пер. с нем. / Под ред. Д.Хмырова.— Одесса: Госиздат Украины, 1923.— 127 с.

19. Астрономія

655. **Myrbach O.** Haben die Leoniden einen Einfluss auf das Wetter?— K.: Ukrmet, 1927.— 12 S.— Sonderabdruck aus: Informations Bulletin des Ukrmets.— 1925—1926.— Bd. 4—5.

Мирбах О. Чи мають леоніди вплив на погоду?

656. **P.G. Johann Kepler:** (Zu seinem 300-ten Todestage // *Neuland*.— 1930.— № 21—22.— S. 15—16.

П.Г. Йоганн Кеплер: До 300-річчя з дня смерті.

657. **Rudzki M.P.** Bestimmung der Schwerkraft an der Sternwarte Kiew von M.P.Rudzki.— [Odessa: Wissenschaftl. Technische Verwaltung des Obersten Wirtschaftsrates der USRR], 1927.— 18, [2] S.

Рудський М.П. Визначення сили тяжіння в Київській обсерваторії.

20. Хімія

658. **Bronstein M.** Der Sonnenstoff.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 110 S.

Бронштейн М. Сонячна речовина.

659. **Rjumin W.** Unterhaltende Chemie: Experimente und Unterhaltungen aus dem Gebiete der Chemie / Deutsch von Eugenie Tocius.— Zentralverlag, 1930.— 194, [1] S., 56 Abbild.

Рюмін В. Загальна хімія.

660. **Фаянс К.** Радиоактивность и новейшее развитие учения о химических элементах / Пер. с нем. под ред. А.Н.Фрумкина.— 2-е изд., доп.— Одесса: Госиздат Украины, 1923.— 144 с.

21. Сільське господарство

21.1. Загальні питання

661. **Bordakow P.** Speisen aus Soja.— Zentralverlag, 1930.— 30, [2] S.
Бордаков П. Страви з сої.
662. **Брауер Г.Ф.** За активної участі колгоспників: [Хата-лабораторія колгоспу "Ротфронт" Високопіл. р-ну проводить роботу над підвищенням урожайності] // Хата-лабораторія.— 1936.— № 3.— С. 37—38.
663. **Gitmann.** Für hohe Qualität der Herbstfeldarbeiten.— Ukrdershnazmenwydaw.— 1932.— 53, III S.
Гітман. За якість роботи в рільництві восени.
664. **Gordienko R.** Aufgaben der Kollektivwirtschaften während der Herbstaussaat.— М.; Ч.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 30 S.
Гордієнко Р. Завдання колгоспів під час осінньої сівби.
665. **Dsholow G.A.** Ernte, Trocknung und Schwefelung des Hopfens / Übersetzt aus dem ukr. von I. Vollmer.— Ч.; К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 102, [2] S.: II.
Джолов Г.А. Збирання урожаю, сушіння та обробка хмелю сіркою.
666. **Dsholow G.A.** Ratgeber für Hopfenbau.— Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 48, III S.— (Bibliothek Kollektivisten).
Джолов Г.А. Порадник з хмелю.
667. **Żabko-Potopowicz A.** Traktat wersalski a niemiecka nauka o społecznem gospodarstwie agrarnem.— Warszawa, 1932.— 20 S.— Odb. z: Rolnictwo.— 1932.— Т. 2, zesz. 2.
Жабко-Потопович А. Версальський договір і німецька наука про суспільне аграрне господарство.
668. **Sagnitko I.** Gesellschaftliche Speisung und Kinderkrippen in den Kollektiven.— Ukrdershnazmenwydaw.— 1932.— 54 S.
Зagniтко І. Громадське харчування та дитячі ясла у колгоспах.
669. **Линдеман К.Э.** Прекращение землевладения и землепользования поселян-собственников: Указы 2 февр. — 13 дек. 1915 г. и 10, 15 июля и 19 авг. 1916 г. и их влияние на экон. состояние Южной России.— М., 1917.— 384 с.
670. **Die Sommeraussaat** der Maulbeere und ihre technische Durchführung.— Ч.: Zentralverlag, 1930.— 30, [2] S.
Літні посадки тутових дерев та їх технічна обробка.
671. **Oschiganow I.** Gartenbau und Gemüsezuucht: (Eine Übersetzung aus dem rus.) / (Zentralbüro der deutschen Sektionne beim Zentralkomitee der KP(B)U.— [Ч.]: Tscherwoniy Schlach, 1924.— 124 S.— (Kleine Bauern Bibliothek; № 5).
Ошиганов І. Садівництво та городництво.
672. **Praktischer** Schutz der Kleinpächter durch die staatl. Behörden // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— F. 19.— S. 148.
Практичний захист дрібних орендаторів від державних органів влади.
673. **Zuckerübenezüchtung** und Zuckerübensamenbau in der Union der Sowjet Sozialistischen Republiken.— [К.]: Zuckertrust, 1927.— 40 S.: II.
Розведення цукрового буряка і виробництво цукру в СРСР.

21.2. Сільськогосподарські колективи

674. **Gehrenrot J.** Die Sturmkomune.— М.; Ч.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 44 S.— (Bibliothek des Kollektivistin).
Геренрот Ю. Ударна комуна.
Сільськогосподарська комуна у м. Сміла.
675. **Eppstein S.** Auf neuen Wegen: Aus dem Leben des jüdischen Landwirtschaftlichen Kollektivs "Nikolajewka" / Deutsch von E.Kronhaus.— М.; Ч.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 28 S.
Епштейн С. На новому шляху: 3 життя євр. с.-г. колективу "Ніколаєвка".
676. **Patz.** Kommune "Mühe" // Колективне господарство.— 1930.— № 8.— С. 30—32.
Патц. Про комуна "Труд" [колонії Блюменталь Люксембургського району Маріупольської округи].
677. **Рачинский П.И.** Как мы получили высокий урожай озимой пшеницы: [Лекция зав. хатой-лабораторией колхоза им. Тельмана Голованев. р-на Одес. обл. // Большевист. знамя.— 1940.— 22 янв.
678. **Rudj D., Wolckowsky W.** Wie die Einkünfte in den Kollektiven zu verteilen sind: (Erfahrung des landwirtschaftlichen Artels "Kommunar").— Ч.; К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 60, [2] S.
Рудь Д., Волковський В. Як поділити колгоспні прибутки.
679. **Фабрицкий Ш.** Ефремовцы: [Агротехника мастеров высоких урожаев: Колхоз им. Тельмана Голованев. р-на Одес. обл.] // Сов. Украина.— 1939.— 8 сент.
680. **Fondis Fr.** Die Kommune winkt!: Beiträge zur Entwicklung der kompakten Kollektivisierung des deutschen Dorfes der Ukraine / Zusammengefasst und mit einem Vorwort versehen von Fr. Fondis.— М.; Ч.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 86, [2] S.— (Bibliothek des deutschen Kollektivistin).
Фондіс Ф. Комуна кличе.

21.3. Тваринництво

681. **Veterinärkodex:** Mit alphabet. Sachregister / Bestätigt vom Allukr. zentral-exekutivkom an 13 März 1925.— Offiz. Ausgabe.— Zentralverlag, 1929.— 80 S.
Ветеринарний кодекс.
682. **Köhler J.** Zwei Normen zur Aufzuehung der Milchkälber der deutschen roten Rasse.— Одеса, [1928].— 8 S.
Келер Й. Дві норми для вирощування молочних телят німецької червоної породи.
683. **Красный** немецкий скот: Материал обследований Одес., Екатеринослав. и Донец. губернии.— Х.: Рад. селянин, 1925—1928.
Т. 1, вып. 1.— 1926.— [4], 92 с.
Т. 1, вып. 2.— 1928.— 122 с.: ил., диагр.
Т. 2.— 1925.— [8], [4], [4], [53] с.: диагр. с пояснит. текстом.
684. **Нейфельд П.Я.** Материалы по истории "Красной немки" на р. Молочной в XIX веке / Предисл. Ф.Д.Корниса.— Мелитополь: Гос. тип. Промкомбината, 1927.— 62, [2] с. + [1] л. к.
685. **Стрепер А., Гуменюк І.П.** Знатна доярка рекордистка [Марія Епп з колгоспу ім. Тельмана Ротфронтів. р-ну] // Соц. тваринництво.— 1936.— № 3.— С. 14—20.
686. **Уман Ю.З.** Местные породы сельскохозяйственных животных на Украине: Красный нем. скот.— Х.: Изд. отд. НКЗ, 1923.— 53 с.

687. **Устьянцев В.П.** Местные породы сельскохозяйственных животных на Украине: 1. Колонистский белоголовый скот; 2. Полесский крупный рогатый скот.— Х.: Изд. отд. НКЗ, 1923.— 31 с.
688. **Фінгерлінг Г.** Годівля сільськогосподарських тварин / Пер. з нім.— Х.: Держсільгоспвидав, 1931.— 84 с.

21.4. Сільськогосподарська техніка

689. **Бруно В.** Новейшие германские усовершенствования в рядовых веялках // *Mitteilungen für die Landwirtschaft.*— 1935.— Н. 35.— Реф. в: Бюл. Бюро иностр. опыта.— 1936.— № 1—2.— С. 140—141.— Подпись: Л.
690. **Виставка** сельскохозяйственных машин // *Deutsche landwirtschaftliche Presse.*— 1936.— № 20.— Реф.: Дубельт Е. // Бюл. Бюро иностр. опыта.— 1937.— № 3—4.— С. 155—156.
691. **Вовк П.** Новини сільськогосподарської техніки в Німеччині: (Кенігсберг. с.- г. виставка) // *Наук.- техн. вісн.*— 1928.— № 1.— С. 45—48; № 2.— С. 93—96.
692. **Пуш Г.** Стан нормалізації деталей сільськогосподарських машин та знарядь у Німеччині // *Наук.- техн. вісн.*— 1928.— № 3.— С. 138—140.
693. **Rosano W.** Die Traktoren STS, CHTS, TSCHTS.— 2 Ausgabe.— [Ch.]: Dershsilgospwydaw, 1935.— 160 S.: Il.
- Розанов В.** Трактори СТЗ, ХТЗ, ЧТЗ.
694. **Schmidt, Wagner K.** Ролики для прикатывания у сеялок фирмы Курт Байер // *Die Technik in der Landwirtschaft.*— 1937.— Bd. 18, № 4.— Реф.: Дубельт Е. // Бюл. Бюро иностр. опыта.— 1937.— № 5—6.— С. 115.

21.5. Кооперація

695. **Гере П.** Рабочая кооперация в Германии / Предисл. С.И. Цедербаума.— 2-е изд.— Х., 1918.— 48 с.: іл.
696. **Гере П.** Робітнича кооперація в Німеччині / Передм. В.Ілюченко.— К.: Вид-во Дніпросоюзу, 1919.— 121, 86, [1] с.: іл.— (Б-ка кооператора; № 12).
697. **Грабейн М.** Деревенская кооперация в Германии, ее хозяйственное и общественное значение / Харьк. о-во сел. хоз-ва. Ком. содействия сел. кооперации; Под ред. А.Н.Анцыферова.— Пер. со 2-го изд.— Х., 1918.— 236 с.
698. **Эльм А.** Профессиональные союзы и потребительные общества / Пер. с нем. С.С.Цетлина.— Одесса: Изд. Всерос. центр. союза потребит. о-в, 1920.— 23 с.
699. **Зассен И.А.** Развитие теории кооперации / Пер. с нем. Н.М.Пакуль.— Х.: Союз, 1920.— 150 с.— (Соц.- экон. б-ка).
700. **Platenik Leopold.** Das deutsche Genossenschaftswesen in Wolhynien // *Schaffen und Schauen Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.*— Kattowitz, 1931.— Н. 6—8.— S. 42.
- Платенік Л.** Німецькі кооперативні товариства на Волині.
701. **Штаудінгер Ф.** Споживча кооперація: Пер. з нім.— К.: Союз, 1920.— 180 с.— (Кооп. б-ка; № 9).

22. Техніка. Промисловість

702. **Айзеншток І.Я.** Наукове узагальнення методу Блідмана в застосуванні до транспортування вскриші на буровугільних кар'єрах // Доп. АН УРСР.— 1940.— № 11.— С. 47—58.— Укр., нім.
703. **Bielski Z., Beilski T.** Niemieckie kopalnictwo naftowe: Szkic porównawczy z polskim kopalnictwem: Referat wygłoszony w Tow. Politechnicznym we Lwowie.— Lwów, 1937.— 29 S.
Бельський З., Бельський Т. Німецький видобуток нафти.
704. **Wieb.** Das Charkower Traktorriesenwerke.— Zentralverlag, 1930.— 20 S.— (Bibliothek für Halbanalphabeten).
Віб. Харківський великий тракторний завод.
705. **Gebhardt F.** Kampf um Kohle: Aus dem Leben der deutschen Bergarbeiter von Schacht "Amerikanka" (Donbass).— Ch.; K.: Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 40 S.
Гебхардт Ф. Боротьба за вугілля.
706. **Кронляйн Г.** Кожевенное производство / Пер. с нем. под ред. М.П.Котова, С.П.Соколова.— Житомир, 1923.— 171 с.
707. **Liscowuj P.** Das Dnieprkraftwerk.— Staatsverlag der Ukraine, 1930.— 88, III S.
Лісковий П. Дніпрельстан.
708. **М.Б.-с.** Отто Лілієнталь (1896—1936) // Техніка масам.— 1936.— № 8.— С. 59—60.
709. **Мазуренко В.** Досліди над клінкером у Німеччині // Наук.- техн. вісн.— 1928.— № 5—6.— С. 225—227.
710. **Маллер Г.** Теоретический расход тепла на нагревание, выпаривание, уваривание и получение механической энергии в свекло-сахарном заводе / Пер. с нем. изд. под ред. И.А.Кухаренка.— К.: Сахаротрест, 1923.— 92 с.
711. **Моніч В.** Паровози великого тиску // Наук.- техн. вісн.— 1926.— № 3.— С. 15—17.
Стандартизація паровозів у Німеччині.
712. **Опыты и улучшения в горном деле в Пруссии за 1935 г.** = Versuche und Verbesserungen beim Bergwerksbetriebe in Preußen während des Jahres 1935: (Zeitschrift für das Berg-, Hütten- und Salinenwesen im Deutschen Reich. Bd. 84, H. 1).— Реф.: Гаркава С.М. // Рационализация каменноугольной промышленности за границей.— X., 1937.— С. 114—133.
713. **Опыты и улучшения в горнопромышленных предприятиях Пруссии за 1934 г.** = Versuche und Verbesserungen beim Bergwerksbetriebe in Preußen während des Jahres 1934: (Zeitschrift für das Berg-, Hütten- und Salinenwesen im Deutschen Reich, Bd. 83, H. 2).— Реф.: Штейнвольф И.Б. // Рационализация каменноугольной промышленности за границей.— X., 1937.— С. 104—113.
714. **Плевако О.** До матеріалів з історії цукро-бурякової промисловості України // Україна.— 1925.— Кн. 5.— С. 77—94.
715. **Пристаї Б.** Хто перший винайшов електричну жарівку: [Гайнріх Гебель — оптик і механік: На 20 років раніше Едісона] // Життя і знання.— Л., 1935.— Ч. 2 (89).— С. 54—55.
716. **Стегувайт Н.** Продавець часописів у Сегіно: Пер. з нім.: [Епізод з дитинства Т.Едісона] // Життя і знання.— Л., 1929—1930.— Ч. 3 (27).— С. 80—81.
717. **Шапошніков В.Г.** Українська бавовна як текстильна сировина // Доп. АН УРСР.— 1940.— № 2.— С. 21—26.— Укр., нім.
718. **Schwackhöfer Franz.** Die Kohlen Ö sterreichs, Deutschlands, der Czechoslowakei, Polens, Ungarns.— 4 neubearbeitete und den geänderten politischen Verhältnissen Rechnung tragende Auflage von Adolf Cluss, Wolfgang Kluger und Walther Mirna.— Wien: Gerold und Co., 1928.— 263 S. + Tabl.
Швакхедер Ф. Вугільні шахти Австрії, Німеччини, Чехословаччини, Польщі.

719. **Шпизер Р.** Болезни электрических машин / Пер. с нем. Н.Г.Лаленкова.— Х.; К.: Госнаучтехиздат Украины, 1936.— 210, [2] с.: іл.
Оригинал: *Krankheiten elektrischen Maschinen und Transformatoren. Ursachen und Folgen, Behebung und Verhütung... Bearbeitet und herausgegeben von Robert Spieser, Prof., Dipl.-Ing. Technikum Winterthur.*

23. Медицина

720. **Der Alkoholismus** und sein Einfluss auf die Nachkommenschaft // Neuland.— 1930.— № 1—2.— S. 39—41.
Алкоголізм та його вплив на потомство.
721. **Atlas:** Kres.— Ukrdershnazmenvydav, 1932.— 16 z.— (San.- med. bibliothek).
Атлас: Короста.
722. **Бирк В.** Руководство по болезням грудных детей для врачей и студентов : Пер. с нем. / Под ред. А.О.Гершензона.— Одесса: Госиздат Украины, 1923.— VII, 1, 197, 2 с.
723. **Bilikiewicz T.D.** Berlin i Lipsk — dwa ośrodki historii medycyny w Niemczech.— Lwów: [Druk. Piller-Neumann, 1937].— 5 S.— Odb. z: Polska Gazeta Lekarska.— 1937.— № 17.
Білікевич Т.Д. Берлін і Ліпськ — два центри історії медицини в Німеччині.
724. **Bloch Iwan.** Życie płciowe naszych czasów / Z 12 wyd. niem. przełożył Z.Bass.— Lwów: MB. Druk. "Sztuka", 1929.— 458, 4 S.
Блох І. Статеве життя нашого часу.
725. **W.A.** Alkoholismus und die Gesundheit des Menschen // Neuland.— 1930.— № 7—8.— S. 37—39.
В.А. Алкоголізм та здоров'я людини.
726. **Verwendung** des Magnets in der Medizin // Neuland.— 1930.— № 7—8.— S. 45.
Використання магніту в медицині.
727. **Droshshin O.** Der menschliche Körper: Sein Bau und sein Leben: (Mit 46 Abbildungen) / Deutsch von S.P.Janzen. (Orloff Lehrerkollektiv).— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 90 S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Дрошшин О. Тіло людини.
728. **Die elektrische** Durschwärmung des Gehirns // Neuland.— 1930.— № 7—8.— S. 47.
Електричний прогрів головного мозку.
729. **Eppinger.** Die Leberkrankheiten // Allgemeine und Spezialle Pathologie und Therapie der Leber.— 1937.— S. 1—801.— Реф: Медведєв Н.Б. // Мед. журн.— 1939.— Т. 9, вип. 3.— С. 857—876.
Еппінгер. Хвороби печінки сьогодні.
730. **Sonnenburg E., Mühsam R.** Краткое руководство по десмургии: (Учение о перевязках) / Пер. с нем. С.Л.Трегубова; Предисл. Н.П.Тринклера.— 2-е изд., испр. и доп.— Х.: Науч. мысль, 1923.— 165, 3 с.
731. **Kagan E.M.** Rheumatismus der Bergarbeiter.— Ch.: Medizinischer Staatsverlag der USSR, 1934.— 168, [4] S.
Каган Е.М. Ревматизм у гірників.
732. **Medwedjew N.J.** Das Trachom und seine Bekämpfung.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationale Minderheiten der USSR, 1932.— 24 S.
Медведєв Н.Й. Трахома і боротьба з нею.
733. **Die Tuberkulose** in der Ukraine: Materialien zum Studium und zur Bekämpfung der Tuberkulose in der Ukraine.— Ch.: Naukowa Dumka, 1930.— 132, [4] S.— Bibliographie: S. 40—47, 80—88, 124—131.— Text deutsch, engl, franz.
Туберкульоз в Україні.

734. **Ukrainisches psychoneurologisches Staatsinstitut fünf Jahre (1921—1926)** / Unter Redaktion A.J.Heymanowitsch.— Ch.: [Ukr. psychoneurolog. Staatsinstitut], 1927.— 60 S.
Український психоневрологічний інститут за п'ять років (1921—1926).
735. **Was bedeutet Müdigkeit (Was ist Müdigkeit)?** // Neuland.— 1930.— № 5.— S. 18—20.
Що означає втома?

24. Культура. Освіта. Наука

24.1. Культура

736. **Antonowitsch M.** Kultur der Ostslaven: Ukrainer, Weisruthenen, Russen // Handbuch der Kulturgeschichte, Breslau, 1941.— № 72—73.— S. 53—125.
Антонович М. Культура східних слов'ян: Українці, білоруси, росіяни.
737. **Das geistige Leben der Ukraine in Vergangenheit und Gegenwart** / W.Zalozieckyj; Hrsg von... Münster.— 1930.— VIII, 219 S.— (Deutschum und Ausland; H. 28—29).— Aus Inhalt: Doroschenko D. Geschichtlicher Überblick.— S. 1—5; Mirtschuk J. Die Kirche und das geistige Leben.— S. 36—51; Doroschenko D. Schrifttum und Bildungswesen in der Rus-Ukraine vom 10 bis zur Mitte des 16 Jhs.— S. 52—65; Zalozieckyj W. Byzantinisch-ruthenische Kunst.— S. 65—77; Mirtschuk J. Geschichte der geistig-religiösen Strömungen.— S. 78; Doroschenko D. Geschichtlicher Überblick der ukrainischen Literatur von der zweiten Hälfte des 16 Jahrhunderts bis Ende des 18 Jahrhunderts.— S. 100—115; Zalozieckyj W. Übergang und Barockkunst.— S. 115—133; Bileckyj L. Die Romantik und ihr Ausdruck in der ukrainischen Literatur.— S. 135—145; Antonowitsch D. Das ukrainische Theater.— S. 145—158; Zalozieckyj W. Ukrainische Kunst der Neuzeit.— S. 158—164; Kuziela Z. Die ukrainische Volkskunde.— S. 164—182; Doroschenko D. Der Aufschwung der ukrainischen Wissenschaft und ihr jetziger Stand.— S. 182—208; Bileckyj L. Hauptströmungen in der ukrainischen Literatur des 19 und 20 Jahrhunderts.— S. 208—219.
Духовне життя України в минулому та сучасному / В.Залозецький.— Із змісту: Дорошенко Д. Історичний огляд.— С. 1—5; Мірчук Й. Церкви і духовне життя.— С. 36—51; Дорошенко Д. Літературна і художня діяльність в Русі-Україні з 10 до середини 16 ст.— С. 52—65; Залозецький В. Візантійсько-руське мистецтво.— С. 65—77; Мірчук Й. Історія духовно-релігійних течій.— С. 78; Дорошенко Д. Історичний огляд української літератури з другої половини 16 ст. до кінця 18 ст.— С. 100—115; Залозецький В. Перехідний час і барочне мистецтво.— С. 115—133; Білецький Л. Романтика і відбиття її в українській літературі.— С. 135—145; Антонович Д. Український театр.— С. 145—158; Залозецький В. Українське мистецтво нового часу.— С. 158—164; Кузеля З. Українська народна творчість.— С. 164—182; Дорошенко Д. Піднесення української науки і її сучасний стан.— С. 182—208; Білецький Л. Головні напрямки української літератури 19 і 20 ст.— С. 208—219.
738. **Patak A.** Die 2-te allukrainische Beratung der deutschen Kulturarbeiter // Zur neuen Schule.— Moskau, 1925.— H. 6—7.
Патак А. 2-га всеукраїнська нарада про німецьку культурну роботу.
739. **Петровский Б.** Состояние сельбудов [немецких сел] // Коммунист.— Одесса, 1923.— № 30.— С. 49—52.
740. **Сатулла Є.** В Люстдорфському колбуді // Колбуд.— 1936.— № 5.— С. 18—19.

24.2. Освіта

741. **З приводу** стану німецьких шкіл Дніпропетровської області / Наказ заст. наркома освіти т.Дитюка // 36. наказів НКО УСРР.— 1936.— № 26.— С. 6—8.
742. **Положення** про німецький сектор Одеського ІНО / Упрофос // Бюл. НКО УСРР.— 1928.— № 35.— С. 11.
743. **Про перепідготовку** німучителів та п/о робітників / Раднацмен // Бюл. НКО УСРР.— 1928.— № 27.— С. 13—18.
- 743а. **Про реорганізацію** особливих національних шкіл, технікумів, Одеського німецького педагогічного інституту і особливих національних відділів і класів у школах, технікумах і ВУЗ'ах УРСР: Постанова Ради нар. комісарів УРСР // 36. законів і розпоряджень робітничо-селян. уряду УРСР.— 1938.— № 38.— С. 6—9.
744. **Про центральні курси** перепідготовки німецьких учителів / Раднацмен // Бюл. НКО УСРР.— 1926.— № 8.— С. 58.
745. **Про центральні курси** перепідготовки німецьких учителів та політосвітніх робітників: [Постанова ЦВК СРСР від 15.01.1929 р.] // Бюл. НКО УСРР.— 1929.— № 22.— С. 18.
746. **Альвайль З.** Німецький вчитель та німецька школа // Наша школа.— Одесса, 1924.— № 7—9.— С. 97—99.
747. **Баєрле Т.** Освіта робітництва / З нім. пер. В.Мудрий; Передрук з "Народньої Просвіти".— Л.: 3 друкарні Видавничої Спілки "Діло", 1925.— 55 с.— (Загальна б-ка; Ч. 6).
748. **Hochschulen und Hochschüler Organisationen in Polen** / Zusammengezogen und bearbeitet durch I.Dworakowski.— Warszawa: Akad. Verbandes Internat. Liga, 1933.— XV, 146 S.: Il.— Tekst franc., niem.
Вищі навчальні заклади та їхня організація в Польщі.
749. **Henke Reinhold.** Eindrücke vom Besuch unserer Schulen // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 13.— S. 98.
Хенке Р. Враження від відвідування наших шкіл.
750. **Henke Reinhold.** Unser Nachwuchs und das Handwerk // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1928.— F. 51.— S. 405.
Хенке Р. Наша молодь та ремесло.
751. **Henke Reinhold.** Vom deutsche Schulwesen in Wolhynien // Deutsche Heimatbote in Polen, Kal.— Posen: Verlag der deutsche Vereinigung in Sejm und Senat, 1929.
Хенке Р. Німецькі школи на Волині.
752. **Henke Reinhold.** Vom deutsche Schulwesen in Polen-Wolhynien // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— № 8.— S. 169—172.
Хенке Р. Школи німців у Польщі на Волині.
753. **Герман Г.** Немецкая школа в Одесском округе // Наша школа.— Одесса, 1923.— № 1—3.— С. 73—76.
754. **Готалов-Готліб А.Г.** Нові школи в Німеччині: [З особ. спостережень].— [Х.]: Держвидав України, 1927.— 172 с.
755. **Депнер А.** Wie baut heute eine kleine Gemeinde ein eigenes Bet. und Schulhaus // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— S. 284.
Депнер А. Як на сьогоднішній день маленька громада будує школу-інтернат.
Відомості взято з бібліогр. показжч.: Karasek-Langer, Kleindienst. Das Schrifttum über die Deutschen Wolhynien in Polesien.— Posen, 1931.

756. **Зайдель И.** Заводское ученичество в Германии // *Путь просвещения*.— 1922.— № 7—8.— С. 175—192.
757. **Krusche Waldemar.** Vom Jugendfest und von der Jugendpflege: Konferenz in Kostopol // *Wolhynischer Bote*.— Luzk, 1930.— F. 34.— S. 266.
Круше В. Молодіжне свято та молодіжне навчання: Конф. у Костополи.
758. **Ланге Ф.** *Немецкая народная школа* // *Путь просвещения*.— 1922.— № 6.— С. 33—56.
759. **Ланге Ф.** *Школьное движение в Германии* // *Наша школа*.— Одесса, 1923.— № 1—3.— С. 94—95.
760. **Das deutsche Schulwesen in Sowjet Wolhynien** // *Deutsche Post aus dem Osten*.— Berlin, 1929.— № 4.
Німецькі школи на Радянській Волині.
761. **Die Basis der Polytechnisierung der Schule** // *Kommunistische Erziehung*.— 1930.— № 10.— S. 10—11.
Основи політехнізації школи.
762. **Pešek J.** *Školství na Podkarpatske Rusi*.— Praha, 1923.
Пешек Й. *Освіта в Підкарпатській Русі.*
763. **Skrypnik N.A.** Die allgemeine Elementarschulpflicht und die Politechnisierung der Schule: (Bericht auf dem XII. Allukr. Rätekongreß).— М.; Ч.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 54, [2] S.
Скрипник М.О. *Різноманітне початкове шкільне навчання і політехнізація школи.*
764. **Сучасна школа в Німеччині** // *Новими стежками*.— 1922.— № 2—3.— С. 78—79.
765. **Третьяков Д.** *Школа и учитель в Германии* // *Наша школа*.— Одесса, 1923.— № 1—3.— С. 96—97.
766. **Ulrich Karl.** Das deutsche Schulerbeim in Mukatschewo // *Nachrichtenblatt des deutschen Kulturverbandes*.— 1938.— 7 Jh., H. 9.
Ульріх К. *Німецька шкільна робота в Мукачеві.*
767. **Фидровский В.М.** Современная народная школа в Германии // *Зап. Миколаїв. ін-ту нар. освіти*. Рік 1926—1927.— Миколаїв, 1927.— Кн. 1.— С. 47—62.
768. **Фишер Э.** Областные курсы по переподготовке немецкого учительства [в Крыму] // *Пути ком. просвещения*.— Симф., 1926.— № 8—9 (18—19).— С. 37—41.
769. **Flachs S.** Zum Kampf für die allgemeine Schulpflicht.— Zentralverlag, 1930.— 56 S.
Флахс С. *Боротьба за загальне обов'язкове навчання.*
770. **Flachs S.** Grundlagen der polytechnischen Ausbildung.— Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 94 S.
Флахс С. *Основи політехнічної освіти.*
771. **Flachs S.** Das Wesen der polytechnischen Schule // *Kommunistische Erziehung*.— 1930.— № 10.— S. 12—15.
Флахс С. *Утворення політехнічних шкіл.*
772. **Hilscher R.** Ein Jahr deutschen Schule in Luzk // *Wolhynischer Bote*.— Luzk, 1930.— F. 46.— S. 364
Хільшер Р. *Рік німецьких шкіл у Луцьку.*
773. **Шарельман Г.** *Трудова школа* / Пер. з нім. В.Щербаненка; Під ред. С.Пастернака.— К.: Держвидав, 1921.— 98 с.— (Пед.-психол. б-ка).
774. **Шах С.** *Просвітний рух у інших народів: Німеччина. Німці в Чехословачії. Німці в Польщі. Німці в Австрії* // *Нар. Просвіта*.— Л., 1923.— Річник 1 (X), ч. 2.

24.2.1. Статистика дитячих садків, дитбудинків, шкіл, технікумів і відділів при інститутах

775. **Адресно-довідкова книга "Весь Харків"** на 1930 рік / Харкруп.— 2-й рік вид.— Х., 1930.— IX, 256 с.— Із змісту: Школи Соцвиху.— С. 110; Дитсадки.— С. 110.
Про німецькі школи та дитсадки.
776. **Адресно-довідкова книга "Весь Харків"** на 1937 рік / Склад. Є.С.Елькін.— Х., 1937.— 360 с.— Із змісту: Технікуми, робфаки та школи.— С. 88—107; Нацменклуби.— С. 355.
777. **Весь Киев** на 1926 год: Справ. кн.— К., 1926.— XVI, 371 с.— Із содерж.: Культурно-просветительные учреждения: [Нем. трудшколы].— С. 78.
778. **Весь Харків** на 1929-й рік: Адрес.-довід. кн.— Х., 1929.— 207 с.— Із змісту: Школи соцвиху.— С. 80—82; Дитсадки.— С. 83; Газети.— С. 125—126; Журнали.— С. 127—134.
Дані про німецькі школи, дитсадки, газети та журнали німецькою мовою.
779. **Kuhn Walter.** Statistik der Volksbildung bei den Deutschen Wolhynies // Schaffen und Schauen Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— Н. 6—8.— S. 32—41.
Кун В. Статистика народної освіти у німців на Волині.
780. **Матеріали** по статистике Мелитопольского округа за 1925-й год / Мелитоп. окр. стат. бюро.— Мелитополь, 1926.— LXXIV, [2], 241, [3] с.— Із содерж.: Национальный состав.— С. VI; Распределение учащихся по национальности.— С. XVII, XX—XXI; Браки, зарегистрированные в Мелитопольском округе по национальности брачующихся.— С. 7; Трудовые школы соцвосо на 1-е января 1925 г.: Язык преподавания.— С. 32—33; Профессиональные школы Мелитопольского округа на 1 января 1925 г.: Язык преподавания.— С. 46.
781. **Матеріали** до статистики Мелітопольської округи. № 11 / Мелітоп. окр. стат. бюро.— Мелітополь, 1928.— 198 с.— (Бюл. № 5).
Число національних шкіл, число учнів за національністю та мовою навчання: С. 64—67.
782. **Статистика** Криворіжжя. № 4 / Криворіз. окр. стат. бюро.— Кривий-Ріг, 1927.— 53 с.— Із змісту: Загальні підсумки померлих у 1926 р. за національністю по Криворізькій окрузі.— С. 6; Трудшколи за національністю учнів.— С. 10; Установи по ліквідації неписьменности та малописьменности по Криворізькій окрузі по стану на 1 січня 1927 року.— С. 11; Мова навчання (заняття в дитячих майданчиках, установах Спона) та розподіл дітей за національністю.— С. 13.
Поддаються відомості про німців.
783. **Статистичні матеріали** по районах Одеської округи за 1920—1930 роки: Сіл. госп-во. Населення. Нар. освіта / Держплан УСРР; Екон.-стат. сектор Одес. окр. плану.— Одеса, 1930.— IV, [4], 160 с.— Із змісту: Список сільрад Одеської округи за станом на 1/X. 1930 р.— С. 126—136; Мова навчання по школах Соцвиху.— С. 152—155.
Дані про кількість німецьких сільрад, мову навчання в школах: німецьку, українсько-німецьку, німецько-українську, російсько-німецьку.

24.2.2. Педагогіка

784. **Андрухович Т.** Ручна праця в вихованню.— Львів, 1923.
Про видатного німецького педагога Г.Кершенштайнера.
785. **Astermann M.** Erziehungs- und Bildungswesen in der Ukrainischen Sozialistischen Räte-Republik / Mit einem Vorwort von H.Hrinko.— Berlin, 1922.— 152 S.

- Астерман М.** Виховання і характер освіти в Українській Соціалістичній Радянській Республіці.
786. **Базник М.** Кершенштайнерівське розуміння школи чину // Учитель. Слово.— Л., 1928.— Ч. 12.
787. **Барт П.** История социально-педагогической идеи / Пер. с нем. С.О.Лозинского; Под ред. и с предисл. А.Г.Готалова-Готлиба.—[Одесса]: Госиздат Украины, 1923.— 33 с.
788. **Барт П.** Історія соціально-педагогічної ідеї / Пер. і передм. М.Гордієвського.— [Одеса]: Держвидав України, 1923.— 31 с.
789. **Ваврисевич М.** Порадничок учителя.— Берлін, 1924.
790. **Weber Leo.** Schichtung und Vermittlung im Pädagogischen Denken Georg Kerschensteiner.— Leipzig, 1936.
- Вебер Л.** Накопичення та передача знань у педагогічному мисленні Г.Кершенштайнера.
791. **Гавп Р.** Психологія дитини / Пер. з нім. Л.І.Колесниченко.— Х.: Держвидав України, 1922.— 107 с.
792. **Гордієвський М.** Кант і Песталоцці // Ювілейний збірник на пошану академіка М.С.Грушевського.— К., 1928.— Т. 2.— С. 444—448.
793. **Готалов-Готлиб А.** Школьные вопросы у побежденных: [Докл., прочит. 22 июня 1922 г. в пед. кружке при Одес. Губнаробразе о состоянии шк. образования в Германии] // Путь просвещения.— 1922.— № 7—8.— С. 117—130.
794. **Григор'єв М.** Фрідріх Фребель (1782—1852) // За ком. виховання дошкільника.— 1937.— № 7.— С. 39—52.
795. **Гринько Г.** Наш путь на Запад // Путь просвещения.— 1923.— № 7—8.
Автор статті — нарком освіти України висловлює бажання налагодити зв'язки з педагогами Німеччини.
796. **Даденков М.** "Переживання" в сучасній німецькій філософії та педагогіці // Зап. Ніжин. ін-ту нар. освіти та н.-д. катедри історії культури й мови при ін-ті.— Ніжин, 1929.— К. 9.— С. 161—175.
797. **Даденков М.** Філософія виховання у Крікка // Зап. Ніжин. ін-ту нар. освіти та н.-д. катедри історії укр. культури й мови.— Ніжин, 1928.— Кн. 8.— С. 117—136.
798. **Kerschensteiner Georg.** Pojęcie szkoły pracy / Z 8 wyd. oryginału niemieckiego p.t. Begriff der Arbeitsschule przełożył B.Jakubowski; Przejrzał i wstęp napisał K.Sośnicki.— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, [1934].— 191, 1 s.: il.— (Biblioteka Przekładów Dzieł Pedagogicznych / Pod red. Zygmunta Ziemińskiego; T. 4).
- Кершенштайнер Г.** Поняття трудової школи.
799. **Кершенштайнер [Г].** Що таке державно-громадянське виховання / Пер. з нім. В.Сімовича.— Раштатт; К., 1918.— 94 с.— (Сер. "Нові виховничі шляхи").
Переклад твору Кершенштайнера "Begriff der staatsbürgerlichen Erziehung".
800. **Croner E.** Psychika młodzieży żeńskiej / Z wyd. oryg. niem. p. t. Die Psyche der weiblichen Jugend przeł. J.Kuchta, J.Lubomirowicz; Przedm. St. Szumana.— Lwów, 1932.— 100, 2 S.— (Biblioteka przekładów dzieł pedagogicznych / Pod red. Z.Ziemińskiego; T. 23).
- Кронер Е.** Психіка жіночої молоді.
801. **Крушельницький Антін.** Шкільне питання на Україні // Нова Громада.—Відень, 1923.— Ч. 1.
Про вчення німецького педагога Г.Кершенштайнера.
802. **Леви И.** Развитие педагогической мысли в Германии за последние 10 лет // Путь просвещения.— 1922.— № 5.— С. 195—207.

803. **Nemirowskyj M.J.** Die Schulbildung in der Ukraine / Osteuropa Institut in Breslau.— Berlin, 1926.— 35 S.— (Das Heutige Rußland; H. 9).
Немировський М.Й. Шкільне будівництво в Україні.
Автор — педагог з Катеринослава.
804. **Русова С.** Єдина діяльна (трудова) школа.— Лейпціг, 1923.
Посилання на вчення німецького педагога Г.Кершенштайнера.
805. **Русова С.** Освіта на Україні в большевицькій освітленню // Нова Україна.— Прага; Берлін, 1923.— Ч. 5,6.
Про вчення німецького педагога Г.Кершенштайнера.
806. **Русова С.** Сучасні течії в новій педагогіці // Шлях виховання й навчання.— Л., 1932.— № 1—3.
Одна з течій — вчення німецького педагога Г.Кершенштайнера.
807. **Flachs S.** Grundaufgaben der Arbeit in pädagogischen Arbeitsgemeinschaften // Erziehung und Aufklärung.— 1930.— № 2.— S. 36—40.
Флакс С. Основні завдання у роботі педагогічних робітничих общин.
808. **Flachs S.** Der Kinderfünfjahrplan—ein unabtrenbarer Teil des allgemeinen Kulturjahrfünfts // Erziehung und Aufklärung.— 1930.— № 5.— S. 5—10.
Флакс С. П'ятирічний план для дітей — невід'ємна частина загального культурного плану.
809. **Flachs S.** Einschätzung und Planierung der pädagogischen Arbeit in Schulen der sozialen Erziehung.— Zentralverlag, 1930.— 28 S.
Флакс С. Роз'яснення і планування педагогічної роботи в школах соціального призначення.
810. **Flachs S.** Die Schule der sozialen Erziehung auf neuen Bahnen // Erziehung und Aufklärung.— 1930.— № 1.— S. 15—18.
Флакс С. Школа суспільного виховання на новому етапі.
811. **Hah R.** Aus der Praxis der deutschen Zelle beim Odessaer INO // Neuland.— 1930.— № 5.— S. 28—30.
Ха Р. З практики німецької колонії біля Одеси.
812. **Jahrbuch deutscher Lehrer in Polen, 1928:** Im Auftrage des Landesverbandes deutsches Lehrer und Lehrerinnen in Polen / Hrsg. von Willi Damaschke.— Bydgoszcz: Verlag von W. Johnes Buchhande.— 1928.— 208 S.
Щорічник німецьких учителів у Польщі, 1928.
813. **Яневич М.В.** Кант в історії педагогіки // Зап. Волин. ін-ту нар. освіти ім. І.Франка. Рік 1926—1927.— Житомир, 1927.— Кн. 2.— С. 5—18.
814. **Яновська Е.В.** Критичний аналіз проблеми розвитку мови в системі Фребеля // Наук. зап. Харк. держ. пед. ін-ту.— 1941.— Т. 6.— С. 105—114.
815. **Яновська Е.** Проблема розвитку мови в системі Фребеля // За ком. виховання дошкільника.— 1940.— № 7, лип.— С. 1—11.
816. **Яцків М.** Георг Кершенштайнер // Шлях виховання й навчання.— Л., 1932.— № 2, квіт.-трав.-черв.

24.2.3. Методика викладання

817. **Про розподіл** учбових годин на вивчення мов у 5, 6 та 7 групах німецьких шкіл: [Постанова Методсектору] // Бюл. НКО УСРР.— 1930.— № 46.— С. 4.
818. **Про скликання** методичної наради німецьких інспекторів і методистів соцвиху в м. Пришибі Запорізької округи: Постанова НКО т. Скрипника // Бюл. НКО УСРР.— 1928.— № 7.— С. 7.

819. **Альтгаузен Г.** Методическое письмо: Родной язык в немецких школах 1-ой ступени.— М.: Центриздат, 1930.— 24 с.
820. **Brandstätter Michal.** Praktyczna metoda języka niemieckiego do nauki z pomocą lub bez pomocy nauczyciela.— 2-e wyd.— Lwów: [Wyd. i druk.] Księg. Polska B.Połoniecki, 1937.— 305 S.— (Połonieckiego podręczniki do nauki języków obcych).
Брандстеттер М. Практична методика німецької мови для вивчення з допомогою чи без допомоги вчителя.
821. **Гернле Э.** Работа в коммунистических детских группах: С нем. (пер. с рукописи).— Х.: Путь просвещения, 1923.— 66 с.— (Ком. движение детей).
822. **Golowatinski M.** Garten: [Album farb. Gemelde mit Erklärungstext].— [Ch.; Odessa]: Kinderverlag, 1935.— [10] Bogen Illustr. am Avers.-Ohne Titelblatt.
Головатинський М. Сад.
823. **Spiele mit Sand und Wasser / Nach der Tekste P.Rabinowitsch.**— [Ch.; K.]: Ukrdershnazmenwydaw, [1934].— 4 S.
Ігри з піском і водою [на дитячому майданчику].
824. **Kotlarow.** Der kleine Künstler: [Zeichnungen für das Zeichner kleinere Kinder].— Ch.: Zentralverlag, [1928].— [12] S.: Zeichnungen in Farben.— (Kinderfreude; № 6).
Котляров. Маленький художник.
825. **Nitsche O.** Rechtschreibung und Sprachlehre für Schulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen / Bearb. im Auftrag des Landesverbandes deutscher Lehrer und Lehrerinnen in Polen. T. 2: 5—7 Schuljahr.— [Bydgoszcz, 1931].— 250 S.
Нітше О. Навчання грамотного письма і розмовної мови в школах Польщі з німецькою мовою викладання.
826. **Основні** засади в укладанні програм та організації педагогічного процесу в семирічній політехнічній школі.— К.: Укрдержнацменвидав, 1932.— 23 с.— Нім.
827. **Über die polytechnische Erziehung in den Schulen // Erziehung und Aufklärung.**— 1930.— № 2.— S. 16—25.
Політехнічне виховання у школі.
828. **Programme für die deutschen Schulen 1 Stufe der Krimer ASSR.**— Симф., 1929.— 126 с.
Програма для німецьких шкіл 1-го ступеня у Криму.
829. **Programm des politechnischen Unterrichts: (Arbeit im Arbeitszimmer des 1 Konzentrum).**— [Ch.]: Ukrdershnazmenwydaw, [1932].— 36, [2] S.
Програма для політехнічного навчання: (Робота в робочих приміщеннях для 1-го концентру).
830. **Programm der Geographie für das 1 Konzentrum der polytechnischen Schulen.**— Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten bei Präsidium der WUZIK, 1932.— 8 S.
Програма з географії для 1-го концентру політехнічних шкіл.
831. **Programm des Schönschreibens für die Elementarschulen.**— Ch.; K.: Ukrdershnazmenwydaw, 1934.— 4 S.
Програма з каліграфії для початкових шкіл.
832. **Programm der Mathematik für die polytechnischen Schulen 1 Konzentrum.**— Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten bei Präsidium der WUZIK, [1932].— 30, [2] S.
Програма з математики для політехнічних шкіл 1-го концентру.
833. **Programm der Sprache und Literatur für die deutschen 7-jährigen polytechnisierten Schulen.**— Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten bei Präsidium der WUZIK, 1932.— 60 S.
Програма з мови і літератури для німецької семирічної школи.
834. **Programm der deutschen Sprache für die 1 bis 4 Klasse der deutschen Elementarschulen.**— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 39 S.

- Програма** з німецької мови від 1- до 4-го класу німецьких початкових шкіл.
835. **Programm** der deutschen Sprache: Für das 1 bis 8 Schuljahr der deutschen polytechnischen Schulen.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 36, [2] S.
- Програма** з німецької мови від 1- до 8-го класів німецької політехнічної школи.
836. **Programm** der deutschen Sprache: Für die 1 bis 8 Klasse der deutschen Elementar- und Mittelschulen.— Ch.; K.: Ukrdershnazmenwydaw, 1933.— 37 S.— Ebenso.— 1934.— 32 S.— Ebenso.— 1935.— 32 S.
- Програма** з німецької мови від 1- до 8-го класу початкових та середніх шкіл.
837. **Programm** der deutschen Sprache: Für die 5 bis 10 Klasse der deutschen Mittelschulen.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 40 S.
- Програма** з німецької мови від 5- до 10-го класів німецьких середніх шкіл.
838. **Programm** der deutschen Sprache für die deutschen Arbeits- und Profeschulen, des melitopoler Kreises, für das Schuljahr 1927—28. November 1927...— [Melitopol]: Kreisinspektor für Volksbildung, [1928].— [12] S.
- Програма** з німецької мови для німецьких робітничих та професійних шкіл у Мелітопольському районі на 1927—28 pp.
839. **Programm** der deutschen Sprache und Literatur für die deutschen Arbeitsschulen erstes und zweites Konzentrum.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 22 S.
- Програма** з німецької мови та літератури для німецьких робітничих шкіл 1- та 2-го концентру.
840. **Programm** der bildenden Kunst und des Zeichnens für das 1 Konzentrum der polytechnischen Schulen.— Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten bei Präsidium der WUZIK, 1932.— 14, [2] S.
- Програма** з образотворчого мистецтва та малювання для 1-го концентру політехнічних шкіл.
841. **Programm** der Naturkunde für das 1 Konzentrum der polytechnischen Schule.— Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten bei Präsidium der WUZIK, 1932.— 16 S.
- Програма** з природознавства для 1-го концентру політехнічних шкіл.
842. **Programm** des Sanitätswesens und der Hygiene für das 1 Konzentrum der polytechnischen Schulen.— Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten bei Präsidium der WUZIK, 1932.— 14, [2] S.
- Програма** з санітарії й гігієни для 1-го концентру політехнічних шкіл.
843. **Programm** der Gesellschaftskunde für das 1 Konzentrum der polytechnischen Schulen.— Ch.; K.: Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 24 S.
- Програма** з суспільствознавства для 1-го концентру політехнічних шкіл.
844. **Programm** der ukrainischen und russischen Sprache und Literatur für die deutschen Arbeitsschulen der Ukraine.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 16 S.
- Програма** з української і російської мови та літератури для робітничих шкіл в Україні.
845. **Programm** des polytechnischen Unterrichts: (Arbeit um Arbeitszimmer des 1 Konz.) / Volkskommissariat für Bildungswesen der USRR, Methodischer Sektor.— Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 36 S.
- Програма** політехнічного навчання 1-го концентру.
846. **Програма** політехнічного навчання з сільськогосподарського виробництва.— X.; K.: Укрдержнацменвидав, 1932.— 19 с.— Нім.
847. **Die Beschlüsse** des I polytechnischen Kongresses der Ukraine in die Massen //Kommunistische Erziehung.— 1930.— № 10.— S. 7—9.
- Рішення** I політехнічного конгресу в Україні в маси.

848. **S.O.** Bemerkungen über die Polylechnisierung unserer Massenschulen // Kommunistische Erziehung.— 1930.— № 15.— S. 7.
С.О. Зауваження до політехнізації у наших масових школах.
849. **Slabwenko D.** Das neue System der Höherqualifizierung der Pädagogen // Kommunistische Erziehung.— 1930.— № 12.— S. 35—40.
Слабвенко Д. Нова система підвищення кваліфікації педагогів.
850. **Тромгольт С.** Игры со спичками: Задачи и развлечения: Пер. с нем.— 2-е изд.— Одесса: Матезис, 1923.— 140 с.
851. **Flachs S.** Der Vorschulfeldzug und die Organisation der Arbeit in den Vorschulanstalten als Hilfsbuch für die Arbeiter der Schul- und Vorschulanstalten zugelassen / Vom Staatl. Wissenschaftl.-method. Komitee Sektion für soziale Erziehung.— Zentralverlag, 1930.— 80, [2] S.
Флахс С. Дошкільне навчання та організація роботи у дошкільних установах.
852. **Flachs S.** Die nächsten Grundaufgaben der Arbeit der Schulen für soziale Erziehung 1 u 2 Stufe, der Bauernjugendschulen und Schulen der gewerblichen Ausbildung: (Grundlagen der Produktionsplanes der Schule) / Volkskommissariat für Bildungswesen. Staatl. wissenschaftl.-method. Komitee. Sektion für soz. Erziehung.— Zentralverlag, 1930.— 18 S.
Флахс С. Найближчі основні завдання роботи шкіл по суспільному вихованню 1- та 2-го ступеня селянських молодіжних та ремісничих шкіл.
853. **Fröse Fr.** Das Kabinettsystem in der pädagogischen Praxis // Erziehung und Aufklärung.— 1930.— № 1.— S. 26—31.
Фрезе Ф. Кабінетна система у педагогічній практиці.
854. **Штрем А.** Викладання німецької мови в німецьких політехнічних школах— Х.; К.: Укрдержнацменвидав, 1933.— 70, [2] с.— Нім.
855. **Schulz.** Die deutsche methodistische Zelle in Welikokniascheskoje // Erziehung und Aufklärung.— 1930.— № 1.— S. 52—55.
Шульц. Німецький методичний осередок у Великокнязівському.

24.2.4. Ліквідація неписьменності

856. **Beilage** zum Instruktionsbrief über Durcharbeitung der Fragen der Frühjahrssaatsaatkampagne und Kollektivisierung in den Analphabetenschulen: Konspekt von Unterhaltungen über Fragen der Kollektivisierung und der Frühjahrssaatsaatkampagne 1930 / Verwaltung für politische Aufklärung-Zentralstelle für Liquidation des Analphabetentums.— Knigospilka, 1930.— 36 S.
Додаток до інструкції про вивчення питань весняної посівної кампанії і колективізації в школах для ліквідації неписьменності.
857. **Instruktionsbrief** über die Durcharbeitung der Fragen der Frühjahrssaatsaatkampagne und der Kollektivisierung in den Analphabetenschulen und politischen Aufklärungsschulen erster Stufe / Volkskommissariat für Bildungswesen der USRR. Verwaltung der politischen Aufklärung.— Knigospilka, 1930.— 28 S.
Інструктивний лист про вивчення питань весняної посівної кампанії та колективізації в школах для ліквідації неписьменності й політичної освіти.
858. **Krupskaja N.** Das Jahrzehnt des Lenin'schen Dekretes über die Liquidierung des Analphabetentums // Erziehung und Aufklärung.— 1930.— № 2.— S. 1—4.
Крупська Н. 10-річчя ленінського декрету про ліквідацію неписьменності.
859. **Endgültig** das Analphabetentum liqidieren! // Kommunistische Erziehung.— 1930.— № 12.— S. 32.

Остаточно ліквідувати неписьменність!

860. **Pläne** und methodische Anleitungen für die Arbeit mit den Absolventen der Analphabetenschulen: Für die Arbeit nach dem Hilfsbuch "Auf neuen Wegen" (für das Dorf) / Sektor für Kommunistische Massenaufklärung des Volkskommissariats für Bildungswesen der USSR.— 2. Ausg.— Zentralverlag, 1930.— 20 S.

Плани та методичні розробки для робітників, що закінчили школи для ліквідації неписьменності.

861. **Pläne** und methodische Anleitungen für die Arbeit mit den Absolventen der Analphabetenschulen: Für die Arbeit nach dem Hilfsbuch "Auf neuen Wegen".— 3. Ausg.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 30, [2] S.

Плани та методичні розробки для робітників, що закінчили школи для ліквідації неписьменності.

862. **Programm** der Kurse zur Liquidation des Agroanalphabetentums: (Für die Agroanalphabetenschulen).— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, [1930].— 16 S.

Програма курсу для ліквідації агрономічної безграмотності.

863. **Programm** für die Sommerarbeit mit den Absolventen der Analphabetenschulen: (Für das Dorf).— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 24 S.

Програма літніх робіт для тих, хто закінчує школу лікнепу: (Для села).

864. **Programm** der Anfangsschulen für Erwachsene. 1. Stufe.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 12 S.

Програма початкової школи для дорослих 1-го ступеня.

865. **R.** Politische Aufklärungsarbeit im Dorfe und die Liquidation des Analphabetentums // Erziehung und Aufklärung.— 1930.— № 1.— S. 47—51.

Р. Політична освіта в селі й ліквідація неписьменності.

24.2.5. Підручники

866. **Про підручники** для німецьких шкіл на 1934—35 навчальний рік / Шк. Управа // Бюл. НКО УСРР.— 1934.— № 27.— С. 13—14.

867. **Список** підручників для шкіл соцвиху з німецькою мовою викладання на 1929/30 навчальний рік // Бюл. НКО УСРР.— 1929.— № 18.— С. 15.

868. **Михайловський М.** Німецькі підручники для масових професійних шкіл // Робітн. освіта.— 1928.— № 10—11.— С. 113—116.

869. **Semko S.** Das Problem des Lehrbuches // Erziehung und Aufklärung.— 1930.— № 1.— S. 4—6.
Семко С. Проблема з підручниками.

Природознавство

870. **Brodsky M., Rosum J.** Lehrbuch der Naturkunde: (Lebende Natur): Für das 5. Schuljahr / Zusammengestellt von M. Brodsky, J. Rosum; Deutsch von L.A. und S. Ediger; Unter Redaktion von Fr. Fröse.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 240 S.: Il.

Бродський М., Розум Ю. Підручник з природознавства.

871. **Werner R.R.** Praktikum in Mikrobiologie: (Allgemeiner Teil).— Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten bei Präsidium der WUZIK, 1932.— 28, [2] S.

Вернер Р.Р. Практикум з мікробіології.

872. **Suderman A., Fröse F.** Tierkunde: Für das 2 Konzentrum der deutschen Arbeitsschulen.— Zentralverlag, 1929.— 348, [6] S.: Il.
Зудерман А., Фрезе Ф. Зоологія.
873. **Kapelkin W., Zinger A.** Naturkunde. T. 1—3: Lehrbuch für Schulen der 1 Stufe.— Ch.: Staatsverlag der Ukraina, 1924—1925.
T. 1: Die leblose Natur.— 1925.— 109, [3] S.
T. 2: Botanik.— 1924.— 66, [2] S.
T. 3: Zoologie.— 1925.— 118, [1] S.
Капелькін В., Цінгер А. Природознавство. Ч. 1—3.
874. **Korop R., Taran P.** Naturkunde. H. 1: Lehrbuch für die 3 Gruppe der polytechnischen Schulen.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 70, [2] S.: Il.
Короп Р., Таран П. Природознавство: Підруч. для 3-го року навчання.
875. **Korop R. u.a.** Naturkunde. H. 1: Lehrbuch für die siebenjährigen polytechnischen Schulen. 4 Schuljahr / Zusammengestellt von: R.Korop, W.Garnowska, N.Davidenko-Taran; Aus dem ukr. übers. O.Nürnberg.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 62, [2] S.: Il.
Короп Р. та ін. Природознавство: Підруч. для 4-го року навчання / Р.Короп, В.Гарновська, Н.Давиденко-Таран.
876. **Korop R.** Naturkunde. H. 2: Lehrbuch für die siebenjährige polytechnische Schule.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 146, [2] S.: Il.
Короп Р. Природознавство: Підруч. Для політехн. семиріч. шк.
877. **Künle K. u. a.** Schule und Arbeit: Arbeitsbuch für das 2 Schuljahr der deutschen Schulstufe der Krim / K.Künle, H.Ejsenbraun, Fust.— Сімферополь: Кримдержвидав, 1932.
Кюнле К. та ін. Школа і робота: Робоча кн. для 2-го року навчання.
878. **Naturkunde:** Lehrbuch für die Siebenjährige polytechnische Schule: 5 Schuljahr / Zusammengestellt von W.M. Chimitsch, J.S.Rosum.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 169, [3] S.: Il.
Природознавство: Підруч. для 5-го кл.
879. **Naturkunde:** Lehrbuch für das 7 Schuljahr / Zusammengestellt von Bossin u.a.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 188, [4] S.: Il.
Природознавство: Підруч. для 7-го року навчання.
880. **Naturkunde und Geographie:** Arbeitsbuch für die 3 Gruppe der Arbeitsschulen / Übersetzt und bearbeit vom Memriker Pädkollektiv.— Zentralverlag, 1931.— 272 S.: Il.
Природознавство й географія.
881. **Arbeitsbuch** in Naturkunde und Geographie für das 4 Schuljahr der deutschen Arbeitsschulen / Zusammengestellt von Wanjkow, Gorowitz, Dibrowa u.a.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 138, VI S.: Il.
Робоча книжка з природознавства й географії для 4-го року навчання робітничих шкіл.
882. **Tetjurew W.A.** Naturkunde: Lehrbuch für die Elementarschule.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933—1937.
T. 1: 3 Klasse.— 1933.— 88, [4] S.: Il.— Ebenso.— 3 verbesserte Aufl.— 1935.— 104 S.: Il.; Ebenso.— 4 Aufl.— 1936.— 104 S.: Il.; Ebenso.— 4 verbesserte Aufl.— 1937.— 104 S.: Il.
T. 2: 4 Klasse.— 1933.— 139, [4] S.: Il.; Ebenso.— 3 verbesserte Aufl.— 1935.— 150 S.: Il.; Ebenso.— 4 verbesserte Aufl.— 1936.— 152 S.: Il.; Ebenso.— 5 verbesserte Aufl.— 1937.— 152 S.: Il.
Тетюрев В.А. Природознавство. Ч. 1—2.
883. **Fröse F., Suderman A.** Tierkunde: Für das 2 Konzentrum der deutschen Arbeitsschulen.— Zentralverlag, 1930.— 348 S.: Il.
Фрезе Ф., Зудерман А. Зоологія.

884. **Fröse Franz.** Grundriss der Biologie: Hilfsbuch für die 7 Gruppe der Arbeitsschule. — Ch.: Zentralverlag, 1930. — 228, [4] S.: Il.
Фрезе Ф. Нариси з біології.
885. **Fröse F.** Natur und Arbeitskunde. — 2 Auflage. — Zentralverlag, 1929.
 T. 1: Hilfsbuch für die 3 Gruppe. — 86, [2] S.: Il.;
 T. 2: Hilfsbuch für die 3 Gruppe. — 100 S.: Il.
Фрезе Ф. Робота з природою.
886. **Zusmer M.J.** Zoologie: Lehrbuch für die Mittelschule: 6 und 7 Schuljahr. — Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933. — 206, [2] S.: Il. — Ebenso. — 1935. — 288 S.: Il; Ebenso. — 1936; Ebenso. — 1937.
Цузмер М.Я. Зоологія.

Математика

887. **Beresanskaja E.S.** Arithmetische Aufgabensammlung für Mittelschulen: 5 Schuljahr / Aus dem russ. übersetzt von M.Golberger. — Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933. — 128 S.
Березанська Е.С. Збірка задач та вправ з арифметики: 5-й рік навчання.
888. **Beresanskaja E.** Sammlung arithmetischer Aufgaben und Übungen für die 5 und 6 Klasse der Mittelschulen. — 5 durchgesehene Aufl. — K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937. — 156 S.
Березанська Е. Збірка арифметичних задач і вправ для 5 і 6 класу.
889. **Bernaschewsky O., Wassiljew G.** Lebendiges Rechnen: Illustrierte Sammlung arithmetischer Rechnungen und Übungen für die Arbeitsschulen / Aus dem ukr. Übersetzt von W.Merklinger. — [Ch.]: Staatsverlag der Ukraina, 1925.
 T. 1. — 66, [2] S.
 T. 2. — 110, [2] S.
 T. 3. — 152 S.
Бернашевський О., Васильєв Г. Жива арифметика.
890. **Biljaniwska G., Schurbitzka I.** Mathematik: Lehrbuch für die siebenjährige politechnische Schule: 1 Schuljahr / Verfasst von G.Biljaniwska, I.Schurbitzka. — Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932. — 102 S.: Il.
Білянівська Г., Журбицька І. Математика: Підруч. для 1-го кл.
891. **Борель Э.** Элементарная математка. Ч. 1. Арифметика и алгебра: Пер. с нем. изд. / Обработ. П.Штеккель; Под ред. В.Ф.Когана. — 2-е изд., пересмотр. и испр. — [Одесса]: Госиздат Украины, 1923. — 448 с.
892. **Walter F.** Der Rechenmeister: Arbeitsbuch für Mathematik. — 2 durchgesehene Aufl. — Ch.: Zentralverlag, 1928.
 T. 1: Für das 1 und 2 Schuljahr. — 90, [2] S.: Il.
 T. 2: Für das 3 Schuljahr. — 90, [6] S.: Il. + [5] Blattseich.
Вальтер Ф. Арифметика. Ч. 1—2.
893. **Gwirmann.** Arbeitsbuch in Mathematik für Schulen der polytechnischen Aufklärung 1 Stufe / Zusammengestellt von Gwirmann. — Zentralverlag, 1930. — 198, [2] S.
Гвірцман. Робоча книга з математики для політосвітніх шкіл 1-го ступеня.
894. **Гесс А.** Тригонометрия для машиностроителей и электротехников: Пер. с нем. / Под ред. Е.Л.Будницкого. — Одесса: Госиздат Украины, 1923. — 143 с.: черт.

895. **Gordon M. u.a.** Mathematik. T. 2: Für das 6 Schuljahr / M.Gordon, S.Dzjubenko, S.Janowska; Aus dem ukr. von W.Manulak.— Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 336 S.
Гордон М. та ін. Математика. Т. 2: Для 6-го року навчання.
896. **Gordon M. u.a.** Lehrbuch in Mathematik für 5 Schuljahr / Zusammengestellt von M.Gordon, S.Dzjubenko, S.Janowska; Redaktion von M.Krawtschuk; Aus dem ukr. von L.Hochstöger.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 126, [2] S.: II.
Гордон М. та ін. Підручник з математики для 5-го року навчання.
897. **Gordon M. u.a.** Lehrbuch in Mathematik. T. 2: Für 5 Schuljahr / Zusammengestellt von M.Gordon, S.Dzjubenko, S.Janowska; Redaktion von M.Krawtschuk; Aus dem ukr. von L.Hochstöger.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 360 S.: II.
Гордон М. та ін. Підручник з математики. Ч. 2: Для 5-го року навчання.
898. **Gurwiz J.O., Gangnus R.W.** Anfänge der Geometrie für die Mittelschule: 5 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 56 S.: Zeichn.; Ebenso.— 2 durchgesehene Aufl.— 1934.— 56 S.: Zeichn.— Ebenso.— 3 durchgesehene Aufl.— 1935.— 60, [1] S.: Zeichn.
Гурвіц Й.О., Гангнус Р.В. Початкова геометрія для середніх шкіл: 5-й кл.
899. **Schurbitzka I. Biljaniwska G.** Mathematik: Lehrbuch für die siebenjährige polytechnische Schule: 2 Schuljahr / Aus dem ukr. übers. Schmidt und Kollektiv.—Ukrdershnazmenwydaw, 1932.—102 S.
Журбицька І., Більянівська Г. Математика: Підруч. для семиріч. політехн. шк.: 2-й рік навчання.
900. **Kisselew A.** Algebra: Lehrbuch für die Mittelschulen.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933—1937.
T. 1: 6 und 7 Klasse.— 1933.— 127 S.— Ebenso.— 1934.— 124 S.; Ebenso.— 3 durchgesehene Aufl.— 1935.— 128 S.; Ebenso.— 5 durchgesehene Aufl.— 1937.— 128 S.
T. 2: 8 und 9 Klasse.— 2 Aufl.— 1935.— 216, [4] S.
Кисельов А. Алгебра. Ч. 1—2.
901. **Krawtschuk M.** Mathematik: Für das 6 Schuljahr / Aus dem ukr. von W.Manulak.— Zentralverlag, 1931.— 190 S.
Кравчук М. Математика.
902. **Lebedinzew K.F.** Aufgabensammlung aus der elementaren Algebra. T. 1. / Aus dem russ. übersetzt von P.Romm.— [Ch.]: Staatsverlag der Ukraine, 1926.— 148, [4] S.
Лебединцев К.Ф. Збірник задач з елементарної алгебри.
903. **Lebedinzew K.F.** Lehrbuch der Algebra. T. 1 / Ins Deutsche übertragen von P.Romm, K.Falk.— [Ch.]: Staatsverlag der Ukraine, 1925.— 206, [2, 1] S.
Лебединцев К.Ф. Підручник з алгебри.
904. **Mathematik** für das 6 Schuljahr / Verfasst von M.Krawtschuk; Aus dem ukr. von W.Manulak.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 190 S.
Математика для 6-го року навчання.
905. **Mathematik** für das 7 Schuljahr / Aus dem ukr. von W.Manulak.— Zentralverlag, 1931.— 118 S.: II.
Математика для 7-го року навчання.
906. **Michajlowsky M., Holubenko N.** Mathematik für die Schulen mit 7-jährigen Kursus: Arbeitsbuch für den 5 Gruppe / Nach dem ukr. Original von M. Michajlowsky und N.Holubenko für die deutschen Schulen bearbeit. von F.Ziegler.— Ch.: Zentralverlag, 1929.— 130 S.: II.
Михайловський М., Голубенко М. Математика для 7-річних шкіл.

907. **Popow I.S.** Arithmetik: Lehrbuch für die 5 und 6 Klasse der Mittelschulen: Übersetzung aus dem russ. 3 verbess. Aufl.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 136 S.— Ebenso.— Übersetzung aus dem russ. 5 verbess. Aufl.— 1937.— 132, [2] S.
Попов І.С. Арифметика: Підруч. для 5-го і 6-го кл.
908. **Popowa N.S.** Arithmetik: Lehrbuch für die Elementarschule.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935—1937.
 T. 1: Für die 1 Klasse.— 4 Aufl.— 1936.— 74, [2] S.: Il.— Ebenso.— 5 Aufl.— 1937.
 T. 2: Für die 2 Klasse.— 4 durchgesehene Aufl.— 1936.— 90 S.— Ebenso.— 5 durchgesehene Aufl.— 1937.
 T. 3: Für die 3 und 4 Klasse.— 3 durchgesehene Aufl.— 1935.— 72 S.: Zeichn.— Ebenso.— 5 durchgesehene Aufl.— 1937.
Попова Н.С. Арифметика: Підруч. для 1-5-го кл.
909. **Popowa N.S., Ptscholko A.** Ergänzende Sammlung arithmetischer Aufgaben: Für die 4 Klasse der Elementarschule: Anleitung für Lehrer.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 54, [2] S
Попова Н., Пчолко А. Додатковий збірник арифметичних задач для вчителів.
910. **Popowa N.S.** Rechenbuch: Für die Elementarschule.— 3 durchgesehene Aufl. Übersetzung der russ. 4 verbesserten Aufgabe.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.
 T. 1: 1 Klasse.— 74, [2] S.: Il.
 T. 2: 2 Klasse.— 90 S.: Il.
Попова Н.С. Задачник. Ч. 1—2.
911. **Popowa N.S.** Sammlung arithmetischer Aufgaben und Übungen: Für die Elementarschule.— Übersetzung der 3 russ. Aufgabe.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935—1937.
 T. 1: Für die 3 Klasse.— 3 durchgesehene Aufl.— 1935.— 58, [2] S.: Il.— Ebenso.— 4 durchgesehene Aufl.— 1936; Ebenso.— 5 durchgesehene Aufl.— 1937.
 T. 2: Für die 4 Klasse.— 3 durchgesehene Aufl.— 1935.— 78 S.— Ebenso.— 4 durchgesehene Aufl.— 1936.— 80 S.: Zeichn.; Ebenso.— 5 durchgesehene Aufl.— 1937.— 64 S.: Il.
Попова Н.С. Збірник арифметичних задач і вправ. Ч. 1—2.
912. **Rybkin N.** Aufgabensammlung aus der Geometrie.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934—1937.
 T. 1: Planimetrie: 6—8 Klasse.— 3 gearbeite Aufl.— 1934.— 106, [2] S.: Zeichn.; Ebenso.— 3 durchgesehene Aufl.— 1935.— 108, [2] S.: Zeichn.— Ebenso.— 5 durchgesehene Aufl.— 1937.— 110, [2] S.: Il.
Рибкін Н. Збірник задач з геометрії.
913. **Arbeitsbuch** in Mathematik.— M., Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.
 Für das 1 Schuljahr der Arbeitsschulen.— 184 S.: Il.
 Für das 2 Schuljahr der Arbeitsschulen.— 192 S.: Il.
 Für das 3 Schuljahr der Arbeitsschulen.— 188 S.: Il.
Робоча книга з математики: Для 1—3-го кл.
914. **Робоча книга з математики для 6-го року навчання** / Ред. М.Кравчук.— Х.; К.: Центрвидав, 1931.— [3], 196—335, [3] с.: іл.— Нім.
915. **Робоча книга з математики для 7-го року навчання.**— Х.; К.: Центрвидав, 1931.— [3], 124—305, [3] с.: іл.— Нім.
916. **Rusiecki A.M., Zarzecki A.** Mathematik: Lehrbuch für Schüler der Volksschulen: 5 Schuljahr.— Poznań, 1932.— 254, 1 S.
Русецький А.М., Зажецький А. Математика: Підруч. для учнів нар. шк.: 5-й рік навчання.

917. **Sandberg M., Salum M.** Arbeitsbuch in Mathematik für das 4 Schuljahr der Arbeitsschulen / Unter der Redaktion von O.Astrjab.— Zentralverlag, 1930.— 202, [2] S.
Сандберг М., Салум М. Робоча книга з математики для 4-го класу трудової школи.
918. **Helmchen u.a.** Ins Hundertland-juchheil!: Rechenbuch für die 2 Klasse der Volksschulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen / Bearbeitet im Auftrage des Landesverbandes deutscher Lehrer und Lehrerinnen in Polen von Helmchen, Jendrike, Lück.— Bydgoszcz: Verlag W.Johne's Buchhandlung, 1934.— 111 S.
Хелмхен та ін. Слава ста країнам!: Задачник для 2-го кл.
919. **Schaposchnikow N.A., Walzow N.K.** Sammlung algebraischer Aufgaben für die Mittelschule. T.1: 6—7 Klasse.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 132 S.: Il.— Ebenso.— 3 durchgesehene Aufl.— 1935.— 140 S.; Ebenso.— 4 durchgesehene Aufl.— 1936.— 108 S.; Ebenso.— 5 durchgesehene Aufl.— 1937.— 140 S.: Il.
Шапошніков М.О., Вальцов М.К. Збірник алгебраїчних задач. Ч. 1.
920. **Schaposchnikow N.A., Walzow N.K.** Sammlung algebraischer Aufgaben. T. 2: Für die 8 und 9 Klasse der Mittelschule.— 2 Aufl.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 138, [2] S.
Шапошніков М.О., Вальцов М.К. Збірник алгебраїчних задач. Ч. 2.
921. **Schaposchnikow N.A., Walzow N.K.** Sammlung algebraischer Aufgaben: Lehrbuch für die Mittelschule. T. 2: Für die 8—10 Klasse.— 3 Aufl.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 140 S.
Шапошніков М.О., Вальцов М.К. Збірник алгебраїчних задач. Ч. 2.

Фізика

922. **Варбург Э.** Курс опытной физики: Для слушателей высш. учеб. заведений: Пер. с нем. 20-го изд. / Под ред. Д.Хмырова.— [Одесса]: Госиздат Украины, 1923.
Ч. 1: Механика твердых и жидких тел. Молекулярная физика. Тепло.— 272 с.: ил.
Ч. 2: Свет. Электричество и магнетизм.— 339 с.: ил.
923. **Falejew G.I., Peryschkin A.W.** Aufgabensammlung aus der Physik für die Mittelschulen: 5—7 Schuljahr / Aus dem russ. übersetzt von M.Goldberger.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 122, [2] S.: Il.
Фалєєв Г.І., Пьоришкін А.В. Збірник задач з фізики для середньої школи: 5—7 роки навчання.
924. **Falejew G.I., Peryschkin A.W.** Physik: Lehrbuch für die Mittelschulen.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.
Т. 1: 5 Schuljahr.— 94, [2] S.: Il.
Т. 2: 6 Schuljahr.— 162, [2] S.: Il.
Т. 3: 7 Schuljahr.— 192, [2] S.: Il.
Фалєєв Г.І., Пьоришкін А.В. Фізика: Підруч. для середньої шк.
925. **Frankowsky W., Leustschenko L.** Physik: Lehrbuch für die 5 gruppe der deutschen Arbeitsschulen / Zusammenestellt von B.Frankowsky, L.Leustschenko.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 128 S.: Il.
Франковський В., Леущенко Л. Фізика: Підруч. для 5-го кл.
926. **Frankowsky.** Physik: Lehrbuch für das 7 Schuljahr der Arbeitsschulen / Deutsch von N.Janzen, Ediger.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 198, [4] S.
Франковський В. Фізика: Підруч. для 7-го року навчання.
927. **Frankowsky W.** Physik in Natur und Leben. T. 2: Für die deutschen Arbeitsschulen / Übersetzt und ergänzt von F.Fröse, S.Ediger, A.Dück.— Zentralverlag, 1929.— 172 S.: Il.

Франковський В. Фізика в природі та житті.

928. **Шіндлер Ф.** Фізика для початкових шкіл з німецькою мовою / Пер. А.Сабат; Опрац. і зред. Т.Губенко.— К.; Відень: Вернигора, 1918.— 96 с.: іл.— (Шк. секція; 15).

Хімія

929. **Amitin B.S., Kornijenko D.A.** Allgemeine Chemie.— Ukrdershnazmenwydav, 1932.
Амітін Б.С., Корнієнко Д.А. Загальна хімія.
930. **Werchowsky W.N.** Chemie: Lehrbuch für die Mittelschulen.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933—1938.
Т. 1: Für 6 Schuljahr.— 1933.— 94, [2] S.: Il.
Т. 2: Für 7 Schuljahr.— 1933.— 138, [2] S.: Il; Ebenso.— 1935.— 130, [2] S.: Il.; Ebenso.— 1938.— 130 S.: Il.
Верховський В.Н. Хімія: Підруч. для серед. шк.
Ч. 1. Для 6-го року навчання.
Ч. 2. Для 7-го року навчання.
931. **Goldfarb J., Smorgonsky L.** Aufgabensammlung aus der Chemie: Für die Mittelschulen / Aus dem russ. von R.Quiram.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 92 S.: Il.
Гольдфарб Я., Сморгонський Л. Збірник задач з хімії.
932. **Goldfarb J., Smorgonsky L.** Aufgabensammlung aus der Chemie: Für die Mittelschule.— 3 Ausgabe.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 94, [2] S.: Il.
Гольдфарб Я., Сморгонський Л. Збірник задач з хімії.
933. **Chemie und Mineralogie:** Lehrbuch für das 2 Konzentrum der siebenjährigen Arbeitsschule / Zusammengestellt nach A.Sudermann, A.Senner, Haack-Holzhus-Putzar u. a.— Zentralverlag, 1928.— 218, [2] S.: Il.
Хімія та мінералогія: Підруч. для 2-го концентру семиріч. труд. шк.
934. **Chotinsky E.** Kurzgefasster Kursus der Chemie: Lehrbuch für das 2 Konzentrum der deutschen Arbeitsschulen / Deutsch von Prischiber Lehrerkolektiv.— Zentralverlag, 1931.— 230 S.
Хотинський Е. Короткий курс хімії.
935. **Chotinsky E.** Chemie: Lehrbuch für die polytechnische siebenjährige Schule.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.
Für die 5 Schuljahr.— 70 S.: Il.
Für die 6 Schuljahr.— 92 S.: Il.
Für die 7 Schuljahr.— 76 S.: Il.
Хотинський Е. Хімія: Підруч. для семиріч. політехн. шк.: 5—7 кл.

Географія

936. **Anissimow W.** Geographie: Lehrbuch für das 6 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 226, [2] S.: Il.
Анісімов В. Географія: Підруч. для 6-го року навчання.
937. **Anissimow.** Heft für praktische Arbeiten in Geographie: 6 Schuljahr / Verfasst von Anissimow.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 24 S.
Анісімов. Зошит для практичної роботи з географії: 6-й рік навчання.
938. **Baransky N.N.** Geographie der UdSSR: Lehrbuch für die Mittelschulen. Т. 1: 6 und 7 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 220 S.: Il.
Баранський М.М. Географія СРСР. Ч. 1: 6- і 7-й рік навчання.

939. **Baransky N.N.** Physikalische Geographie der UdSSR: Lehrbuch für die 7 Klasse die Mittelschule.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 124 S.: II.
Баранський М.М. Фізична географія СРСР.
940. **Barkow A.S., Polowinkin A.A.** Physikalische Geographie: Lehrbuch für die 5 Klasse der Mittelschule.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 152 S.: II.
Барков А.С., Половинкін А.А. Фізична географія.
941. **Bataschow u. a.** Geographie: Lehrbuch für das 3 Schuljahr der polytechnischen siebenstufigen Schule / Zusammengestellt von Bataschow, Garan, Lewenetzky.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 66, [2] S.
Баташов та ін. Географія: Підруч. для 3-го року навчання політехн. семиріч. шк.
942. **Bataschow u. a.** Geographie: Lehrbuch für die siebenjährige polytechnische Schule: 4 Schuljahr / Bataschow, Garan, Lewenetsky.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 74, [2] S.
Баташов та ін. Географія: Підруч. для семиріч. політехн. шк.: 4-й рік навчання.
943. **Dubnjak K.** Geographie: Lehrbuch für das 5 Schuljahr / Zusammengestellt von K.Dubnjak; Deutsch vom Chortizaer Lehrerkollektiv.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1930.— 252, [2] S.
Дубняк К. Географія: Підруч. для 5-го року навчання.
944. **Dubnjak K.** Heft für praktische Arbeiten in Geographie: 5 Schuljahr / Zusammengestellt von K.Dubnjak.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 32 S.: II.
Дубняк К. Зошит для практичних робіт з географії: 5-й рік навчання.
945. **Iwanow G.I.** Erdkunde. T. 2. Asien, Afrika, Amerika, Australien / Nach der 4-ten von A.Arnautow umgearbeitet Auflage; Ins deutsche übertragen von S.A.Allweil, W.I.Chotymirski.— [Ch.]: Staatsverlag der Ukraine, 1925.— 149, [3], [5] S.: Linzgefügttes Blatt mit Karten.
Іванов Г.І. Географія. Ч. 2. Азія, Африка, Америка, Австралія.
946. **Iwanow G.** Elementarkursus der Geographie. T. 1: [Lehrbuch in Arbeitsschulen] / Umgearbeitet von Arnautow; Ins deutsche übertragen von F.Hakcel.— [Ch.]: Staatsverlag der Ukraina, 1927.— 130, [2], [2] S.: II.— Ebenso.— 3 durchgesehene Aufl.— 1930.— 142, [1] S.: II.
Іванов Г. Елементарний курс географії. Ч. 1.
947. **Kistjakowski W.** Grundriss der Geographie der Ukrainischen Sozialistischen Ra te-Republik: [Hilfsbuch in den deutschen Arbeitsschulen] / Deutsche Bearbeitung von F.Schmidt.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 176, [1] S.: II.
Кістяковський В. Нариси з географії УРСР.
948. **Kistjakowski W.** Arbeitsbuch für Geographie. T. 1. Heimatkunde und Geographie der Ukrainischen Sozialistischen Räte-Republik / Ins deutsche übertragen von F.Schmidt.— Zentralverlag, 1929.— 152 S.: II.
Кістяковський В. Робоча книга з географії. Ч. 1.
949. **Kistjakowski W.** Arbeitsbuch für Geographie. T. 2. Allgemeine Erdkunde und Geographie der UdSSR der europäischen und außereuropäischen Länder / Ins deutsche übertragen und für die Verhältnisse der deutschen Schule bearbeiten von F.Schmidt.— Zentralverlag, 1928.— 174, III, [2], [5] S.
Кістяковський В. Робоча книга з географії. Ч. 2.
950. **Lando I.I.** Geographie der USSR: Lehrbuch für die Mittelschule: 7 Schuljahr / Aus dem ukr. von O.Nürnberg und Kollektiv.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 101, [1] S.
Ландо І.І. Географія УСРР: 7-й рік навчання.
951. **Pokrowskyj, Kolesnitschenko.** Geographie der Ukraine: Für die höheren Gruppen der Arbeitsschulen: Aus dem Manuskript der zweiten verbesserten und ergänzten russ. Ausgabe / Ins

deutsche übertragen von K.Falk.— [Odessa]: Staatsverlag der Ukraine, 1926.— VI, 141 S. + [3] + [1] hinzugefügtes Blatt mit Karten.

Покровський, Колесниченко. Географія України.

952. **Sinitzky L.D.** Physische Geographie: Lehrbuch für die Mittelschulen 5 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 144 S.: II.

Синицький Л.Д. Фізична географія: Підруч. для серед. шк.: 5-й рік навчання.

953. **Terechowa L.G., Erdeli W.G.** Geographie: Lehrbuch für die Elementarschule.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935—1936.

T. 1: 3 Klasse.— 1935.— 144 S.: II.— Ebenso.— 1937.— 144 S.: II.

T. 2: 4 Klasse.— 1934.— 146, [2] S.: II.— Ebenso.— 3 verbesserte Aufl.— 1935.— 148 S.: II.; Ebenso.— 4 verbesserte Aufl. 1936.— 148 S.: II.

Терехова Л.Г., Ерделі В.Г. Географія: Підруч. для почат. шк.

Креслення

954. **Gordon W.O.** Grundlagen des technischen Zeichnens: Für die Mittelschulen: Übersetzung aus dem russ.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 152 S.: Zeichn.— Ebenso.— 1936.— 160 S.: Zeichn.; Ebenso.— 3 Ausg.— 1937.— 160 S.: Zeichn.

Гордон В.О. Основи технічного креслення.

Суспільствознавство

955. **Glinsky L.I.** Gesellschaftskunde: Grundlagen des sozialistischen Aufbaus: Lehrbuch für das 6 Schuljahr / Referat von L.I.Glinsky.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 121, [2] S.: II.

Глинський Л.І. Суспільствознавство: Основи соц. буд-ва: Для 6-го року навчання.

956. **Politische** Lehrbücher für politische Elementarschulen.— Ch.: Zentralverlag, [1928].— 74, 2 S.: II.

Підручник для політичних початкових шкіл.

957. **Skuratowsky u.a.** Gesellschaftskunde: Lehrbuch für das 6 Schuljahr; Geschichte / Skuratowsky, Gechtman, Gorodecka.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 208 S.

Скуратовський та ін. Суспільствознавство: Для 6-го року навчання; Історія.

Історія

958. **Leder A.** Deutsches Lesebuch nebst Erzählungen aus der Geschichte und Heimatkunde Polens, für mehrklassige Schulen bearbeitet von A.Leder. T. 1.— 6 Aufl.— Lodz: Verlag von L.Fischer, 1924.— 205, 3 S.

Ледер А. Хрестоматія разом з оповіданнями з історії та краєзнавства Польщі.

959. **Freitag Gustav.** Bilder aus der deutschen Vergangenheit. Cz. 1. Do wypraw krzyżowych / Dla szkół średnich opracował w wyjątkach Szymon Mordawski.—Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1928.— 135, [1] s.—(Biblioteczka Niemiecka; Zesz. 27).

Фрейтаг Г. Картини з німецького минулого. Ч. 1. До хрестових походів.

960. **Jakóbiec J., Leonhard St.** Deutschland und die Deutschen: Ein Lesebuch für polnische Gymnasien. T. 1: 5 Klasse.— 2 Aufl.— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1924.— VIII, 164, [3], 73 (Słownik) S.

Якубець Й., Леонард С. Німеччина та німці: Хрестоматія для польських гімназій.

Комерція

961. **Zagajewski Karol.** Deutsches Lesebuch für Handelsschulen.— 2 Aufl.— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1918.— 184 S.
Загаєвський К. Німецька читанка для торгових шкіл.
962. **Zagajewski Karol, Gottlieb Wojciech.** Der Kaufmännische Schriftverkehr. T. 1: [Musterbriefe und übungen].— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1934.— 77, 1 S.
Загаєвський К., Готліб В. Посібник в комерції. Ч. 1: [Зразки листів і вправи].
963. **Zagajewski Karol.** Wzory i tematy do handlowej korespondencji niemieckiej / Ułożył... pod względem fachowym uzupełnił F.Tomanek.— Lwów; Warszawa: Książnica Polska Towarzystwa Nauczycieli szkół wyższych, 1920.— 60 S.
Загаєвський К. Приклади і теми для німецької торгової переписки.
964. **Zagajewski Karol.** Deutsches Lesebuch für Handelsschulen.— Lwów; Warszawa: Książnica Polska T. N. S. Ś i W. Zakłady graficzne "Książnica-Atlas" we Lwowie.— 1924.— 205, 1 S.
Загаєвський К. Хрестоматія для торговельних шкіл.

Мова

965. **Bass Zygmunt.** Samouszek języka niemieckiego z kluczem i słowniczkiem.— 3-e wyd.— Lwów: M.Bodek-Księg, 1938.— 378 s.
Бас З. Самоучитель німецької мови.
966. **Bachmann H., Sawatzky P.** Deutsche Sprache: Lehrbuch für das 1 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 54, [2] S.: II.
Бахман Г., Завадський П. Німецька мова.
- 967-8. **Bachmann H.** Deutsche Sprachlehre: Für das 1 und 2 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 62, [2] S.: II.
Бахман Г. Підручник німецької мови.
969. **Wiebe A.** Deutsche Sprachlehre: Lehrbuch für die 1 und 2 Klasse.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 63 S.: II.— Ebenso.— 2 durchgesehene Aufl.— 1935.— 70, [2] S.: II.
Вібе А. Підручник з німецької мови.
970. **Wiebe A.** Deutsche Sprachlehre: Lehrbuch für die 3 und 4 Klasse.— 2. Aufl.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 144 S.— Ebenso.— 1935.— 130 S.
Вібе А. Підручник з німецької мови.
971. **Wilms J., Bachmann H.** Deutsche Sprache: Lehrbuch für die 2 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 130, [2] S.: II.
Вільмс Й., Бахман Г. Німецька мова: Підруч. для 2-го року навчання.
972. **Гаммъ Д.** Краткая немецкая грамматика для средне-учебных заведений = Kurze deutsche Grammatik für mittlere Lehranstalten.— 3-е стереотип. изд.— Екатеринославъ: Книгоиздательство Шафермана и Рохлина, [1918].— 132 с.
973. **Гаммъ Д.** Практический курсъ немецкаго языка. По натуральному методу къ картинамъ Гельцеля. Ч. 1. 1). Осень. 2). Зима: Для младших классов средне-учебных заведений: 1-й годъ обучения.— 5-е изд.— Екатеринославъ: Книгоиздательство Шафермана и Рохлина, 1918.— 80 с.
974. **Гаммъ Д.** Практический курсъ немецкаго языка по натуральному методу къ картинамъ Гельцеля. Ч. 2. 1). Весна. 2). Лето: Для младших классов средне-учебных заведений: 2-й годъ обучения.— 4-е изд., испр. и доп.— [Екатеринославъ]: Кн. маг. Шафермана, [1918].— 84 с.

975. **Горбенко Ю., Левицький В.** Підручник української мови для шкіл з німецькою викладовою мовою: 3-й клас.— 2-ге вид.— Х.; К.: Укрдержнацменвидав, 1934.— 100 с.: іл.
976. **Девітцова В., Жултковська Г.** Німецько-український словник до підручника німецької мови для 3-ї гімназійної класи В.Девітцовой і Г.Жултковської: "Zum schaffenden Menschen in deutschen Landen": Для шк. з укр. мовою навчання / Пер. Ю.Рудницького.— Львів: Państwowe wydawnictwo książek szkolnych, 1936.— 56 с.
977. **Dąbrowski Alexander.** Praktische Grammatik der deutschen Sprache von... Professor am 8 Staatgymnasium in Lwów.— Lwów; Warszawa; Kraków: Wyd. i druk. Zakł. Narod. im. Ossolińskich.— 1926.— 179, [1] S.
- Домбровський О.** Практична граматики німецької мови.
978. **Дюшен В., Пельтцер О.** Німецька мова: Підруч. для семиріч. політехн. шк. / Склали: В.Дюшен, О.Пельтцер.— Х.: Рад. шк., 1932.
- 5-й рік навчання.— 104 с.: іл.
- 6-й рік навчання.
- 7-й рік навчання.— 100 с.
979. **Завадський П., Клосс А.** Русский язык: Рабочая кн. для 2-го концентра нем. шк. соцвоса на Украине.— Х.; К.: Укргоснацмениздат, 1931—1932.
- Вып. 1: Для 5-го года обучения.— 1931.— 88 с.: ил.
- Вып. 2: Для 6-го года обучения.— 1932.— 60 с.
- Вып. 3: Для 7-го года обучения.— 1932.— 54, [2] с.
980. **Йогансон О.** Підручник німецької мови для хемтехнікумів.— 2-ге вид.— Х.; Одеса: Держтехвидав України, 1931.— 136 с., [3] вкл. арк.
981. **Келен-Фрид Й.** Граматика німецької мови: Підруч. для серед. шк.: 8- і 9-й роки навчання.— Х.; Одеса: Рад. шк., 1933.— 56 с.
982. **Келен-Фрид Й.** Краткая грамматика немецкого языка: Учеб. 8, 9, 10 кл. сред. шк.— 2-е изд.— Х.; Одесса: Рад. шк., 1934.— 58 с.
983. **Корецький І.** Самоучок німецької мови у 30 лекціях з найважливішими правилами граматики та ключем для вправ. У 3 вип.— Краків: Укр. вид-во, 1940.— Обкл. теж нім. мовою.
- Вип. 1.— 48 с.
- Вип. 2: Самоучок німецької мови для початкуючих.— 49—96 с.
- Вип. 3: Самоучок німецької мови для початкуючих.— 97—140 с.
984. **Короткий** підручник до науки німецької мови.— Вещляр, 1917.— 32 с.
985. **Кушнір В.** Підручник німецької мови.— Прага: Сіяч при Укр. високому пед. ін-ті ім. М.Драгоманова, 1925.— 462 с.
986. **Lange Richard.** Aufgaben zur Rechtsschreibung und Sprachlehre für Schulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen nach. H. 3: 4 Schuljahr.— Łódź: Nakł. księg. G.E.Ruppert, [1937].— 43, 1 S.
- Ланге Р.** Завдання з правопису і вивчення мови в школах Польщі з німецькою мовою викладання.
987. **Lorentz Ludwik.** Deutsche Schulgrammatik mit zahlreichen Übungen: Kursus der Mittelschule.— Warszawa: Nakł. L.Lorentza, [1926].— 217, 3 S.— Tytuł również w języku polskim.— Na okł.: Ludwik Lorentz. Metodyczny kurs języka niemieckiego. Gramatyka.
- Лоренц Л.** Німецька шкільна граматики з багатьма вправами.
988. **Dem Kollektiv entgegen:** Arbeitsbuch in deutscher Sprache, Literatur und Gesellschaftskunde für das 3 Schuljahr / Zusammengestellt vom Chortitzaer Pädkollektiv: H.Bachmann, E.Fröse, P.Sawatzky, G.Weinzeig.— М.; Ч.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1930.— 256, [4] S.

- Назустріч** колективу: Робоча кн. з нім. мови, літ. і суспільствознавства для 3-го року навчання.
989. **Deutsche Sprache: Lehrbuch für die 3 Gruppe der deutschen siebenjährigen polytechnischen Schulen / Zusammengestellt von O.Nürnberg, J.Wilner.**— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 133, [2] S.: II.
Німецька мова: Підруч. для 3-го кл.
990. **Deutsche Sprachlehre: Lehrbuch für die 1 und 2 Klasse.**— 4 durch gesehene Aufl.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 70 S.
Німецька мова для 1—2 класів.
991. **Deutsches Sprachheft für das 3 Schuljahr / Umgearbeitet von der Odessaer Lehrerbrigade: Martha Hoffmann, Heinrich Martens, Sebastian und Viktoria Ungemach, Anna Ström.**— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 112 S.
Німецька мова для 3-го року навчання.
992. **Deutsche Sprachlehre. T. 2: Lehrbuch für die 3 und 4 Klasse.**— 4 Aufl.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 144 S.
Німецька мова. Ч. 2: Підруч. для 3—4-х кл.
993. **Nürnberg O., Hochstöger L.** Im Sturmschritt: Arbeitsbuch in Sprache und Gesellschaftskunde für 4 Gruppe der deutschen Arbeitsschulen.— Zentralverlag, 1931.— 224 S.: II.
Нюрнберг О., Гохштерер Л. В наступ: Робоча кн. з мови та суспільствознавства.
994. **Підручник німецької мови [для 2-го концентру трудової школи].**— 2-ге вид., перероб.— Х.; Одеса: Рад. шк., 1931.
Вип. 1.— 104 с.: іл.
Вип. 2.— 112 с.: іл.
Вип. 3.— 168 с.: іл.
995. **Поліковський І.В.** Mein erstes deutsches Buch. Практич. підруч. нім. мови. Ч. 1 / Склад І.В.Поліковський за співучастю А.Г.Вурстер.— 4-е вид.— Х.: Держвидав України, 1927.— VIII, 124, 80 с.: іл. + 1 вкл. арк.
996. **Поликовский И.В.** Mein zweites deutsches Buch. Практич. учеб. нем. языка. Ч. 2 / Сост. И.В.Поликовский при содействии А.Г.Вурстер.— 7-е изд. стереотип.— [Х]: Госиздат Украины, 1929.— IV, 120 с.: іл. + 1 вкл. л.
997. **Поліковський І.В.** Mein erstes deutsches Buch. На 3 ч. Ч. 1, 2 / Склад І.В.Поліковський за співучастю А.Г.Вурстер.— 2-е вид.— Х.: Держвидав України, 1925.— VIII, 264, [2], [9] с.
998. **Різель Е.** Deutsch: Нім. шк.: Підруч. для 8-го кл. серед. шк.—К.; Х.: Рад. шк., 1938.—179 с.: іл.
Різель Е. Німецька мова.
999. **Робоча книжка української мови для молодшого концентру німецьких трудшкіл. Ч. 1:** 3-й рік навчання / Упоряд. коміс. Хортиц. педколективу.— Центрвидав, 1930.— 216 с.: іл.
1000. **Рудницький Ю.** Підручник до науки німецької мови.— 2-е вид.— Л.: Просвіта, 1917.— IV, 239, 1 с.
1001. **Rudnyčkyj J.** Lehrbuch der deutschen Sprache für Ukrainer.— Zweite verbesserte und umgearbeitete Aufl.— Berlin: Verlag Bernard und Gräfe, 1940.—(На обклад.: Deutsch für Ukrainer).
Рудницький Ю. Підручник німецької мови для українців.
1002. **Rudnyčkyj J.** Lehrbuch der ukrainischen Sprache / In Auftrage des Ukrainischen Wissenschaftlichen Instituts in Berlin.—Leipzig: Verlag Otto Harrassowitz, 1940.— XVI, 200 S.
Рудницький Ю. Підручник української мови.

1003. **Русскій** среди німцевъ: Самая простая и легкая метода для скорого изученія разговорного німецького языка съ помощью хорошаго произношенія. Содержить все необходимое для обыденной жизни и въ обществѣ.— 5-е изд.— К.: Книжник, 1918.— 63 с.
1004. **Українська** мова для німецьких шкіл: Робоча кн. для мол. концентру. Ч. 1—2 / Упоряд. Коміс. Хортиц. педколективу.— М.; Х.; Мінськ: Центрвидав, 1931.
Ч. 1: 3-й рік навчання.— 212, [4] с.
Ч. 2: 4-й рік навчання.— 290, [6] с.: іл.
1005. **Ström Alfred**. Deutschunterricht in mundartlicher Umgebung: Ein Handbuch für Dorfschullehrer und Studierende.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 82, [2] S.
Штрем А. Викладання німецької мови в спеціальному діалектному середовищі: Підруч. для сіл. учителів та учнів.
1006. **Ström Anna, Ström Alfred**. Deutsche Sprachhefte für die Hand des Schülers.— М.; Ch.: Zentralverlag, 1928.— Ebenso.— 1929.
Н. 1: 2 Gruppe.— 64 S.: Il.
Н. 2: 3 Gruppe.— 82, [2] S.
Н. 3: 4 Gruppe.— 118, [4] S.
Штрем Анна, Штрем Альфред. Німецькі мовні зошити для школярів.
1007. **Ström A.** Die Muttersprache im unteren Konzentrum der deutschen Arbeitsschulen: Methodischer Brief.— Zentralverlag, 1930.— 56 S.
Штрем А. Рідна мова в молодшому концентрі німецької трудової школи.

Буквар

1008. **Frisch** ans Werk: Fibel und erstes Lesebuch für die deutschen Arbeitsschulen der Ukraine: Ausgearbeitet von einem Ausschuss des Lehrkörpers des Prischiber deutschen Pädtechnikums.— 2 Aufl.— [Ch.]: Zentral-völkerverlag, 1927.— 129 S.: Il.— Ebenso.— 3-e durchgesehene Aufl.— 1928.— 128 S.: Il.— Ebenso.— 1929.— 128, III S.
Бадьоро за роботу: Буквар та перша читанка для нім. труд. шк. на Україні.
1009. **Frisch** ans Werk: Erstes Lesebuch zum Gebrauch in deutschen Kinderanstalten für soziale Erziehung in der Ukraine / Ausgearbeitet von einem Ausschuss des Methodkommission der Prischiber Pädkurse.— [Ch.]: Staatsverlag der Ukraine, 1926.— [8], 100 S.
Бадьоро за роботу: Перша читанка.
1010. **Sei bereit!**: Arbeitsbuch für das 1 Schuljahr / Verfasst vom Chortitzaer Lehrerkollektiv.— Zentralverlag, 1930.— 156 S.— Ebenso.— Vollständig neubearbeitete Aufl.— 1931.— 172 S. + 4 Tabl.
Будь наготові!: Робоча кн. для 1-го року навчання.
1011. **Sei bereit!**: Arbeitsbuch für das 1 Schuljahr. T. 1. (Fibel) / Zusammengestellt von P.Sawatzky, H.Bachmann.— [Ch.; K.]: Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 66, [3] S.
Будь наготові!: Робоча кн. для 1-го року навчання.
1012. **Sei bereit!**: Lehrbuch für das 1 Schuljahr. T. 2. / Zusammengestellt von P.Sawatzky, H.Bachmann.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 96 S.
Будь наготові!: Підруч. для 1-го року навчання.
1013. **Fibel**.— 2 neubearbeitete Aufl.— [K.; Ch.]: Ukrdershnazmenwydaw, 1935.— 72 S.: Il.— Ebenso.— 3 neubearbeitete Aufl.— 1936.— 72 S.: Il.

Буквар.

1014. **Fibel.** [K.]: Ukrdershnazmenwydaw, [1937].— 108, [4] S.: Il.

Буквар.

1015. **Deutsch P., Wilms J.** Fibel.— Engels: Deutscher Staatsverlag, 1934.— 72 S.: Il.
Дойч П., Вільмс Й. Буквар.
1016. **Paul R., Weilguni K.** Oktober: Fibel und Lesebuch für Abendschulen.— Ch.; M.: Zentralverlag, 1929.— 146 S.: Il. + [5] Einsteckbog.
Пауль Р., Вайльгуні К. Жовтень: Буквар і читанка для вечір. шк.

Література

1017. **Admoni W., Alexander W.** Deutsches Lesebuch: Für die Mittelschule / Zusammengestellt von W. Admoni, W. Alexander.— Ch.: Radjanska Schkola, 1936.— 288 S.: Il.
Адмоні В., Александер В. Книга для читання.
1018. **Bachmann H.** Deutsches Lesebuch: Für die Anfangsschule. T. 2: 4 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 136 S.: Il.
Бахман Г. Книга для читання. Ч. 2: 4-й рік навчання.
1019. **Wilms J., Falkowsky W.** Deutsches Lesebuch für die 1 Klasse: (Nach der Fibel).— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 72 S.: Il.
Вільмс Й., Фальковський В. Читанка для 1-го класу: (Після букваря).
1020. **Wilms J.** Deutsches Lesebuch für die Anfangsschule: 3 Klasse.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 104 S.: Il.— Ebenso.— 1934.
Вільмс Й. Читанка для початкової школи: 3-ій рік навчання.
1021. **Heinz S.** Literatur: Lehrbuch für die Mittelschule für das 5 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 248 S.
Гайнц С. Література: Підруч. для серед. шк.: 5-ий рік навчання.
1022. **Deutsch E., Deutsch P.** Deutsche Chrestomathie für die 8 und 9 Lehrjahre / Ред. Петренко.— X., K.: Рад. шк., 1933.— 206, [2] с.: іл.
Дойч Е., Дойч П. Німецька хрестоматія для 8-го і 9-го року навчання.
1023. **Droste-Hülshoff Anette von.** Die Judenbuche: Ein Sittengebilde aus dem gebirgichten Westfalen / Opracował K. Zagajewski.— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1925, [antid. 1924].— 77, [3] S.— (Bibl.joteczka niemiecka; Zesz. 3).
Дроште-Хюльзофф Анетта фон. Єврейська хрестоматія.
1024. **Sawatzky P.** Deutsches Lesebuch für das 1 Schuljahr: (Nach der Fibel).— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 66, [2] S.: Il.
Завадський П. Читанка для 1-го року навчання: (Після букваря).
1025. **Sawatzky P.** Deutsches Lesebuch für das 2 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 80 S.: Il.
Завадський П. Читанка для 2-го року навчання.
1026. **Deutsches** Lesebuch: Für die 1 Klasse: (Nach der Fibel).— 3 durchgesehene Ausg.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 90, [2] S.: Il.— Ebenso.— 4 Aufl.— 1937.— 96 S.: Il.
Книга для читання: Для 1-го кл.: (Після букваря).
1027. **Deutsches** Lesebuch: Für die 2 Klasse.— 3 Aufl.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 144 S.: Il.— Ebenso.— 4 Aufl.— 1937.— 136 S.: Il.
Книга для читання: Для 2-го кл.

1028. **Kollektiv** voran!: Arbeitsbuch für das 2 Schuljahr der deutschen Arbeitsschulen / Zusammengestellt vom Halbstädter Lehrerkollektiv.— Zentralverlag, 1930.— 223, III, VIII S.
Колектив вперед!: Робоча кн. для 2-го року навчання нім. труд. шк.
1029. **Leschnitzer F.** Literaturgeschichtliches Lesebuch: Für die 6 Klasse.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 161, [2] S.— Ebenso.— 2 Aufl.— 1935.— 164 S.: II; Ebenso.— 3 Aufl.— 1936.— 164 S.: II.
Лешнітцер Ф. Хрестоматія з історії літератури для 6-го кл.
1030. **Lah W., Enderlin M.** Im goldenen Kinderland: Ein Buch zum Lesenlernen und zugleich ein Spiel = und Arbeitsbuch.— [Odessa]: Staatsverlag der Ukraine, 1924.— 104 S.
Лях В., Ендерлін М. В золотій країні дітей: Читанка.
1031. **Missona Kazimierz.** Deutsche Literatur in historischer Entwicklung: Für polnische Lehranstalten.— 3 wyd., uzupełnione.— Brzeske: Nakł. i druk. Księg. Ch. Krautera, [1926].— 120 S.— Tytuł również w języku polskim.
Міссона К. Німецька література в історичному розвитку: Для польських навч. закладів.
1032. **Mickwitz R.** Literatur: Lehrbuch für die polytechnische siebenjährige Schule: 5 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 52 S.
Міквіц Р. Література: Підруч. для політехн. семиріч. шк.: 5-ий рік навчання.
1033. **Mickwitz R.** Literatur: Lehrbuch für das 5 Schuljahr / Zusammengestellt von R.Mickwitz.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1931.— 166, [2] S.
Міквіц Р. Література: Підруч. для 5-го року навчання.
1034. **Mickwitz R.** Literatur: Lehrbuch für das 6 Schuljahr.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 178, [2] S.
Міквіц Р. Література: Підруч. для 6-го року навчання.
1035. **Mickwitz R.** Literatur: Lehrbuch für das 7 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 98, [2] S.
Міквіц Р. Література: Підруч. для 7-го року навчання.
1036. **Mickwitz R.** Literaturgeschichtliche Chrestomathie: Für die Mittelschule: 6 Schuljahr / Verantw. Red. A.Schwarz.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 292, [4] S.: II.
Міквіц Р. Хрестоматія з історії літератури: Для 6-го року навчання.
1037. **Mickwitz R.** Literaturgeschichtliche Chrestomathie: Für das 7 Schuljahr.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 288 S.
Міквіц Р. Хрестоматія з історії літератури: Для 7-го року навчання.
1038. **Patak Andreas.** Dem Morgenrot entgegen: Lesebuch für die deutschen Arbeitsschulen der Ukraine . T. 1: Für das 2 Schuljahr / Zusammengestellt von A.Patak.— 2 vollständig umgearbeitete Aufl.— Ch.: Zentralvölkerverlag, 1927.— 166, [2] S.: II.— Ebenso.— 3 vollständig umgearbeitete Aufl.— 1928.— 160 S.: II.; 5 Aufl.— 1929.— 160 S.: II.
Патак А. Назустріч світанку: Хрестоматія для нім. труд. шк. України. Ч. 1.
1039. **Patak A.** Dem Morgenrot entgegen: Lesebuch für die deutschen Arbeitsschulen der Ukraine . T. 1.: Für das 2 und 3 Schuljahr / Unter Mitwirkung einer Odessaer Lehrergruppe zusammengestellt von A.Patak.— [Ch.]: Staatsverlag der Ukraine, 1925.— VII, [1], 255, [1] S.
Патак А. Назустріч світанку: Хрестоматія для нім. труд. шк. України. Ч. 1.

1040. **Patak A.** Dem Morgenrot entgegen: Lesebuch für die deutschen Arbeitsschulen der Ukraine . T. 2.: Für das 3 Schuljahr / Zusammengestellt von A.Patak.— Ch.: Zentralvölkerverlag, 1927.— 230, [2] S.: II.— Ebenso.— 3 durchgesehene Aufl.— 1928.— 240 S.: II.; Ebenso.— 4 Aufl.— 1930.— 240 S.: II.
Патак А. Назустріч світанку: Хрестоматія для нім. труд. шк. України. Ч. 2.
1041. **Patak A.** Dem Morgenrot entgegen: Lesebuch für die deutschen Arbeitsschulen der Ukraine . T. 3: Für das 4 Schuljahr / Zusammengestellt von A.Patak.— [Ch.]: Staatsverlag der Ukraine, 1926.—[4], 350 S.—Ebenso.—2 Vollständig umgearbeitete Aufl.—1928.—380 S.: II.
Патак А. Назустріч світанку: Хрестоматія для нім. труд. шк. України. Ч. 3.
1042. **Patak A.** Dem Morgenrot entgegen: Lesebuch für die deutschen Arbeitsschulen der Ukraine . T. 4: Für das 5 Schuljahr / Zusammengestellt von A.Patak.— [Ch.]: Staatsverlag der Ukraine, 1927.—[2], 194 S.—Ebenso.—2 verbesserte Aufl.— Zentralverlag, 1928.— 200 S.; Ebenso.— 3 Aufl.—1929.— 200 S.: II.
Патак А. Назустріч світанку: Хрестоматія для нім. труд. шк. України. Ч. 4.
1043. **Pelensky E.Ju.** Deutsches Lesebuch für ukrainische Kinder. T. 1—2.— Krakau: Ukrainischer Verlag, 1940.
1 T.— 143, [1] S.
2 T.— 136 S.
Пеленський Є.Ю. Німецька читанка для українських дітей.
1044. **Richter Karl.** Abiturjenten-Aufsätze über freie Themen.— Lwów: Księg. Literacka, 1936.— 66, 2 S.— (Bibl.joteka Maturzysty).
Ріхтер К. Твори абітурієнтів на вільні теми.
1045. **Richter T.** Literaturgeschichtliches Lesebuch: [Lehrbuch für die Mittelschulen].— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934—1936.
Für die 7 Klasse.— 1934.— [2], 175 S.— Ebenso.— 2 Aufl.—1935.—156 S.: II.; Ebenso.— 3 Aufl.—1936.—154, [2] S.: II.
Für die 8 Klasse.— 1935.— 190, [2] S.
Für die 9 Klasse.— 1936.— 262, [2] S.
Ріхтер Т. Підручник з історії літератури для 7—9 кл.
1046. **Falkowsky W.** Deutsches Lesebuch für die 1 Klasse: (Nach der Fibel).— 2 durchgesehene und erweiterte Ausg.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 90, [2] S.: II.
Фальковський В. Читанка для 1-го класу: (Після букваря).
1047. **Falkowsky W.** Deutsches Lesebuch für die 2 Klasse.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 88 S.— Ebenso.— 2 durchgesehene und erweiterte Aufl.— 1935.— 142 S.: II.
Фальковський В. Читанка для 2-го класу.
1048. **Deutsches** Lesebuch: Zum Gebrauche an höheren Unterrichts: 6 Klasse / Anstalten sowie zum Selbst-Unterricht zusammengestellt und erläutert von Jurij Rudnyčkij.— Lemberg: Verlag des Ukrainischen Pädagogischen Vereines, 1924.— 158 S.
Хрестоматія для 6-го класу.
1049. **Tschaplina N.K., Riesel E.G.** Erste Lektüre: 5—7 Klasse der Mittelschule.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 63 S.
Чапліна Н.К., Рісель Е.Г. Початкове читання: 5—7 кл. серед. шк.

Педагогіка та психологія

1050. **Wodolastschenko A., Wojzechiwska A.** Deutsches Lesebuch für Pädagogische Hochschulen.— [Ch.]: Staatsverlag der Ukraina, 1927.—208 S.
Водолащенко А., Войцехівська А. Німецька хрестоматія для педагогічних вищих навчальних закладів.
1051. **Sawatzky Peter.** Roter Kalender: Methodisches Handbuch für die Lehrer der deutschen Arbeitsschulen / Zusammengestellt von Peter Sawatzky.— Ch.: Zentralverlag, 1927.— 98, [2] S.
Завадський П. Червоний календар: Метод. підруч. для вчителів нім. труд. шк.
1052. **Kornilow K.** Leitfaden der Psychologie: Dargestellt vom Gesichtspunkte des dialektischen Materialismus / Aus dem russ. übersetzt von H.Epp.— Ch.: Zentralvölkerverlag Abteilung beim Allukr. ZVK, 1928.— 150, [2] S.: II.— Bibliogr.: S. 150.
Корнілов К. Підручник з психології.
1053. **Leitfaden** der sozialen Erziehung für das untere Konzentrum der deutschen Arbeitsschule.— Zentralverlag, 1929.— 156, [4] S.
Підручник соціального виховання нижчого ступеня німецьких трудових шкіл.

Підручники для ліквідації неписьменності

1054. **Bogdanow I.M.** Arithmetische Aufgaben für die Anfangsschulen der Erwachsenen: 1 Stufe.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 100 S.
Богданов І.М. Арифметичні задачі.
1055. **Bogdanow I.M.** Sammlung arithmetischer Aufgaben für die Schulen der Erwachsenen: 2 Stufe / Aus dem russ. übersetzt von A.Rothermel und Kollektiv.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 106, [2] S.: II.
Богданов І.М. Збірник задач з арифметики.
1056. **Weilguny K., Paul R.** Zum Sozialismus. Fibel und Lesebuch für Analphabeten. T. 1. (Fibel).— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 60 S.: II.
Вайльгуні К., Пауль Р. До соціалізму: Буквар для неписьменних.
1057. **Weilguny K., Paul R.** Sozialistischer Aufbau. Fibel und Lesebuch für Erwachsene Analphabeten und Halbanalphabeten. T. 1. (Fibel).— Zentralverlag, 1930.— 52, [1], 6 S.
Вайльгуні К., Пауль Р. Соціалістичне будівництво: Буквар і читанка для дорослих.
1058. **Sawatzky P.** Deutsches Lesebuch für die Schulen der Erwachsenen: 1 Stufe.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 68 S.: II.
Завадський П. Німецька читанка для дорослих.
1059. **Auf neuen Wegen:** Hilfsbuch für die Arbeit in den Dorfschulen für Halbanalphabeten.— 4-e Ausgabe.— Zentralverlag, 1930.— 42, [2] S.
Новим шляхом: Кн. на допомогу в роботі у сіл. шк. для напівписьменних.
1060. **Nürnberg O.** Emholen und überholen: Arbeitsbuch für die Anfangsschulen der Erwachsenen: 1 Stufe.— Zentralverlag, 1931.— 162 S.: II.
Нюрнберг О. Наздогнати та випередити: Робоча кн. для дорослих.
1061. **Pilipenko Jurko.** Auf neuen Wegen: Hilfsbuch für die Arbeit in Dorfschulen für Halbanalphabeten.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1930.— 64 S.: II.— Ebenso.— 2 Aufl.— 31 S.— Ebenso.— 3 Aufl.— 76, [4] S.
Пилипенко Ю. На новому шляху: Допом. кн. для занять в сіл. шк. з ліквідації неписьменності.

1062. **Tetjurew W.A.** Naturkunde: Lehrbuch für die Schulen der Erwachsenen.— Engels; Odesa: Deutscher Staatsverlag, 1934.— 124 S.: Il.
Тетюрев В.А. Природознавство.
1063. **Zimmermann M.M.** Arithmetik: Lehrbuch für die Schulen der Erwachsenen: 2 Stufe.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 92 S.: Zeichn.
Ціммерман М.М. Арифметика.

Підручники з сільського господарства

1064. **Bondarenko O.P.** Techminimum der Schweinezucht: Lehrbuch für Schweinezüchter.— Ch.: Staatsverlag für Landwirtschaft, 1935.— 144 S.
Бондаренко О.П. Техмінімум свинарства.
1065. **Glaubermann N.E.** Anweisungen für Sammler und Beschaffer: Handbuch für das Sammeln von Arznei- und technischen Rohstoffen / Übersetzer: E.Tocius.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 92 S.: Il.
Глауберман Н.Е. Вказівки для збирачів і споживачів: Підруч. для збирачів лікув. рослин.
1066. **Gomon Ju.F.** Der Mais: [Lehrbuch für Gruppenführer und für das Kollektivistenaktiv].— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 60 S.: Il.
Гомон Ю.Ф. Кукурудза.
1067. **Diakowski E., Tschernjachowski I.** Geflügelzucht: Lehrbuch für Gruppenführer und für das Kollektivistenaktiv.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 88 S.: Il.
Діаковський Є., Черняхівський І. Птахівництво.
1068. **Semljansky W.M., Peresada S.D.** Techminimum der Pferdezucht: Handbuch für Pferdewärter / Deutsch von D.Löwen.— K.; Ch.: Der Silgospwydaw, 1935.— 1085 S.: Il.
Землянський В.М., Пересада С.Д. Техмінімум з розведення коней.
1069. **Lyskun E.F.** Grundlagen der Zootechnik und Fütterung der landwirtschaftlichen Tiere: [Lehrbuch für Gruppenführer und für das Kollektivistenaktiv].— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 98, [2] S.: Il.
Лискун Є.Ф. Основи зоотехніки та годівля сільськогосподарських тварин.
1070. **Sapunzow I.I.** Getreidekulturen des Steppenlandes der Ukraine: Lehrbuch für Gruppenführer und für das Kollektivistenaktiv.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 80 S.: Il.
Сапунцов І.І. Зернові злакові культури степу України: Підруч. для керівників та для колгосп. активу.
1071. **Schweinezucht:** Lehrbuch für Gruppenführer und für das Kollektivistenaktiv / D.K.Bilogub, I.L.Borz, A.I.Winogradski, M.A.Kowalenko.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 78, [2] S.: Il.
Свинарство: Підруч. для керівників та колгосп. активу.
1072. **Sorotschenko A.** Die Sonnenblume: [Lehrbuch für Gruppenführer und für das Kollektivistenaktiv].— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 62, [2] S.: Il.
Сороченко А. Соняшник: Підруч. для керівників та колгосп. активу.
1073. **Jazenko O.J., Trisno F.I.** Rindvieh: Lehrbuch für Gruppenführer und für das Kollektivistenaktiv.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 106, [2] S.: Il.
Яценко О.Я., Трізно Ф.І. Велика рогата худоба: Підруч. для керівників та колгосп. активу.

24.3. Наука

1074. Эрнст Н.Л. Немецкие студенческие традиции // Vivat Academia!: Одноднев. газ.— 1919.— 1 окт.
1075. Mirczuk I. Ukrainische Szewczenko-Gesellschaft der Wissenschaften in Lemberg // Mitteilungen des Ukrainischen Institutes in Berlin.— 1927.— S. 21—28.
Мірчук І. Українське наукове товариство ім. Шевченка у Львові.
1076. Rohrbach P. Die Eröffnung des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes in Berlin // Die Ukraine.— 1926.— Jg. 8, Dezember.— S. 3—14.
Рорбах П. Відкриття Українського наукового інституту в Берліні.
1077. Das Ukrainische Wissenschaftliche Forschungsinstitut des Handels in Kiew.— K.: Das Ukrainische Wissenschaftliche Forschungsinstitut des Handels, 1930.— 20 S.
Український науково-дослідний інститут торгівлі у Києві.
1078. Яворський М.І. Німецький тиждень радянської науки // Прапор марксизму.— 1928.— № 3.

25. Преса

1079. Алексеев Т. "Pressa".— Köln, 1928 // Бібліол. вісті.— К., 1928.— № 1.— С. 103—108.
Міжнародна виставка. Відділ книжок УРСР.
1080. Г.Ш. Друкарня газети "Dortmunder Generalanzeiger" // Червона преса.— 1928.— № 2.— С. 44—47.
Короткий опис одної з найбільших і найновіших друкарень у Німеччині.
1081. Hnatyschak M. Katalog der Ucrainica in der Abteilung "Ukraine im Lichte der deutschen Presse und Literatur" der Internatoinalen Presse-Ausstellung 1928 in Köln / Zusammengestellt von Hnatyschak M.; hrsg. von Ukrainischen Wissenschaftlichen Institut in Berlin.— Weimar, 1928.— 26 S.
Гнатишак М. Каталог україніки в розділі "Україна в висвітленні нім. преси і літератури на інтернаціональній виставці преси в 1928 р. в Кельні".
1082. Hodkevych Michael. Das Buch und Zeitungswesen in der Ukraine: [Pressa Köln—Charkiw] / Von M.Hodkevych, Direktor der Ukr. Staats Bücherkammer.— Ch.: Verlag des Ausstellungs-Komitees der ukr. Presse-Abteilung in Köln, 1928.— 33, [18] S.: II.
Internationale Presseausstellung. Köln, 1928. Pavillon der Union der soz. sow. Republiken, Ukr. Abteilung.
Годкевич М. Книги та газети в Україні: [Міжнар. виставка в Кельні, 1928].
1083. Давидов І. "Роте Фане": Центр. орган нім. Компартії // Комуніст робселькор.— 1939.— № 8, квіт.— С. 41—45.
1084. Kozatschenko Antonius. Ukraina: [Pressa]. Köln—Charkiw / Von Ant.Kozatschenko, mitarb. des wissenschaftl. Katheders. für Geschichte der ukr. Kultur im Namen des Akadem. D.Bahaliy.— Ch.: Verlag des Ausstellungs Komitees des ukr. Presse-Abteilung in Köln, 1928.— 18, [18] S.: II.
Internationale Presseausstellung in Köln. 1928. Pavillon der Union der soz. sow. Republiken, Ukr. Abteilung.
Козаченко А. Україна: [Преса].
Інтернаціональна виставка преси в Кельні. 1928.
1085. Комуникат пресового відділу Гетьманської управи.— Берлін:

Пресовий від. Гетьман. управи, 1939.

1086. Кош Г. СРСР і Україна на інтернаціональній виставці книжкового мистецтва в Ляйпцігу 1927 р. // Червона преса.— 1928.— № 1.— С. 44—45.
1087. Микитюк В. Німецький інститут газетознавства в Берліні // Бібліол. вісті.— 1926.— № 4.— С. 108—110.
1088. Міжнародна виставка книжкового мистецтва [в Ляйпцігу]: Новинки // Діло.— Львів, 1926.— Ч. 235.
1089. Міжнародна виставка преси в Кельні // Червона преса.— 1928.— № 3.— С. 40—41.
1090. Н.П. Виставка "ВОКС" німецької дитячої книжки в Києві // Бібліол. вісті.— 1928.— № 1.— С. 178.
Виставка в приміщенні Центральної дитячої бібліотеки на тему: "Німецька ілюстрована дитяча книжка".
1091. Полтавець П. Виставка преси в Кельні [з радянським павільйоном]: З нотаток оглядача // Молодняк.— 1928.— № 10.— С. 76—86.
1092. Ті, що від нас відійшли: [В.Кушнір — укр. публіцист, редактор укр. журн., що виходили нім. мовою] // Життя і знання.— 1938.— Ч. 12 (135).— С. 367.
1093. Publicystyka urzędowa Rzeszy niemieckiej i prasa: Przewodnik po zbiorowej wystawie Rządu Rzeszy na Międzynarodowej Wystawie Prasy / Hrsg. vom Reichsmin. d. Innern.— Berlin: Reichsdruckerei, 1928.— 30 S., 4 tabl.— Титул również w języku niemieckim.
Урядова публіцистика німецьких об'єднань і преса: Путівник по міжнар. вист. преси.
1094. Цванкін Я. Що й як ми показуємо в Кельні // Червона преса.— 1928.— № 6—7.— С. 62—66; № 8.— С. 38—43; № 9.— С. 39—42.
1095. Чижевський Д. Виставка "Pressa" в Кельні.— Книголюб.— Прага, 1929.— № 1—2.— С. 16—27.
1096. Чижевський Д. Дві виставки: (1. З ляйпцігської виставки мистецтва книги; 2. "Папір" — дрезденська виставка) // Книголюб.— Прага.— 1927.— № 2.— С. 55—63.
1097. Штоке Г. Видавнича справа в Німеччині // Червона преса.— 1928.— № 1.— С. 45—46.
1098. Яшин Ц. Два тижні в радянському павільйоні [на виставці преси в Кельні] // Червона преса.— 1928.— № 9.— С. 44—46.

26. Бібліотечна справа

1099. Биковський Л. Національна Бібліотека Української держави (1918—1921).— Берлін; Подєбради: Укр. книгознавство, 1922.— 16 с.
1100. Биковський Л. Національна Бібліотека Української держави (1918—1921).— Берлін; Подєбради: Укр. книгознавство, 1923.— 38 с.— (Книгозбірня Укр. бібліогр. мікроба; Ч. 1).
1101. Бондарчук. Передова бібліотека німецького району: [Зельцовська райбібліотека на Одещині] // Б-ка у соц. буд-ві.— 1936.— № 8, жовт.— С. 32—33.
1102. Гофман В. Дух щоденної праці в бібліотечній практиці: З практики нім. бібліотекар. шк. в Липську // Народня Просвіта.— Львів, 1924.— Річник 2, ч. 7.
1103. Довідкове бюро німецьких бібліотек // Бібліол. вісті.— 1929.— № 2—3.— С. 125—126.
1104. К.В. 25-й з'їзд спілки німецьких бібліотекарів // Журн. бібліотекознавства та бібліогр.— 1930.— № 4.— С. 86—88.
1105. Підготовка бібліотекарів наукових бібліотек в Німеччині // Бібліол. вісті.— 1929.— № 2—3.— С. 126—128.
1106. Сагарда М. Систематичне забезпечення Німеччини закордонною журнальною літературою // Журн. бібліотекознавства та бібліогр.— 1929.— № 3.— С. 120—122.

27. Музеї

1107. **Вінницький А.** Микола Теодотович Біляшівський: Його життя та музейна робота: Всеукр. іст. музей ім. Т.Г.Шевченка.— К., 1926.
Про музей барона Федора Штейнгеля у селі Городок Рівненської області.
1108. **Гнатюк В.** Наукова праця на Волині з 1914-го року // Україна.— 1926.— Кн. 2—3.— С. 223—224.
Про музей барона Федора Штейнгеля у селі Городок Рівненської області.
1109. **Заклинський Р.** Музеєзнавство у Німеччині й у нас // Прапор марксизму.— 1929.— № 6.— С. 248—253.
1110. **Кузеля З.** Отворення "Етнографічного Музею" в Берліні: [Від власного кореспондента] // Діло.— 1926.— Ч. 148.

28. Архівна справа

1111. **В.В.** Нові архівні будинки в Німеччині // Арх. справа.— 1928.— № 5—6.— С. 45—46.
1112. **Газетний архів** [у Берліні] // Діло.— 1922.— Ч. 15.
1113. **Ліберберг Й.** Архівна робота в Німеччині над фондами з історії євреїв // Арх. справа.— 1929.— № 9—10.— С. 25—34.
1114. **Radványi N.** Die Archive in der Podkarpatska Rus: Ein Beitrag zur Errichtung des Landesarchivs.— Užhorod-Ungvár: Victoria, 1922.— 145 S.
Радваний Н. Архів Підкарпатської Русі.
1115. **Український музей-архів у Відні** // Діло.— Львів, 1925.— Ч. 1.

29. Мова

1116. **Ferfügung** über die Sicherung der Gleichberechtigung der Sprachen und die Förderung der Entwicklung der ukrainischen Kultur: Deutsche Übersetzung der offiziellen Ausgabe.— Ch: Zentralverlag, 1928.— 48 S.
Розпорядження про забезпечення рівноправності мов та вимоги до розвитку української культури.
1117. **Bartels B.** Die neue deutsche Rechtschreibung // Zur neuen Schule.— 1925.— Н. 3.— С. 49—53.
Бартельс Б. Новий німецький правопис.
1118. **Безпалко Осип.** Німецька мова: Курс лекцій.— Подєбради: Укр. техн.-госп. ін-т позаоч. навчання, 1932—1933.— 261 с.: іл.
1119. **Doroschenko D.** Deutsche Elemente im ukrainischen // Germanoslavica.— 1933.— Bd. 2, Н. 2.— С. 243—247.
Дорошенко Д. Німецький елемент в українській мові.
1120. **Дульзон А.** К характеристике украинских говоров Республики немцев Поволжья.— Покровск: Центр. бюро науч. изучения диалектов АССР немцев Поволжья.— 1927.— 36 с.
1121. **Жирмунский В.М.** Итоги и задачи диалектологического и этнографического изучения немецких поселений СССР // Сов. этнография.— 1933.— № 2.— С. 84—112.
1122. **Заочне навчання німецької мови.** Лекції 12—16 / Під ред. Л.Лінно // Комсомолец активіст.— 1936.— № 1.— С. 54—64; № 2.— С. 55—64; № 3.— 56—64; № 4—5.— С. 102—112; № 6.— С. 69—80.
1123. **Für Einführung** der Einfachschrift // Sturmschritt.— 1931.— Н. 5—6.— С. 31—32.

Запровадження спрощеного правопису.

1124. **Ільїнський Г., Дульзон А.** К характеристике украинских говоров Республики немцев Поволжья // Зап. Іст.-філол. від. / УАН.— К., 1928.— Кн. 18.— С. 318.
1125. **Karasek A.** Sprachinselvolkstum // Deutsche Blätter in Polen.— Posen, 1926.— Н. 11—12.— С. 569—594.
Карасек А. Мовний регіон.
1126. **Quiring W.** Die Mundart von Chortitza in Bündrussland.— München, 1928.
Квірінг В. Діалект Хортиці в Російській Федерації.
1127. **Короткий** підручник до науки німецької мови / Склав Л.Н.— Вещляр: Галиц. Накладня, 1917.— 32 с.
1128. **Kuhn W.** Die Siedlungsformen der Jungen deutschen Sprachinseln in Galizien // Gedenkbuch zur Erinnerung der Einwanderung der Deutschen in Galizien vor 150 Jaren.— 1931.— С. 138—158.
Кун В. Поселення німецькомовного регіону в Галичині.
1129. **Lück Kurt.** Lebensfragen der deutschen Sprachinseln in Wolhynien // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— Н. 6—8.— С. 1—6.
Люк К. Актуальні питання німецького мовного простору Волині.
1130. **Lück K.** Die hochdeutsche Sprache in Wolhynien // Deutsche Blätter in Polen.— Posen, 1929.— Н. 1.— С. 20—25.— Abgedruckt aus: Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 5.— С. 102—106.
Люк К. Верхньонімецька [літературна] мова на Волині.
1131. **Lück Kurt.** Zur Karte der deutschen Sprachinseln in Wolhynien // Karasek-Lück. Heimatbuch der Deutschen in Wolhynien.— 1931.— С. 130.
Люк К. До карти німецького мовного простору в Польщі-Волині.
1132. **Lück K.** Um die Reinheit unserer Muttersprache // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— Н. 6—8.— С. 45—48.
Люк К. За чистоту нашої материнської мови.
1133. **Lück Kurt.** Karte der deutschen Sprachinseln in Polen-Wolhynien: (Stichtag 1 Dez. 1927) // Karasek-Lück. Heimatbuch der Deutschen in Wolhynien.— Als Sonderdruck: Günther Wolff. Plauen, i. V.— 1931.
Люк К. Карта німецького мовного простору в Польщі-Волині.
1134. **Наконечна Ганна.** Коротка граматика німецької мови.— Ляйпціг: Вид-во О.Гаррасовіц, 1941.
1135. **Nakoneczna Hanna, Rudnyćkyj Jaroślaw.** Ukrainische Mundarten: Südkarpatoukrainisch (Iemkisch, Bojkisch und Huzulisch): Auf Grund von Schallplatten bearbeitet von H.Nakoneczna, J.Rudnyćkyj / Arbeiten aus dem Institut für Lautforschung an der Universität Berlin; Hrsg. von D.Westermann.—Berlin, 1940.—100 S.— (Institut für Lautforschung an der Universität Berlin, № 9).
Наконечна Г., Рудницький Я. Українські діалекти.
1136. **Polyglott G.** Schnellste Erlernung jeder Sprache: Ohne Lehrer: Ukrainisch.—1918.—29 S.
Поліглот Г. Найшвидше засвоєння будь-якої мови без вчителя.
1137. **Rudnycki Jaroslaw.** Die Erforschung der ukrainischen Sprachinseln // Die Zeitschrift für slavische Philologie.— [Leipzig], 1941.— Bd. 17, H. 1.
Рудницький Я. Дослідження українського мовного регіону.
1138. **Rudnycki Jaroslaw.** Die ukrainische Sprachwissenschaft in der Nachkriegszeit (1918—1938). T. 3 // Die Zeitschrift für slavische Philologie / Hrsg. von M.Vasmer.— Leipzig, 1940.— Bd. 17, H. 1.— С. 195—201.

- Рудницький Я.** Українське мовознавство в передвоєнний час (1918—1938). Ч. 3.
1139. **Санфельд-Єнсен К.** Мовознавство / Пер. з нім. Е.Тимченка.— Катеринослав: Укрвидав, 1920.— 111 с.
1140. **Smal-Stocki S.** Das ukrainische Volk und ukrainische Sprache // Die Ukraine.— Berlin, 1921.— S. 128—143.
Смаль-Стоцький С. Український народ і українська мова.
1141. **Smal-Stocki S.** Die fundamentale Anteil des ukrainischen an der Slavistik // Jahrbücher für Kultur und Geschichte der Slaven.— Breslau, 1929.— V. 3.— S. 390—398.
Смаль-Стоцький С. Фундаментальна частина української мови в славистиці.
1142. **Sokolskaja T., Sinder L.** Eine oberhessische Sprachinsel in der Nordukraine // Beitrag zur Geschichte der deutschen Sprache und Literatur.— 1930.— T. 54.— S. 334—354.
Сокольська Т., Зіндер Л. Верхньогесинський мовний регіон на півночі України.
1143. **Thomson A.** Allgemeinphonetisches über die Diphthonge // Зап. Іст.- філол. від. / УАН.— К., 1929.— Кн. 23.— С. 27—29.
Томсон А. Загальна фонетика. Дифтонги.
1144. **Thomson A.** Die Erweichung und Erhärtung der Labiale im Ukrainischen. Zur Frage über die Erhärtung der Konsonanten von e, u. // Зап. Іст.- філол. від. / УАН.— К., 1927.— Кн. 13—14.— С. 253—263.
Томсон А. М'які і тверді лабільні в українській мові.
1145. **Hocij Michael.** Die Westlichen Grundlagen des Glagolitischen Alphabets.— München, 1940.— 92 S., 3 Tabl.— Sonderdruck aus: Den Südostdeutschen Forschungen.— Bd. IV, H. 3—4.
Хоцій М. Вивчення глаголиці на Заході.
1146. **Tschishewski D.** "Übermensch", "übermenschlich": (Zur Geschichte dieser Worte und Begriffe) // Зап. Іст.-філол. від. / УАН.— К., 1929.— Кн. 23.— С. 31—35.
Чижевський Д. Понадлюдина: (Походження цього слова).
1147. **Шаровольський І.** Німецькі позичені слова в українській мові // Зап. Київ. ін-ту нар. освіти.— К., 1927.— Кн. 2.— С. 27—44.
1148. **Шелудько Д.** Німецькі елементи в українській мові // 36. коміс. для дослідження історії укр. мови / ВУАН.— К., 1931.— Т. 1.— С. 1—60.
1149. **Ström Alfred.** Deutsche Sprachkunde / Allukrainisches Volksbildungsinstitut mit Fernunterricht. Deutsche Abteilung.— Ch., 1929.
1. Vorlesung. Kapitel 1. Sprache und Sprachwissenschaft.— 24, 1 S.: II.
2. Vorlesung. Kapitel 3. Einteilung der Laute.— 54 S.: II.
8. Vorlesung. Kapitel 13. Das Wort und seine Bedeutung.— 39, [1] S.
Штрем А. Німецьке мовознавство.
1150. **Ström A.** Die Einfachschreibung steht auf der Tagesordnung // Sturmschrift.— 1931.— H. 5—6.— S. 28—31.
Штрем А. Спрощення правопису стоїть на порядку денному.

29.1. Словники

1151. **Будко Софія.** Самоучок німецької мови.— 2-ге вид.— Прага: Пробоєм, 1940.— 128 с.— (Самоосвіт. б-ка; Ч. 1).— Те ж.— 1941.— 160 с.
1152. **Bulitta A.** Russisch-ukrainischer Sprachführer: Handbuch für den Gebrauch im russisch-ukrainischen Sprachgebiet geeignet für militärische und zivile Stellen.— Stuttgart: [Druck. Ernst Klett], 1941.— 71 [1] S.
Булітта А. Російсько-український розмовник.

1153. **Hoffmann M.** Deutsche Sprachhefte: 2 Schuljahr / Umgearbeitet von der Odessaer Lehrerbrigade: M.Hoffmann u. a.; Redigiert von A. Ström.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1931.— 134, [2] S.
Гоффман М. Німецький розмовник.
1154. **Льницький-Занкович І.** Німецький та український військовий словник: Около 40.000 слів в обидвох частинах.— Берлін: Вид-во Бернард і Грефе, 1939.— [12], 504, [4] с.
1155. **Льницький-Занкович І.** Німецький та український летунський словник: Около 20.000 слів в обох частинах.— Берлін: Вид-во Бернард і Грефе, 1939.— 205, [2] с.
1156. **Калинович В.** Українсько-німецький словник із зазначенням граматичних форм: Практ. підруч. кн. для шк. ужитку та самонавчання.— Львів: Укр. книгарня і антикварня, 1931.—120с.
1157. **Наконечна Ганна.** Німецько-український кишеньковий словник / З доруки Укр. Наук. Ін-ту в Берліні; Опрац. О.Гаррасовіц.— Ляйпціг, 1939.— XXII, [2], 75, [1] с.— Те ж.— 2-ге вид.— 1941.— XXVI, 176 с.
1158. **Deutsch-ukrainisches Taschenwörterbuch / Im Auftrage des Ukrainischen Wissenschaftlichen Instituts in Berlin; Bearbeitet von Hanna Nakonetschna.**— Leipzig: Otto Harrassowitz, 1939.
Німецько-український кишеньковий словник.
1159. **Німецько-український** словар / Зібрав Пилип Лисецький.— Вещляр: Союз Визволення України, 1917.— 228 с.
1160. **Nürnberg O.** Ukrainisch-deutsch: Wörterbüchlein zu dem "Lehrbuch der Ukrainischen Sprache" für das 3 Schuljahr / J.Gorbenko, W.Lewitzky; Zusammengestellt von O. Nürnberg.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 24 S.
Нюрнберг О. Українсько-німецький: Словник для вивч. нім. мови.
1161. **Рудницький Ярослав.** Українсько-німецький кишеньковий словник / З доруки Укр. Наук. Ін-ту в Берліні опрац. Я.Рудницький.— Ляйпціг: Вид-во Отто Гаррасовіц, 1940.— XI, [1] с.— Те ж.— 2-ге вид.— 1941.
1162. **Chmaj Jan, Zagajewski Karol.** 10.000 słówek niemiecko-polskich.— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1931.— XIII, 9, 128 S.
Хмай Я., Загаєвський К. 10.000 слів німецько-польських.
1163. **Stadtmüller Karol.** Niemiecko-polski słownik lotniczy / Przejrzany przez Komisję języka polskiego Akademji Umiejętności w Krakowie.— Lwów; Warszawa: Książnica Polska Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyzszych, 1921.— 28 S.
Штадтмюллер К. Німецько-польський авіаційний словник.

30. Мистецтво

30.1. Образотворче мистецтво

1164. **Альф А.** Огляд художнього життя Германії // Червон. шлях.— 1927.— № 7—8.— С. 298—301.
1165. **Антонович Д.** Українське мистецтво: Конспект. іст. нарис.— Прага; Берлін: Нова Україна, 1923.— 11 с.
1166. **Архипенко** на дрезденській міжнародній виставці: Новинки // Діло.— Львів, 1926.— Ч. 147.
1167. **Виставка** молодих українських малярів у Берліні // Діло.— Львів, 1926.— Ч. 123.
1168. **Виставка** Олександра Архипенка в Берліні // Громад. вісн.— Львів, 1922.— Ч. 67.
1169. **Гиляров С.** Новознайдений твір Кранаха в Музеї мистецтва Всеукраїнської академії наук.— К: Музей, 1919 [обкл. 1929].— 24 с., 4 л. іл.
1170. **Д.Ч.** Виставка німецької ужиткової графіки в Харкові // Бібліол. вісті.— 1929.— № 2—3.— С. 131—132.

1171. **Kaltofen R.** Ein junger Maler // *Sturmschritt*.— 1930.— № 1.— S. 13.
Кальтофен Р. Молодий художник.
1172. **Kuhn Walter.** Anmerkungen zu den Bildern // *Deutsche Blätter in Polen*.— Posen.— 1926.— Н. 11—12.— S. 634.
Кун В. Примітки до малюнків.
1173. **Rysunki** Albrechta Dürera w Muzeum im. Lubomirskich we Lwowie / Wydali M.Gębarowicz, H.Tietze.— Lwów: Zakład Narod. im. Ossolińskich, 1929.— 20 S. + XXIV tabl.
Малюнки Альбрехта Дюрера в музеї ім. Любомирських у Львові.
1174. **Меллер В.** Враження від німецького мистецтва: (Дорож. нотатки художника) // *Червон. шлях*.— 1927.— № 9—10.— С. 180—193.
1175. **Німеччина:** [Культурна хроніка] // *Червон. шлях*.— 1924.— № 1—2.— С. 237—238; 1925.— № 5.— С. 188—189; № 10.— С. 207.
1176. **Серед робітників** науки і мистецтва: Німеччина: Хроніка // *Червон. шлях*.— 1924.— № 10.— С. 268—269.
1177. **Sereda A.** Georg Narbut als Buchkünstler.— Mainz, 1927.— 21 S.; 1 Tabl.
Середа А. Георгій Нарбут як оформлювач книг.
1178. **Січинський В.** Гравюри на честь Мазепи і гравюровані портрети Гетьмана // *Пр. Укр. наук. ін-ту*.— Варшава, 1938.— Т. 46.— С. 154.
З німецької преси.
1179. **Sićynskij V.** Die Anfänge der ukrainischen Gravirkunst im 15 und 16 Jahrhundert.— Б. м., б. р.— [12] S.— Б. тит. арк.
Січинський В. Початок українського гравюрного мистецтва в 15 і 16 ст.
1180. **Sićynskij V.** Die Zeitgenössische ukrainische Buchgraphik // *Gutenberg—Jahrbuch*, Mainz, 1929.— Ebenso.— Abdruck.— Mainz.— 1929.— 16 S., 4 Pl. im text.
Січинський В. Сучасна українська книжкова графіка.
1181. **Sićynskij V.** Ukrainische Veröffentlichungen über plastische Kunst in den letzten zehn Jahren (1917—1927) // *Sićynskij V.* Leipzig, Markert und Petters, 1927.— S. 201—212.— Abdruck aus: *Zeitschrift für slavische Philologie*.— Berlin, 1927.— IV, Н. 1—2.
Січинський В. Українські відкриття в пластичному мистецтві за останні десять років.
1182. **Allgemeiner Porträt :** Katalog.— Hamburg, 1931.— P. 497.
Maseppa Ivan. Kosakenhetman (№ 16570).
Славетні портрети: Каталог.
1183. **Сталь А.** Красные художники Германии: (Шлихтер, Фук и др.) // *Пламя*.— № 8 (28).— С. 4; 2 рис.
1184. **Українські малярі- артисти** в Німеччині: Новинки // *Діло*.— Львів, 1923.— Ч. 13.
1185. **Уразов И.** Рисунки Жоржа Гросса: (Германия) // *Пламя*.— № 24.— С. 17: рис.
1186. **Чепіга І.** Военна виставка у Відні 1916 р. // *Укр. ілюстр. календар* Т-ва "Просвіта" з термінарком і літ.-наук. зб. на звичайн. рік 1917. Річник 40.— Львів, 1917.— Літ. частина.
1187. **Kulczycki J.** Die Möbelformen des Ägäischen Kulturkreises: Systematik und Analyse.— Lwów, 1931.— 15 S. + 11 Tabl.— Sonderabdruck aus: *Eos* 1930/31.— XXIII.
Кульчицький Й. Форми меблів, що проходили культурні зміни.
1188. **Tschishewskij D.** Die Renaissance und das Ukrainischen Geistesleben // *Abhandlungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes in Berlin*.— 1929.— B. 2.— S. 52—55.
Чижевський Д. Ренесанс і українське духовне життя.
1189. **Щербаківський Д.** Готичні мотиви в українському золотарстві: Нім. впливи XIV—XVI ст. // *Україна*.— 1924.— № 4.— С. 3—11.

30.2. Музика

1190. **Альшванг А.** Рихард Вагнер: К 125-летию со дня рождения // Сов. Украина.— 1938.— 22 мая.
1191. **Balázs Béla.** Mozart: Ein dramatisches Lebensbild.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 127 S.
Балаш Б. Моцарт.
1192. **Белза І.Ф.** Моцарт: [Життя і творчість.— К.], Політвидав УРСР, 1941.— 24 с.
1193. **Beranek Franz.** Deutsche Volkslieder Karpatenruß land // Karpatenland.— 1929.— 2 Jh.
Беранек Ф. Німецькі народні пісні Карпатської Русі.
1194. **Berens Н.** Die Schule der Tonleitern: Accorde und Verzierungen. Op. 88, Н. 1, 2, 3.— Х.; К.: Мистецтво, 1934.— 32 с.
Беренс Х. Музична школа.
1195. **Berens Н.** Н. 50. Klavierstücke / Für den allerersten anfang. Н. Berens. Op. 70, Н. 1.— Х.; К.: Мистецтво, 1934.— 20 с.
Беренс Х. 50 п'єс для фортепіано.
1196. **Берндт О.В.** Балада: Для фортепіано.— [К.]: Мистецтво, 1939.— 24 с.
1197. **Бетховен:** Збірка пісень / Ред., ст. й прим. Д.Ревуцького.— Х.: Київ-друк, 1927.— Ноти з текстом укр. мовою.
Вип. 1.— 24, VIII с.— (Муз. б-ка; 3).
Вип. 2.— 29, III с.— (Муз. б-ка; 4).
1198. **Браудо Є.М.** Ріхард Вагнер (1813—22.V.1938) // Комсомолец України.— 1938.— 22 трав.
1199. **Брик І.** Чужі про українську народну пісню.— Львів: Просвіта, 1927.— 16 с.
Вислови польських, чеських, словацьких, німецьких, російських, американських, французьких культурних діячів.
1200. **Burgmüller F.** Etudes pour piano par Frid. Burgmüller: 25 itudes faciles. Op. 100.— [Х.]: Мистецтво, 1933.— 32 с.— (Nouvelle idition par Henri Germer).
Бургмюллер Ф. Етюди для піаніно.
1201. **Wulfa.** Lied von der Glocke // Sturmschritt.— 1930.— № 1.— S. 9.
Вульфа. Пісня для дзвіночка.
1202. **Гейліт М.Ф.** "Реквієм" В.А.Моцарта / Київ. держ. філармонія.— [К.], 1940.— 16 с.— Що читати про Моцарта: С. 14.
1203. **Гете В.** Хлопчик із бабаком: [Пісня: Текст і ноти] / Муз. Л. ван-Бетховена; Пер. з нім. М.Рильського // Жовтень.— 1940.— № 12.— С. 10—11.
1204. **Гозенпуд А.А.** Декада західноєвропейської музики: Бетховен—Вагнер—Берліоз (10—24 квіт. 1938) / Київ. держ. філармонія.— К., [1938].— 22 с.
1205. **Гозенпуд А.** Ріхард Вагнер: (До 125-річчя з дня народж.) // Пролет. правда.— 1938.— 22 трав.
1206. **Гозенпуд А.** Ріхард Вагнер: (К 125-летию со дня рождения) // Сталин. племя.— 1938.— 22 трав.
1207. **Гозенпуд А.** Ріхард Вагнер (1813—1883) // Рад. музика.— 1938.— № 3.— С. 49—57.
1208. **Гольдфарб І.** Роберт Шуман: (До 130-річчя з дня народж.) // Чорномор. комуна.— 1940.— 8 черв.
1209. **Декада** героїчної музики Заходу: (Бетховен, Вагнер, Берліоз): [Біогр. довідки та прогр. концертів] / Харк. держ. філармонія.— [Х.], 1938.— 20 с.
1210. **Дзикович С.** Ріхард Вагнер: (К 125-летию со дня рождения) // Днепров. правда.— 1938.— 22 трав.

1171. **Kaltoven R.** Ein junger Maler // *Sturmschritt*.— 1930.— № 1.— S. 13.
Кальтофен Р. Молодий художник.
1172. **Kuhn Walter.** Anmerkungen zu den Bildern // *Deutsche Blätter in Polen*.— Posen.— 1926.— Н. 11—12.— S. 634.
Кун В. Примітки до малюнків.
1173. **Rysunki** Albrechta Dürera w Muzeum im. Lubomirskich we Lwowie / Wydali M. Gębarowicz, H. Tietze.— Lwów: Zakład Narod. im. Ossolińskich, 1929.— 20 S. + XXIV tabl.
Малюнки Альбрехта Дюрера в музеї ім. Любомирських у Львові.
1174. **Меллер В.** Враження від німецького мистецтва: (Дорож. нотатки художника) // *Червон. шлях*.— 1927.— № 9—10.— С. 180—193.
1175. **Німеччина:** [Культурна хроніка] // *Червон. шлях*.— 1924.— № 1—2.— С. 237—238; 1925.— № 5.— С. 188—189; № 10.— С. 207.
1176. **Серед робітників** науки і мистецтва: Німеччина: Хроніка // *Червон. шлях*.— 1924.— № 10.— С. 268—269.
1177. **Sereda A.** Georg Narbut als Buchkünstler.— Mainz, 1927.— 21 S.; 1 Tabl.
Середа А. Георгій Нарбут як оформлювач книг.
1178. **Січинський В.** Гравюри на честь Мазепи і гравюровані портрети Гетьмана // *Пр. Укр. наук. ін-ту*.— Варшава, 1938.— Т. 46.— С. 154.
З німецької преси.
1179. **Sičynskij V.** Die Anfänge der ukrainischen Gravirkunst im 15 und 16 Jahrhundert.— Б. м., б. р.— [12] S.— Б. тит. арк.
Січинський В. Початок українського гравюрного мистецтва в 15 і 16 ст.
1180. **Sičynskij V.** Die Zeitgenossische ukrainische Buchgraphik // *Gutenberg—Jahrbuch*, Mainz, 1929.— Ebenso.— Abdruck.— Mainz.— 1929.— 16 S., 4 Il. im text.
Січинський В. Сучасна українська книжкова графіка.
1181. **Sičynskij V.** Ukrainische Veröffentlichungen über plastische Kunst in den letzten zehn Jahren (1917—1927) // Sičynskij V. Leipzig, Markert und Petters, 1927.— S. 201—212.— Abdruck aus: *Zeitschrift für slavische Philologie*.— Berlin, 1927.— IV, Н. 1—2.
Січинський В. Українські відкриття в пластичному мистецтві за останні десять років.
1182. **Allgemeiner Porträt** : Katalog.— Hamburg, 1931.— P. 497.
Maseppa Ivan. Kosakenhetman (№ 16570).
Славетні портрети: Каталог.
1183. **Сталь А.** Красные художники Германии: (Шлихтер, Фук и др.) // *Пламя*.— № 8 (28).— С. 4; 2 рис.
1184. **Українські** малярі-артисти в Німеччині: Новинки // *Діло*.— Львів, 1923.— Ч. 13.
1185. **Уразов И.** Рисунки Жоржа Гросса: (Германия) // *Пламя*.— № 24.— С. 17: рис.
1186. **Чепіга І.** Воєнна виставка у Відні 1916 р. // *Укр. ілюстр. календар* Т-ва "Просвіта" з термінарком і літ.-наук. зб. на звичайн. рік 1917. Річник 40.— Львів, 1917.— Літ. частина.
1187. **Kulczycki J.** Die Möbelformen des Ägäischen Kulturkreises: Systematik und Analyse.— Lwów, 1931.— 15 S. + 11 Tabl.— Sonderabdruck aus: *Eos* 1930/31.— XXIII.
Кульчицький Й. Форми меблів, що проходили культурні зміни.
1188. **Tschishewskij D.** Die Renaissance und das Ukrainischen Geistesleben // *Abhandlungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes in Berlin*.— 1929.— B. 2.— S. 52—55.
Чижевський Д. Ренесанс і українське духовне життя.
1189. **Щербаківський Д.** Готичні мотиви в українському золотарстві: Нім. впливи XIV—XVI ст. // *Україна*.— 1924.— № 4.— С. 3—11.

1232. **Сьпіваник** Українських Січових Стрільців.— Відень: Накладом Т-ва "Вернигора", 1940.— 128 с.— Фототипіч. передрук з вид. 1917 р.
1233. **Тангейзер**: Опера в 3 д. и 4 карт.: Либретто и муз. Вагнера.— К., [1925].
1234. **Тексти** революційних пісень / Нім. група укр. ком. партії (Спартакгрупа) в Києві.— К., 1919.— 8 с.— Нім.
1235. **Теплицька Ф., Коробко А.** Ритмічні рухи з гірляндами: Нім. нар. танець: [Ноти і поясн. текст] // За ком. виховання дошкільника.— 1940.— № 10.— С. 61—62.
1236. **Фавст**: Опера на 5 д. і 7 відмін / Склав М.Вороний; Музика Гуно.— Х., К.: Л-ра і мистецтво, 1932.— 14 с.
1237. **Фауст** [Маргарита]: Опера в 5 д.: Либретто / Муз. Ш.Гуно.— К., 1925.
1238. **Фінаровський Г.** Пісня німецьких піонерів: Двоголосий хор / Муз. Г.Фінаровського; Слова Д.Шелленберга; Укр. пер. Ю.Корецького.— Х.: Мистецтво, 1934.— 4 с.— Укр., нім.
1239. **Flunt G.** Lied der Frau // *Sturmschritt*.— 1930.— № 2—3.— S. 14.
Флунт Г. Жіноча пісня.
1240. **Frieske G.** Ein Lied aus der Verbannungszeit der Wolhynischer: (Kantorendichtung) // *Wolhynischer Bote*.— Luzk, 1929.— F. 13.— S. 104.
Фріске Г. Пісня з часів заслання волинян.
1241. **Чайковський П.І.** Ніч: Для сопрано або тенора / Муз. П.Чайковського. Тв. 60, № 9; Слова Я.Полонського; Укр. пер. Г.Ремез.— Х.; К.: Мистецтво, 1935.— 8 с.— (Романси).— Укр., рос., нім.
1242. **Чайковський П.І.** Страшна хвилина: Для сопрано / Муз. П.Чайковського. Тв. 28, № 6; Слова N.N.; Укр. пер. Г.Ремез.— Х.; К.: Мистецтво, 1935.— 6 с.— (Романси).— Укр., рос., нім.
1243. **Чайковський П.І.** То було ранньої весни: Для сопрано / Муз. П.Чайковського. Тв. 38, № 2; Слова А.Толстого; Укр. пер. Г.Ремез.— Х.; К.: Мистецтво, 1935.— 6 с.— (Романси).— Укр., рос., нім.
1244. **Steinwand H.** Über russische und ukrainische Einflüsse auf das Lied der deutschen Kolonisten in der Ukraine // *Вісн. Одес. коміс. краєзнавства. Нім. секція*.— Одеса, 1929.— Ч. 4—5, вип. 1.
Штайнванд Х. Про російсько-українські впливи на пісню німецьких колоністів.
1245. **Ström A.** Die Entwicklung des deutschen Volksliedes in der Ukraine // *Вісн. Одес. коміс. краєзнавства. Нім. секція*.— Одеса, 1929.— Ч. 4—5, вип. 1.
Штрем А. Розвиток німецької народної пісні на Україні.
1246. **Шуман Р.** Перша втрата.— К.: Мистецтво, 1935.— 6 с.— (Пед. б-ка. Фортепіано).— Обкл. укр. і нім. мовами.— Зміст: Перша втрата; Маленький романс; Веселий селянин; Шалений вершник.
1247. **Schünemann G.** Das Lied der deutschen Kolonisten in Rußland.— München: Drei Masken Verlag, 1923.— S. 224, 271, 281, 303, 344, 348.— (Bringt. Wolhynie Volkslieder).
Шюнеман Г. Пісня німецьких колоністів в Росії.

30.3. Театр

1248. **Антонович Д.** Перша Наталка-Полтавка. — Прага; Берлін: Нова Україна, 1923.— 15 с., 1 портр.
1249. **Антонович Д.** Український театр. — Прага; Берлін: Нова Україна, 1923.— 14 с.
1250. **Гвоздєв А.** Театр Макса Рейнхардта // *Театр*.— 1937.— № 7.— С. 42—46; № 8.— С. 27—32.
1251. **Дельмонт Й.** Дикі звірі в кіно / Пер. та перероб. з нім.: Ю.Кривдин, М.Вороний.— [К.]: Укртеакіновидав, 1930.— 128 с.

1252. **Дельмонт Й.** Дикі звірі в кіно: [У 5 кн.] / Пер. та перероб. з нім.: М.Вороний, Ю.Кривдин.— [К.]: Укртеакіновидав, 1930.— Те ж.— 2-е вид.
Кн. 1: Людина й звір; Життєва правда; Дикі звірі в кіно.— 24 с.
Кн. 2: Трагедія з кондором; Полювання на лисиць; Гієна Пучіні й тапір; Гладіатор, кіно-верблюди.— 24 с.
Кн. 3: Крокодилові сльози.— 28 с.
Кн. 4: Боротьба з морськими левами; Сімба-лев та подорож до Абіссинії; Струсі-велетні.— 4 с.
Кн. 5: Джефріз, кенгуру-боксер; Ягуар в Ігорських степах; Саллі-ведмедиця; Капітан Джек — розумний шимпанзе.— 30 с.
1253. **Ервін Піскатор** приїздить до Києва: [Нім. режисер в Києві, театр ім. Франка] // Глобус.— 1931.— № 7—8.— С. 18—19.
1254. **Муравич Б.** Німецький "Потьомкін": [Постава Піскатора "Кайзеровські кулі"] // Студент революції.— 1930.— № 23.— С. 48.
1255. **Піскатор Е.** Політичний театр / Пер. М.Зерова.— Х.; К.: Літ. і мистецтво, 1932.— 190, [2] с.: іл.
1256. **Рулін П.** Німці про МХАТ // Червон. шлях.— 1928.— № 12.— С. 185—191.

30.4. Самодіяльне мистецтво

1257. **Bereitet euch vor zum Massenschau der Arbeit der nationalen Kulturanstalten** // Kommunistische Erziehung.— 1930.— № 11.— С. 29—30.
Готуємось до масового огляду роботи національних культурних закладів.
1258. **Der Bildungsarbeiter und die Kollektivwirtschaft** // Erziehung und Aufklärung.— 1930.— № 2.— С. 2—9.
Культосвітня робота та колгоспи.

31. Релігія. Теологія. Атеїзм

31.1. Релігія

1259. **Eichler A.** Pastor Ernst Althausen der Vater der Deutschen Wolhynier: Zu seinem 40 Jahr Amtsjubiläum // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— № 8.— С. 167.
Айхлер А. Пастор Ернст Альтхаузен — батько німців на Волині.
1260. **Eichler A.** Nicht einschüchtern Lassen! // Unsere Kirche.— Warschau, 1918.— Jg. 12, № 45.— С. 256.
Айхлер А. Перестаньте залякувати!
1261. **Althausen Ernst.** Baron Steinheil und Dr. Richter // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1929.— F. 30.— С. 234.
Альтхаузен Е. Барон Штейнхайль та доктор Ріхтер.
1262. **Althausen Ernst.** Die Brüdergemeinde // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1929.— F. 17.— С. 130.
Альтхаузен Е. Братство.
1263. **Althausen Ernst.** Zum 25 Jahr. Bestehen der Rownoer evangelischen Gemeinde // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— F. 30.— С. 234.
Альтхаузен Е. До 25-річчя існування рівненської євангельської громади.
1264. **Althausen E.** Mörtyrer // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1929.— F. 33.— С. 258.
Альтхаузен Е. Мученики.

1265. **Althausen Ernst.** Rückblick aus dem Leben der evangelisch-lutheranischen Kirche in Wolhynien // Heimkehr.— Berlin, 1921.— № 22.— S. 240; № 23.— S. 250.
Альтхаузен Е. Погляд на життя євангельсько-лютеранської церкви на Волині.
1266. **Barth M.** Deutsche Pionierarbeit in Wolhynien // Die Evangelische Diaspora.— Leipzig, 1924.— H. 1.— S. 39—44; H. 2.— S. 109; Ebenso.— Deutsches Leben in Rußland.— Berlin, 1924.— № 3—4.— S. 41; № 5—6.— S. 69; № 7—8.— S. 89.
Барт М. Піонерська робота серед німців на Волині.
1267. **Barth M.** Amtsführten eines Pastors in Wolhynien // Deutsches Leben in Rußland.— Berlin, 1925.— № 1—2.— S. 15; № 3—4.— S. 37; № 7—8.— S. 79; Wolhynischer Bote.— Luzk, 1926.— F. 2—5.
Барт М. Службові подорожі пастора по Волині.
1268. **Bender F.** Das heilige Sakrament der Ehe.—Staatsverlag der Ukraine, 1930.— 44, [4] S.
Бендер Ф. Свята таємність шлюбу.
1269. **Біблія** Гутенберга: Новинки // Громад. вісн.— Львів, 1922.— Ч. 27.; Діло.— 1926.— Ч. 218.
1270. **Брандт Л.** Лютеранство и его политическая роль.— Л., 1931.
1271. **Braun D.W.** Eine kurze Beleuchtung der Taufwahrheit / Von D.W.Braun.— Odessa: Hrsg. vom Allukrainischen Bunde deutscher baptistischer Dereinigungen, 1928.— 20 S.
Браун Д.В. Коротке висвітлення таїнства хрещення.
1272. **Bujak F.** Dwa Bóstwa Prusko-Litewskie: "Kurche" i "Okkopirnus".— Lwów: Nakładem Towarzystwa Ludoznawczego, 1924.— 14, [2] S.— Odb. z kwartalnika etnograficznego "Lud".— 1923.— Ser. 2.— T. 2.
Буяк Ф. Два божества прусько-литовські: "Курхе" і "Оккопірнус".
1273. **W.O.** Hetzen im Zeichen der Nächsten—Liebe // Neuland.—1930.—№ 24.—S. 12—13.
В.О. Переслідування за ознакою любові до ближнього.
1274. **Wagner R.E.** Grundgesetz und Kirchenverfassung für die Evangelische Kirche Augsburgischen Bekenntnisses in Polen: Das Dekret des Staatspräsidenten vom 25 November 1936 "über das Verhältnis des Staates zur Evangelischen Kirche Augsburgischen Bekenntnisses in Polen"; Die Verordnung des Ministerrates vom 17 Dezember 1936 betr. "Das Grundsätzliche Innere Gesetz" [Die Kirchenverfassung] für die Evang. Kirche A.B. in Polen; Anmerkungen zum neuen Kirchengesetz: [Dekret]. Anmerkungen zur neuen Kirchenverfassung; vom schlesischen Gesichtspunkt für den evangelischen Schlesier gesehen / Hrsg. von R.E.Wagner evang. Pfarrer in Bielitz und schles. Konsenior.— [Bielsko]: Verl. des Schlesischen Evang. Schwesternhauses, 1937.— 39, [1] S.
Вагнер Р.Е. Принципи і церковні закони євангельської церкви.
1275. **Wandstein Friedrich.** Beim Mondschei oder was der Johann oweds beim Mondschei über d'Pfaffe d'hort hot.— [Ch.]: Staatsverlag der Ukraina, 1925.— 30, [2] S.
Вандштейн Ф. При місячному світлі або мрії Іоанна про бога.
1276. **Das Abendmahl** // Neuland.— 1930.— № 24.— S. 14—15.
Вечеря.
1277. **Ein offener** Brief an die evangelisch-lutheranischen Wisconsin — Synode // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1925.— F. 11.— S. 1.
Відкритий лист до євангельського лютеранського Синоду Вісконсіна.
1278. **Wotschke Theodor.** Der Aufbau der grosspolnischen lutherischen Kirche nach erlangter Religionsfreiheit.— Posen: Verlag der Historischen Gesellschaft, 1934.— 90 S.— Sonder-Abdruck aus: Deutsche Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen.— 1934.— H. 27.
Вотшке Т. Будівництво великопольської лютеранської церкви як досягнення релігійної свободи.

1279. **Wotschke Theodor.** Die Lutheraner Grosspolens und das Thorner Religionsgespräch.— Marian Hepke: Erbpachtvertrag.— Posen: Verlag der Historischen Gesellschaft für Posen, 1936.— S. 31—82.— Sonder-Abdruck aus: Deutsche Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen.— 1936.— H. 31.
Вотшке Т. Лютерани Великої Польщі.
1280. **G.H.** Die Regenerationser Scheinungen und die "Göttliche Macht" // Neuland.— 1930.— № 5.— S. 15—18.
Г.Х. Світло відновлення та божественна сила єднання.
1281. **Gast Fr.** Der Protestantismus im deutschen Dorfe.— Ch.: Staatsverlag der Ukraine, 1930.— 64, [2] S.
Гаст Ф. Протестантизм у німецькому селі.
1282. **Hirschfeld H.** Mein Heimatland: (Kantoren-dichtung) // Schaffer und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— H. 6—8.— S. 64.
Гіршфельд Х. Моя рідна Батьківщина: (Вірші Кантора).
1283. **Glaubensstimme** für die Gemeinden des Herrn: Taschenausgabe.— 2-e Aufl.— Odessa: Im Auftrage der deutschen Sektion des Allukrainischen Bundes baptistischer Vereinigung, 1927.— 154 S.— Ebenso.— 3-e Aufl.— 1928.— 492 S.
Голос віри общини для парафіян: [Церковні пісні].
1284. **Грушевський М.** Протестантські громади на Україні // Віра та знання.— Торонто, 1924.— Рік II, Ч. 9—10 (лют.-берез.).— С. 44—48.
1285. **Грушевський М.** Реформація й суспільний рух в Німеччині. Лютеранство // М.Грушевський. Всесвітня історія в короткім огляді. Ч. 2.— К., 1917.— С. 96—102.
1286. **Zum 25-jährigen** Bestande der deutschen evangelischen Schule in Stryj.—[Stryj]: Verlag Evangelische Gemeinde, 1934.— 24 S.
Reinertrag und Überzahlungen zu Zwecken der Stryjer evangelischen Schule.
До 25-річчя утворення німецької євангельської школи в Стрию.
1287. **Bericht** über das 124 Schuljahr 1930/1931.— Lemberg: Verlag der evangelischen Schule, [1931].— 20, 1 S.
Звіт за 124-й навчальний рік 1930/31.
Evangelische Schule in Lemberg mit Öffentlichkeitsrecht.
1288. **Karasek Alfred.** Die Bindelweih in Wolhynien // Oberdeutsche Zeitschrift für Volkskunde / Hrsg. von Eugen Fehrle.— Heidelberg, 1929.— Jg. 3, H. 2.— S. 101.
Карасек А. Обряд посвячення на Волині.
1289. **Katterfeld A.** Ludwig Katterfeld, der Bahnbrecher der inneren Mission in den balt: (Der Abschnitt über seine wolhynische Tätigkeit in Rożyszcze) // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 26.— S. 202.
Каттерфельд А. Людвіг Каттерфельд — новатор в своєму місіонерстві.
1290. **Kersten R.** Die religiöse Bewegung in Wolhynien// Wolhynischer Bote.— Luzk, 1924.— F. 2.— S. 1.
Керстен Р. Релігійний рух на Волині.
1291. **Kesselring Rudolf.** Die evangelische Kirchengemeinde Lemberg von ihren Anfängen bis zur Gegenwart (1778—1928): Zur Feier des 150 jährigen bestehens der Kirchengemeinde im Auftrag des Presbyteriums dargestellt von R.Kesselring, Bd. 1.— Lwów: Verlag der Evangelischen Gemeinde, 1929.— 208 S.: [25] II.
Кессельрінг Р. Євангельська церковна община Львова від початку її існування до теперішнього часу (1778—1928).
1292. **Kleindienst A.** Zehn Jahre seit der Vertreibung, 1915—1925 // Hausfreundische Volkskal.— Warschau, 1925.— S. 96.
Клайндінст А. 10 років утисків, 1915—1925.

1293. **Kleindienst A.** Evangelisch-kirchliche Leben in Wolhynien // Evangelischer Volkskalender von 1928.— Posen: Verlag der evangelischen Diakonissenanstalt, 1928.— S. 55.
Клайндінст А. Євангельсько-церковне життя на Волині.
1294. **Kleindienst A.** Gründung eines neuen Kirchspiels in Torczyn // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 51.— S. 405.
Клайндінст А. Заснування нової церковної общини в Торчині.
1295. **Kleindienst A.** Unsere Gemeinden einst und jetzt // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1929.— F. 6.— S. 42.— Nach: Die evangelisch-lutheranischen Gemeinden in Rußland: Eine historische statistische Darstellung / Hrsg. vom Zentralkomitee der Unterstützungskasse für evangelische-lutheranischen Gemeinden in Rußland. Bd. 1. Der St. Petersburger und Moskowsische Konsistorial-bezirk.— St. Petersburg, 1909.
Клайндінст А. Наша община в минулому і сучасному.
1296. **Kleindienst A.** Die Einweihung des Greisenheims in Rozyszcze // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1924.— F. 4.— S. 1; F. 5.— S. 2.
Клайндінст А. Освячення старого будинку.
1297. **Kleindienst A.** Die Bestrebungen der wolhynien Gemeinden vor 30 Jahren // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 12.— S. 90.
Клайндінст А. Зусилля волинських общин за 30 років.
1298. **Kleindienst A.** Aushalten // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— F. 37.— S. 284.
Клайндінст А. Терпіти.
1299. **Kleindienst A.** Ein stilles Martyrium // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1929.— F. 18.— S. 138.
Клайндінст А. Тихе мучеництво.
1300. **Kossowski A.** Zarys dziejów protestantyzmu na Wołyniu w XVI—XVII w. // Rocznik Wołyński.— 1934.— T. 3.— S. 233—260: il.
Коссовський А. Нарис діяльності протестантизму на Волині в XVI—XVII в.
1301. **Krusche W.** 25 Jahre Równoe Kirchspiel // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1928.— F. 5.— S. 34; F. 6.— S. 42.
Круше В. 25 років Рівненської церковної общини.
1302. **Krusche W.** Aus dem Leben des Tuczyner und Równoe Kirchspiels // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1924.— F. 4.— S. 1; F. 5.— S. 1; F. 6.— S. 2.
Круше В. З життя церковних общин Тучина і Рівного.
1303. **Krusche W.** Die Bedeutung und Stellung des Kantors in Wolhynien // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1928.— F. 49.— S. 387; F. 50.— S. 394.
Круше В. Значення та місце кантора на Волині.
1304. **Krusche W.** Unser Schicksal // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1928.— F. 16.— S. 121; F. 18.— S. 138; F. 20.— S. 154.
Круше В. Наша доля.
1305. **Krusche W.** Von den deutsch-evangelischen Kolonisten Polen-Wolhynies // Die Evangelische Diaspora.— Leipzig, 1928.— H. 1.— S. 28—37.
Круше В. Про німецьких колоністів-євангелістів Польщі-Волині.
1306. **Krusche W.** Ein Werk der evangelischen Kolonisten Wolhynien // Neue Lodzer Zeitung.— 1926.— V. 10, Dez.
Круше В. Робота колоністів-євангелістів Волині.
1307. **Krusche W.** Kirche und Schule in Wolhynien // Evangelisches Kirchenblatt.— Stanislaw, 1926/27.— Jg. 5, № 8.— S. 193—198; № 9.— S. 227; № 11.— S. 283—287; Landwirtschaftliches Kalender für Polen.— Posen, 1927.— S. 22—27.
Круше В. Церква і школа на Волині.

1308. **Krusche W.** Eine Kirchweihe in Wolhynien // Die Evangelische Diaspora.— Leipzig, 1927.— Н. 1.
Круше В. Церковне посвячення на Волині.
1309. **Krusche W.** Was tut uns Wolhyniern not? // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— F. 1.— S. 3.
Круше В. Що необхідно волинянам?
1310. **Kuhn W.** Kirche und Schule // Deutsche Blätter in Polen.— Posen, 1926.— Н. 11—12.— S. 613—629.
Кун В. Церква та школа.
1311. **Курінний П.П.** Реймська Євангелія — найдавніша пам'ятка письма Київської Русі // Наук.-літ. зб. УВАН.— Авгсбург, 1926.— Ч. 1.
1312. **L.** Klerikale Sittlichkeit // Neuland.— 1930.— № 5.— S. 10—11.
Л. Клерикальні звичаї.
1313. **Loesche G.** Geschichte des Protestantismus in Österreich.— Lipsk, 1921.
Лоеше Г. Історія протестантизму в Східній Європі.
1314. **Neues Gewürz in die religiöse Verbummungssup:** (Zu dem Sektentumwesen in Deutschland) // Neuland.— 1930.— № 3.
Нові тенденції у релігійних об'єднаннях: (До вивчення сект у Німеччині).
1315. **Parsch Pius K.** Parafja żywa: (Przekład referatu, wygłosz. na Kursie Duszpasterskim we Wiedniu w dn. od 26 do 29 września 1933 r.) / Z niemieckiego przełożyłks. M. Rękas.— Lwów: Nakł. i druk. Tow. "Biblioteka Religijna" im. X. Arcyb. Bilczewskiego.— 47, 1 S.— Przedruk z: Gazeta Kościelna.— 1934.— № 31, 35—39.— Tyt. oryg.: Die lebendige Pfarrgemeinde.— Wien: Verlag des Wiener Seelsorge-Institutes, 1934.
Парш П.К. Парафія жива.
1316. **Пій XI** (Св. отець): Енциклика про положення католицької церкви в Німеччині.— Львів, 1938.— 25 с.
1317. **Породко В.** Хто такий був Лютер?— Станіслав, 1935.
1318. **Der Protestantismus in Polen** / Hrsg. von H. Staemler.— Posen: Historische Gesellschaft für Posen, 1925.— VIII, 178 S.— Sonderabdruck aus: Deutsche Blätter in Polen.— Jg. 2, Н. 7—8.
Протестантизм у Польщі.
1319. **Protokoll der ersten Allukrainischen Beratung deutscher Baptistengemeinden,** Abgehalten vom 30 Okt. — 1 Nov. 1925 in Odessa.— Odessa, 1925.— 16 S.
Протокол 1-ої Всеукраїнської наради німецької баптистської общини.
1320. **Protokoll der 45 Vereinskonzferenz der Baptistengemeinden in Kongreßp. abgeh. in Zezulín vom 11 bis 14 Juni 1925.**— Selbstverlag.— Enthält einiges über die Baptisten in Wolhynien. Lucynow und Rożyszcze.
Протокол 45 об'єднаної конференції общин баптистів на конгресі у Цецуліні з 11 до 14 черв. 1925 р.
1321. **Reich G.** Eindrücke von der Evangelisations-Rundreise in den Kirchenspielen Tulczyn und Rowno // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— F. 17.— S. 130.
Райх Г. Враження від подорожі євангелістів по церковних общинах Тульчина та Рівного.
1322. **Reich G.** Wer weiß, wie nahe mir mein Ende: Eine traurige Begebenheit in Polesien // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— F. 23.— S. 178.
Райх Г. Хто зна, коли смерть до мене прийде.
1323. **Reich G.** Wie ein Evangelist in Wolhynien arbeitet // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 12.— S. 92.
Райх Г. Як працював євангеліст на Волині.
1324. **Rhede J.** Evangelisationsfahrten durch Wolhynien, 7—14 Sept. // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 39.— S. 306.

- Реде Й.** Євангельська поїздка по Волині.
1325. **Pfaffenwissenschaft** // Neuland.— 1930.— № 24.— S. 16.
Релігійні знання.
1326. **Renn Ludwig.** Protestantische Kirchlichkeit in Deutschland // Neuland.— 1930.— № 21—22.— S. 24.
Ренн Л. Протестантська церква в Німеччині.
1327. **Rink.** Über die Lage der evangelisch-lutheranischen Kirche und der deutsche Schule in Wolhynien // Heimkehr.— Berlin, 1921.— № 19.— S. 201.
Рінк. Про стан євангельсько-лютеранської церкви та німецької школи на Волині.
1328. **Rocznik Ewangelicki, 1925:** (Evangelisch Jahrbuch).— Warschau, 1925.
Річник євангелістів, 1925.
1329. **Glaubensstimme** für die Gemeinden des Herrn: Taschenausgabe.— Odessa: Der deutschen Sektion des Allukrainischen Bundes baptistischer Vereinigungen, 1926.— 366, [2], 153, [1] S.— Ebenso.— 2-е Aufl.— 1927.— 154 S.; Ebenso.— 3-е Aufl.— 1928.— 492 S.
Символ віри для общини господньої.
1330. **Skibniewski [Stefan Leon].** Reflexion-Implication, ihr Wesen, ihr Sinn, ihre Gottesbeweiskraft: Eine psychologisch-naturtheologische Untersuchung von msgr. dr. Stephan Leo von Skibniewski.— [Lwów: Związkowe Zakł. Graf., 1936].— 360, 2 S.
Скибневський С.Л. Роздуми-враження, знання, почуття — прояв божественної сили.
1331. **Stratonov J.** Die Krim und ihre Bedeutung für die Christianisierung der Ostslaven // Kyrios.— Königsberg; Berlin, 1936.— № 1.— S. 381—395.
Стратонов Й. Крим і його значення для християнізації східних слов'ян.
1332. **Fischer Franz.** Kirche, Volk und Staat: Leitsätze der Evangelischen Kirche Augsburgischen und Helvetischen Bekenntnisses in Österreich für die Weltkirchenkonferenz in Oxford [England] // Neue Evang. Kirchenzeitung.— 1937.— № 6—7.— Ebenso.— Abgedruck.— [Bielsko], 1937.— 16 S.
Фішер Ф. Церква, народ і держава.
1333. **Henke Reinhold.** Ein neues evangelische Werk des Glaubens und die Liebe in Alt-Rokin // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1929.— F. 28.— S. 218.
Хенке Р. Нова євангельська праця про віру та любов у Старому Рокені.
1334. **Hennig M.** Die evangelische-lutherische Kirche in Polnisch-Wolhynien.— Leipzig, 1933.
Хенніг М. Євангельсько-лютеранська церква в Польській Волині.
1335. **Schebetz H.** Das Evangelium in der Ukraine.— Erlangen, 1932.
Шебетц Х. Євангеліє в Україні.
1336. **Schneider L.** Die evangelische in Lemberg.— Posen.— 1935.— Т. 1—2.
Шнайдер Л. Община євангелістів у Львові.
1337. **Stämmle D.** Der Protestantismus in Polen // Deutsche Blätter in Polen.— Posen, 1925.— Н. 7—8.— Sonderheft (Wol. S. 368).
Штемлер Д. Протестанти у Польщі.
1338. **Noch einmal:** Evangelisches Deutschtum in Wolhynien // Deutsche Glaube / Hrsg. von Lic. O. Weitkant und Hugo Riesch-Reichenberg.— 1928.— Jg. 26 (X), Н. 5.— S. 122.
Ще раз про німецьких євангелістів на Волині.

31.2. Меноніти

1339. **Althausen E.** Mennoniten // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1929.— F. 37.— S. 290.
Альтхаузен Е. Меноніти.
1340. **Bachmann Peter.** Mennoniten in Klempolen, 1784—1934: Gedenkbuch zur Erinnerung an die Einwanderung der Mennoniten nach Klempolen [Galizien] vor 150 Jahren: Im Auftrage der Lemberger Mennonitengemeinde zusammengestellt von P. Bachmann, Professor am 1 Staatsgymnasium in Kolomyja.— Lemberg: Verl. Der Lemberger Mennonitengemeinde. (Druk. Naukowa), 1934.— VII, 404 S., 1 Tabl.
Бахман П. 1784—1934. Меноніти в Малій Польщі [Галичині].
1341. **Гайнцев М.** Як зірвалася провокація менонітських куркулів та проповідників? // Безвірник.— 1930.— № 9.— С. 6—12.
1342. **Ehrt Adolf.** Das Mennonitentum in Rußland.— Berlin; Leipzig, 1932.
Ерт А. Меноніти в Росії.
1343. **Клибанов А.** Меннониты.— М.; Л., 1931.
1344. **Кривохатський М.** Меноніти й контрреволюція // Безвірник.— Х., 1930.— № 1.— С. 5—11.
1345. **Nenfeld D.** Mennoniten in der Ukraine.— Emden, 1922.
Ненфельд Д. Меноніти в Росії.
1346. **Осадчук А.В.** Пільги менонітам, що повертаються на Україну // Безвірник.— 1930.— № 7.— С. 31.
1347. **Писаревский Г.Г.** Переселение прусских меннонитов в Россию при царе Александре I.— Ростов-на-Дону, 1917.
1348. **Рейнмарус А.** Меноніти: Корот. нарис.— М.: Безбожник, 1930.— 172 с.— Нім.

31.3 Антирелігійна пропаганда

1349. **Antireligiöse Selbstbildungskurs: (Höhere Stufe): [2—5 Aufgabe]** // Neuland.— 1930.— № 19—20.— S. 48—51; № 21—22.— S. 48—52; № 24.— S. 21—23.
Антирелігійне формування особистості.
1350. **B.G. Priester und Kindermörder** // Neuland.— 1930.— № 21—22.— S. 21—23.
Б.Г. Священики та вбивство дітей.
1351. **Gott und der Organismus des Menschen: Zum Gebrauche in den Dorfkirken der Verbände der Ateisten im deutschen Dorfe und für Selbstbildungszwecke / Zusammengefasst von H. Gockel.**— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 39, [1] S.: II.— (Antireligiöse Bibliothek; H. 5).
Бог та організм людини.
1352. **Weni O.W.** Kirchenmacht und Pfaffenwirtschaft // Neuland.— 1930.— № 17—18.— S. 16—21.
Вені О.В. Вплив церкви та панування священиків.
1353. **Der Köhlerglauben** schwindet: Schlagt ihn vollends nieder! // Neuland.— 1930.— № 3.— S. 6—9.
Віра шахтарів зникає.
1354. **Wogau W.** Die antireligiöse Propaganda im deutschen Dorfe und der Verband der Ateisten: Zum Gebrauch in den Dorfkirken des Verbandes der Ateisten / Zusammengefasst und übersetzt von W. Wogau.— Ch.: Zentralverlag, 1927.— 64 S.
Вогав В. Антирелігійна пропаганда у німецькому селі та Союз атеїстів.
1355. **Wogau W.** Geschichte des Protestantismus / Allukrainischer Rat der Verbände der Ateisten.— Zentralverlag, 1928.— 48 S.— (Antireligiöse Bibliothek; H. 13).
Вогав В. Історія протестантизму.

1356. **Wogau W., Dück N.** Das Sektantentum / Allukrainischer Rat der Verbände der Atheisten; Zusammengefasst von W.Wogau, N.Dück.— Zentralverlag, 1929.— 50 S.— (Antireligiöse Bibliothek; H. 13).
Воган В., Дюк Н. Сектантство.
1357. **Wogau W.** Thomas Münzer und Martin Luther.— Ch.: Zentralverlag, Deutsche Sektion, 1929.— 31 S.
Воган В. Томас Мюнцер і Мартін Лютер.
1358. **Wolfgang O.** Fälschungen zur höhern Ehre Gottes // Neuland.— 1930.— № 21—22.— S. 17—20.
Вольфганг О. Фальшування для більшої слави Бога.
1359. **G.A.** Der Prälat als Mörder // Neuland.— 1930.— № 5.— S. 13.
Г.А. Прелат — вбивця.
1360. **Gockel H.** Wie entstand der Glaube? / Allukrainischer Rat der Verbände der Atheisten; Zusammengefasst von H.Gockel.— Zentralverlag, 1928.— 42, [6] S.: II.— (Antireligiöse Bibliothek; H. 7).
Гоккель Г. Виникнення віри.
1361. **Gockel H.** Die Waffe Gottlosen.— Ukrdershnazmenwydav, 1932.— 15 Dr.
Гоккель Г. Зброя безвірників.
1362. **Gockel H.** Die katholische Kirche und der katholische Glaube / Allukrainischer Rat der Verbände der Cottlosen; Zusammengefasst von H.Gockel.— Ch.: Zentralverlag, 1929.— 82, [2] S.: II.— (Antireligiöse Bibliothek; H. 12).
Гоккель Г. Католицька церква і католицька віра.
1363. **Гоккель Г.** Попівська контрреволюція по німецьких районах СРСР // Безвірник.— 1932.— № 21—22.— С. 7—11.
1364. **Gockel H.** Die Entstehung des Lebens und der Menschen: Zum Gebrauche in den Dorfzirkeln der Verbände der Atheisten und zur Selbstbildung / Allukrainischer Rat der Verbände der Atheisten; Zusammengefasst von H.Gockel.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 32 S.: II.— (Antireligiöse Bibliothek; H. 4).
Гоккель Г. Походження життя і людини.
1365. **Gockel H.** Die Entstehung des Christentums: (Lebte Christus?) / Allukrainischer Rat der Verbände der Atheisten; Zusammengefasst von H.Gockel.— Ch.: Zentralverlag, 1929.— 50 S.— (Antireligiöse Bibliothek; H. 9).
Гоккель Г. Походження християнства.
1366. **Гоккель Г.** Про антирелігійну роботу серед німецької нацменшості // Безвірник.— 1931.— № 7—8.— С. 27—32.
1367. **Gockel H.** Das Lügenfest der "Auferstehung".— Ch.: Zentralverlag, 1931.— 36 S.
Гоккель Г. Свято брехні "Великдень".
1368. **Gockel H.** Entstehung der Erde und Naturerscheinungen / Zusammengefasst von H.Gockel.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 30, [2] S.: II.— (Antireligiöse Bibliothek; H. 3).
Гоккель Г. Утворення Землі та природних світил.
1369. **Gockel H.** Der christliche und der nichtchristliche Glaube / Allukrainischer Rat der Verbände der Atheisten; Zusammengefasst von H.Gockel.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 46, [2] S.: II.— (Antireligiöse Bibliothek; H. 8).
Гоккель Г. Християнська і нехристиянська віра.
1370. **Gockel H.** Wie entstand der Glaube? / Allukrainischer Rat der Verbände der Atheisten; Zusammengefasst von H.Gockel.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 48, [2] S.: II.— (Antireligiöse Bibliothek; H. 7).
Гоккель Г. Як виникла віра?

1371. **Dück N.** Die Sektanten und der sozialistische Aufbau.— Staatsverlag der Ukraine, 1930.— 54 S.
Дюк Н. Сектанти і соціалістичне будівництво.
1372. **Ельвін І.** У німецькій секції інтернаціоналу пролетарських вільнодумців: Міжнар. пролет. антиреліг. рух // Безвірник.— 1933.— № 4.— С. 24—27; № 7—8.— С. 28—30.
1373. **Krywelew I.** Die Frau und die Religion.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 71 S.
Кривелев І. Жінка і релігія.
1374. **Кунов Г.** Звідки взялася релігія та віра в богів? / Пер. з нім.: В.Мороз, П.Мороз; Передм. Балицького.— Х.; К.: Пролетар, 1931.— 134, [2] с.
1375. **L.H.** Wie die deutschen "Kirchenväter" gegen die UdSSR auftreten: (Unterm Gottlosen Schweinwerfer) // Neuland.— 1930.— № 5.— S. 12—13.
Л.Х. Як німецькі "батьки церкви" виступали проти СРСР.
1376. **Maiskij F.** Sektierer / Übersetzung aus dem russ. von A.Wiebach.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 71 S.
Майський Ф. Сектанти.
1377. **Молочанський А.** Попівщина серед німців нахабнішає: (Гальбштадтський р-н на Мелітопольщині) // Безвірник.— 1928.— № 14.— С. 29—30.
1378. **Молочанський А.** Учителство й релігія у німецьких колоніях на Україні // Безвірник.— 1929.— № 11—12.— С. 80—81.
1379. **Н.** За лаштунками кірхи: [Німці Запоріжжя бажають закрити кірху] // Безвірник.— 1928.— № 15.— С. 43—44.
1380. **Nebel Siegfried.** Der Inquisitor // Neuland.— 1930.— № 9—10.— S. 49—54.
Небел З. Інквізітор.
1381. **Про антирелігійну роботу серед німецького населення** // Безвірник.— 1928.— № 11.
1382. **Rabitsch R.** Christentum?: (Ein Osterpamphlet).— Ch.; K.: Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 30 S.
Рабич Р. Християнство: (Великодний памфлет).
1383. **Rudenko I.** Wie die Gottlosen die Kollektivisierung fördern?: (Beispiel aus dem Kreise Perwomaik) // Zentralrat des Verbandes der kämpfenden Gottlosen der Ukraine.— Knigospilka, 1930.— 16 S.
Руденко І. Як безбожники сприяють колективізації.
1384. **Rumjanzew N.W.** Hat Jesus Christus gelebt? / Übertragung aus dem russ. von A.Wiebach.— 2 ergänzte Aufl.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 111 S.
Румянцев М.В. Чи жив Ісус Христос?
1385. **Христос був німець:** Хроніка за кордоном // Безвірник.— 1933.— № 3.— С. 30.
1386. **Tschefranow A.M.** Weinachten im Diensteder Klassenfeinde.— Zentralverlag, 1931.— 48 S.
Чефранов О. Різдво на службі класових ворогів.
1387. **Штюрмер М.** Попівщина в німецьких районах України і робота безвірників // Безвірник.— 1933.— № 7—8.— С. 18—23.
1388. **Jaroslawsky E.** Die Bibel für Gläubige und Ungläubige. T. 1. Die Weltschöpfung / Gekürzte übersetzung von Th.Auerbach; Zentralbüro der deutschen Sektionen beim Zentralkomitee der KP(B)U.— [Ch.]: Tschervoniy Schlach, 1924.— 72 S.
Ярославський Є. Біблія для віруючих і невіруючих.

32. Філософія

1389. **Ворона Г.** Великий діалектик-ідеаліст: (До 170-річчя з дня народж. Гегеля) // Комуніст.— 1940.— 28 серп.

1390. **Гавриленко С.Г.** В.Гегель: (До 170-річчя з дня народж.) // Більшов. правда.— Вінниця, 1940.— 28 серп.
1391. **Hegel bei den Slaven: Im Auftrage der Deutschen Gesellschaft für slavistische Forschung in Prag, mit Unterstützung des Slavischen Institutes in Prag / Hrsg. von D.Tschizevskij.**— Reichenberg: Gebrüder Stiepel, 1934.— 498 S.— (Veröffentlichungen der Slavistischen Arbeitsgemeinschaft an der Deutschen Universität in Prag. 1 Reihe. Untersuchungen; H. 9).
- Гегель у слов'ян.**
1392. **Голка П.** Артур Шопенгауер: (У 150-ліття народин) // Життя і знання.— Львів, 1938.— Ч. 10 (133).— С. 281—282.
1393. **Гринев Г.** Иммануил Кант (1724—1804): [К 215-летию со дня рождения] // Днепров. правда.— 1939.— 22 апр.
1394. **Демчук П.** Нариси про сучасну німецьку філософію // Прапор марксизму.— 1929.— № 6.— С. 63—77.
1395. **Кант Иммануель.** Прологомена до кожної майбутньої метафізики, яка могла б виступати як наука: 3 іст. вступом і слов. / Укр. ун-т (Прага); Укр. наук. ін-т (Берлін); Ред. І.Мірчук.— Львів: Неділя, 1930.— XX, 131 с.
1396. **Каутский К.** Освобождение наций / Пер. с нем. А.Десслер.— Х.: Т-во потреб. о-в Юга России, 1919.— 80 с.
1397. **Каутский К.** Самоопределение национальностей / Пер. с нем. Ф.А.Боброва.— Екатеринослав: Наука, 1919.— 71 с.
1398. **Крупницкий Г.** Георг-Вильгельм-Фридрих Гегель: (К 170-летию со дня рождения) // Днепров. правда.— 1940.— 27 авг.
1399. **Мінькович І.** Георг Фрідріх Гегель: (До 170-річчя з дня народж.) // Зоря.— 1940.— 27 серп.
1400. **Мінькович І.** Іммануїл Кант: (До 215-річчя з дня народж.) // Зоря.— 1939.— 22 квіт.
1401. **Мірчук Іван.** Метагеометрія та її значення для теорії простору у Канта: Критично-історична студія = Metageométrie et son importance pour la théorie de l'espace dans Kant: étude historique et critique.— Прага: Укр. ун-т, 1924.— С. 16—78.— Відб. з: Наук. ювил. зб. Укр. ун-ту в Празі, присвяч. панові президентові Т.Г.Масарикові. Ч. 1.— Прага, 1925.
1402. **Mirčuk I.** Christian Wolf und seine Schule in der Ukraine.— [Brünn; Prag; Leipzig; Wien: R.M.Rohrer, 1933].— S. 277—291.— Abdruck aus: Germanoslavica.— 1933.— № 3—4.
- Мірчук І.** Християн Вольф і його школа в Україні.
1403. **Мірчук І.** Християн Вольф та його [філософська] школа на Україні // Зап. чина св. Василія Великого.— Львів, 1935.— Т. 6, вип. 1—2.— С. 287—295.
1404. **Ніцше Ф.** Думки [про відвагу] // На ріках вавилонських...: Літ. зб.— Львів, 1920.— Відб. з Календаря Товариства "Просвіта" на 1921 р.
1405. **Осіпов С.** Філософський попередник марксизму: (До 170 роковин з дня народж. Гегеля) // Пролет. правда.— 1940.— 25 серп.
1406. **Проліс М.** В тенетах далечини: Пам'яті Григорія Сковороди.— Прага; Берлін: Нова Україна, 1924.— 60 с.
1407. **Риенци Коло-де.** Раем должна быть земля наша: Пер. с нем.— 2-е изд.— К.: Изд-во коллегии просвещения и пропаганды при исполкоме Киев. Совета рабочих депутатов, 1919.— 15 с.— (Науч. соц. б-ка).
1408. **Угринський К.** Комунізм і індивідуалізм у квіток.— Прага; Берлін: Нова Україна, 1923.— 16 с.— Відб. з: Нова Україна.— 1923.— № 5.
1409. **Tschizevskij D.** Hegel et Nietzsche // Revue d'Histoire de la philosophie.— 1929.— III.— С. 321—347.

Чижевський Д. Гегель і Ніцше.

1410. **Чижевський Дмитро**. Гегель і французька революція: (До біографії та історії філософії. розвитку Гегеля) // Пр. Укр. високого пед. ін-ту ім. М. Драгоманова у Празі: Наук. зб.— Прага, 1929.— Т. 1.— С. 469—504.— Те ж.— Окр. відб.
1411. **Tschizevskij D.** Die abendländische Philosophie in der alten Ukraine // Abhandlungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes in Berlin.— 1928.— № 1.— S. 71—89.
Чижевський Д. Західноєвропейська філософія в старій Україні.
1412. **Чижевський Д.** Знайомство з німецьким ідеалізмом // Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні.— Прага, 1931.— С. 26—28.
1413. **Syževskij D.** Charakterologie der Slaven: Ukrainer.— [Prag: Deutsche Gesellschaft für slavistischen Forschungen, 1931].— S. 237—244.— Separát z: Slavische Rundschau.— 1931.— Č. 4.
Чижевський Д. Психологічний склад слов'ян: Українці.
1414. **Tschizevskij D.** Skovoroda — Studien. 1. Skovoroda und Angelus Silesius // Zeitschrift für slavische Philologie.— 1928.— Bd. 7.— H. 1/2.— S. 1—33.
Чижевський Д. Сковорода — дослідження.
1415. **Чижевский Д.** Сковорода и немецкая мистика // Науч. тр. Рус. Нар. Ун-та в Праге.— 1929.— Т. 2.— С. 283—301.
1416. **Tschizevskij D.** H. Skovoroda, ein ukrainischer Philosoph // Der russische Gedanke.— 1929.— № 2.— S. 163—176.
Чижевський Д. Сковорода — український філософ.
1417. **Tschizevskij D.** Schewtschenko und D. Strauss // Zeitschrift für slavische Philologie.— 1928.— Bd. VIII.— H. 1—2.
Чижевський Д. Шевченко і Д. Штраус.
1418. **Шило С.** Гегель: (К 170-летию со дня рождения) // Сов. Украина.— 1940.— 28 авг.
1419. **Штаерман Ю.** Вильгельм Вейтлінг: [До 130-річчя з дня народж. утопіста-комуніста] // Соц. Харківщина.— 1938.— 6 жовт.
1420. **Яковлев А.** Вильгельм Вейтлінг: [К 130-летию со дня рождения утописта-коммуниста] // Крас. знамя.— 1938.— 5 окт.

33. Фольклор

1421. **Karasek A.** Schwänke und Spottgeschichte aus den deutsche Sprachinseln Wolhynies // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— H. 6—8.— S. 94—99.
Карасек А. Жартівливі та смішні оповідання німецькомовного населення Волині.
1422. **Karasek A.** Deutsche Volksrätsel aus Wolhynien // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— H. 6—8.— S. 65—67.
Карасек А. Народні загадки.
1423. **Karasek A.** Deutsche Sagen aus Wolhynien // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— H. 6—8.— S. 74—81.
Карасек А. Німецькі сказання на Волині.
1424. **Karasek A.** Geschichten von die wilden Jagd in Wolhynien // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— H. 6—8.— S. 69—74.
Карасек А. Оповідання про охоту на диких звірів.
1425. **Karasek A.** Spruchdichtung der Deutschen in Wolhynien // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— H. 6—8.— S. 58—64.

Карасек А. Приказки у віршах німців на Волині.

1426. **Karasek A.** Ein schlesisches Scherzgespräch mit Endschlager in Wolhynien // Sudeten deutsche Zeitschrift für Volkskunde.— 1929, Jg. 2.— Н. 4—5.— S. 197.

Карасек А. Сілезькі жартівливі розмови.

1427. **Karasek A.** Schlesische Sagen aus der Polesie // Volk und Heimat.— Kattowitz, 1929.— V. 11; 18, Dez.

Карасек А. Сілезькі сказання з Полісся.

1428. **Karasek A.** Sagen und andere volkliche Überlieferungen // Deutsche Blätter in Polen.— Posen, 1926.— Н. 11—12.— S. 595—613.

Карасек А. Сказання та інші народні легенди.

1429. **Lück K.** Aus dem Wolhynien Sprichwörterschatz // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— Н. 6—8.— S. 68.

Люк К. Волинська скарбниця прислів'їв.

1430. **Meier John.** Deutsche Volkskunde, insbesondere zum Gebrauch der Volks-schullehrer im Auftrage des Verbandes deutscher Vereine für Volkskunde / Hrsg. von John Meier.— Berlin; Leipzig: de Gruyter et Co, 1926.— IV, 344 S.

Майєр Дж. Німецька народна творчість для використання народними шкільними вчителями.

1431. **Die Sage vom Walther von Aquitanien** / (Walther und Hiltgunde), die Dietrichsage opracował Roszko Emanuel.— Lwów; Warszawa: Nakł. i druk. Książnica-Atlas, 1925.— 58 S.— (Biblioteczka niemiecka; Zeszyt 12).

Сказання Вальтера про Аквітанію.

1432. **Die Schildbürger** / Best. von Volkskommissariat für Bildungswesen der USSR: Für die 5—7 Klasse.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 74 S.

Шільдбурґери.

34. Літературознавство

1433. **Baumgärtner V.** Unser Weg // Sturmschritt.— 1930.— Н. 1.— S. 6—7.

Баумгертнер В. Наш шлях.

1434. **Baumgärtner V.** Schafft neue Kinderliteratur // Sturmschritt.— 1930.— Н. 2—3.— S. 6—7.

Баумгертнер В. Створювати нову літературу.

1435. **Богацький Павло.** Сьогочасні літературні прямування.— Прага; Берлін: Нова Україна, 1923.— 88 с.

1436. **Брик І.** Дещо про німецьку колонізацію за Шевченком // Сьогочасне і минуле: Вісн. українознавства / Видає НТШ у Львові за допомогою Центросоюзу.— Львів, 1939.— № 3—4.— С. 177—178.

1437. **Вайскопф Ф.** Стан молодого німецького письменства // Червон. шлях.— 1926.— № 11.— С. 130—134.

1438. **Velyhors'kyj Ivan.** Die Anfänge der ukrainischen Literatur in Galizien mit besonderem Berücksichtigung der literarischen Tätigkeit des Markijan ŠaŠkevyč.— Wien, 1923.— 187 S.

Велигорський І. Початок української літератури в Галичині та особливий внесок Маркіяна Шашкевича.

Дисертація зберігається в бібліотеці Віденського університету.

1439. **Wittvogel K.A.** Von Rebellen zum Renegaten // Sturmschritt.— 1930.— Н. 2—3.— S. 4—5.

Вітфогель К.А. Від бунтівників до ренегатів.

1440. **Вороний Микола.** Пензлем і пером: Думки естета.— Прага; Берлін: Нова Україна, 1923.— 48 с.

1441. **Гергат П.** Нова німецька проза // Молодняк.— 1928.— № 12.— С. 73—75.
1442. **Huppert H.** Vortrag von der 1 Unionskonferenz sowjetdeutscher Schriftsteller // *Sturmschritt*.— 1934.— Н. 5.
Гупперт Г. Доповідь на 1-ій Всесоюзній конференції радянських німецьких письменників.
1443. **Huppert H.** Nach der ersten Unionskonferenz der sowjetdeutscher Schriftsteller // *Internationale Literatur*.— 1934.— Н. 3.
Гупперт Г. На 1-ій Всесоюзній конференції радянських німецьких письменників.
1444. **Етінгін Б.** Німецька антифашистська література // Соц. Харківщина.— 1939.— 18 лют.; Червон. кордон.— 1939.— 6 лют.
1445. **Єфремов С.** Історія українського письменства. Т. 1.— 4-те вид. з одмінами й дод.— Вещляр: Друк. Шарфе, 1924.
1446. **Загул Дм.** Деякі риси старонімецької пісні про Вальтарія з IX ст., аналогічні до окремих місць "Слова о полку Игореве" // Зап. Іст.- філол. Від.
1447. / ВУАН.— К., 1926.— Кн. 7—8.— С. 48—53.
1447. **І.Б.** Гетове століття // Життя і знання.— Львів, 1931—1932.— Ч. 6 (54).— С. 183.
1448. **Кагаров Е.** Поэзия современной Германии: (Вступ. ст. к подборке стихов нем. поэтов) // Пламя.— 1924.— № 16.— С. 17—18.
1449. **Кнорре Р., Фондіс Ф.** Німецька пролетарсько-колгоспницька література на новому етапі / Склали: Р.Кнорре, Ф.Фондіс.— Х.: Центрвидав, [1931].— 60, [3] с.— Нім.
1450. **[Knorre R.], Wedding R.** Aus der Arbeit der deutschen Pflug-Sektion // *Sturmschritt*.— 1931.— Н. 11.— S. 21—22.
[Кнорре Р.], Веддінг Р. Про роботу німецької секції "Плуг".
1451. **Knorre R.** Kurzbearbeitete Stenogramme und Resolutionen der I Allukrainischen Konferenz Sowjetischer proletarischer Kollektivistinnen [Schriftsteller].— М.; Ч.; Минск: Zentralverlag, 1931.
Кнорре Р. Скорочена стенограма резолюції I Всеукраїнської конференції пролетарських селянських письменників.
1452. **Крушельницький І.** Драматурги німецької модерни останніх літ // Червон. шлях.— 1924.— № 11—12.— С. 202—210.
1453. **Leites A.** Die Literatur und die Kriegsgefahr: Die "Verteidigungs Dekade" und die revolutionären Schriftsteller der Welt // *Sturmschritt*.— 1930.— Н. 6—7.— S. 31—33.
Лейтес А. Література та загроза війни: "Декада захисту" і революційні письменники світу.
1454. **Лейтес А.** Німецька белетристика за останні роки // Культура й побут.— 1928.— № 12.— С. 2—3.
1455. **Лейтес А.** Поэты новой Германии: Мейринк и Толлер // Театр, л-ра, музыка, балет, графика, живопись, кино.— 1922.— № 4.— С. 5—6.
1456. **Листи** Гетого в Москві: Новинки // Діло.— 1925.— Ч. 227.
1457. **Луців Л.** О.Кобилянська і Ф.Ніцше.— Львів: Накладом Т.Ковальського, 1928.— 30 с.— Відб. з : Літ.- наук. вісн.— [1928].— Р. 26, Т. 95—96.
1458. **Mirtschuk Iwan.** Die Weltanschauung der ukrainischen Dichterin Lesja Ukrainka // *Abhandlungen des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes in Berlin*.—1931.—Bd. 3.— S. 16.
Мірчук І. Світогляд української поетеси Лесі Українки.
1459. **Mickwitz R.** Die Literatur eine Waffe des Klassenkampfes // *Kommunistische Erziehung*.— 1930.— № 12.— S. 19—29.
Міквіц Р. Література — зброя класової боротьби.
1460. **Мюллер-Фрейенфельс Р.** Поэтика: Пер. с нем. изд. 1921 г. / Ред. и предисл. А.И.Белецкого.— Х.: Труд, 1923.— 216 с.

1461. **Нагорний М.** Боротьба проти німецьких і польських інтервентів в 1919—20 рр. в усній творчості українського народу // Укр. фольклор.— 1938.— Кн. 1.— С. 52—87.
1462. **Німецькі пролетарські письменники в Києві:** [Зустріч з укр. та євр. письм.] // Глобус.— 1929.— № 8.— С. 118.
1463. **Поль Г.** Нова німецька проза // Молодняк.— 1928.— № 12.— С. 73—75.
1464. **Rabitsch R. W.M.Fritsche:** [Biographie] // Sturmschritt.— 1930.— Н. 4—5.— С. 10—11.
Рабіч Р. В.М.Фріче: [Біографія].
1465. **Radek Karl.** Die Weltliteratur und die Gefahr eines Angriffes auf die Sowjetunion // Sturmschritt.— 1930.— Н. 4—5.— С. 2—7.
Радек К. Світова література та небезпека нападу на Радянський Союз.
1466. **Resolution** des V Kongresses der proletarischen Bauern Schriftstellerorganisaton "Pflug" // Sturmschritt.— 1930.— Н. 2—3.— С. 2—3.
Резолюції 5-го конгресу пролетарських селянських організацій письменників "Плуг".
1467. **Sajez W.** Pflugmitglieder auf dem Gebiet der grossen Form // Sturmschritt.— 1930.— Н. 6—7.— С. 40—46.
Сайз В. Співробітники "Плуга" в галузі високої форми.
1468. **Stan P.** Der Kongress des "Pflug": (Ergebnisse und Schlussfolgerungen) // Sturmschritt.— 1930.— Н. 2—3.— С. 1—2.
Стан П. Конгрес "Плуга".
1469. **Schöpferischer** Weg der proletarischen Bauernliteratur: (Resolution des V Kongresses des "Pflug": Zu dem Bericht über die schöpferische Tätigkeit der "Pflug" Mitglieder und über den Stil) // Sturmschritt.— 1930.— Н. 4—5.— С. 28—31.
Творчий шлях пролетарської селянської літератури.
1470. **Федькович О.** Лист Федьковича до Найблuera: Пер. з нім. // Вільна Буковина.— 1940.— С. 67.
1471. **Филипович П.** Відгуки Бюргерової "Ленори" в українській літературі // Зб. заходознавства.— К.: Держвидав України, 1930.— Вип. 2.— С. 177—207.
1472. **[Fichtner G.] Stürmer M.** In "Pundmenniste" müssen die Fehler rechtzeitig ausgemerzt werden // Sturmschritt.— 1932.— Н. 2—3.— С. 44.
[Фіхтнер Г.] Штюрмер М. В "Пундменністе" повинні своєчасно викорінювати помилки.
1473. **Fichtner G.** Über Kritik der Literatur // Sturmschritt.— 1930.— Н. 1—8.— С. 9.
Фіхтнер Г. Про літературну критику.
1474. **Фіхтнер Г.** Радянська німецька література: [Історія виникнення нім. секції Спілки укр. рад. селян. письм. "Плуг"] // Червон. шлях.— 1931.— № 7—8.— С. 108—115.
1475. **Fichtner G.** Entwicklung und Stand der sowjetdeutschen Literatur und Aufgaben der deutschen Sektionen des Verbandes proletarischer Bauernschriftsteller "Pflug" // Sturmschritt.— 1930.— Н. 2—3.
Фіхтнер Г. Розвиток і стан німецької літератури та завдання німецької секції Спілки пролетарських селянських письменників "Плуг".
1476. **Schellenberg D.** "Pundmenniste".— Ch., 1932.
Шелленберг Д. "Пундменністе".

34. 1 Персоналії

Бредель Віллі

1477. **Бредель Віллі.** Як я працюю // Глобус.— 1935.— № 4.— С. 5—6.

1478. **Бейлін П.** Віллі Бредель у редакції "Глобус" // Глобус.— 1935.— № 4.— С. 3.
1479. **Гордон Я.** Два романи Віллі Бределя: ["Іспит" і "Твій невідомий брат"] // Літ. критика.— 1939.— Кн. 5.— С. 91—98.

Бреннер Герман

1480. **Wilke Werner.** Herman Brenner und seine Marie: Der Roman eines deutschen revolutionären Arbeiters [Erzählung].— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1933.— 36 S.
Вільке Вернер. Герман Бреннер та його Марія.

Гауптман Гергарт

1481. **Гергарт Гауптман:** До 65-річчя з дня народження: Наша хроніка // Всесвіт.— 1928.— № 1.— С. 13.

Гауф Вільгельм

1482. **Вільгельм Гауф:** До сторіччя з дня смерти: Наша хроніка // Всесвіт.— 1928.— № 1.— С. 13.

Гейне Генріх

1483. **Дусавицький Г.** Гейне в українській літературі // Більшовик Полтавщини.— 1941.— 20 лют.; Рад. Волинь.— 1941.— 18 лют.
1484. **Загул Д., Кобилянський В.** Від видавництва: [Про пер. А.Кримського з Г.Гейне] // Г.Гейне. Книга пісень.— К., 1918.— Ч. 1.— С. 1—2.
1485. **Короп Р.** Безбожний поет Генріх Гейне: [Антиреліг. твори нім. поета] // Безбожник.— 1938.— 29 серп.
1486. **M.S.** Ostatnie lata Henryka Heinego: (W siedemdziesięciopięciolecie zgonu poety).— Lwów, 1931.— 31 S.— Odb. z: Gazeta Lwowska.— 1931.— № 57—61, marzes.— S. 11—15.
М.С. Останні роки Генріха Гейне.
1487. **Меламед Д.** Сатира в "Дорожніх картинах" Гейне // Мол. більшовик.— 1939.— Кн. 8.— С. 112—123.
1488. **Одарченко П.** "Die Weber" Г.Гейне в перекладі Лесі Українки // Зап. Ніжин. ін-ту нар. освіти.— Ніжин, 1927.— Кн. 7.— С. 221—227.
1489. **Родзевич С.** Генріх Гейне: До 85-річчя з дня смерті // Вісті.— 1941.— 18 лют.
1490. **Савченко С.** Іронія і гнів: [Аналіз творчості Г.Гейне і Т.Г.Шевченка] // Літ. газ.— 1939.— 6 трав.
1491. **Шиф А.** Генрих Гейне и современные каннибалы // Сов. Украина.— 1938.— 12 дек.
1492. **Якубський Б.** Гейне в новому українському перекладі // Літ.-наук. вістн.— 1919.— Т. 73, кн. 1.— С. 121—125.

Гете Йоганн-Вольфганг

1493. **Білецький О.** Гете з погляду нашої сучасності: [До 100-ліття з дня смерті] // Червон. шлях.— 1932.— № 7—8.— С. 103—115.
1494. **Бубнов А.** Про Гете // Безвірник.— 1932.— № 9—10.— С. 7.

1495. **Wojciechowski K.** Werter w Polsce.— Lwów: Wydawnictwo i druk. Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1925.— 189, 3 S.
Войцехівський К. Вертер в Польщі.
1496. **Гаврилюк І.** Йоган-Вольфганг Гете (1749—1832): [Творчість нім. поета і вченого] // Більшов. шлях.— 1938.— 28 серп.
1497. **Гозенпуд А.** Вольфганг Гете: (190 років з дня народж.) // Комуніст.— 1939.— 28 серп.
1498. **Гординський Я.** До літературно-наукової діяльності Івана Франка в 1912—1913 pp.: [Пер. Гете "Герман і Доротея"] // Україна.— 1930.— № 5—6.— С. 154—172.
1499. **Гордон Я.** Йоганн-Вольфганг Гете: [До 190-річчя з дня народж.] // Літ. газ.— 1939.— 28 серп.
1500. **З.Д.** Святкування 100-річчя з дня смерті Гете // За Рад. Акад.— 1932.— № 6—7 (20—21).— С. 2.
1501. **Забарило К.С.** Великий гуманіст [І.В.Гете] // Мол. більшовик.— 1939.— Кн. 8.— С. 104—111.
1502. **Загул Д.** Йоган-Вольфганг Гете: (3 нагоди 100 роковин з дня смерті поета) // Глобус.— 1932.— № 9.— С. 17.
1503. **Иванов С.** Вольфганг Гете: (К 190-летию со дня рождения) // Сталин. племя.— 1939.— 28 серп.
1504. **Красик М.** Гете: (190 лет со дня рождения) // Южная правда.— 1939.— 28 авг.
1505. **Мінаков М.** Йоганн-Вольфганг Гете (1749—1939): [До 190-річчя з дня народж.] // Більшов. зброя.— 1939.— 28 серп.
1506. **Олексій Г.** Йоган-Вольфганг Гете: (190 років з дня народж.) // Більшов. шлях.— 1939.— 28 серп.
1507. **Пустинніков Г.А.** І.В.Гете (1749—28.VIII—1939) // Більшов. правда.— 1939.— 28 серп.
1508. **Терпило Петро, Терпило Пилип.** Гете й Шевченко.— Ужгород, 1922.— 39 с.
1509. **Штаерман Ю.** Йоганн-Вольфганг Гете: (190 років з дня народж.) // Соц. Харківщина.— 1939.— 28 серп.

Гуттен Ульріх

1510. **Штаерман Ю.** Ульріх фон Гуттен: (450 років з дня народж. [нім. письм. епохи Відродження]) // Соц. Харківщина.— 1938.— 21 квіт.

Келлер Готфрід

1511. **Lukacs G.** Gottfried Keller.—K.:Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1940.—112 S.
Лукач Г. Готтфрід Келлер.

Лессінг Готтгольд-Ефраїм

1512. **Штаерман Ю.** Світоч гуманізму: [До 210 річниці з дня народж. великого нім. письм. Г.Е.Лессінга] // Соц. Харківщина.— 1939.— 27 січ.

Уланд Людвіг

1513. **Хінкулов Л.** Поезія народної мужності: (150-річчя народж. [нім. поета] Людвіга Уланда) // Літ. газ.— 1937.— 11 трав.

Шіллер Йоган-Фрідріх

1514. **Лінчевський Г.** Фрідріх Шіллер: (135 років з дня смерті) // Червон. кордон.— 1940.— 9 трав.
1515. **Mayer M.** Fr. von Schiller: Wilhelm Tell Inhaltsangabe und Charakteristik der Personen und kurzes Wörterbuch.— Lodz, 1931.— 40 S.— (Deutsche Kommentarsammlung; № 6).
Мауер М. Ф. Шіллер: Розкриття змісту і характеристики персонажів "Вільгельма Теля".
1516. **Родзевич С.** Фрідріх Шіллер: (До 135-річчя з дня смерті) // Пролет. правда.— 1940.— 10 трав.
1517. **Шайкевич Б.** Фрідріх Шіллер (1805—1940): [До 135-річчя з дня смерті] // Соц. Молдавія.— 1940.— 9 трав.
1518. **Штаерман Ю.** Адвокат человечества: К 135-летию со дня смерти Ф.Шиллера // Крас. знамя.— 1940.— 10 мая.
1519. **Weressajew W.** Puschkins Leben: Biographische Skizze.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1937.— 68 S.
Вересаєв В. Життя Пушкіна.
1520. **Лозинський М.** Іван Франко.— Відень: Видання Союзу Визволення України, 1917.— 52 с.
1521. **Oljančyn D.** Hryhorij Skoworoda, 1722—1794: Der ukrainische philosoph der XVIII Jarhunderts und seine geistig-kulturelle Umwelt.— Berlin: Im Ost-Europa Verlag, 1928.— (Osteuropäische Forschungen im Auftrage der deutschen Gesellschaft zum Studium Osteuropas / Hrsg von Otto Hoetzsch Neue Folge; Bd. 2).
Оляничин Д. Григорій Сковорода, 1722—1794.
1522. **Рорow N.N.** Dem Andenken des grossen proletarischen Schriftstellers [Gorki M. (18.VI.1936): Vortrag auf dem Trauerplenum des Kiewer Stadt-Sowjets am 19 Juni 1936].— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1936.— 36 S.: II.
Попов М.М. Пам'яті великого пролетарського письменника О.М.Горького.
1523. **Rudnitschenko S.** Taras Schewtschenko / Deutsch von A.Rosenfeld.— Zentralverlag, 1930.— 24 S.— (Bibliothek für Halbanalphabeten).
Рудниченко С. Тарас Шевченко.
1524. **Taras Schewtschenko** der ukrainische Nationaldichter.— Berlin: Verlag der Gesellschaft der Freunde des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes, 1937.— (Beitrage zur Ukrainekunde / Hrsg. vom Ukrainischen Wissenschaftlichen Institut; H. 6).
Тарас Шевченко — український національний поет.

35. Художня література

35.1 Проза

35.1.1 Проза (Оригінальна)

1525. **Trotz Alledem!:** Sammelband antifaschistischer deutscher Erzähler / Red. von E.Weinert.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1938.— 303 S.
Антифашистський збірник.

1526. **Фашистська Німеччина:** (Збірка [оповідань]).— 2-ге вид.— Х.: Укр. робітник, 1934.— 164, [2] с.— (Літ. світ. революції.— За інтернац. виховання мас).— Перед назвою: Бригада рев. письменників Німеччини.
Автори оповідань: А.Габор, Е.Ервінкіш, П.Конрад, В.Шенштедт, С.Глес, Г.Гунтерт, Е.Мюллер, Й.Бехер, Г.Гюнтер.
1527. **Айхакер Рейнгольд.** Тайна метеора: Роман / Пер. з нім. О.Варлам.— [Х.]: ДБУ, 1929.— 222 с.
1528. **Auerbach Theo.** Geheimnisse der Downing Street: [Erzählungen].— Ch.; K.: Literatur und Kunst, 1931.— 94, [2] S.— Inhalt: Geheimnisse der Downing Street; Der Mensch aus UdSSR oder der Kommissar der Komintern.
Ауербах Тео. Таємниці Довнінг-стріт.
1529. **Auerbach Theo.** Shule № 13 // Sturmschritt.— 1930.— № 6—7.— S. 24—28.
Ауербах Тео. Школа № 13.
1530. **Бартель Макс.** Листопад: Оповідання / Пер. з нім. Г.Яр.— [Х.]: Книгоспілка, 1926.— 61 с.
1531. **Бартель Макс.** Між селом та містом: [Оповідання]: Пер. з нім.— [Х.]: Книгоспілка, [1929].— 16 с.: іл.
1532. **Бартель М.** Погром: [Оповідання]: Пер. з нім. // Комунарка України.— 1922.— № 13.— С. 42—43.
1533. **Bachmann H.** Kolonistengeschichte von H.Bachmann.—Ch.: Zentralverlag, 1930.—136 S.
Бахман Х. Пригоди колоністів: [Гуморески].
1534. **Bähr Heinz.** Kumpel Scheuermann: Eine Novelle aus dem Leben der Arbeitslosen in Deutschland.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1933.— 20 S.— (Deutsche proletarische Erzähler).
Бер Гейнц. Шахтар Шойерман.
1535. **Bergstedt.** Die Fabrik der Heiligen.— Zentralverlag, 1930.— 188, [2] S.— (Deutsche Bauernbibliothek).
Бергштедт. Фабрика святих.
1536. **Бехер Й.** Банкір верхи над боєвищем: Повість / Пер. з нім. М.Льтичної // Червон. шлях.— 1926.— № 11—12.— С. 62—85; 1927.— № 1.— С. 130—155.
1537. **Бехер Йоганнес Роберт.** Банкір на бойовищі: [Оповідання] / З нім. пер. М.Балицький.— Х.: Рух, 1930.— 112 с.
1538. **Бехер Йоганнес Роберт.** Единственно справедливая война: Роман / Пер. с нем. Е.М.Берман; С предисл. автора к рус. изд.— [Х.]: Пролетарий, 1926.— 279 с.
1539. **Бехер Йоганнес Роберт.** Люїзит, або Єдино справедлива війна: [Роман]: Пер. з нім.: Вступ автора.— Х.; К.: Літ. і мистецтво, 1933.— 240 с.
1540. **Бодо У.** Тайная война: [Рассказ: Пер. с нем.] // Сов. Украина.— 1938.— 3 сент.
1541. **Braune Rudolf.** Strafexpedition Ronsdorferstrasse: (Eine Erzählung).— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1933.— 32 S.— (Deutsche proletarische Erzähler).
Брауне Рудольф. Карна експедиція Ронсдорфштрассе.
1542. **Бредель Віллі.** В гітлерівському концтаборі: (3 роману "Іспит") // Соц. Харківщина.— 1937.— 30 жовт.
1543. **Bredel Willi.** Begegnung am Ebro: Aufzeichnungen eines Kriegskommissars.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1939.— 267 S.
Бредель В. Зустріч на Ебро.
1544. **Бредель Віллі.** Іспит: Роман: Із життя одного концентраційного табору / Пер. з нім. О.Гордон.— [К.; Х.]: Держлітвидав, 1936.— 286 с.

1545. **Bredel W.** Maschinenfabrik N und K.: Ein Roman aus dem proletarischen Alltag Deutschlands.— Ukrderchnazmenwydaw.— 1932.— 204 S.
Бредель В. Машинобудівний завод Н і К: Роман з пролетар. життя Німеччини.
1546. **Бредель Вилли.** Мужество.— К.; Х.: Держлітвидав УРСР, 1941.— 56 с.
1547. **Бредель Віллі.** Параграф, що боронить власність: Роман: Пер. з нім.— Х.; К.: Літ. і мистецтво, 1934.— 304 с.
1548. **Bredel W.** Pater Brakel und andere Erzählungen.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 158 S.— Inhalt: Der unbarmherzige Gott; Der Schüler des Mönchs; Die Heilige von La Annunciata; Pater Brakel; Religionskrieg im Zuchthaus.
Бредель В. Патер Бракель та інші оповідання.
1549. **Бредель Віллі.** Розенгофштрассе: Роман гамбурзької робітн. вулиці: Пер. з нім. / Передм. А.Геде.— Х.: Літ. і мистецтво, 1934.— 248 с.
1550. **Бредель В.** Тринадцать спасенных: (Отрывок из повести "Педро и его друзья") // Сов. Украина.— 1938.— 26 июля.
1551. **Вайнерт Еріх.** Ніч і світанок: Зб. оповідань, сцен і віршів антифашист. нім. письм. / [Пер. з нім. Є.Касяненко, М.Овруцької, М.Зісмана, Т.Масенка].— К.; Х.: Держлітвидав, 1937.— 217 с.
1552. **Вайнерт Еріх.** Під чоботом фашизму: [Пер. з нім.].— К.; Х.: Держлітвидав, 1941.— 32 с.— (На обкл.: Б-ка худож. літ.).
1553. **Вайс Гельмут.** Колона: [Новела]: Пер. з нім.—Х.; К.: Літ. і мистецтво, 1933.— 56 с.
1554. **Вайсбарт Йозеф.** Історія одного життя / Пер. з нім. В.Горовська, В.Каліхевич.— К.: Культура, 1929.— 190 с.
1555. **Вайскопф Франц К.** Втеча до Франції: 4 новели / 3 нім. пер. Л.Піонтек.— [Х.]: ДВУ, 1930.— 154 с.
1556. **Вайскопф Ф.** Два зенони з Нижніх Верецок / Пер. з нім. М.Кутський // Зах. Україна.— К.; Х., 1931.— № 4—5 (16—17).— С. 8—9.
1557. **Вайскопф Ф.** Свобода й хліб: [Повість] / Пер. [з нім.] С.Горбенко.— Х.; К.: Літ. і мистецтво, 1932.— 118, [2] с.
1558. **Вайскопф Ф.** Солдат революції: Оповідання.— Х.: Гарт, 1930.— 60 с.— (Б-ка "Гарт"; № 3).
1559. **Вайтц Ганс Филипп.** Симфонія ефіра: Роман: Пер. с нем.— [Х.]: Пролетарий, [1927].— 308 с.
1560. **Вассерман Якоб.** История юной Ренаты Фукс: Роман / Пер. с нем. А.С.Полоцкой.— [Х.]: Космос, [1928].— 352 с.
1561. **Вассерман Якоб.** Мавріцієва справа: Роман / Пер. з нім. В.Чередниченко.— [К.]: Культура, 1929.— 398 с.
1562. **Вассерман Якоб.** Маски Эрвина Райнера: Роман / Пер. с нем.— [Х.]: Космос, 1926.— 346 с.
1563. **Wendt Hans.** Heer im Dunkeln: Geschichten aus Hitlerdeutschland.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 156, [4] S.
Вендт Ганс. Військо в темряві.
1564. **Wieland Gerhard.** Ein Dorf steht auf: Johann, der Knecht: Erzählungen aus Hitlerdeutschland.—К.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 52 S.
Віланд Г. Село повстає.
1565. **Wieland Gerhard.** Januar 1933 in Berlin: [Erzählung].— К.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 84 S.
Віланд Г. Січень 1933 у Берліні.
1566. **Вольф Фрідріх.** Боротьба на шахтах: [Оповідання] / 3 нім. пер.: М.Качанюк, О.Крайнік.— Х.: Рух, 1932.— 64 с.
1567. **Wolf Friedrich.** Zwei an der Grenze: [Roman].— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 506 S.

Вольф Ф. Двоє на кордоні.

1568. **Габор А.** Говорит Москва: [Новелла] / Пер. с нем. Л.Герасимовой // Сов. Украина.— 1939.— 1 мая.
1569. **Габор Андор.** Календар: Оповідання / З нім. манускрипту пер. Є.Касяненко // Літ. жур.— 1936.— № 4, листоп.— С. 54—57.
1570. **Гарбу Теа.** Индийская гробница: Роман / Пер. с нем. А.А. и В.А.Шполянских.— [К.]: 1928.— 172 с.— *Справжнє прізвище та ім'я автора: Ланг Теа.*
1571. **Геббель Фрідріх.** Одна ніч у лісництві: Новела / Пер. з нім. В.Бобинського.— Кам'янець на Поділлі, 1919.— 13 с.— ("Юність"; Вип. 2).
1572. **Германн Г.** Отец и сын: Роман / Пер. с нем. А.А.Гизетти.— [Х.]: Космос, [1929].— 238 с.— *Справжнє прізвище та ім'я автора: Борхардт Георг.*
1573. **Герштеккер Фрідріх.** Дуэль: [Новела]: Пер. з нім. / Передм. В.Державіна.— Х.: Рух, 1932.— 106 с.
1574. **Goethe J.W.** Wilhelm Meisters Lehrjahre.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 587 S.
- Гете І.В.** Роки навчання Вільгельма Майстера.
1575. **Goethe J.W.** Die Wahlverwandtschaften: Ein Roman.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 318 S.
- Гете І.В.** Спорідненість душ: Роман.
1576. **Гидони Александр.** Дици: Повесть 1950 года.— [Х.]: Пролетарий, 1925.— 81 с.
1577. **Глезер Ернст.** Мир: [Роман] / Пер. з нім. В.Дубровського; Передм. В.Фурера.— Х.: Літ. і мистецтво, 1933.— 284 с.
1578. **Глезер Ернст.** Рік народження 1902: [Роман] / Пер. з нім. Ю.Яновський; Вступ. ст. В.Фурера.— Х.: Літ. і мистецтво, 1932.— 208 с.
1579. **Gles S.** Deutschland gestern und heute: Erzählungen.— К.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 184 S.— Inhalt: Aus der Hitzelgasse; Ein Mittagessen; Scherben; Berlin; Entlassen; Abrechnung; Düsseldorf; Kleinbürger Müller geht zur Pfandleihe; Mutschmann isst Mittag; Leipzig... (Im ganzen 34 Benennungen).
- Глес С.** Німеччина вчора та сьогодні.
1580. **Готопп Альберт.** Жінка з моря: Роман / Пер. з нім., вступ. ст. В.Дубровського.— Х.; К.: Літ. і мистецтво, 1932.— 244 с.
1581. **Грюнберг Карл.** Рур в огні: [Роман] / З нім. пер. О.Соболев.— Х.: ДБУ, 1930.— 308 с.
1582. **Günter Hans.** In Sachen gegen Bertram.—К.;Ch.:Ukrdershnazmenwydaw, 1936.— 72 S.
- Гюнтер Г.** Справа проти Бертрама.
1583. **Домела Гари.** Лжепринц / Пер. с нем. А.Оленина.— [Х.]: Пролетарий, [1928] .— 308 с.
1584. **Домела Гарі.** Самозваний принц: Життя і пригоди Гарі Домела. Власноручно списані ним самим у тюрмі в Кельні, січ.-черв. 1927 р.— [Х.]: ДБУ, 1928.— 260 с.
1585. **Доминик Ганс.** Лучи смерти: Роман 1955 года / Пер. с нем. А.Левенсон.— [Х.]: Космос, 1924.— 324 с.
1586. **Е.А.** Ein Besuch // Neuland.— 1930.— № 17—18.— S. 57—58.
- Е.А.** Візит.
1587. **Эрпенбек Ф.** Глаза: [Рассказ] / Пер. с нем. Н.С. // Крас. знамя.— 1938.— 3 сент.
1588. **Эрпенбек Ф.** Денговская улица, № 47: (Рассказ): Сокр. пер. с нем. // Днепров. правда.— 1939.— 24 авг.
1589. **Erpenbeck Fritz.** Deutsche Schicksale: Erzählungen.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 235 S.
- Ерпенбек Ф.** Доля німців.

1590. **Зегерс Анна.** Остання путь Коломана Валліша: [Нарис].— К.; Х.: Держлітвидав, 1935.— 24 с.
1591. **Зегерс Анна.** Повстання рибалок із Санкта-Барбара: Пер. з нім.— Х.; К.: ДВУ, 1929.— 94 с.
1592. **Зегерс Анна.** Повстання рибалок із Санкта-Барбара.— М., Х.; Покровськ: Центрвидав, 1931.— 176 с.— Нім.
1593. **Зегерс Анна.** Попутники: Роман / З нім. пер. І.Маненко.— К.; Х.: Рад. літ., 1934.— 208 с.
1594. **Seghers Anna.** Die Stoppuhr: [Erzählung].— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1933.— 14 S.— (Deutsche proletarische Erzähler).
- Зегерс А.** Хронометр.
1595. **Зегерс Анна.** Шлях крізь Лютий: Роман.— К.: Держлітвидав УРСР, 1938.— 260 с.
1596. **Зелігер Герхард Евальд.** Синій флот: Морський роман / Пер. з нім. М.Лозинського.— Х.: Рух, 1931.— 326 с.
1597. **Зудерман Герман.** Вибрані твори.— Х.; К: Літ. і мистецтво, 1931—1932.
Т. 1: [Фрау Зорге] / Пер. з нім. Л. і В.Пахарецькі; Вступ. ст. С.Родзевича.— 1931.— 218 с.: портр.
Т. 2: Котяча стежка: [Роман]: Пер. з нім.— 1932.— 164 с.
1598. **Keller G.** Das Sinngedicht: [Roman].— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 352 S.
- Келлер Г.** Висловлювання: [Роман].
1599. **Келлерман Бернгард.** Брати Шелленберги: Роман / Пер. з нім. Бургардт; Передм. Т.Якимович.— К.: Рух, 1931.— 264 с.
1600. **Kellermann Berngard.** Yester i Li: (Z dziejów tęsknoty): Powieść/ Z upoważ. autora przeł. H. Salz.— 2-e wyd.— Lwów; Warszawa; Poznań: Kultura i Sztuka.— 176 s.
- Келлерман Б.** Естер і Лі: (З історії смутку): Роман.
1601. **Келлерман Б.** Праведні душі.— Коломия, 1926.— 52 с.
1602. **Келлерман Бернгард.** Страна хризантем.— К.: Мысль, 1927.— 212 с.
1603. **Келлерман Бернгард.** Тунель: [Роман] / Пер. М.Рильського.— [Х.]: Книгоспілка, [1927].— 272 с.: іл.— Те ж.— 2-ге вид.— [1929].— 178 с.: іл.
1604. **Келлерман Бернгард.** Тунель: [Роман].— 2-е изд.— К.: Мысль, 1927.— 344 с.
1605. **Келлерман Бернгард.** Тунель: [Роман] / Пер. з нім.: В.Горовська, М.Туркало; Передм. Є.Адельгейма.— Х.; К.: Літ. і мистецтво, 1932.— XXIV, 332 с.
1606. **Kellermann Berngard.** Auszüge aus dem Roman "Die Brüder Schellenberg" / Bearbeitet von Marie Müller.— [X.]: Униздат, 1928.— 104 с.
- Келлерман Б.** Уривки з роману "Брати Шеленберги".
1607. **Келлерман Бернгард.** Шахта дяди Тома.— Х.: Пролетарий, 1925.— 18 с.
1608. **Келлерман Бернгард.** Шахта дядька Тома / Пер. С.Карабай.— Х.: ДВУ, 1930.— 16 с.: іл.
1609. **Kesten Hermann.** W poszukiwaniu wolności: Powieść / Autoryzowany przekład I.Bermana.— Lwów: Jeż., 1936.— 210 S.
- Кестен Г.** В пошуках свободи: Роман.
1610. **Köstler Arthur.** Von weissen Nächten und roten Tagen: (12 Reportagen aus den Sowjet-Peripherien).— [Ch.; K.]: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 182, [2] S.
- Кестлер А.** Про білі ночі та червоні дні.
1611. **Кестлер А.** 1002-а ніч або старобухарський паноптикум / Пер. з нім. Є.Касяненка // Червон. шлях.— 1933.— № 5.— С. 73—83.
1612. **Kisch Egon Erwin.** Aus drei Weltteilen.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 204, [2] S.
- Кіш Е.Е.** З трьох кінців світу.

1613. **Клебер Курт.** Барикада: Оповідання / Пер. з нім. В.Чердиченкової.— [К.]: Пролетар. правда, 1929.— 44 с.
1614. **Клебер Курт.** Барикада: [Оповідання].— Х.; К.: Літ. і мистецтво, 1931.— 30 с.
1615. **Клебер Курт.** Безробітні; Дідусь: [Оповідання] / Пер. з нім. О.Варлам.— [Х.]: Укр. робітник, 1930.— 62 с.
1616. **Клебер Курт.** Бог: [Оповідання].— [Х.]: Книгоспілка, 1930.— 16 с.
1617. **Клебер Курт.** Жінки: [Оповідання].— [Х.]: Укр. робітник, [1929].— 16 с.— Те ж.— Х.: Літ. і мистецтво, 1931.— 14 с.
1618. **Клебер Курт.** Меліска: [Оповідання] / Пер. з нім. О.Гордон // Рад. літ.— 1936.— № 5.— С. 103—115.
1619. **Клебер Курт.** На вулицях Берліну / Передм. П.Трублаєвич.— Х.: Укр. робітник, 1930.— 50 с.
1620. **Клебер Курт.** Пасажири третього класу: Роман / Пер. з нім. С.Кац.— Х.: ДВУ, 1930.— 332 с.
1621. **Клебер Курт.** Перші листівки: [Оповідання] // Рад. літ.— 1936.— № 5.— С. 88—102.
1622. **Kurella Alfred.** Wo liegt Madrid?: 7 Erzählungen.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1939.— 120 S.
Курелла А. Де лежить Мадрид?
1623. **Ласк Берта.** На крилатому коні через віки: [Оповідання] / Пер. з нім. Г.Петренка.— Х.: ДВУ, 1927.— 74 с.
1624. **Ласк Берта.** Пролетарські обличчя: Оповідання / Пер. М.Овруцька.— Х.: Л-ра і мистецтво, 1932.— 142 с.
1625. **Леман Траугот.** Біла чума: [Роман]: З життя сучасної Німеччини / З нім. пер. О.Соболів.— Х.: Книгоспілка, 1930.— 198 с.: іл.
1626. **Леман Траугот.** Чорне авто: Роман з нім. сучасності / Авториз. пер. з нім. М.Ільтичної.— Х.: Укр. робітник, 1927.— 224 с.
1627. **Liermann Heinz.** Śmierć made in Germany: Powieść / Autoryzowany przekład I.Bermana.— Łwów: Sigma, 1934.— 313 S.— Tyt. oryg.: Das Vaterland.
Ліпман Г. Смерть зроблена в Німеччині.
1628. **Лорбер Ганс.** Фосфор: Оповідання / З нім. пер. М.Цілін.— К.: Пролетар. правда, 1929.— 44 с.
1629. **Lück K.** Verstoßenes Volk: Eine wolhynische Erzählung // Landwirtschaftlicher Kalender für Polen.— Posen, 1929.— S. 43—53.— Abgedruckt aus: Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 8.— S. 175—181; № 9.— S. 195—201.
Люк К. Вигнаний народ.
1630. **Mann Heinrich.** Wielka sprawa: Powieść / Autoryzowany przekład [z niem.] K.Bukowskiego.— Łwów; Warszawa: Globus, [1931].— 370 s.
Манн Г. Велика справа: Повість.
1631. **Mann Heinrich.** Die Vollendung des Königs Henri Quatre: Roman.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1938.— 800 S.
Манн Г. Зрілі літа короля Генріха IV.
1632. **Mann Heinrich.** Die Jugend des Königs Henri Quatre: Roman.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1938.— 612 S.
Манн Г. Молоді літа короля Генріха IV.
1633. **Манфред Г.** Шествие по городу: [Рассказ] / Пер. с нем. И.Айнбиндера.— Крас. знамя.— 1939.— 6 янв.— Из журн.: Das Wort.— 1938.— № 10.
1634. **Marchwiza Hans.** Sturm auf Essen: Die Kämpfe der Ruhrarbeiter gegen Kapp, Watter und Severing: [Roman].— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1932.— 278 S.
Мархвіца Г. Штурм Ессена.

1635. **Marchwitza Hans.** Janek und andere Erzählungen.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1934.— 54 S.: II.— Inhalt: Janek; Der Steinträger; Die fromen Frauen; Die zwei Beter; Die Kirche.
Мархвітца Г. Янек та інші оповідання.
1636. **Maver F.** Madonna dellu Gorgonzola: Ein heiterer Beitrag zur unsterblichen Dummheit: Nach einer Begebenheit dem Jahre 1926, bearbeitet // Neuland.— 1930.— № 3.— S. 19—22.
Мафер Ф. Мадонна Горгонзола.
1637. **Мерінг Вальтер.** Невмируще: [Оповідання].— [Х.]: Укр. робітник, [1929].— 16 с.
1638. **Німан Август.** Молодий бур: Іст. повість з часів боротьби бурів за свою незалежність / Пер. П.Бунт.— К.: Час, [1930].— 240 с.: іл.
1639. **Оттвальт Е.** Кат: [Оповідання] / Пер. з нім. // Червон. шлях.— 1935.— № 1.— С. 62—100.
1640. **Плів'є Теодор.** Хор мертвих: [Новела] / Пер. з нім. манускрипту Є.Касяненко // Літ. журн.— 1937.— № 4.— С. 77—84.
1641. **Plivier T.** Die Männer der "Cap Finisterre": Roman.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1940.— 280 S.
Плів'є Т. Чоловіки з мису Фіністере.
1642. **Рабіч Рудольф.** Команда Ліхтенауера: [Роман] / Пер. з нім. Є.Касяненко // Рад. літ.— 1937.— № 5.— С. 121—157.
1643. **Райтмайєр М.** У чорній фашистській Баварії: [Оповідання].— Х.: Мол. більшовик, 1931.— 32 с.: іл.
1644. **Ремарк Еріх Марія.** На заході без змін / З нім. пер. М.Балицький.— [Х.]: Рух, 1929.— 204 с.
1645. **Ремарк Еріх Марія.** На західному фронті без змін / Пер. з нім. Ж.Бургардт; Вступ. ст. В.Іванушкіна.— К.: Сяйво, 1929.— XIV, 182 с.
1646. **Ремарк Еріх Марія.** На західному фронті без змін / Пер. з нім. Ж.Бургардт.— Х.: Укр. робітник, 1930.— 128 с.
1647. **Remarque E.** Im Westen nichts Neues: [Roman].— Zentralverlag, 1930.— 292 S.— (Deutsche Romanbibliothek).
Ремарк Е. На західному фронті без змін.
1648. **Ренн Людвіг.** Війна / Пер. з нім.: В.Балаха; Г.Виноградової; Л.Фідровської; Передм. Б.Іллеш.— Х.: Л-ра і мистецтво, 1931.— 298 с.— Справжнє прізвище та ім'я автора: Гольсенау Арнольд Фіт.
1649. **Ренн Людвіг.** Після війни: [Роман] / З нім. пер. О.Варлам.— Х.; К.: Л-ра. і мистецтво, 1933.— 250 с.
1650. **Rieger Gerd.** Männer vom Mast: [Erzählung].— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1933.— 46 S.— (Deutsche proletarische Erzähler).
Рієр Г. Люди реї.
1651. **Рільке Р.М.** Дума про любов та смерть корнета Хрістофа Рільке // Літ.-наук. вісн.— Львів, 1922.— Кн. 2, черв.— С. 117—124.
1652. **Roberts C.** Allen fremd: [Erzählung].— Zentralverlag, 1929.— 30, [2] S.
Робертс Ц. Все чуже.
1653. **Роденбах Ю.** Мертвий Брюге: Роман / Пер. В.М.— К.: Спілка, 1922.— 117, [3] с., 1 арк. портр.— (Б-ка "Спілки"; № 5. Сер. Красного письменства).
1654. **Розеггер Ганс-Людвиг.** Кар'єра Рафаеля Риша: Роман / Пер. с нем.: Р.Левиней, Б.Френкель.— [Х.]: Пролетарий, [1927].— 272 с.
1655. **Reuter Fritz.** Anekdoten. Cz. 2. Frei in Prosa nacherzählt nach Reuters "Läuschen und Rimels" von Szymon Mordawski.— Lwów: Nakł. i druk. "Książnicy-Atlasu", 1928.— 95, 1 S.— (Biblioteczka Niemiecka; Zesz. 26).

Ройтер Ф. Анекдоти. Ч. 2.

1656. **Травен Б.** Збирачі бавовни: [Роман] / Пер.: Е.Буркісер, В.Малик.— Х.: ДВУ, 1930.— 182 с.
1657. **Травен Б.** Проклятьє золота: [Роман] / Пер. с нем. В.Волынского.— [Х.]: Пролетарий, [1928].— 190 с.
1658. **Тухольський Курт.** Німеччина, Німеччина над усе!— Х.; К.: Л-ра і мистецтво, 1931.— 228 с.: іл.
1659. **V., B.** Gott verlässt die Seinen nicht: [Novelle] // Neuland.— 1930.— № 1—2.— S. 48—56.
Ф., Б. Бог не покидає своїх.
1660. **Фейхтвангер Ліон.** Іудейська війна: [Іст. роман] / Пер. з нім. І.Маненка.— К.; Х.: Держлітвидав, 1937.— 499 с.
1661. **Фейхтвангер Ліон.** Сини: Роман: Пер. з нім.— [К.]: Держлітвидав, 1938.— 456 с.
1662. **Фейхтвангер Ліон.** Сім'я Оппенгеймів: Роман / Пер. з нім. З.Йоффе.— К.: Держлітвидав, 1936.— 386 с.
1663. **Фибих Клара.** Распятые: Роман / Пер. Н.Зильберберг.— [Х.]: Пролетарий, [1926].— 286 с.
1664. **Fichtner G.** Das alte Neuhoftnung: (Abschnitt aus dem noch unvollendeten Roman "Die Republik der jungen") // Sturmschritt.— 1930.— № 2—3.— S. 15—23.
Фіхтнер Г. Стара нова надія: Розділ з незакінченого роману "Республіка молодих".
1665. **Fischer G.** Gestern und Heute // Sturmschritt.— 1930.— № 4—5.— S. 17—20.
Фішер Г. Вчора та сьогодні.
1666. **Фон-Фабріціус Отто.** Невинна дівчинка: Гумореска: Пер. з нім.— К.: Сяйво, 1918.— 48 с.
1667. **Франк Леонгард.** Карл і Анна: [Новела]; Міст долі: [Оповідання]: Пер. з нім. / Передм. В.Державіна.— Х.; К.: Літ. і мистецтво, 1932.— 98 с.
1668. **Франк Леонгард.** Різникова кухня: Оповідання / Пер. з нім. К.Джунківська.— [Х.]: Книгоспілка, 1926.— 55 с.
1669. **Фройхен П.** Ескімос: Роман з Гудзонової бухти: [Пер. з нім.].— Х.: Мол. більшовик, 1931.— 176 с.
1670. **Chamisso A.** Peter Schlemihls: Wundersame Geschichte.— [Х.]: Униздат, 1928.— 80 с.
Хаміссо А. Петер Шлемільс.
1671. **Chamisso A.** Peter Schlemihls: Wundersame Geschichte.— Lwów: Druk. "Sztuka", [1929].— 91 S.— (Auslandsbibliothek. Deutscher Klassiker).
Хаміссо А. Петер Шлемільс.
1672. **Zweig A.** Erziehung vor Verdun: Roman.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1940.— 620 S.
Цвейг А. Виховання під Верденом.
1673. **Scharrer A.** Wanderschaft: Erlebnisroman eines jungen Proletaries.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1940.— 282 S.
Шарпер А. Мандрування.
1674. **Scharrer Adam.** Der Krummhofbauer und andere Dorfgeschichten.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1939.— 200 S.
Шарпер А. Оповідання.
1675. **Schweichel R.** Für die Freiheit: Roman aus dem deutschen Bauernkriege 1525 / Bearbeitet von W.Muischel.— М.; Ч.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 96 S.— (Deutsche Bauernbibliothek).
Швайхель Р. За свободу.
1676. **Schellenberg D.** Mein erster Kommissar // Sturmschritt.— 1932.— Н. 2—3.— S. 40—44.
Шелленберг Д. Мій перший комісар.
1677. **Schellenberg D.** Der erste Tag // Sturmschritt.— 1930.— Н. 6—7.— S. 8—14.
Шелленберг Д. Перший день.

1678. **Шенштедт В.** Забитий при спробі втекти: [Роман].— Х.: Укр. робітник, 1935.— 248 с.: іл.
1679. **Schönstedt Walter.** Jungarbeiter Fritz Stein: [Erzählung].— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1933.— 24 S.— (Deutsche proletarische Erzähler).
Шенштедт В. Молодий робітник Фріц Штейн.
1680. **Schönstedt Walter.** Kämpfende Jugend: Roman der arbeitenden Jugend Deutschlands: Spielt in den Jahren 1928—29 / Verantwortlich. Red. Schwarz.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1933.— 196 S.
Шенштедт В. Молодь, що бореться.
1681. **Шенштедт Вальтер.** Ностіц-штрассе: Роман робітн. молоді / З нім. пер. Є.Касяненко.— Х.; Одеса: Молодий більшовик, 1933.— 192 с.
1682. **Шнейер Вильгельм.** Причуды Шарлотты: Роман / Пер. с нем. М.Госсе.— [Х.]: Космос, [1928].— 260 с.
1683. **Шпільгаген Фрідріх.** Міцною лавою: [Роман]: Пер. з нім.—[Х.]: ДВУ, 1928.— 346 с.— Те ж.— 2-ге вид.— 1930.— 366 с.
1684. **Stangey W.** Ein Tag // Sturmschritt.— 1930.— Н. 4—5.— S. 11—16.
Штангей В. Один день.
1685. **Штернгейм Карл.** Джимми Фэрфакс / Пер. с нем. и предисл. А.И.Белецкого.— [Х.]: Космос, 1924.— 117 с.
1686. **Юнг Франц.** Завоювання машин / Пер. з нім. М.Зерова.— Х.; К.: Літ. і мистецтво, 1932.— 178 с.
1687. **Янсон Густав.** В пітьмі: [Роман] / З нім. пер. О.Д.Соболів.— [Х.]: ДВУ, 1929.— 198 с.

35.1.2 Проза (Переклади)

1688. **Barta Alexander.** Ohne Gnade: [Roman] / Übersetzt aus der ungar. von E.Bauer.— K.; Ch.: Ukrdershnazmenwydaw, 1936.— 220 S.
Барта А. Без пощади.
1689. **Барта Шандор (Александр).** Испит: [Оповідання] / Пер. з нім. Є.Касяненко // Літ. журн.— 1937.— № 3.— С. 26—53.
1690. **Bywalow. A-Pe:** (Erzählung) / Deutsch von Kolodny.—Zentralverlag, 1929.— 36 S.: Il.
Бивалов. А-Пе: Оповідання.
1691. **Bywalow. Paschka Schkert:** [Erzählung].— Zentralverlag, 1929.— 30 S.: Il.
Бивалов. Пашка Шкерт.
1692. **Bogdanow Nikolaj.** Das Plenum der Freunde / Aus dem russ. von H.Gayan.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USRR, 1935.— 194 S.
Богданов М. Пленум друзів.
1693. **Winnitschenko W.** Ausgewählte Erzählungen.— Staatsverlag der Ukraine, 1930.— 228, [4] S.— Inhalt: Hunger; Sina; Kus und Grizun; Fedko der Lump; Soldaten; Der Talisman; Der kleine Runzel; Der blinde Kraft; Wer ist der Feind?; Der Theaterunternehmer Garkun-Sadunajskij; Der kleinrussischer Europaiz.
Винниченко В. Вибрані оповідання.
1694. **Winnitschenko W.** Hunger: Erzählung.— Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 32 S.
Винниченко В. Голод.
1695. **Winnitschenko W.** Am Hafen; Kus und Grizun / Deutsch von E.Kronhaus.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 78, [2] S.
Винниченко В. На пристані; Кузь і Грицунь.
1696. **Hashek I.** Eine moralische Geshichte // Neuland.— 1930.— № 24.— S. 24—35.

- Гашек І.** Моральна історія.
1697. **Гоголь М.** Тарас Бульба: Іст. повість.— Мюнхен, 1940.— Нім.
1698. **Holyschewsky M.** Die Rache des Kuli: [Erzählung] / Deutsch von W.Dück.— Zentralverlag, 1929.— 68 S.: II.
- Голишевський М.** Помста Кулі.
1699. **Holowko A.** Steppenkraft (Burjan): Erzählung / Deutsch von A.Schwarz.— Staatsverlag der Ukraine.— 1930.— 376 с.
- Головко А.** Бур'ян.
1700. **Holowko A.** Die Freunde: [Erzählung] / Deutsch von E.Kronhaus.— Zentralverlag, 1930.— 36 S.— (Bibliothek für Halbanalphabeten).
- Головко А.** Друзі.
1701. **Holowko A.W.** Die Mutter / Deutsch von M.Owruzka.— Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 380 S.
- Головко А.** Мати.
1702. **Gordijenko K.** Netschypir / Aus dem ukr. von G.Fischer.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten, 1932.— 16 S.— (Bibliothek "Sichel und Hammer").
- Гордієнко К.** Нечипір.
1703. **Gorki M.** Der 9 Januar: [Erzählung].— Zentralverlag, 1930.— 42 S.— (Bibliothek für Halbanalphabeten).
- Горький М.** 9 січня.
1704. **Gorki A.M.** Kindheit / Nach der Übersetzung von A.Scholz.— [Ch.; Odessa]: Kinderverlag, 1937.— 262 S.: II.— (Schulbibliothek für Kinder reiferen Alters).
- Горький А.М.** Дитинство.
1705. **Gorki M.** Meine Universitäten; Der Nachtwächter.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 198, [2] S.
- Горький М.** Мої університети; Нічний сторож.
1706. **Grigorjew Nikolaj.** Anderthalb Gespräche: Erzählung eines Dispatchers.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 52 S.: II.
- Григор'єв М.** Півтори розмови.
1707. **Hugo Victor.** Dreiundneunzig.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 407 S.— Anhang: S. 390—402.
- Гюго В.** 93-й рік.
1708. **Dickens Charles.** David Copperfield.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 271 S.
- Діккенс Ч.** Давид Копперфільд.
1709. **Димний М.** Кров на снігу [та інші] оповідання.— Х.: На варті, 1932.— 32 с.— (Військ.-худож. б-чка укр. літ. об-ня Червон. армії і фльоти).— Із змісту: Батько — німець.
1710. **Dmitrijew W.** Rußland brennt: (Das Jahr 1905) / Deutsch von F.Schmidt.— Zentralverlag, 1930.— 46 S.— (Bibliothek für Halbanalphabeten).
- Дмитрієв В.** Палаюча Росія.
1711. **Епik Grygorij.** Der erste Frühling: Roman / Aus dem ukr. von E.Weller.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 372, [1] S.
- Епik Г.** Перша весна.
1712. **Jewgeniew B.** Eine Sommerwohnung: [Erzählung] / Deutsch von E.Tocius.— Zentralverlag, 1930.— 30, [2] S.: II.
- Євген'єв Б.** Літня оселя.

1713. **Iwanenko I.** Die Kommune der Partisanen / Deutsch von A.Rosenfeld.— Zentralverlag, 1930.— 24 S.— (Bibliothek für Halbanalphabeten).
Іваненко І. Комуна партизан.
1714. **Irtschan Myrosław.** Der weisse Affe: Novellen // Aus dem ukr. übersetzt von S.Wikul.— Ch.; K.: Literatur und Kunst, 1931.— 148 S.— Inhalt: M.Katschaniuk. M.Irtschan.— [S. 5—19]; Der Weisse Affe; Die Prinzessin; Der Vater; Assuars Tod; Vor Kurzem war's; Das Autoporträt.
Ірчан М. Біла мавпа.
1715. **Katajev W.** Ich, Sohn des werktätigen Volkes.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 224 S.
Катаєв В. Я. син трудового народу.
1716. **Кащенко А.** Спілка Війська Запорозького з німецьким цісарем Рудольфом II // Кащенко А. Оповідання про славне військо запорізьке низове.— Катеринослав; Ляйпціг, 1917. — С. 72—74.
1717. **Koshewnikov A.** Geschäftsfreunde: [Erzählung] / Deutsch von E.Kolodny.—Zentralverlag, 1930.— 46, [2] S.: Il.— Ebenso.— 2-e Aufl.— 1931.
Кожевніков А. Компаньйони.
1718. **Козаченко В.** Zurück: Новела // Рад. літ.— 1938.— Кн. 4.— С. 75—79.
Козаченко В. Назад
1719. **Konrad.** Schattenspiel: Erzählung.— Lemberg: Deutsche Verlags-Gesellschaft. "Vita" zakład drukarski sp. zorg. odp. Katowica, [1924].— 39, 1 S.
Конрад. Тіньові ігри: Оповідання.
1720. **Kosinka G.** Die Mutter; Politik: (2 Erzählungen) / Aus dem ukr. von E.Kronhaus.— Zentralverlag, 1931.— 52, [2] S.— (Rote Bücherreihe).
Косинка Г. Мати; Політика: Оповідання.
1721. **Kozubinsky M.** Gesammelte Werke: Mit kurz. Autobiographie.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 82 S.— Inhalt: Der Unbekannte; Was in das Buch des Lebens geschrieben ist?; Der Henker.
Коцюбинський М. Вибрані твори.
1722. **Kozubinski M.M.** Das Nürnberger Ei.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 18 S.: Il.
Коцюбинський М.М. Нюрнберзьке яйце.
1723. **Kozubinsky M.** Das Namenstadsgeschenk / Aus dem ukr. von G.Ens.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1931.— 32 S.— (Rote Büchereihe).
Коцюбинський М. Подарунок на іменини.
1724. **Kozubinski M.M.** Fata morgana / Aus dem ukr. von M.Owrutzka.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 150 S.
Коцюбинський М.М. Fata morgana.
1725. **Kozubinski M.** Finsteres Schweigen.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 104 S.
Коцюбинський М. Мертва тиша.
1726. **Kraschanytza Anatol.** Nummer sieben: (Erzählung).— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 118 S.
Крашаниця А. Сьомий номер.
1727. **Крашаниця А.** Сьомий номер: Повість з життя німців-менонітів на Україні.— Держвидав України, 1930.— 120 с.
1728. **Krymow J.** Tanker "Derbent": Roman / Aus dem russ. von H.Ancarowa.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 278 S.
Кримов Ю. Танкер "Дербент".
1729. **Куліш П.** Твори. Т. 2—4.— Берлін, 1923—1925.

- Т. 2: Поезії / Вступ і пояснення Б.Лепкого.— 1923.— 278 с.
Т. 3: Україна / Вступ і пояснення Б.Лепкого.— 1923.— 116 с.
Т. 4: Псалтир.— 1925.— 264 с.
1730. **Куліш П.** Оповідання.— Ляйпціг: Ратай, 1922.
1731. **Kuprin A.** Im Erdinnern: [Erzählung].— Zentralverlag, 1930.— 26, III S.
Купрін А. В глибині землі.
1732. **Larina L.** Taugenichtse: [Erzählung].— Zentralverlag, 1930.— 20 S.
Ларіна Л. Нероба.
1733. **Le Iwan.** Der Roman eines Zwischengebirgslandes / Aus dem ukr. von M.Owruzka.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 504 S.
Ле Іван. Роман міжгір'я.
1734. **Lebedenko A.** Ein Kriegsflug: [Erzählung].— Zentralverlag, 1930.— 30 S.
Лебеденко А. Бойовий політ.
1735. **Lebedenko A.** Der Flug über dem Ozean / Aus dem russ. von G.Bauer.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 36 S.: II.— (Deutsche Schülerbibliothek "Bunte Erzählungen").
Лебеденко А. Політ над океаном.
1736. **Lermontow M.Ju.** Ein Held unserer Zeit.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 180 S.
Лермонтов М.Ю. Герой нашого часу.
1737. **Ljubtschenko Arkadij.** Aus dem dunklen Vorzimmer / Deutsch von A.Rosenfeld.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1930.— 29 S. (Bibliothek für Halbanalphabeten).
Любченко А. Із темного передпокою.
1738. **Ljubtschenko A.** Nr. 2002: (Erzählung).— Zentralverlag, 1930.— 16 S. (Bibliothek für Halbanalphabeten).
Любченко А. № 2002: (Оповідання).
1739. **Ljubtschenko A.** Erzählung von einer Flucht und andere Erzählungen / Aus dem ukr. übersetzt von E.Bönike.— Ch.; K.: Literatura i Mistetwo, 1933.— 225, [2] S.
Любченко А. Оповідання про втечу.
1740. **Mamin-Sibiriak D.** Ak.-Bosat: [Erzählung] / Deutsch von E.Kolodny: Zentralverlag, 1930.— 42 S.: II.
Мамін-Сибіряк Д. Ак.-Босат: [Оповідання].
1741. **Mamin-Sibiriak D.** Hunger: [Erzählung]: Zentralverlag, 1930.— 24 S.: II.
Мамін-Сибіряк Д. Голод.
1742. **Mykytenko Iwan.** Kleine Strolche; Auszug aus einem Protokoll: [2 Erzählungen] / Aus dem ukr. von E.Weller.— Ch.; K.: Literatur und Kunst, 1931.— 248 S.
Микитенко І. Маленький босяк.
1743. **Mikitenko Iwan.** Der Morgen: [Roman].— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 466, [2] S.
Микитенко І. Ранок.
1744. **Njewjerow A.** Ins neue Leben / Deutsch von F.Schmidt.— Zentralverlag, 1930.— 20 S.: II.— (Bibliothek für Halbanalphabeten).
Неверов А. До нового життя.
1745. **Островський В.** Холмські оповідання.— Львів: 3 друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка, 1924.— 67, [1] с.— Із змісту: Канонік Гофман.
1746. **Ostrowski N.A.** Die im Sturm geboren.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 290 S.

- Островський М.О.** Народжені бурею.
1747. **Ostrowski N.A.** Wie der Stahl gehärtet wurde.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 634 S.
- Островський М.О.** Як гартувалася сталь.
1748. **Pantsch Petro.** Der weisse Wolf: Erzählungen / Autorisierte übersetzung aus dem ukr.: von M.Brodsjka.— Ch.; K.: Literatura i Mystetstvo, 1933.— 208 S.— Inhalt: Vorwort. Prof. A.Beletzky [S. 3—10]; Die blaue Echelons; Der weisse Wolf; Eine Geschichte aus unseren Tagen.
- Панч П.** Білий вовк.
1749. **Perwomajsky Leonid.** Im Bezirksmasstabe / Aus dem ukr. übertragen von S.Ellenbergh, M.Sigman.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 184 S.
- Первомайський Л.** У повітовому масштабі.
1750. **Повість** про таращанських партизанів: [Спогади учасників боїв з нім. окупантами] / Записали: Д.Шульман, В.Минько // Пролет. правда.— 1938.— 18 листоп.
1751. **Puschkin A.S.** Belkins Erzählungen / Deutsch von T.Marchowskaja.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 152 S.
- Пушкін О.С.** Повісті Белкіна.
1752. **Saweljew L.** Kochende Wasser: [Erzählung] / Deutsch von I.Ende.— Zentralverlag, 1930.— 22, [2] S.
- Савельєв Л.** Кип'ячена вода.
1753. **Serafimowitsch A.** Auf der Eisscholle: [Erzählung] / Deutsch von E.Kolodny.— Zentralverlag, 1930.— 46, [2] S.: Il.
- Серафимович О.** На крижині.
1754. **Skljarenko Semen.** Der Weg nach Kiew: Aus dem ukr.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 408 S.
- Скляренко С.** Шлях на Київ.
1755. **Slissarenko O.** Erzählungen.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 62, [2] S.— (Rote Bücherreihe).— Inhalt: Eine zufällige Tapferkeit; Hunderttausend Kräfte; Sponjka; Leben und Tod.
- Слісаренко О.** Оповідання.
1756. **Slissarenko O.** Plantagen: [Erzählung].— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 74 S.— (Rote Bücherreihe).
- Слісаренко О.** Платанції.
1757. **Stefanik W.** Erzählungen / Deutsch von E.Kronhaus.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 66, [2] S.
- Стефанік В.** Оповідання.
1758. **Филипчак І.** Кульчицький Герой Відня: Іст. повість з XVII в.: З приводу ювілею (1683—1933) / Заходом Т-ва "Бойківщина" в Самборі; Коштом громадян Кульчиць Шляхот. і ПТ Жертводавців.— Кульчиці Шляхотські.— Самбір: 3 друк. Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові, 1933.— 250, [14] с.— (В надзаг.: Видавництво Читальні "Просвіти" в Кульчицях Шлях.; Ч. 1). *Кульчицький Юрій — українець, національний герой Австрії, визволитель Відня від тривалої татарської облоги в 1683 р.*
1759. **Franko Iwan.** Sachar Berkut: Aus dem Gesellschaftsleben der Karpathen Ukraine im XIII Jahrhundert / Aus dem ukr. von A.Schwarz.— Ch.; K.: Literatura i mystetstvo, 1933.— 304 S.— Antrittsaufsatz: Iwan Lakysa. Iwan Franko.
- Франко І.** Захар Беркут.
1760. **Franko I.** Die Million: [Erzählung] / Deutsch von A.Schwarz.— Zentralverlag, 1929.— 88 S.: Il.
- Франко І.** Мільйони.

1761. **Franko I.** Erzählungen.— Zentralverlag, 1930.— 96, [1] S.— Einsteckbogen.— Inhalt: Iwan Franko (Biographie); Vater Humorist; Im Hospital des Gefängnisses; Die Bauernkommission; Ein guter Verdienst.
Франко І. Оповідання.
1762. **Franko I.J.** Erzählungen.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 118 S.
Франко І.Я. Оповідання.
1763. **Franko I.** Frusja: [Erzählung] / Deutsch von A.Schwarz.—Zentralverlag, 1929.— 80 S.
Франко І. Фруся: Оповідання.
1764. **Франко І.** "Schön schreiben" ["Чистописання": Оповідання] // Соц. Молдавія.— 1937.— 1 верес.
1765. **Chwylowyj Mykola.** Ausgewählte Erzählungen / Aus dem ukr. von E.Weller.— Ch.: Literatur und Kunst, 1931.— 310, [2] S.— Inhalt: M.Chwylowyj.— Eine Mutter; Aus Warjas Biographie; Iwan Iwanowitsch; Der gestiefelte Kater; Scolonskyj Jar; Die Tschumak — Kommune... [10 Titel].
Хвильовий М. Вибрані оповідання.
1766. **Хоткевич Г.** Твори.— [X.]: Рух, [1929].— [Т. IV. Оповідання], 252, [4] с.— Із змісту: Caprice Шуберта.
1767. **Chutorsky P.** Er hatte sich geirrt / Aus dem ukr. von E.Müller.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 14 S.— (Bibliothek für Halbanalphabeten).
Хуторський П. Помилився.
1768. **Chutorsky P.** Traktoren: Roman / Aus dem ukr. übertragen von G.Tichtner.— Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 184 S.
Хуторський П. Трактор: Роман.
1769. **Chutorsky P.** Im Kollektiv: (Erzählung).— Zentralverlag, 1930.— 16 S.— (Bibliothek für Halbanalphabeten).
Хуторський П. У колективі.
1770. **Tscherkasenko S.** Judith; Sie siegten. — Zentralverlag, 1931. — 96 S. — (Deutsche Bauernbibliothek).
Черкасенко С. Юдит; Вони перемогли.
1771. **Tszechow A.P.** Erzählungen.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 216 S.
Чехов А.П. Оповідання.
1772. **Schewtschenko T.G.** Der Künstler: Aus dem russ.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 187 S.: II.
Шевченко Т.Г. Художник.
1773. **Шоломь-Алейхемъ.** Німець / Пер. съ евр. Л.Городецкаго.— К.: Стріля, 1918.— 16 с.
1774. **Juresansky W.** Das verschwundene Dorf: (Historische Erzählung) / Aus dem russ. von A.Rosenfeld.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 112 S.
Юрезанський В. Зникле село.
1775. **Jamakin I.** Martha Ketwitz // Sturmschritt.— 1930.— № 1— S. 10—13.
Ямакін І. Марта Кетвіц.
1776. **Janowsky J.** Roman Ma / Aus dem ukr. E.Kronhaus.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 50 S.
Яновський Ю. Роман Ма.

35.2 Поезія

35.2.1 Поезія (Оригінальна)

1777. **Sturmkolonne:** (Aus dem Repertoire der Odessär deutschen Kultpropgruppe "KPG—1").— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 56 S.— Inhalt: Schritt halten! — Die roten Schmiede (Lied der KPG 1); Der 8 März: (Ein lebhafter Bericht); Wenn die Sache so verlief; Die Helden der roten und die Faulpelze der schwarzen Tafel; Zur Saat bereit; Die Talle; Auch einer; Die heilige Schrift bringt Plage und Gift; Raus mit dem Pfaffen aus dem Haus.
Атакуюча колона.
1778. **Sammlung** sowjetdeutscher Dichtung.— Ch.; K.: Literatur und Kunst, 1931.— 206, [2] S.
Збірник радянських німецьких поетів.
1779. **Поэзия** современной Германии / Пер. с нем. Г.Петникова // Пламя.— 1924.— № 16.— С. 18—19.
1780. **Артемівський-Гулак П.** Рибалка: (Балада. З Гете) // Плевако. Хрестоматія нової української літератури.— [Х.]: Держвидав України, 1926.— С. 78—79.
1781. **Бехер Й.** Берлін: Пер. з нім. // Червон. шлях.— 1933.— № 1.— С. 93.
1782. **Бехер Й.** Відень: Пер. з нім. // Червон. шлях.— 1928.— № 1.— С. 58—59.
1783. **Бехер Й.** Гамбургским повстанцам / Пер. Г.Петникова // Пламя.— 1926.— № 9—10 (53—54).— С. 6.
1784. **Бехер Й.** До Росії; Слово каліки: Вірші / Пер. з нім. О.Бургардта // Червон. шлях.— 1926.— № 2.— С. 49—51.
1785. **Becher J.R.** Gesammelte Epische Dichtungen.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 284 S.
Бехер Й. Збірник епічних віршів.
1786. **Бехер Й.** К России / Пер. Г.Петникова // Пламя.— 1926.— № 6 (50).— С. 3.
1787. **Бехер Йоганнес Роберт.** Німецький танець смерті 1933 року: [Вірші] / 3 нім. пер. М.Пригара.— Х.: Рад. літ., 1934.— 26 с.
1788. **Бехер Й.** Первое мая / Пер. Г.Петникова // Пламя.— 1926.— № 8 (52).— С. 1.
1789. **Becher J.R.** Der Welt-Entdecker: Ausgewählte Gedichte, 1912—1937.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 208 S.
Бехер Й. Пізнання світу.
1790. **Бехер Йоганнес.** Тихо, мое серденько! / Пер. з нім. О.Порхомовська // Молодняк.— 1936.— № 11.— С. 57.
1791. **Blum Klara.** Erst recht!— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 80 S.
Блюм К. Вірші.
1792. **Вайнерт Э.** Выше знамя! / Пер. с нем. В.Азаров // Большевик. знамя.— 1938.— 18 июля.
1793. **Вайнерт Еріх.** До армій Європи / Пер. з нім. Т.Масенко // Літ. журн.— 1937.— № 4.— С. 85.
1794. **Вайнерт Еріх.** Німецька мати / Пер. з нім. Сьомін // Молодняк.— 1936.— № 7.— С. 73.
1795. **Вайнерт Еріх.** Німеччина: Поезії / Пер. з нім.—[К.; Х.]: Держлітвидав, 1937.— 80 с.
1796. **Вайнерт Еріх.** Ніч ув'язненого / Пер. з нім. М.Зісман // Штурм.— 1937.— № 4.— С. 37—38.
1797. **Weinert Erich.** Rot Front: Gedichte: Dem Gedenken der gemordeten Genossen.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 212, [4] S.
Вайнерт Е. Рот фронт.
1798. **Гайш Г.** В'язні: Пер. з нім. // Червон. шлях.— 1933.— № 2.— С. 143.
1799. **Hansmann H.** Liederrung "Jahreszeiten" // Sturmschritt.— № 6—7.— С. 22—23.

- Гансман Х.** Пісні "Пори року".
1800. [Гейне Г.] Повний збірник творів Гайнріха Гайне. Книга пісень / Пер. Д.Загула, В.Кобилянського.— 1-ше повне вид.— К.: Серп і молот, 1918—1919.
- Т. 1, кн. 1: [Цикл "Молодечі страждання"] / Передм. авт.; Біогр. нарис І.М. (Загул Д.).— 1918.— XV, 150 с.
- Т. 1, кн. 2: [Цикл "Поворот у подорож на Гарц-північне море"].— 1919.— 132 с.
- Т. 2, кн. 1. Нові поезії.— 1919.— 180 с.
1801. **Гейне Генріх.** Вибрані твори / За ред. Д.Загула; Вступ ст. М.Барана, Б.Якубського. — Х.; К: Держвидав України, 1930.
- Т. 1: Книга пісень: Нові поезії.— XLVI, 232 с.
- Т. 2: Сучасні поезії; Романсеро / Пер. Д.Загул; Вступ. ст. О.Бургардта.— XLVIII, 224 с.: портр.
- Т. 3: Єврейські мелодії; Атта Троль; Німеччина / Пер. Д.Загул.— 290 с.
- Т. 4: Картини з подорожей; Вибір; Подорож на Гарц; Книга Ле-Гран / Пер. Д.Загул, В.Кален.—Х.; К.: Літ. і мистецтво, 1933.— 352 с.
1802. **Heine Heinrich.** Gesammelte Gedichte.— К.: Ukrdershnazmenwydaw, 1938.— Bd. 1.— 238 S.; Bd. 2.— 260 S.
- Гейне Г.** Вибрані вірші. Т. 1—2.
1803. **Гейне Г.** [Вірші / Пер. А.Кримського]: Озрієць (Кожним вечором царівна); Ну, годі! Пора вже дурниці усякі; Коло замку у Каноссі; I. Серце, серце! Не нудися!; II. Знову ліс одягся в квіти; III. Синії очі весняні; IV. Я квітку кохаю, котрую ж — не знаю; V. Рибалонько гарненька!; VI. На личку в тебе літо; VII. Із сліз моїх, любко, вродилось; VIII. Мов серни, по стрімких скалах; IX. Недвижно ясні зорі; X. За чай посідавши розмову; XI. Чи я вночі на ліжку; XII. Ніч, запахнули гвоздики; XIII. На плечі твої білосніжні; XIV. Гусарські грають музики; XV. Хто коха і безталанно; XVI. Зайшов я туди, де кохана; XVII. Отруений виходить у мене кожен спів; XVIII. По лісі блукаю та плачу; XIX. Як ти можеш спати безжурно?; XX. У мене був коханий рідний край; XXI. Загасла!; XXII. Посохлі фіалки... Зажовкла стрічка; XXIII. Нічка осіння, похмура; XXIV. Чорні фраки, білі груди; XXV. Чуєш ген далекий гомін; Відлі-Пушлі; Остання поезія (В мозку нелад... Клекотять, як у вирі) // Кримський А. Пальмове гилля: Екзотичні поезії.— Ч. 1—2.— 3-є вид.— К., 1923.— С. 34—35, 62—63, 76—112.
1804. **Гейне Г.** З "Романсеро". Поет Фірдоусій: I. Є діргеми золотії; II. Заявив би він мені; III. Гарно поснідав Махмуд падишах / Пер. А.Ю.Кримського // Кримський А. Пальмове гилля: Екзотичні поезії.— Ч. 3.— К., 1922.— С. 20—25.
1805. **Гейне Г.** Лірика / Пер. з нім. М.Зісман // Літ. і мистецтво.—1941.—№ 1.— С. 30.
1806. **Гайне.** Німеччина / Пер. Д.Загула.— К.: Держвидав України, 1921.
1807. **Гейне Генріх.** Німеччина: (Зимова казка): [Поема] / Пер. Л.Первомайського; Передм. Ф.Шіллера; Іл. М.Котляревської.— К.; Х.: Держлітвидав, 1937.— 147 с.: іл.
1808. **Гейне Г.** Пісня // За ком. виховання дошкільника.— 1940.— № 3.— С. 46
1809. **Гейне Г.** Поет Фердоусій "Романсеро" (1846—1852) / Пер. А.Ю.Кримського // Шлях.— 1919.— № 1.— С. 24—29.
1810. **Гейне Г.** Сатира та інші політичні поезії / Пер. Д.Загула.— Х.; К.: Книгоспілка, 1923.— 64 с.— (Б-ка "Книгоспілка"; № 5. Сер. гумору й сатири).
1811. **Гейне Г.** Три поезії з циклу "Серафіна" / Пер. з нім. М.Зісман // Літ. газ.— 1938.— 11 груд.
1812. **Goethe J.W.** Achilleis / Przełożył A.Spaet; Rzecz o Hellenizmie Goethego napisał Z.Zygulski.— Lwów, 1932.— 56 S.—(Parnassos; № 4).
- Гете Й.В.** Ахіллес.

1813. **Goethe — Schiller.** Balladen: Für die 9—10 Klasse der Mittelschulen / Best. von Volkombild der USSR.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 78 S.: II.
Гете — Шіллер. Балади
1814. **Гете Й.В.** Герман і Доротея: Поема / В пер. і з передм. І.Франка; Приміт. зладив І.Калинович.— Л.: Накл. "Всесвіт. Б-ки". Друк. Наук. т-ва ім. Шевченка, 1917.— 68 с.— (Всесвіт. б-ка; № 718).
1815. **Goethe J.W.** Hermann und Dorothea / Wydał z objaśnieniami i słowniczkiem S.Gayczak.— Wydanie 2.— Lwów; Warszawa: Książnica Polska T. N. S. S. i W., 1924.— [6], 175, [1] S.— (Biblioteczka niemiecka. Wybór lektury dla młodzieży szkół średnich).
Гете Й.В. Герман та Доротея.
1816. **Goethe J.W.** Hermann und Dorothea.— Lwów, [1932].— 72 S.— Wörterbuch: S. 30.— (Auslandsbibliothek Deutscher Klassiker; Nr. 13).
Гете Й.В. Герман та Доротея.
1817. **Гете Й.В.** Прометей / Пер. Д.Загул // Глобус.— 1932.— № 10.— С. 15.
1818. **Гете Й.** Травнева пісня (1810) / Пер. з нім. В.Квас // Соц. Харківщина.— 1940.— 24 квіт.
1819. **Гете Й.В.** Я покинув хату любки / Пер. з нім. А.Кримський // Кримський А. Пальмове гілля: Екзотичні поезії.— Ч. 1—2.— 3-є вид.— К., 1923.— С. 48.
1820. **Гінкель Е.** Ринок праці / Пер. з нім. // Червон. шлях.— 1931.— № 6.— С. 65.
1821. **Гофмансталь Г. фон.** Смерть Тіціяна: Драм. поема / Гуго фон Гофмансталь; 3 нім. мови пер. О.Луцький.— Львів: [Накл. видавн. спілки "Всесвіт"]. Друк. Наук. т-ва ім. Шевченка, 1918.— 24 с.— (Вид. "Всесвіт. б-ки"; № 13).
1822. **Грінченко Б.** Лісовий цар: (3 Гете) // Плевако М. Хрестоматія нової української літератури.— Х.: Рух, 1926.— С. 80—81.
1823. **Huppert H.** Vaterland: Gedichte.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 200 S.
Гупперт Г. Вітчизна.
1824. **Демель Р.** Робітник: Пер. з нім. // Червон. шлях.— 1933.— № 2.— С. 143.
1825. **Думитрашко К. (Копитько Д.).** Молитва Маргарити: (3 "Фауста" Гете) // Плевако. Хрестоматія нової української літератури.— [Х.]: Держвидав України, 1926.— С. 112—113.
1826. **Загул Д.** Міньон: (3 Гете) // Плевако М. Хрестоматія нової української літератури.— Х.: Рух, 1926.— С. 441.
1827. **Залізні сонети** / Пер. з нім. О.Бургардта // Червон. шлях.— 1923.— № 8.— С. 15—17.
1828. **Зігфрід З.** Пісні про Нібелунгів / За рос. пер. М.Кудряшова; Пер. розміром оригіналу й переказ М.Рудинського; Іл. В.Дурново.— Полтава: Печатне діло, 1919.— 68 с.
1829. **Канель О.** Заклик до страйку: Вірш / Пер. з нім. Л.Піонтек // Червон. шлях.— 1924.— № 10.— С. 64.
1830. **Канель Оскар.** Хто спита за тим? / Пер. з нім. Л.Піонтек // Червон. шлях.— 1924.— № 7.— С. 59.
1831. **Канель Оскар.** Через землю йде людина / Пер. з нім. Л.Піонтек // Червон. шлях.— 1924.— № 7.— С. 52.
1832. **Кобилянський Володимир.** Шлезькі ткачі: (3 Гейне) // Плевако М. Хрестоматія нової української літератури.— Х.: Рух, 1926.— С. 444.
1833. **Левін Б.** Квітка: (Із Гете) // Мол. більшовик.— 1940.— Кн. 10—11.— С. 122.

GOETHE
SCHILLER

UKRDESHNAZMENWYDAW

1834. **Ленау М.** Гора / Пер. з нім. Б.Чигиринця // Штурм.— 1937.— № 4.— С. 65.
1835. **Leschnitzer Franz.** Verse.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 120 S.
Лешнітцер Ф. Вірші.
1836. **Petermann P.** Die Bienen und toten Kopfe: (Fabel) // Sturmschritt.— 1930.— № 1.— S. 14.
Петерман П. Бджоли та мертва голова.
1837. **Riesen Daniel.** Industrialisierung // Sturmschritt.— 1930.— № 1.— S. 5.
Різен Д. Індустріалізація.
1838. **Рільке Р.** Передчування / Пер. з нім. М.Йогансена // Червон. шлях.— 1933.— № 2.— С. 144.
1839. **Рільке Р.** Самотність / Пер. з нім. Л.Первомайського // Червон. шлях.— 1933.— № 2.— С. 145.
1840. **Рюккерт.** Пісня подорожнього ("З гір на воду впала") / Пер. з нім. А.Кримський // Кримський А. Пальмове гилля: Екзотичні поезії.— Ч. 1—2.— К., 1923.— С. 31—32.
1841. **Федькович Й.-Ю.** По Mignon Гетого (Ци знаєш, де країна тая мила...) // Федькович Й.-Ю. Твори. Т. 1.— Львів, 1917.
1842. **Федькович Й.-Ю.** Стрілець: З німецького Ф.Шіллера ("Не волів би-сь, милий синку..."); Порука: З німецького Ф.Шіллера (Дамон до лихого царя був вліз...); Співак: За Ф.Шіллером "Die Theilung der Erde" ("Ходить, люде, ходить, добрі..."); Прощі: За Гайне (Лежить козак молоденький...); Стрілець: За Шіллером (Збирається козаченько...); Кріль Ероль: За Гете (Через ліси, через гори...) // Федькович Й.-Ю. Твори. Т. 1.— Львів: Просвіта, 1917.
1843. **Фрейлиграт Фердинанд.** Избранные стихотворения с приложением переписки Маркса и Фрейлиграта, изданной Ф.Мерингом / Пер. С.С.Заицкого; Предисл. В.Фриче.—[Х.]: Пролетарий, 1924.— 132 с.
1844. **Фрайліграт Ф.** Корабель Революції / Пер. з нім. О.Бургардта // Червон. шлях.— 1926.— № 7—8.— С. 103—104.
1845. **Фрайліграт Ф.** Хліба / Пер. з нім. О.Бургардта // Червон. шлях.— 1926.— № 9.— С. 123—124.
1846. **Zinner Hedda.** Freie Völker — freie Lieder: [Poesie].— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 135 S.
Ціннер Г. Вільні народи — вільні пісні.
1847. **Шіллер Йоганн Фрідріх.** Балади / Пер., примітки і вступ. ст. Д.Загула.— [Х.]: ДВУ, 1927.— 130 с.: портр.
1848. **Шіллер Йоганн Фрідріх.** Дон Карлос, інфанта Іспанії: Драм. поема.— К.: Укрдержнацменвидав, 1938.— 296 с.— Нім.

35.2.2 Поезія (Переклади)

1849. **Voľoščak Andrij.** U t'mi horju.— Lviv: (Druk. Naukove Tov. im. ševčenko), 1934.— 97, [2] S.— Ukr., niem.
Волощак А. У п'їтьмі горя.
- 1849а. **Коцюбинський М.** Переклади з Гайне: I. Як красно на світі; II. Зогрій мої груди недужі: [Друга ред.] // Коцюбинський М. Твори. Т. 5. — [Х.]: Держвидав України, 1929. — С.117.
1850. **Кравців Богдан.** Остання осінь.— Берлін: Накладом автора, 1940.— 47, [1] с.— Надруковано у друкарні "Політика" в Празі.
1851. **Кравців Богдан.** Під чужими зорями: (Октави).— Берлін: Вид-во Богдан Юрій Кравців, 1941.— 62, [2] с.— Надруковано у друкарні "Політика" в Празі.

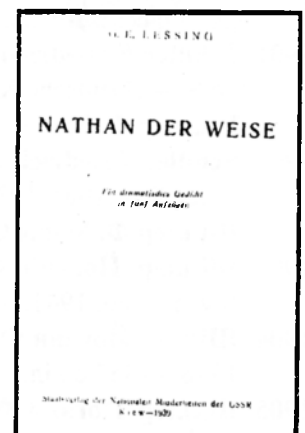
1852. **Первомайський Л.** Пісня про перстень; Німецька балада; Мертва мати; Голландська балада // Піонерія — 1941. — № 4 (313). — С. 22—23.
1853. **Pottier E.** Gedichte / Ins Deutsch übertragen von E.Weinert. — K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939. — 180 S.
Потьє Е. Вірші.
1854. **Руданський С.** Зелений пес (Зайшов німець раз на баль...) // Руданський С. Співомовки. — Львів: Просвіта, 1921.
1855. **Тичина П.** Ходить Фауст // Рильський М., Лебідь А. За 25 літ: Літ. хрестоматія. — К., 1926. — С. 236.
1856. **Турчинська А.** Ізвори: Поезії. — [К.]: Зах. Україна, 1929. — 54, [2] с. — Із змісту: Німці.
1857. **Українка Л.** Твори. Т. 4. Переклади / За загал. ред. Б.Якубського. — [Х.]: Книгоспілка, 1927. — XXIV, 182, [4], XII, [6] с.: портр. — Із змісту: О.Бургардт. Леся Українка і Гайне. — С. VI—XXIV; 3 "Buch der Lider" Г.Гайне; 3 циклу "Jungen Leiden". — С. 20—22; 3 циклу "Lyrisches Intermezzo". — С. 22—38; 3 циклу "Die Heimkehr". — С. 40—67; 3 циклу "З подорожі до Гарца". — С. 71—79; Атта Троль Г.Гайне. — С. 86—165; Маврський король (з Гайне). — С. 166—168; Enfrant perdu (з Гайне). — С. 169; Ткачі (з Гайне). — С. 170.
1858. **Українка Л.** Вибрані твори. В 3 т. Т. 3. Переклади. Проза. — К.: Держлітвидав, 1936. — 423 с. — Із змісту: Переклади з Г.Гайне. — С. 7—154.
1859. **Федькович Й.-Ю.** Хорий стрілець (у Відні в цісарським шпиталі) // Федькович Й.-Ю. Твори. Т. 1. — Львів: Просвіта, 1917.
1860. **Schewtschenko T.G.** Ausgewählte Gedichte. — K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939. — 142 S. — Biograf. Skizze: I.Stebun. "Taras Grigorjewitsch Schewtschenko" (S. 9—49). — Titelbl. deutsch und ukr. parallel.
Шевченко Т.Г. Вибрані твори.
1861. **Шевченко Т.** Гайдамаки. — Берлін, 1920. — 100 с.
1862. **Шевченко Т.** Кобзар: Повний іл. зб. віршов. творів поета з життєписом та передм. Б.Лепкого. — Відень: Накладом Т.Савули. — 1941. — XV, [1], 309, [3] с.
1863. **Яновський Ю.** Німеччині: Пісня; Понтони: Поема // Червон. шлях. — 1925. — № 5. — С. 22.

35.3 Драматургія

35.3.1 Драматургія (Оригінальна)

1864. **Бахман Георг.** Стара і нова школа: Інценіровка на 2 д., 6 карт. — М.; Х.; Мінськ: Центрвидав, 1930. — 40 с. — Нім.
1865. **Витфогель Карл Август.** Человек с идеей: Эротическое представление в 4 д. / Пер. с нем. Л.Улагая-Красовского. — [Х.]: ГИУ, 1925. — 55 с.
1866. **Вольф Фрідріх.** Багнети і хліб: Сцена 3: [П'єса про нім. окупацію на Україні в 1918 р.] // Пролет. правда. — 1937. — 4 серп.
1867. **Вольф Ф.** Каттарські матроси: П'єса / Пер. П.Дятлів. — Рух, 1932. — 118 с.
Про повстання моряків німецького флоту за часів імперіалістичної війни 1917—18 рр.
1868. **Вольф Фрідріх.** Професор Мамлюк: Трагедія зах. демократії / Авториз. пер. з нім. М.Зісмана; Іл. О.Маренков. — К.; Х.: Держлітвидав, 1936. — 106 с.
1869. **Гальбе Макс.** Молодість: Драма кохання в 3 д. / Пер. Л.Курбас. — К.: Грунт, 1918. — 83 с.
1870. **Гауптман Гергарт.** Вибрані твори / За ред. і з передм. С.Родзевича. — Х.; К., 1930—1933.
Т. 1: Перед сходом сонця; Ткачі; Боброва шуба; Червоний півень; Візник Геншель / З нім. пер. О.Бублик-Гордон. — ДВУ, 1930. — 324 с.: портр.

- Т. 2: Самотні; Затоплений дзвін; Колега Крамптон; Ельга / 3 нім. пер. О.Бублик-Гордон, А.Гозенпуд. — Літ. і мистецтво, 1933.—294 с.
1871. **Гауптман Гергарт**. Ганнуса: Драм. етюд в 2-х карт. / Пер. С.Тобілевич.— К.: Вид. т-ва "Час", 1918.— 52 с.— (Сер. драматична; № 76).
1872. **Гауптман Гергарт**. Еретик из Соаны / Пер. с нем. М.Л.Бер; Предисл. К.Б.Бархина.— Одесса: ГИУ, 1923.— 117 с.
1873. **Гауптман Гергарт**. Ткачі: Драма на 5 д. / Пер. М.Вороного.— К.: Спілка, 1922.— 126 с.
1874. **Hebbel Friedrich**. Agnes Bernauer: Ein deutsches Trauerspiel in fünf Aufzügen.— Lwów, 1933.— 95 S.— (Auslands Bibliothek; № 14).
Геббель Ф. Агнеса Бернауер.
1875. **Hebbel Friedrich**. Agnes Bernauer: Ein deutsches Trauerspiel in 5 Akten / Wydał oraz wstępem, posłowiem i przypisami zaopatrzył H.Friedländer.— Lwów, 1933.— 128, 30 S.— (Biblioteczka niemiecka; T. 2).
Геббель Ф. Агнеса Бернауер.
1876. **Goethe I.W.** Egmont: Ein Trauerspiel in 5 Aufzügen.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 143 S.
Гете Й.В. Егмонт: Трагедія на 5 д.
1877. **Гете Й.В.** Фавст: Трагедія. Ч. 1 / 3 нім. мови віршов. пер. та передм. Д.Загула; 3 портр. Гете та 12 іл. Ліцен-Маєра.— К.; Відень: Видавн. т-ва "Вернигора", 1919.— 136 с.: іл.
1878. **Гете Йоган Вольфганг**. Фауст: Трагедія. Ч. 1 / Пер. з нім. М.Т.Улезко.— Х.: ДВУ, 1926.— 330 с.
1879. **Goethe Ian Wolfgang von**. Faust: Tragedja. Cz. 1 / Tłum. Z.Reis.— Lwów, 1932.— 190 S.— (Bibl. Filomaty; № 17).
Гете Й.В. Фауст.
1880. **Gles S.** Verboten: Maischauspiel in 3 Akten.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 56 S.
Глес С. Заборонено.
1881. **Huss Hans**. Helden im Keller: [Theaterstück].— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 72 S.
Гусс Г. Герої у підвалі.
1882. **Гюнтер Йоганн Христіан**. Маг: Фантазія на 1 д. / Пер. В.Вільшанська.— К.: Сяйво, 1919.— 30 с.
1883. **Кайзер Георг**. Каралл: Пьеса в 5 д. / Пер. И.А.Рубашевой; Предисл. Б.В.Гимельфарба.— Одесса: ГИУ, 1923.— 79 с.
1884. **Lessing Gotthold Ephraim**. Minna von Barnhelm oder das Soldatenglück: Ein Lustspiel in fünf Aufzügen / Wydał z objaśnieniami i słowniczkiem S.Gayczak.— Wyd. 3.— Lwów; Warszawa: Nakł. i druk. Książnicy-Atlasu, 1925.— 210 S.— (Biblioteczka niemiecka; Zesz. 6).
Лессінг Г.Е. Мінна фон Барнхелм чи щастя солдата.
1885. **Lessing Gotthold Ephraim**. Nathan der Weise: Ein dramatisches Gedicht in 5 Aufzügen.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 206 S.
Лессінг Г.Е. Натан Мудрий.
1886. **Лесінг Готгольд Ефрем**. Філотас: Трагедія / Пер. з нім. [та вступне слово] Софії Будко.— Прага: Пробоем, 1941.— 40 с.

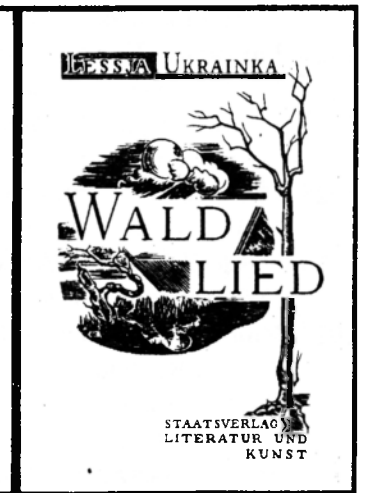
1887. **Muischel W.** Der Bräutigam aus Piter: Lustspiel in 3 Akten für die deutsche Dorfbühne von I. Popper.— Ch.: Zentral Völker-Verlag, 1928.— 62, [2] S.
Мужель Б. Наречений з Пітера.
1888. **Рабатц Альф.** Червона повідь: Сцени / З нім. пер. І. Стешенко.— Х.: Рух, 1931.— 24 с.
1889. **Унру Фріц.** Рід: Трагедія / Пер. з нім. Л. Старицька-Черняхівська.— Х.; К.: Книгоспілка, 1924.— 47 с.
1890. **Schwarz A.** Sammlung von Bühnenstücken für das deutsche Dorftheater / Bearbeitet von A. Schwarz.— Ch.: Zentralverlag, 1927.— 62, [2] S.— (Deutsche Dorftheater; H. 1).
Шварц А. Збірник п'єс для німецького сільського театру.
1891. **Schwarz A.** Sammlung von Bühnenstücken für das deutsche Dorftheater / Bearbeitet von A. Schwarz.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 56 S.— (Deutsches Dorftheater; H. 2).
Шварц А. Збірник п'єс для німецького сільського театру.
1892. **Шіллер Йоганн Фрідріх.** Вільгельм Телль: Трагедія в 4 д.— [Х.]: Книгоспілка, 1926.— 44 с.
1893. **Шіллер Йоганн Фрідріх.** Вільгельм Телль: Драма на 5 д. / Пер. Б. Грінченка.— [Х.]: Укр. робітник, [1928].— VII, 165 с.: іл.
1894. **Schiller Friedrich von.** Wilhelm Tell: Schauspiel in 5 Aufzügen / Wydał i objaśnił J. Rollauer.— Lwów; Warszawa: Nakł. i druk. Książnicy-Atlasu, 1928.— 167, 1 S.— (Biblioteczka niemiecka; Zesz. 30).
Шіллер Ф. Вільгельм Тель.
1895. **Schiller.** Wilhelm Tell: Ein Schauspiel von Schiller / Mit Anmerkungen von Nat. Gegen und M. Müller.— [Х.]: Уніздат, 1928.— 102, [2] с.
Шіллер. Вільгельм Тель.
1896. **Schiller Friedrich.** Wilhelm Tell: Schauspiel.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 170 S.
Шіллер Ф. Вільгельм Тель.
1897. **Schiller Friedrich.** Don Karlos: Infant von Spanien: Ein dramatisches Gedicht.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 296 S.
Шіллер Ф. Дон Карлос.
1898. **Шіллер Йоганн Фрідріх.** Коварство і любовь: П'єса / Пер. і для молоді опрац. М. Йогансен; Іл. В. Гольман.— [Х.; Одеса]: Дитвидав, 1934.— 116 с.: іл.
1899. **Schiller Friedrich.** Kabale und Liebe: Ein bürgerliches Trauerspiel.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 160 S.
Шіллер Ф. Коварство і любов.
1900. **Шіллер Й. Ф.** Коварство і любовь: [Міщан. трагедія на 5 д.: Пер. з нім.] / Іл. В. Гольман.— [Х.; Одеса]: Дитвидав, 1937.— 129 с.: іл.
1901. **Schiller Fr.[iedrich] von.** Maria Stuart: (Kommentar).— [Lwów]: Nakł. S-ki Wyd. "Vita", 1928.— 36 S.— (Deutsche Kommentarbibliothek; № 9).
Шіллер Ф. Марія Стюарт: (Коментар).
1902. **Schiller Friedrich.** Maria Stuart: Ein Trauerspiel / Opracował Dr. Z. Bass.— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1931.— 234 S.— (Biblioteczka niemiecka; Zesz. 38).
Шіллер Ф. Марія Стюарт.
1903. **Шіллер Йоганн Фрідріх.** Марія Стюарт: Трагедія / Пер. з нім. Ю. Корецького.— [К.]: Мистецтво, 1941.— 252 с.
1904. **Шіллер Йоганн Фрідріх.** Розбійники: П'єса / Пер. з нім. М. Йогансен.— К.; Х.: Держлітвидав, 1936.— 357 с.: іл.,
1905. **Шіллер Йоганн Фрідріх.** Розбійники: П'єса в 5 актах / Пер. з нім. і для юнацтва оброб. М. Йогансен.— Х.; Одеса: Дитвидав, 1936.— 124 с.: іл., 1 портр.

1906. **Schiller Friedrich.** Die Räuber: Schauspiel.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 168 S.— Ebenso.— 1938.

Шіллер Ф. Розбійники.

35.3.2 Драматургія (Переклади)

1907. **Bedsik Dm.** Klothilde Gonzales: Dramatische Episode.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 16 S.
Бедзік Дм. Клотильда Гонзалес.
1908. **Васильченко.** На перші гулі: [П'єса].— Відень, 1940.
1909. **Kornijtschuk A.E.** Untergang des Geschwaders: Theaterstück in 3 A. / Aus dem ukr. von M.Owrtzka.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 84 S.
Корнійчук О.Є. Загибель ескадри.
1910. **Kornijtschuk O.** Platon Kretschet: Schauspiel in drei Akten / Aus dem ukr. übertragen von S.Ellenberg und M.Sissman.— K., Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 101 S.
Корнійчук О. Платон Кречет.
1911. **Kornijtschuk A.E.** Die Wahrheit: Theaterstück in 3 Akten und 5 Auftritten / Deutsch von M.Owrtzka.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 124 S.
Корнійчук О.Є. Правда.
1912. **Kulisch Mikola.** Siebenundneunzig: Bühnenstück in 4 Akten / Aus dem ukr. übersetzt von A.Schwarz.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 58 S.— (Deutsche Bauernbücherei; H. 1).
Куліш М. 97.
1913. **Ukrainka L.** Waldlied: Märchenspiel in 3 Aufzügen / Deutsch von E.Bermann; Vorwort von B.Jakubosky.— Ch.; K.: Literatur und Kunst.— 1931.— 131, [5] S.
Українка Л. Лісова пісня.
1914. **Tschechow A.P.** Der Bär: Dram. Scherz in 1 Aufzuge. N.N.Solowzow gewidmet. / Aus dem rus. übertr. von A.Herd.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 28 S.
Чехов А.П. Ведмідь.
1915. **Schwarz A.** Die rote Woge: Revolutionäres Schauspiel in drei Akten: Nach W.Awerjanow "Dewjatyj Wal" / Für die deutsche Dorfbühne bearbeitet von A.Schwarz.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 40 S.— (Deutsches Dorftheater; H. 3).
Шварц А. Червона хвиля.

35.4 Дитяча література

35.4.1 Проза

35.4.1.1 Проза (Оригінальна)

1916. **Am Lagerfeuer:** Almanach für Kinder.— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1936.— 158, [2] S.: Il.— Inhalt: Theodor Plivier. Blinde Passagiere; Andor Gabor. Die Werkstatt; Rudolf Rabitsch. Mitja; Gustav Brand. Die Talfahrt; G.Sawatzki. Flurschützen; S.Gles. Pioniere kämpfen.
Вогнище у таборі: Альманах для дітей.
1917. **Anzengruber Hilde.** Willis Kaninchen: [Erzählung].— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1934.— 32 S.: Il.— Inhalt: Willis Kaninchen; Nicht immer ist Kino ein Vergnügen; Das "Tischgebet".
Анценгрубер Х. Вілліні кролики.
1918. **Балаш Бела.** Карлусь Бруннер / Пер. з нім. за ред. М.Пригари.—[X]: Дитвидав, 1939.—148 с.: іл.— (Шк. б-ка).
1919. **Bitter Hermann.** Seit dem... — Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 41 S.— (Deutsche Schülerbibliothek).
Біттер Г. З того часу.
1920. **Бюргер Готфрід Август.** Барона фон-Мюнхаузена дивовижні мандрівки та пригоди на воді й на суші, розказані ним за чаркою в колі своїх друзів: Пер. з нім.— К.: Держлітвидав, 1939.— 164 с.: іл.
1921. **Гаузнер Курт, Гаузнер Ярміла.** Діти колонії злиднів.— К.: Х.: Укрдержнацменвидав, 1936.— 134 с.— Нім.
1922. **Гаузнер Курт, Гаузнер Ярміла.** Завзяті ребята: Повість про піонерів "Колонії злиднів"/ Пер. з нім. І.Маненка.— Х., Одеса: Дитвидав, 1936.— 90 с.: іл.
1923. **Гаузнер Курт, Гаузнер Ярміла.** Маленькі діти у великій нужді.— К.; Х.: Укрдержнацменвидав, 1936.— 138 с.— Нім.
1924. **Гаузнер Курт, Гаузнер Ярміла.** Маленькі діти у великій нужді: Малюнки з життя у фашист. Німеччині / З нім. пер. І.Маненко.— Х.; Одеса: Дитвидав, 1937.— 118 с.: іл.
1925. **Гаузнер К.** Смерть за плечима: [Оповідання] / Пер. з нім. М.Пригари // Піонерія.— 1938.— № 1 (274), січ.— С. 17—20.
1926. **Гауф Вільгельм.** Альманзорові пригоди / Пер. з нім. М.Бейер.— Полтава: Пед. бюро Полтав. Губ. нар. упр., 1918.— 31 с.: іл.
1927. **Hauff W.** Märchen.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 260 S.— (Schülerbibliothek).
Гауф В. Казки.
1928. **Hauff Wilhelm.** Die Karawane. Cz. 1 / Opracował K.Zagajewski.— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1929.— 43 S.— (Biblioteczka niemiecka; Zesz. 4).
Гауф В. Караван.
1929. **Гете Йоган Вольфганг.** Рейнеке Лис / Іл. В.Каульбах.— К.; Херсон: Мол. більшовик, 1937.— 171 с.: іл.
1930. **Goethe Johann Wolfgang.** Reineke Fuchs / Zeichnungen von W.Kaulbach.— K.: Ukrdershnazmenwydaw, 1938.— 186 S.: Il.
Гете Й.В. Рейнеке Лис.

1931. **Gockel Н.** Der Bär und die sieben Geisslein: [Märchen für kleinere Kinder] / Zeichnungen O.Sudomora.— Ch.: Zentralverlag, [1928].— [12] S.: Zeichnungen in Farben.— (Kinderfreunde; № 9).
Гоккель Г. Ведмідь та семеро козенят.
1932. **Gockel Н.** Das Topfchauschen: [Märchen für kleinere Kinder] / Zeichnungen G.Din.— Ch.: Zentralverlag, [1928].— [12] S.: Zeichnungen in Farben.— (Kinderfreunde; № 10).
Гоккель Г. Горщик.
1933. **Гоккель Г.** Дикі звірі.— Х.: Центрвидав, 1928.— 12 с.: іл.— Нім.
1934. **Gockel Н.** Haustierte: [Gedichte für kleinere Kinder].— Ch.: Zentralverlag, [1928].— [12] S.: Zeichnungen in Farben.— (Kinderfreunde; № 7).
Гоккель Г. Свійські тварини.
1935. **Гоккель Г.** Хата-хатинка.— Х.: Центрвидав, 1928.— 12 с.: іл.— Нім.
1936. **Гоккель Г.** Як малий Петро їздив.— Х.: Центрвидав, 1928.— 12 с.: іл.— Нім.
1937. **Hoffmann.** Meister Martin der Kűfner und seine Gesellen.— [X.]: Униздат, 1928.— 94, [2] S.
Гофман. Майстер Мартін — бондар та його підмайстри.
1938. **Hoffmann Е.Т.А.** Meister Martin der Kűfner und seine Gesellen.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 103 S.— (Schűlerbibliothek).
Гофман Е.Т.А. Майстер Мартін — бондар та його підмайстри.
1939. **Grimm J., Grimm W.** Ausgewählte Märchen / Grimm Brűder.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 136 S.— (Schűlerbibliothek).
Грім Я., Грім В. Вибрані казки.
1940. **Grimm J., Grimm W.** Kinder und Hausmärchen / Opracował K.Zagajewski.— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1925, [1924].— (Biblioteczka niemiecka; Zesz. 2, 8, 9).
Cz. 1.— 39, [1] S.— Ebenso.— 1929.
Cz. 2.— 37, [3] S.— Ebenso.— 1929.
Cz. 3.— 35, [1] S.— Ebenso.— 1931.
Грім Я., Грім В. Дитячі казки.
1941. **Грім Я., Грім В.** Золотий ключик та інші казки / Брати Грімм; Пер. з нім. Ф.Новицький.— К.: Криниця.— 1919.— 68 с.: іл.
1942. **Грім Я., Грім В.** Казки. Кн. 1—4 / Брати Грімм; Пер. з нім. І.М.Труби.— Катеринослав: Стежка додому, 1918.
Кн. 1.— 32 с.: іл.
Кн. 2.— 32 с.: іл.
Кн. 3.— 32 с.
Кн. 4.— 32 с.: іл.
1943. **Грім Я., Грім В.** Казки: Для дітей мол. шк. віку / Пер. з нім. О.Іваненко.— Х.; Одеса: Дитвидав, 1936.— 140 с.: іл.
1944. **Grimm J., Grimm W.** Märchen / Grimm Brűder.— К.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 114 S.: II.— (Schűlerbibliothek).
Грім Я., Грім В. Казки.
1945. **Грім Я., Грім В.** Русалка та інші казки / Брати Грімм.— К.; Ляйпціг, 1919.
1946. **Данц Карл.** Міце-Ворсинка: [Повість] / Пер. М.Агнівцев.— Х.: ДВУ, 1930.— 118 с.: іл.
1947. **Данц Карл.** Петер Штоль: Жизнь ребенка, рассказанная им самим: Пер. с нем.— [X.]: Пролетарий, [1927].— 184 с.

1948. **Данц Карл.** Щоденник школяра: [Повість].— Х.; Одеса: Мол. більшовик, 1933.— 136 с.: іл.
1949. **Durlan Wolf.** Kai aus der Kiste: Eine ganz unglaubliche Geschichte / Opracował i objaśnieniami zaopatrzył H.Friedländer.— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1934.— 72 S.—(Biblioteczka niemiecka; Ser. 2, t. 42).
Дурлан В. Набережна із сундука: Абсолютно неймовірна історія.
1950. **Italiaander Rolf.** So lernte ich Segelfliegen: [Aus der Sammlung "Was Jungens erzählen"]:
Wydanie autoryzowane skrócone dla szkół na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej według oryg.: R.Italiaander. So lernte ich Segelfliegen / Wstępem i przypisami zaopatrzył Z.Zygulski.— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1934.— 55, 1 S.—(Biblioteczka niemiecka; Ser. 2, t. 43).
Італіандер Р. Так учу їх літати під парусами.
1951. **Karasek A.** Die beiden Brüder: Deutsche Märchen aus Wolhynien // Volk und Heimat.— Kattowitz, 1931.— V. 17, April.
Карасек А. Два брати.
1952. **Karasek A.** Der Fuchs als Richter: Tierfabel aus Wolhynien // Volk und Heimat, Beilage der Kattowitzer Zeitung.— Kattowitz, 1931.— V. 27, März.
Карасек А. Лисиця — суддя.
1953. **Karasek A.** Deutsche Märchen aus Wolhynien: Der Blinde findet sein Glück; Doktor Allwissend; Der kluge Bauer; Der Fischer und die Königstöchter // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlesien.— Kattowitz, 1931.— H. 6—8.— S. 82—93.
Карасек А. Німецькі казки з Волині.
1954. **Kuhn Walter.** Der Dank der Tiere: Deutsche Märchen aus Wolhynien // Landwirtschaftlicher Kalender für Polen.— Posen, 1930.— S. 164.
Кун В. Вдячність тварин.
1955. **Kuhn Walter.** Der dumme Hans: Deutsche Märchen aus Wolhynien // Landwirtschaftlicher Kalender für Polen.— Posen, 1929.— S. 166.
Кун В. Дурний Ганс.
1956. **Музеус Йоган Карл Август.** Рубецаль: Казка / Пер. з нім. М.Кривинюка; Під ред. О.Пчілки.— Катеринослав, 1918.— 16 с.
1957. **Nassimowitsch.** Kinder ferner Länder.— Zentralverlag, 1929.— 32 S.
Насимович. Діти далеких країв.
1958. **Paul H.** Misch und Grischa die Gottlosen: Aus der Sammlung Mischa und Grischa (Misch und Grischa) als Aktivisten.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 48 S.: II.— ("Trompete" — Bücherei; № 3).
Пауль Х. Міша та Гриша — атеїсти.
1959. **Распе Рудольф Еріх.** Пригоди барона Мюнхаузена, як він їх сам любив розповідати в гуртку своїх друзів / Для молоді опрац. Е.Д.Мунд (Похгаммер); Пер. з нім. Д.Загул; 3 передм. А.Машкина.— [Х.]: Укр. робітник, [1928].— XIV, 148 с.: іл.
1960. **Распе Рудольф Еріх.** Пригоди Мюнхаузена / Для дітей переказав К.Чуковський; [Пер. з рос. Б.Ткаченко]; Іл. Г.Доре.— Х.; Одеса: Дитвидав, 1935.— 102 с.: іл. — Те ж.— 2-е вид.— 1936; Те ж.— 3-є вид.— 1937.— 127 с.
1961. **Срібні шишки:** Нім. нар. казка. / Пер. С.Р.Гусова // Ранок.— Кам'янець на Поділлі, 1920.— № 1.— С. 29—31.
1962. **Ціглер Б.** Машиніст Ейстахіо: [Оповідання] / Пер. з нім. І.Грінберг // Жовтень.— 1938.— № 12.— С. 10—11.
1963. **Цурмюлен Г.** Горобчик: (Казка) / Пер. з нім. М.Льтична.— Х.: Книгоспілка, 1923.— 27 с.: іл.
1964. **Цурмюлен Г.** Патріот: Оповідання / Пер. з нім. Є.Касяненко // Червон. шлях.— 1925.— № 1—2.— С. 5—22.

1965. **Цурмюлен Г.** Что рассказывали Пете его друзья / Сказки Германии Цурмюлен; Ил. А.Хвостов.— Х.: Путь просвещения, 1923.— 43 с.: ил.

35.4.1.2 Проза (Переклади)

1966. **Alexejew W.** Sam und Dick: [Erzählung] / Deutsch von P.F. (Orlower Kollektiv).— Zentralverlag, 1929.— 32 S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek "Bunte Erzählungen").
Алексеев В. Сам і Дік.
1967. **Andersen H[ans].C[hristian].** Ausgewählte Märchen. Cz. 2—4 / Opracował Z.Bass.— Lwów; Warszawa: Książnica-Atlas, 1928.— Cz. 2.— 43, 1 S.; Cz.3.— 43, 1 S.; Cz. 4.— 48, [1] s.— (Biblioteczka niemiecka; Zesz. 23—25).
Андерсен Г.Х. Вибрані казки. Ч. 2—4.
1968. **Andersen Hans Christian.** Märchen.— K.: Ukrdershnazmenwydaw, 1938.— 120 S.: Il.
Андерсен Г.Х. Казки.
1969. **Andersen H.Ch.** Märchen.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 162 S.— (Schülerbibliothek).— Inhalt: Der standhafte Zinnsoldat; Die Prinzessin auf der Erbse; Dir Stopfnadel; Der Schwienehirt; Das hässliche junge Entlein; Des Kaisers neue Kleider; Die Nachtigall; Der fliegende Koffer; Das Feuerzeug; Däumelinchen; Die wilden Schweine.
Андерсен Г.Х. Казки.
1970. **Bianki W.** Mäuschen Pick: Erzählung in zwei Teilen / Deutsch von B.Mayerle.— Zentralverlag, 1929.— 56 S.: Il.
Біанкі В. Мишеня Пік.
1971. **Bi[ts]cher-Stow Henriette.** Onkel Tom's Hütte.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 452 S.— Auf dem Einband: H.Beecher-Stowe.
Бічер-Стю Г. Хатина дяді Тома.
1972. **Wenkstern N.** Die Brüder: (Die Gefangenen von Schlüsselburg) / Deutsch von M.E.(Orlower Kollektiv).— Zentralverlag, 1929.— 64 S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek "Bunte Erzählungen").
Венкстерн Н. Брати.
1973. **Wenkstern N.** Der Untergang der "Jeanette": [Erzählung] / Deutsch von W.Redekop.— Zentralverlag, 1930.— 46, [2] S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek "Bunte Erzählungen").
Венкстерн Н. Загибель "Жанетти".
1974. **Wenkstern N.** Der Kosak Jewstignej / Deutsch von S.E. (Orlower Lehrerkollektiv).— Zentralverlag, 1929.— 44 S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek "Bunte").
Венкстерн Н. Козак Євстигней.
1975. **Verne Jules.** 80.000 Kilometer unter Wasser.— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1936.— 335, [3] S.: Il.
Верн Жюль. 80.000 кілометрів під водою.
1976. **Wladimirsky Wladimir.** Der Kopf im Käfig: Erzählungen aus dem Leben West-Chinas / Deutsch von B.Mayerle.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 50, [2] S.: Il.— (Deutsche Jugendbibliothek).
Владимирський В. Голова в клітці: Оповідання з життя Західного Китаю.
1977. **Allerlei** Tiergeschichten / Deutsch von R.Steinbauer.— Ch.: Zentralverlag, 1929.— 46 S.: Il.— Inhalt: Roberts. Fremd unter den wilden Tieren; Tolstoi. Der Gelbmayer; Andrejew. Der Beisser.
Всілякі історії про тварин.
1978. **Gaidar A.** Die Schule: [Erzählung].— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 338, [2] S.: Il.
Гайдар А. Школа.

1979. **Garschin W.M.** Der reisende Frosch.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 14 S.— (Schülerbibliothek).
Гаршин В.М. Жаба-мандрівниця.
1980. **Holowko Andrij.** Philipko: [Erzählung] / Aus dem ukr. von E.Kronhaus.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 24 S.
Головко А. Пилипко.
1981. **Golubew P.** Der Partisan Jefimka: [Erzählung] / Deutsch von E.Kronhaus.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 56 S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek "Bunte Erzählungen").
Голубов П. Юхимка партизан.
1982. **Grigorjew S.** Der weisse Feind / Deutsch von Er.Majewski.— Zentralverlag, 1930.— 72, [2] S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek "Bunte Erzählungen").
Григор'єв С. Мудрий ворог.
1983. **Grigorjew S.** Die rote Boje: [Erzählung] / Aus dem russ. von A.Rosenfeldt.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 62, [2] S.— (Deutsche Schülerbibliothek "Bunte Erzählungen").
Григор'єв С. Червоний бакен.
1984. **Hugo Viktor.** Gavroche.— K.: Ukrdershnazmenwydaw, 1937.— 68 S.: Il.— (Schülerbibliothek).
Гюго В. Гаврош.
1985. **Dobrynina J.** Ein besonderes Völklein / Deutsch von H.J. (Orlower Lehrerkollektiv).— Zentralverlag, 1929.— 40 S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek "Bunte Erzählungen").
Добриніна Й. Особливий народ.
1986. **Shitkow Boris.** Das Affchen.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 26 S.: Il.— (Schülerbibliothek).
Житков Б. Мавпочка.
1987. **Salka M.** Hansens Pflicht / Deutsch von Ende.— Zentralverlag, 1930.— 52 S.— (Deutsche Schülerbibliothek).
Залка М. Обов'язок Ганса.
1988. **Iwanow E.** Kater Herumlungerer und die Ratten: [Erzählung] / Deutsch von E.Kolodny.— Ch.: Zentralverlag, 1930.— 30 S.: Il.
Іванов Е. Кіт-ледар та пацюки.
1989. **Irkutow A.** Herr Berger reicht um Entlassung ein.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 63 S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek).
Іркутов А. Пан Бергер подає у відставку.
1990. **Geschichten** aus der Fabrik: [Erzählungen] / Deutsch von B.Mayerle.— Zentralverlag, 1928.— 56 S.: Il.— (Bibliothek der Trompete; H. 2).— Inhalt: Der Ernährer / D.Mamin-Sibirijak; Makarka / S.Semjonow.
Історії на фабриках.
1991. **Kawerin W.** Strauss Foma / Aus dem russ. von F.Konik; Umschlag und Zeichnungen von N.Tyrsa.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 30, [2] S.: Il.— Ebenso.— 1936.— 24 S.
Каверін В. Страус Фома.
1992. **Karasek A.** Hans um Glück: Vom muschikischen (ukrainien): Märchen aus der deutsche Siedlung Cycełówka bei Rozyszcze in Wolhynien // Volk und Heimat, Beilage der Kattowitzer Zeitung.— Kattowitz, 1931.— V. 13, Febr.
Карасек А. Щастя Ганса: Казка (з української).
1993. **Kassil Leo.** Das Märchen von Aljoscha Rjasan und Onkel Weissmeer / Deutsch von R.Knorre; Zeichnungen von T.Swonarjewa.— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1935.— 24 S.: Il.
Кассіль Л. Казка про Альошу Рязана та дядька Вайсмеєра.

1994. **Kassil Leo.** Ein Stückchen Polareis: Erzählung.— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1935.— 24 S.: Il.
Кассіль Л. Частина північного снігу.
1995. **Kwitko L.** Ljamm und Petrik: [Roman].— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 400 S.
Квітко Л. Лям і Петрик.
1996. **Kopilenko A.I.** Schüler: Aus dem ukr.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1940.— 304 S.
Копиленко О.І. Десятикласники.
1997. **Kopilenko A.I.** Schulerkinder: Drei Erzählungen für Kinder.— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1936.— 42, [2] S.: Il.— Inhalt: Das Geheimnis; Woliks Unglück; Das zerschnittene Pult.
Копиленко О.І. Школярі.
1998. **Korolenko W.G.** Der blinde Musikant.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 151 S.
Короленко В.Г. Сліпий музикант.
1999. **Kundzich O.** Шахтарі: Етюди для дітей ст. віку / Мал. Нерубенко.— [X]: Мол. більшовик, 1932.— 124 с.
З життя німецьких робітників і фахівців в СРСР
2000. **Mamin-Sibirjak D.** Das Bärlein [Erzählung] / Deutsch von B.Mayerle.— Zentralverlag, 1930.— 21 S. + 10 Il.
Мамін-Сібір'як Д. Ведмежатко.
2001. **Mestscherjakow T.** Kescha's Freund: [Erzählung] / Deutsch von E.Kolodny.— Zentralverlag, 1929.— 30 S.: Il.
Мешеряков Т. Кешин друг.
2002. **Jagdgeschichten:** [Erzählungen] / Ch.Roberts. Der Jäger vom "roten Felsen"; Belagert; Deutsch von B.Mayerle.— Zentralverlag, 1928.— 46, III S.— (Bibliothek der Trompete; H. 3).
Мисливські історії.
2003. **Mindlin Em.** Das Kann nicht sein: [Erzählung] / Zeichnungen L.Kaplan.— Odessa; Ch.: Kinderverlag, 1935.— 48, [7] S.: Il.
Міндлін Е. Цього не може бути.
2004. **Pantsch P.J.** Der Kleine Partisan: [Erzählung] / Deutsch von M.Brodsky; Zeichnungen D.Schavikin.— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1935.— 32 S.: Il.— (Schülerbibliothek für Kinder jüngeren Alters).
Панч П. Маленький партизан.
2005. **Perowskaja O.W.** Kinder und junge Tiere.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 208 S.: Il.— (Schülerbibliothek).
Перовська О.В. Діти та звірята.
2006. **Perowskaja O., Samtschalow G.** Die Insel in der Steppe / Übersetzt von F.Dander.— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1935.— 186, [2] S.: Il.
Перовська О., Самчалов Г. Острів у степу.
2007. **Plawilstschikow N.** Anpa und Hati: Für Kindern der unteren Gruppen / Aus dem russ. I.Wollmer.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 32 S.
Плавільщиков Н. Анпа і Хаті.
2008. **Twain Mark.** Tom Sawyers Abenteuer / Aus dem russ. von T.Marchowskaja.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 318, [2] S.
Твен Марк. Пригоди Тома Сойєра.
2009. **Terjajew M.** Die blutige Gehre / Aus dem russ. von J.Göwen.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1931.— 87 S.— (Deutsche Jugendbibliothek).

- Теряєв М.** Кривавий досвід.
2010. **Tichonow N.** Simon der Bolschewik: [Kindererzählung].— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 72 S.
- Тихонов Н.** Симон-більшовик.
2011. **Tolstoj Leo.** Tiergeschichten / Übersetzt von H.Gayan.— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1936.— 42, [2], [2] S.: Il.
- Толстой Л.** Оповідання про тварин.
2012. **Tolstoj Leo.** Drei Bären: [Kindermärchen] / Zeichnungen von Gluchow.— [Ch.; Odessa]: Kinderverlag, [1934].— 6 S.: Il.
- Толстой Л.** Три ведмеді.
2013. **Tolstoj A.N.** Das goldene Schlüsselchen oder Abenteuer von Buratino.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 126 S.: Il.
- Толстой О.М.** Золотий ключик або пригоди Буратіно.
2014. **Turgenjew I.S.** Mumu: [Erzählung] / Übertragen von H.Gayan; Zeichnungen W.Newsky.— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1935.— 32 S.: Il.
- Тургенєв І.С.** Муму.
2015. **Turgenjew I.S.** Mumu.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 36 S.: Il.
- Тургенєв І.С.** Муму.
2016. **Fadejew A.A.** Meteliza.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 30, [2] S.: Il.
- Фадєєв А.** Метелиця.
2017. **Франко І.** Лис Микита / 3 нім. перероб. І.Франко; Передм.О.Синявського.— Х.: Рух, 1919.— [1], 158 с.: іл.— (Дит. та юнац. книгозбірня; Ч. 31).
2018. **Франко І.** Лис Микита / 3 нім. перероб. І.Франко.— Х.: Всеукрдержвидав, 1921.— 160 с.: іл.— (Сер. дит. літ.; № 2).
2019. **Франко І.** Лис Микита / 3 нім. перероб. і авт. передм. І.Франко.— 6-те вид.— Відень: Накл. видавн. спілки "Франко син і спілка" у Відні, 1921.— XVI, 144 с.: іл.
2020. **Schowkopljás I.** Luxis Abenteuer: [Erzählung] / Aus dem ukr. von A.Römmich; Zeichnungen von Kescha.— Ch.; Odessa: Verlag für Kinderliteratur, 1934.— 32 S.: Il.
- Шовкопляс І.** Пригоди Луксика.

35.4.2 Поезія

35.4.2.1 Поезія (Оригінальна)

2021. **Kampf:** Deutsche revolutionäre Dichter gegen Faschismus: Sammlung für Kinder mittleren Alters / Zeichnungen von H.Vogeler; Verse von J.R.Becher.— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1935.— 103 S.: Il.— Inhalt: Vorwort. J.R.Becher; Unser Genosse; In der Gewalt der SA; Walter Schönstedt. Auf der "Fluch" erschossen; Peter Conrad. Das Vaterunser; Kurt Kläber. Perlemann geht durch den Grunewald; Hugo Huppert. Die Fahne; F.C.Weiskopf. Die Stärkeren; Otto Erdmann. Judas. Im Arbeitsdienstlager; Rudolf Ritf. Brand in der Heide. (Im ganzen 15 Benennungen).
- Боротьба:** Німецькі поети-революціонери проти фашизму.

2022. **Gockel H.** Spiel und Zeitvertreib: [Gedichte für kleinere Kinder].— Ch.: Zentralverlag, [1928].— [12] S.: Zeichnungen in Farben.— (Kinderfreunde; № 8).
Гоккель Г. Ігри та розваги: [Вірші для маленьких дітей].
2023. **Гоккель Г.** Як люди їздять: [Вірші].— Х.: Центрвидав, 1928.— 12 с.— Нім.
2024. **Karasek A.** Deutsche Kinderspüche und Verse aus Wolhynien: (Teilweise neues Material) // Schaffen und Schauen, Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schleisien.— Kattowitz.— 1931.— Н. 6—8.— S. 119—123.
Карасек А. Дитячі приказки та вірші.
2025. **Karasek A.** Deutsche Kinderverse und Lieder aus Wolhynien und der Polesie // Deutsche Blätter in Polen.— Posen, 1929.— Н. 7.— S. 325—330.
Карасек А. Німецькі дитячі вірші і пісні на Волині і Поліссі.

35.4.2.2 Поезія (Переклади)

2026. **Sabila N.** Zahlen im Walde / Aus dem ukr. von D.S.; Zeichnungen von M.Golowatinski.— [Ch.; Odessa]: Kinderverlag, 1934.— 16 S.
Забіла Н. Лісова лічилка.
2027. **Kwitko L.** Die Ferkel / Aus dem judischen von A.Rothermel; Künstler S.Jerschikowski.— [Ch.; Odessa]: Kinderverlag, [1935].— 12 S.: Il.
Квітко Л. Поросята: Вірш.
2028. **Marschak S.** Räder: [Poesie] / Zeichnungen von W.Tambi.— [K.; Ch.]: Ukrdershnazmenwydaw, [1935].— 12 S.: Il.
Маршак С. Карусель.
2029. **Marschak S.** Mister Twister: Übersetzung aus dem russ.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 36 S.: Il.
Маршак С. Містер Твістер.
2030. **Tschukowski K.** Doktor Auwieweh / Nach Hugh Lofting; Bilder von E.Safonowa.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 118 S.: Il.— (Schülerbibliothek).
Чуковський К. Доктор Айболить.
2031. **Tschukowski K.** Sonneneck / Aus dem russ. von J.Wilnis.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 116 S.: Il.
Чуковський К. Украдене сонце.

35.4.3 Драматургія

2032. **Bachmann H.** Der Zweikampf: Schauspiel in 5 Akten (7 Bildern) // Sturmschritt.— 1930.— № 6—7.— S. 15—22.
Бахман Г. Двобій.
2033. **Bachmann H.** Die alte und die neue Schule: Inszenierung in 2 Akten mit 6 Bildern.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 40 S.— (Bibliothek der "Trompete").
Бахман Г. Нова та стара школа.
2034. **Hay Julius.** Gott, Kaiser und Bauer: Schauspiel.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 114 S.

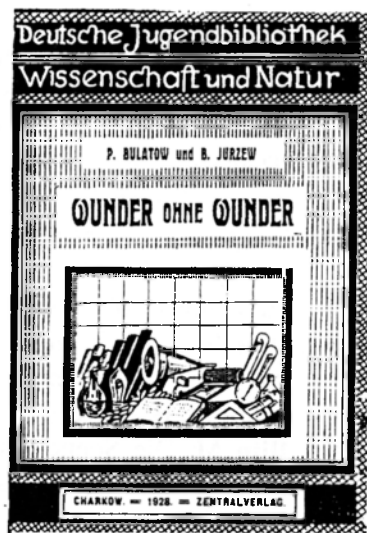
- Гай Ю.** Бог, цар і селянин.
2035. **Hay Julius.** Tanjka macht die Augen auf: Komödie in 3 Akten.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1938.— 86 S.
- Гай Ю.** Танька відкриває очі.
2036. **Hay Julius.** Kamerad Mimi: Schauspiel: Neue Fassung (1937).— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 96 S.
- Гай Ю.** Товариш Мімі.
2037. **Irkutow A.** Eine wirkliche Tat: (Theateraufführung in 5 Bildern) / Deutsch F.Fondis.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 32 S.— (Bibliothek der "Trompete"; H. 1).
- Іркутов А.** Справжній вчинок.
2038. **Das Buch** im Leben / Schauspiel mit Gesang in 4 Bildern mit einer Einleitung nach W.Karin; Aus dem russ. ins deutsche von D.Schellenberg.— Ch.: Zentralverlag, 1929.— 32 S.
- Книга в житті.**
2039. **Sagin S., Guschinski S.** Karls Vergehen: Bühnenstück in 3 Bildern mit Prolog / Deutsch von A.Schwarz.— Ch.: Zentralverlag, 1930.— 36 S.— (Bibliothek der "Trompete").
- Сагін С., Гушинський С.** Злочин Карла.
2040. **Stammler H.** Der Weltchampion: Theateraufführung in 2 Aufzügen / Nach O.Fomin von H.Stammler.— [X.]: [Zeitung] "Die Trompete", [1935].— 8 S.: Il.— "Die Trompete" auf der Schulbühne. Beilage zu "Trompete" № 29, S. 8.
- Штамлер Х.** Чемпіон світу.

35.5 Науково-популярна література

35.5.1 Наука і техніка

2041. **Aktan D.** Die weissen Schächte / Deutsch von Fr.Fondis.— Zentralverlag, 1929.— 62, III, [2] S.— (Deutsche Jugendbibliothek "Kreuz und Quer im Rätebunde").
- Актан Д.** Білі шахти.
2042. **Albytschew P.** Mechanische Spielsachen / Mit Zeichnungen von G.Agransky; Deutsch von F.H. (Orlower Kollektiv).— Ch.: Zentralverlag, 1929.— 46, [2] S.— (Deutsche Schülerbibliothek "Für geschickte Hände").
- Альбичев П.** Механічні іграшки.
2043. **Albytschew P.** Die Projektionslaterne: (Zauberlaterne) / Deutsch von M.I. (Orlower Kollektiv).— Ch.: Zentralverlag, 1929.— 22, [2] S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek "Für geschickte Hände").
- Альбичев П.** Проекційний ліхтар.
2044. **Albytschew P.** Die Einrichtung eines selbstangefertigten chemischen Laboratoriums / Deutsch von W.J. (Orlower Kollektiv).— Zentralverlag, 1929.— 52 S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek "Für geschickte Hände").
- Альбичев П.** Устаткування самостійно виготовленої лабораторії.
2045. **Bajiew K.L., Schischakow W.A.** Die Warheit über den Himmel.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1937.— 68 S.: Il.
- Баєв К., Шишаков В.** Правда про небо.
2046. **Brestski P.** Die Technik der Zukunft: Mit neunzehn Abbildungen / Deutsch von J.Skeger.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 58, [2] S.: Il.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Technik").
- Брестський П.** Техніка майбутнього.
2047. **Buzura W.** Donbass.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 32 S.— (Deutsche Schülerbibliothek). **Бузура В.** Донбас.

2048. **Bulatow P., Jurzew B.** Wunder ohne Wunder: (Eine elektroinszenierung) / Deutsch von A.Schwarz.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 40 S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Булатов П., Юрцев Б. Чудеса без чудес.
2049. **Вайнштайн Д.М.** Повстання світу і землі: По переказам і в світлі науки: Пер. з 2-го нім. вид.— К.: Всеукр. Кооп. Видавн. Союз, 1919.— 116 с.
2050. **Waldhard S.** Gibt es Leben auf anderen Planeten? / Deutsch vom Orlower Lehrerkollektiv.— Zentralverlag, 1930.— 96 S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Вальдхард С. Чи є життя на інших планетах?
2051. **Wassiljew B.** Der Kraftwagen: (Automobil) / Deutsch von I.Skeger — Zentralverlag, 1928.— 66, III S.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Technik").
Васильєв Б. Автомобіль.
2052. **Wunder P.A.** Unsere Freunde aus dem Reiche der Insekten / Übersetzt und bearbeitet von J.Skeger.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 54, [2] S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Вундер П.А. Наші друзі серед комах.
2053. **Hahn N.J.** Die Wunder des Bergbaues / Deutsch von I.Skeger.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 76 S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Technik").
Ган Н.Й. Чудо гороутворення.
2054. **Gremjazyk M.A.** Donner, Blitz und Elektrizität / Übersetzt und bearbeitet von J.Skeger.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 62, [2] S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Грем'яцький М.А. Грім, блискавка та електрика.
2055. **Gremjazyk M.A.** Die ersten Menschen auf der Erde: (Wie sie leben und woher sie kamen) / Deutsch von N.Dück.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 60, [2] S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Грем'яцький М.А. Перші люди на землі.
2056. **Dobrzakow O.** Die Himmelszeichen / Mit achtzehn Abbildungen: Deutsch von A.Schwarz.— Zentralverlag, 1928.— 36 S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Добряков О. Знаки на небі.
2057. **Droshshin O.** Entstehung und Entwicklung des Lebens auf der Erde: Mit 50 Abbildungen / Deutsch von A.S. (Orlower Kollektiv).— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 100 S.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Дрошшин О. Виникнення і розвиток життя на землі.
2058. **Droshshin O., Sarowniadny N.** Wie der Mensch entstanden ist? / Deutsch von I.G. (Orlower Lehrerkollektiv).— Zentralverlag, 1930.— 84 S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Дрошшин О., Заровнядний Н. Як виникла людина?
2059. **Ienischerlow P.** Wunder der Metallurgie / Deutsch von I.Skeger.— Zentralverlag, 1929.— 70, [2] S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Technik").
Єнішерлов П. Чудо металургії.
2060. **Schitkow Boris.** Der Luftballon / Aus dem russ. von E.Wetzler.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 16 S.: II.— (Deutsche Schülerbibliothek).
Житков Б. Дирижабль.

2061. **Saborsky A.** Das Glas: Seine Erzeugung und Verwendung / Deutsch von M.Hirschberg.— Zentralverlag, 1930.— 48 S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek).
Заборський А. Скло: його виробництво та використання.
2062. **Swerin.** Faraday / Aus dem russ. von D.Kurtz.— Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 106, [2] S.— (Deutsche Jugendbibliothek "Erfinder und Entdecker").
Зверін. Фарадей.
2063. **Solotowsky Konstantin.** Meister der Wassertiefen.— Ch.; K.: Ukrdershnazmenwydaw, 1936.— 162, [2] S.: Il.— Meinen Genossen, den Tauchern, gewidmet.
Золотовський К. Майстер свердловин.
2064. **Iljin M.** Überallgänger.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1934.— 36 S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek).
Ільїн М. Всюдихід.
2065. **Iljin M.** Die Sonne auf dem Tisch / Aus dem ukr. von I.Wilijams — Ukrdershnazmenwydaw, 1932.— 50 S.— (Arbeitsbibliothek für den Schüler).
Ільїн М. Сонце на столі.
2066. **Karinzew N.** Das Dampfross und dessen Erfinder Stefenson / Deutsch von J.Skeger.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 54, [2] S.: Il.— (Deutsche Jugendbibliothek. "Wissenschaft und Technik").
Карінцев М. Паровоз та його винахідник Стефенсон.
2067. **Karinzew N.** Das erste Dampfschiff und sein Erfinder / Deutsch von J.Skeger.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 32 S.: Il.— (Deutsche Jugendbibliothek. "Wissenschaft und Technik").
Карінцев М. Перший пароплав та його винахідник.
2068. **Kutuzow A.** Der Kampf mit den Parasiten und Schädlingen / Deutsch von W.I. (Orlower Kollektiv).— Zentralverlag, 1929.— 36 S.— (Deutsche Schülerbibliothek. "Für geschickte Hände").
Кутузов А. Боротьба з паразитами та шкідниками.
2069. **L.B.** Die Chibiner Apatiten // Neuland.— 1930.— № VI, (2).— S. 41—43.
Л.Б. Хібінські апатити.
2070. **Laskawy Olesj.** Eine Reise durch den Himmel: Mit 18 Abbildungen / Deutsch von A.Dück.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 48 S.: Il.— (Bibliothek für Halbanalphabeten).
Ласкавий О. Мандрівка по небу.
2071. **Левина-Дорш А., Кунов Г.** Техника доисторической эпохи.— [Одесса]: Госиздат Украины, 1923.
Ч. 1: Огонь. Жилище / Пер. с нем. Е.Г.Кагарова.— 123 с.: ил.
Ч. 2: Добывание и приготовление пищи / Пер. с нем. Е.Г.Кагарова.— 103 с.: ил.
2072. **Lesnowsky G.** Galileo Galilei / Deutsch von M.Brodsky.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 70, [2] S.— (Deutsche Jugendbibliothek. "Erfinder und Entdecker").
Лесновський Г. Галілео Галілей.
2073. **Lesnowsky G.** Das Leben und die Lehre Charles Darwins / Deutsch von E.Dürschmidt.— Zentralverlag, 1929.— 70, [2] S.— (Deutsche Jugendbibliothek. "Erfinder und Entdecker").— Ebenso.— 1931.— 66, [2] S.
Лесновський Г. Життя та вчення Чарльза Дарвіна.
2074. **Lesnowsky G.** Luther Burbank: Sein Leben und Wirken / Deutsch von S.Kritschewsky.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 48, [2] S.— (Deutsche Jugendbibliothek. "Erfinder und Entdecker").
Лесновський Г. Лютер Бурбанк.
2075. **Lesnowsky G.** Justus Liebig, der Vater des Kulturellen Ackerbaues / Deutsch von I.Skeger.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 76 S.— (Deutsche Jugendbibliothek. "Erfinder und Entdecker").— Bibliographie: "Quellen, welchen vorliegendes Material entnommen wurde": 76 S.
Лесновський Г. Юстус Лібіг.

2076. **Найбільший** [німецький] корабель "Бремен" // Життя і знання.— Л., 1929—1930.— Ч. 4 (28).— С. 102—105.
2077. **Nikolskij A.M.** Unterhaltende Zoologie / Deutsch vom Orlower Kollektiv.— Zentralverlag, 1931.— 200 S.: II.
Нікольський А.М. Цікава зоологія.
2078. **Nikolsky W.** Als die Menschen ohne Schmiede lebten ? / Deutsch von N.Dück.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 60 S.— (Deutsche Schülerbibliothek).
Нікольський В. Як жили люди без кузні.
2079. **Perelmann J.** Im Raketenschiff durch den Weltraum: Aus dem russ.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 126, [2] S.: II.
Перельман Я. На ракеті у космос.
2080. **Perelmann J.J.** Unterhaltende Arithmetik.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1931.— 212, [4] S.: II.
Перельман Я.І. Цікава арифметика.
2081. **Perelmann J.J.** Unterhaltende Mathematik / Aus dem russ. von H.Hahn, G.Rieger.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.— 164, [4] S.: II.
Перельман Я.І. Цікава математика.
2082. **Perelmann J.J.** Unterhaltende Physik. Buch 1—2.— M.; Ch.; Pokrowsk: Zentralverlag, 1931.
Buch 1.— 260 S., 4 Tabellen.
Buch 2.— 286, [2] S.: II.
Перельман Я.І. Цікава фізика. Кн. 1—2.
2083. **Rjumin W.** Unterhaltende Chemie: Experimente und Unterhaltungen aus dem Gebiete der Chemie: Mit 56 Abbildungen / Deutsch von Eugenie Tocius.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1930.— 194 S.: II.
Рюмін В. Цікава хімія.
2084. **Slepzowa M.** Woher sind die Steine auf unseren Feldern? / Deutsch von N.Dück.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 36 S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Слепцова М. Звідки береться каміння на наших полях?
2085. **Suroshski P.** In den Bergen des Urals / Deutsch von Fr.Fondis.— Zentralverlag, 1929.— 76, III S.— (Deutsche Jugendbibliothek "Kreuz und Quer im Rätebunde").
Сурожський П. В горах Уралу.
2086. **Suroshski P.** Im Lande der Steinkohle und des Eisens / Deutsch von F.Fondis.— Ch.: Zentralverlag, 1929.— 74 S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Kreuz und Quer im Rätebunde").
Сурожський П. В країні кам'яного вугілля і заліза.
2087. **Suroshski P.** Das Land des schwarzen Goldes / Deutsch von F.Fondis.— Zentralverlag, 1929.— 72 S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Kreuz und Quer im Rätebunde").
Сурожський П. Країна чорного золота.
2088. **Suroshski P.** Auf dem Wolchow-Kraftwerk: (Mit Bildern) / Deutsch von Fr.Fondis.— Zentralverlag, 1930.— 62 S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur"; "Kreuz und Quer im Rätebunde").
Сурожський П. На Волховській електростанції.
2089. **Felitsche A.** James Watt / Deutsch von N.Dück.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 48 S.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Феліче А. Джеймс Уатт.
2090. **Felitsche A.** Louis Pasteur / Deutsch von N.Dück.— Zentralverlag,

- 1928.— 36 S.— (Deutsche Jugendbibliothek "Erfinder und Entdecker").
Феліче А. Луї Пастер.
2091. **Felitsche A.** Thomas Edison: Der grosse Erfinder / Deutsch von N.Dück.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 40 S.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Феліче А. Томас Едісон.
2092. **Fried J.** Grundlagen der Energie / Deutsch von J.Skeger.— Ch.: Zentralverlag, 1928 [Einband — 1929].— [2], 44, [2] S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Technik").
Фрід Й. База енергії.
2093. **Fried J.** Ausnützung der Dampfkraft: (Die Tätigkeit der Dampfmaschine): Mit 20 Abbildungen / Deutsch von J.Skeger.— Zentralverlag, 1928.— 48 S.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Technik").
Фрід Й. Використання сили пари.
2094. **Zinger A.** Unterhaltende Botanik: Bunte Erzählungen eines Liebhabers / Deutsch von E.Pocins.— Zentralverlag, 1931.— 164 S.— (Deutsche Jugendbibliothek).
Цінгер А. Цікава ботаніка.
2095. **Zürupa N.** Die Geschichte des Buches / Deutsch von R.Steinbauer.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 48, III S.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Technik").
Цюрупа Н. Історія книги.
2096. **Schechter E.** Chemie rund um uns / Deutsch von R.Steinbauer.— Zentralverlag, 1929.— 70, [2] S.— (Deutsche Jugendbibliothek "Wissenschaft und Natur").
Шехтер Е. Хімія навколо нас.
2097. **Schmidt O.J. und and.** Boris Mogilewitsch / O.J.Schmidt, W.Gurewitsch, A.E.Pogosow.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 36 S.: Portr.
Шмідт О.Й. та ін. Борис Могилович.
2098. **Jan Wassilij.** Robert Fulton.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1935.— 111 S.
Ян В. Роберт Фултон.

35.5.2 Подорожування

2099. **Baisutow N.** Am warmen Meer: Das Leben und Gewerbe der krimier Tataren / Deutsch von W.Redekop.— Ch.: Zentralverlag, 1929.— 58, [6] S.: II.— (Deutsche Schülerbibliothek "Unser Rätebund").
Байсутов Н. Біля теплого моря.
2100. **Baisutow N.** In der Sandwüste / Deutsch von Er.Majewski.— Zentralverlag, 1930.— 40 S., 8 Abbildungen.— (Deutsche Schülerbibliothek "Unser Rätebund").
Байсутов Н. У піщаній пустелі.
2101. **Braner W.** Was der Gruschkenbaum erzählt: Von einer Reise durch Wolhynien // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 39.— S. 307.
Бранер В. Подорож по Волині.
2102. **Wertheimer Fritz.** Durch Ukraine und Krim.— Stuttgart, 1918.— 148 S., Karte, 18 Abbildungen.
Вертгаймер Ф. По Україні й Криму.
2103. **Wischniewski W.W.** Held der Sowjetunion Iwan Dmitriewitsch Papanin.— K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1939.— 30 S.

- Вишневецький В.В.** Герой Радянського Союзу Іван Дмитрович Папанін.
2104. **Нерке М.** Durch Podolien ins Huzulenland: Reisebilder aus den Tälern des Dniestr, Sereth und Prut.— Bromberg, 1934.— 38 S.
Генке М. Через Подолію в країну гуцулів.
2105. **Gockel Н.** Wie die Leute reisen / Zeichnungen g. Din-Text H.Gockel.— Ch.: Zentralverlag, 1928.— 12 S.: Il.
Гоккель Г. Як люди подорожують.
2106. **Jewhenjew В.** Auf der Wolga / Illustrationen von N.Maschkowa; Deutsch von W.Redekop.— Zentralverlag, 1929.— 60, [4] S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek "Durch Rätebund").
Євгенєєв В. На Волзі.
2107. **Jensch Е.** Reisebilder aus Wolhynien // Posener Tagblatt.— 1926.— 19 Sept.
Єнш Е. Малюнки подорожі по Волині.
2108. **Sams Н.** Bericht über die Rückfahrt von Rußland nach Deutschland über die Ukraine, Balkanländer, Ungarn // Verhandlungen der Internationalen Vereinigung für theoretische und angewandte Limnologie.— Stuttgart, 1933.— В. 3.— S. 54.
Камз Х. Повідомлення про подорож з Росії в Німеччину через Україну.
2109. **Kett А.** Wandertage in der Krim // Welt und Wissen.— Berlin, 1927.— № 3.— S. 9—14.
Кетт А. Дні подорожей в Криму.
2110. **Kisch Egon Erwin.** Aus drei Weltteilen.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 204, [2] S.
Кіш Е.Е. З трьох кінців світу.
2111. **Korinzew N.** Im Herzen Afrikas: Mit 11 Abbildungen / Aus dem russ. von Rempel.— M.; Ch.; Minsk: Zentralverlag, 1931.— 68, [4] S.: Il.— (Deutsche Jugendbibliothek "Über Land und Meer").
Корінцев М. В серці Африки.
2112. **Korinzew N.** Die erste Reise um die Welt / Deutsch von F.Fröse: Mit 9 Bildern.— Zentralverlag, 1930.— 88 S.
Корінцев М. Перша подорож по світу.
2113. **Lebedew D.A.** Im sonnigen Süden: (Süd-Afrika und Australien) / Deutsch von S.Ediger.— Ch.: Zentralverlag, 1929.— 100 S.: Il.— (Deutsche Jugendbibliothek "Über Land und Meer").
Лебедєв Д.А. На сонячному півдні: (Південна Африка і Австралія).
2114. **Leonow N.** In den Bergtälern des Altai: (Leben und Treiben der Oiraten) / Deutsch von S.Kritschewsky.— Zentralverlag, 1929.— 40 S.— (Deutsche Schülerbibliothek "Unser Rätebund").
Леонов Н. В горах і долинах Алтаю.
2115. **Leonow N.** Die Jäger: Wie die Tungusen und Tschuktschen leben und weiches Gewerbe sie betreiben / Deutsch von W.R.— Zentralverlag, 1929.— 40 S.: Il.— (Deutsche Schülerbibliothek "Unser Rätebund").
Леонов Н. Мисливці.
2116. **Loskutow M.** Die dreizehnte Karawane: Notizen über die Kara-Kum-Wüste / Aus dem russ. von Marchowskaja.— K.; Ch.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1936.— 184 S.: Il.
Лоскутов М. Тринадцятий караван.
2117. **Meins Н.** Spanien brennt!: Bericht über die Ergebnisse der Spanienreise der Jp.F.— Delegation vom 24 Mai bis 15 Juni 1931.— Ch.; K.: Zentralverlag, 1932.— 38, [2] S.: Il.
Майнс Г. Іспанія горить!
2118. **Nansen Fridiof.** In Nacht und Eis: Die norwegische Polarexpedition, 1893—1896: Gekürzte und neubearbeitete Ausgabe.— Ch.; Odessa: Kinderverlag, 1935.— 355 S.: Il., Port.
Нансен Ф. У півтімі льодових пустель.
2119. **Neufeld Dietrich.** Zu Pferd 1000 km durch die Ukraine.— Emden: Selbstverlag, 1922.— 54 S.

- Нойфельд Д.** 1000 км по Україні на коні.
2120. **Pabst Joseph.** Reisebilder: Ostgalizien: Erste Folge, 10 Radierungen "Köpfe".— Köln: Druck und Verlag des Künstlers, 1927.
Пабст Й. Картини подорожей: Східна Галичина.
2121. **Fahrten** im heutigen Polen-Wolhynien // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1929.— № 5.— S. 106.
Подорожі по сучасній Польщі — Волині.
2122. **Rink.** Volsches Wanderfieber // Deutsches Leben in Rußland.— Berlin, 1925.— № 9—10.— S. 96.
Рінк. Мандрювання.
2123. **Ross, Colin.** Der Weg nach Osten: Reise durch Rußland, Ukraine, Transkaukasien, Persien und Turkestan.— Leipzig, 1924.— 320 S., 1 Karte.— Ebenso.— 2 vermehrte Auflage.— Leipzig: Brockhaus, 1927.— 312 S., 1 Karte.
Росс, Колін. Дорога на схід: Подорож через Росію, Україну...
2124. **Tilling N.** Das Land der tausend Seen: (Finnland) / Aus dem russ. B.Mayerle.— M., Ch., Pokrowsk: Zentralverlag Allukr. Abteil, 1931.— 76, [2] S.: II.— (Deutsche Jugendbibliothek "Über Land und Meer").
Тилинг Н. Країна тисячі озер.
2125. **Zern.** Reisseindrücke in den Kol. Wolhynies // Wolhynischer Bote.— 1930.— F. 27.— S. 210.
Церн. Публікація про подорож по Волині.

35.6 Публіцистика

2126. **Bersot Daniel.** Die Sklaven am Kongo.— Ch.; K.: Staatsverlag der nationalen Minderheiten der USSR, 1932.— 200, [1] S.
Берсот Д. Невільник з Конго.
2127. **Gebhardt F.** Kampf um Kohle: Aus dem Leben der deutschen Bergarbeiter von Schacht "Amerikanka" (Donbass).— Ukrdershnazmenwydaw.— 1932.— 40 S.
Гебхардт Ф. Боротьба за вугілля: З життя нім. гірників шахти "Американка" (Донбас).
2128. **Ehrt A.** Die deutsche Wolhynier in Übersee // Deutsche Post aus dem Osten.— Berlin, 1928.— № 8.— S. 179—181.
Ерт А. Нарис про німців на Волині.
2129. **Krusche Käthe.** Die wolhynien Landschaft // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1927.— F. 24.— S. 187.
Круше К. Волинський ландшафт.
2130. **Rink.** 12 Bilder aus Wolhynien.— Berlin: Verl. verein Deutscher Wolhynier.— 1922.
Рінк. 12 малюнків з Волині.
2131. **Rosen H.** Bilder aus Wolhynien // Landwirtschaftlicher Kalender für Polen.— Posen, 1927.— S. 117.
Розен Х. Малюнки з Волині.
2132. **Stewner H.** Bilder aus Sowjet-Wolhynien // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 24.— S. 218.
Стевнер Х. Малюнки з радянської Волині.

36. Бібліографічні посібники. Довідкові видання. Періодичні видання

36.1. Бібліографічні посібники

2133. **Биковський Л.** Показник бібліологічних друків, що видані в Німеччині з 1914 по 1921 р. // Укр. книгознавство.— Подєбради, 1922.— 36. 3.— С. 41—49.

2134. **Бібліографічний** огляд німецьких видань за квітень та травень 1925 р. // Червон. шлях.— 1925.— № 6—7.— С. 310—311.
2135. **Дорошенко В.** Гете в українських перекладах, переспівах та наслідуваннях: Спроба бібліогр. з нагоди століття смерті великого нім. письменника.— Л., 1932.— IX, 12 с.— (Матеріали до укр. бібліогр.; Т. 6).
2136. **Дорошенко В.** Гете в українській літературі // Книголюб.— Прага, 1932.— № 1—2.— С. 32—41.
2137. **З голосів** німецької преси про українську справу: [Бібліогр. замітки] // Вісн. Союзу визволення України.— Відень, 1917.— № 154.— С. 378—380; № 157.— С. 423—424; № 164.— С. 535—538; № 170.— С. 631—633; № 171.— С. 648—651; 1918.— № 4.— С. 47—49; № 5—6.— С. 64—65; № 7.— С. 83—85; № 11.— С. 158—160; № 13.— С. 192—193; № 20.— С. 302—304.
2138. **Illustrierte Völkerkunde:** [Бібліогр. нім. видань про Україну].— 1926.— Рец.: Гавриленко Т. Остання праця німецьких етнографів про Україну // Первісне громадянство та його пережитки на Україні: Наук. щорічник.— К., 1929.— Вип. 1.— С. 73—87.
Ілюстроване народознавство.
2139. **Karasek A.** Das wichtigste Schriftum über die Jungen deutschen Sprachinseln in Wolhynie // Schaffen und Schauen Mitteilungsblatt für Kunst und Bildungspflege in der Woj. Schlessien.— Kattowitz, 1931.— Н. 6—8.— S. 123—127.
Карасек А. Найважливіші письмові роботи про молодь німецькомовного регіону Волині.
2140. **Karasek-Langer A., Kleindienst** (Pastor). Das Schriftum über die Deutschen in Wolhynien und Polesien // Die Deutschen Wissenschaftliche Zeitschrift für Polen.— 1931.— Н. 22.— S. 123—136.— Sonder-Abdruck.— Posen, 1931.
Карасек-Лангер А., Клайдінст. Публікації про німців Волині та Полісся.
2141. **Каталог** изданий на єврейском и немецком языках, 1937—1939.— К., 1940.— 67, 4 с.
2142. **Кирилюк Є.** Бібліографія праць П.О.Куліша та писань про нього.— К.: [Всеукр. акад. наук], 1929.— [4], 120, [2] с.— Із змісту: Позичена кобза, пересьпиви чужомовних сьпівів, пересьпівував же их Куліш Омелькович Панько, виступцем первим ис кобзою.— Женева: Укр. друкарня, 1897.— 117, [2] с.— Із змісту: Слово до німців на появ Позиченои Кобзи; Сьпівець Кграф Габсбургк, балада [Шілер]; Старий гай мрій, пахущий гай [Гайне]; Міньона [Гете]; Баллада про князя-старьця [Гете]; До радости [Шілер]; Предивний сон и звесилив и налякав мене нежданно... [Гайне]; Вільшаний царь [Гете]; Рибалка [Гете]; Чого кипить химерна кров? [Гайне]; Ти сидиш під білим древом [Гайне]; Розвиваецьця и зеленіє... [Гайне]; Чудовні очі весьняної ночі ... [Гайне]; Колись про любові гарячі я мечтав... [Гайне]; Скарб [Гете]; Пряха [Гете]; Перед судом [Гете]; Необорима гармада, взором древнєго поэта [Шілер]; Люблю я квітку, да котру не знаю [Гайне]; Прийшов май до нас у гості [Гайне]; Стиха серце подмиває... [Гайне]; Любить метелик пишну троянду [Гайне]; Стоить ніч темна весьняна [Гайне]; Мертвецький танок [Гете]; Боротьба [Шілер]; Покора [Шілер]; И в день журюсь и серед ночи [Гайне]; Ох! бажаю сьліз любви... [Гайне]; Весьняні блакитьні очі [Гайне]; Коли добрі очі маєш [Гайне]; Що тебе носить кругом серед сонної літнєї ночі? [Гайне]; Коринховська молода княгиня [Гете]; Кгрецькі боги [Шілер].— С. 58, 111—112; Ст-ть Б.К. Арестъ г.г. Кулиша и Костомарова по разсказу ньмецкихъ газетъ въ 1847 г. // Рус. старина.— 1885.— Т. 48, окт.— С. 123—125.— З приводу замітки в "Augsburger Allgemeine Zeitung".— 1847, 4 лип.— С. 84.
2143. **Literatur** [zum Artikel Elemente der antireligiöser Erziehung im Physik Kursus (der 5—7 Gruppen) // Kommunistische Erziehung.— 1930.— № 11.— S. 27.
Література до статті "Основи антирелігійного виховання в курсі фізики (5—7 групи).

2144. **М.Ч.** Останні видання Наукового Товариства ім. Гутенберга в Майнці // Бібліол. вісті.— 1928.— № 1.— С. 179—180.
2145. **Prokopowitsch E.** Schriftumsverzeichnis über das Buchenland // Deutsches Archiv für Landes- und Volksforschung.— 1940.— Н. 3—4.— С. 64—95.
Прокопович Е. Покажчик літератури про світ книг.
2146. **Синявський А.** Бібліографічний огляд літератури німецькою мовою з економгеографії (1914—1927 р.р.): (Бібліогр. нотатки) / Дослід. катедра с.-г. економіки.— К., 1927.— 8 с.— Відб. з: Студії дослід. катедри с.-г. економіки.
2147. **Синявський А.** Бібліографічно-критичний огляд літератури німецькою мовою з економгеографії // Студії з с.-г. економіки України.— К., 1928.— № 1.— С. 215—219.
2148. **Сірополко С.** Перекладна дитяча література: [Рек. списки творів, виданих укр. мовою у перекладі з рос., фр., нім., англ., скандинав., грец., італ., чes., пол.] // Народна Просвіта.— Львів, 1927.— Річник 5 (XV), ч. 9—10.
2149. **Osteuropäische Bibliographie für das Jahr...**— Leipzig: B.G. Teubner, 1921—1926.
Jg. 1. (1920)
Jg. 3. (1922)
Східноєвропейська бібліографія.
2150. **Теодор Плів'є:** [Творчість і бібліогр.].— К.: ЦБКУ (Центр. біб. колектор України. Світова література).— 1935.— 12 с.— Із змісту: С.Третяков. Теодор Плів'є: (Передруковано з "Правди" від 30-7 1935); Книги Теодора Плів'є; Що читати про творчість Плів'є; Плів'є про свою творчість і про себе; Що читати про сучасну німецьку літературу.
2151. **Фидровский В.** Практическая философия Гербарта: [Библиогр. основных работ] // Зап. Миколаїв. ін-ту нар. освіти. Рік 1928—1929.— Миколаїв, 1930.— Кн. 2.— С. 3—16.
Бібліографія основних праць.
2152. **Шиллер Франц Р.** Литература по истории немецких колоний в СССР за время 1764—1926 гг. = Literatur zur Geschichte und Volkskunde der deutschen Kolonien in der Sowjet-Union für die Jahre 1764—1926.— [Pokrowsk: In Kommission des Staatsverlags der ASRR der Wolgadeutschen, 1927.— 64 S.].
2153. **Schiller.** Literatur über der deutschen Kolonien.— München, 1928.
Шіллер. Література про німецькі колонії.

36. 2 Довідкові видання

2154. **Ein Abreisskalender** mit biblischen Betrachtungen und Liederversen [auf] 1927 [Jahr]: Christlicher Familienkalender.— [Odessa]: Hrsg. von der deutschen Sektion im allukrainischen Bunde baptistischer Vereinigeng, 1926.— 365, [1] S.
Відривний календар з біблійними міркуваннями у віршах та піснях на 1927 рік.
2155. **Жук А.** Довідник [Календар] на 1942 рік.— [Відень: Накладом Укр. Книгарні Бориса Тищенка у Відні, 1941].— 60 с.
2156. **Календар** на 1941 рік.— Відень: Накладом Укр. Книгарні Г.Савули. Друк. оо.Мехітаристів), 1940.— 58 с.
2157. **Календар** на 1941 рік.— [Берлін: Друк. "Орбіс" (Прага), 1940].— 96, [4] с., 10 с. іл.
2158. **Arbeits** Kalender für das Jahr 1928.— [Ch.]: Hrsg. vom Zentralvölkerverlag beim Präsidium des Allukrainischen Zentralvollzugskomitees und von der Redaktion "Das Neue Dorf", [1927].— 726 S.
Робочий календар на 1928 рік.
2159. **Сільськогосподарський** календар для німецьких колоністів на Півдні Росії на 1922 р. / Склад Г.Пфафф.— 3-е вид.— Одеса: Вид-во М.Голох, [1922].— 96 с.

2160. **Landwirtschafts Kalender** auf das Jar 1925 / Zusammengestellt von Z.Pfaff; Unter der Redaktion von A.Müller.— [Ch.]: Staatsverlag der Ukraina, 1925.— 150, 1 S.
Сільськогосподарський календар на 1925 рік.

36.3 Періодичні видання

36.3.1 Журнали

Журнали німецької спільноти в Україні

2161. **Про передплату** вчительством методичних часописів [єврейських, польських, німецьких] / Раднацмен // Бюл. НКО УСРР.— 1925.— № 12.— С. 57.
2162. **Про передплату** часописів: Der neue Weg (Новий шлях — нім. мовою) та Our way (Наш шлях — англ. мовою) в бібліотеки всіх установ Профосу / Упрофос // Бюл. НКО УСРР.— 1927.— № 12.— С. 12.
2163. **Про придбання** журналу "Русско-Германский Вестник науки и техники": [Постанова Упрофосу. 7.09.29 р.] // Бюл. НКО УСРР.— 1929.— № 35.— С. 6.
2164. **Ганцов В.** Новий славістичний орган: Zeitschrift für slavische Philologie, Ляйпціг, 1924—1925 // Зап. Іст. філол. від. / ВУАН.— К., 1926.— Кн. 7—8.— С. 553—557.
2165. **Krusche W.** Der Wolhynier und sein "Bote" // Wolhynischer Bote.— Luzk, 1930.— F. 10.— S. 76.
Круше В. Волиняни та їх "Кур'єр".
2166. **Кузняк Н.** Die Trompete ("Сурма"): Орган нім. піонерів і НКО України // Червона преса.— 1928.— № 6—7.— С. 82—84.
2167. **Agrotechnik** in die Massen.
Агротехніку в маси: Орган Наркомзему УРСР: (Щомісячно).— Х.: Укрдержнацменвидав, 1932—1933.
2168. **Бюлетень** Одеського округового виконавчого комітету та міськради.— Одеса, 1928—1930.
№ 1 1928 р. вийшов двома виданнями, українською та російською мовами. З № 14 1928 р. — німецькою мовою. З № 1 (22) 1930 назва: Бюлетень Одеського округового виконавчого комітету.
2169. **Erziehung** und Aufklärung.
Виховання і освіта: Щоміс. журн. з теорії і практики виховально-освіт. роботи.— Х., 1928—1929.
З № 6—7 1929 р. назва: *Kommunistische Erziehung* (Комуністичне виховання).
2170. **Der Vorstand** der Deutschen Section der Odessaer Kommission für Landeskunde. Rechenschaftsbericht der Deutschen Section der Odessaer Kommission für Landeskunde.— Одеса, 1919.— № 4—5, вип. 1: Секція нім.
Вісник Одеської комісії краєзнавства при ВУАН.— Одеса, 1924—1930.
№ 4—5 1929—1930 рр. вийшов окремими секціями: секція археологічна, секція вивчення природних багатств, секція для вивчення грецької нацменшості, секція німецька.
2171. **Heimatlänge:** Monatsschrift: Illustrierte Zeitschrift für deutsche Kolonisten zur Unterhaltung und des Wissens: Druckerei des Verbandes der deutschen Kolonisten im Schwarzmeergebiet.— 1919.
Голос Батьківщини: Ілюстрований журнал для німецьких колоністів: Щомісячник.
№ "Dezember—1919", очевидно, єдиний.

2172. **Der Familienfreund**: Organ der deutschen Baptisten: Eine Zeitschrift für Gemeinde und Haus: Erscheint monatlich.— Odessa, 1926—1928.
Друг сім'ї: Орган німецьких баптистів.
2173. **Berichte** des ukrainischen wissenschaftlichen Forschungen Institut für physikalische Chemie.
Записки Українського науково-дослідного інституту фізичної хімії: НКО. Наук. секція.— Х.; К.: Держтехвидав, 1934.
2174. **Sammlung** der wichtigsten Geetze und Ferordnungen der Arbeiter und Bauernregierungen der USSR.
Збірник важливіших законів та розпоряджень Робітничо-селянського уряду УРСР.— [Х.]: Укрдержнацменвидав, 1932.
2175. **Kommunistische** Erziehung.
Комуністичне виховання: Щоміс. журн. з теорії і практики виховально-освіт. роботи.— Х., 1928—1933.
3 № 1 1928 р. назва: Erziehung und Aufklärung (Виховання і освіта). 3 № 6—7 1929 р. назва: Kommunistische Erziehung.
2176. **Der Leuchtturm**: Organ der deutschen Abteilung beim Gubkomsomol: Erscheint 2 mal monatlich.— Odessa, 1921.
Маяк.
2177. **Junger** Stürmer.
Молодий ударник: Щоміс. журн.-підруч. для 3 і 4 груп шкіл соцвиху.— Х.: Центрвидав, 1931—1932.
2178. **Unser Blatt**: Christliche Monatsschrift / Hrsg. im Auftrage der Allgemeinen Bundeskonferenz der Mennonitengemeinden der SSSR in Moskau 1925.— Melitopol, 1926—1929.
Наш листок: Християнський щомісячник.
2179. **Neuland**: Populär-wissenschaftliche Monatsschrift.
Нова країна: Наук.-попул. щомісячник.— Х., 1926—1934.
3 № 2 1928 р. підзаг.: Щоміс. журн. для культури, науки і літератури: Вид. ЦБ нім. секції при ЦК КП(б)У в Харкові; 3 № 10 1928 р. — Щоміс. журн. для культури і нового життя; 3 № 5 1929 р. — Орган Центр. бюро нім. секції при ЦК КП(б)У і Центр. ради Спільки безбожників України; 3 № 3 1930 р. — Антирелігійний двотижневик для німців.
2180. **Der Neue Weg**.— Ch., 1928.
Новий шлях: 5 номерів на рік.
2181. Рідна церква = Ridna Cerkwa = National Kirche: Незалежний місячник укр. церков. відродження.— [Володимир-Волинський], 1927.
2182. **Die Steppenwirtschaft**.
Степове господарство: Щоміс. с.-г. журн. / С.-г. н.-д. відділ в Одесі.— Одеса, 1930.
1930 № 1 — 7/8.
2183. **Die Trompete**.
Сурма: Журн. для нім. дітей на Україні: Двотиж.: (Безплатний дод. до газ. "Посів").— Х.: Нім. центр. бюро при НКО.— 1927—1933.
3 № 3 1928 р. : Двотижневик для учнів середнього віку. Вид. Центр. бюро комдитруху і Голов. упр. соцвиху.
2184. **Physikalische** Zeitschrift der Sowjetunion.
Фізичний журнал Радянського Союзу: Наркомважпром СРСР.— Х.: Держвидав України, 1932—1936.
3 1937 р. місце видання Москва.
2185. **Das rote Dorf**: Broschiert nebst Zeitschrift.

Червоне село: Брошура — додаток до журналу "Червоне село".— 1928.

2186. **Sturmschritt.**

Швидким кроком: Літ. журн.: Орган нім. секції Всеукр. спілки пролет. сел. письменників "Плуг".— Х.: Центрвидав, 1930—1935.

Німецькі журнали про Україну (Берлін, Мюнхен)

2187. **Der Grosse Krieg in Bildern.**— Berlin, 1918.

Велика війна в картинах.

2188. **Osteuropäische Zukunft:** Zeitschrift für Deutschlands Aufgaben im Osten und Südosten: Amtliches Organ des Verbandes deutscher Förderer der ukrainischen Freiheits-Bestrebungen / Hrsg. Falk Schupp.— München, 1916—1918.

Східноєвропейське майбутнє.

2189. **Die Ukraine in Wort und Bild.**— Berlin, 1919.

Україна в слові і картинах.

2190. **Ukrainische Wirtschaftszeitung:** Wochenschrift für deutsche-ukrainische Wirtschaftsinteressen / Schriftleiter Jenny Brunn.— Berlin, 1922.

Українська економічна газета.

Журнали української еміграції (Берлін, Відень)

2191. **Боритесь** — Поборете.— Відень, 1920—1922.

Видає Закордонна Делегація Української Партії Соціал-Револуціонерів під проводом М.Грушевського.

2192. **Визволення:** Місячник вільної укр. думки за кордоном / Видавець-накладник і відвічальний ред. Іван Альбрехт.— Відень; Прага: Wyzwolenja, 1923.

2193. **Вісник Політики, Літератури й Життя.**— Відень, 1918.

З 1914 р. видає Спілка Визволення України двотижневик "Вісник", з 1915 р. — тижневик за редакцією В.Дорошенка, М.Возняка, А.Жука. З 1918 р. назва: "Вісник Політики, Літератури й Життя".

2194. **Воля** / Під ред. В.Піснячевського.— Відень, 1919.

В 1920—1922 рр. назва: Воля України.

2195. **Книга:** Бібліогр. журн. / Під ред. Дм.Антоновича.— Відень, 1921.

2196. **Літопис.**— Берлін, 1922—1923.

2197. **На переломі** / Під ред. О.Олеся.— Відень, 1920.

2198. **Нація в поході:** Орган укр. держ. думки / Ред. Ю.Косач; Видає В.Кужім.— Берлін, 1939.

2199. **Нова Україна:** Безпартійний двотижневик громадського, культурного та економічного життя.— Прага; Берлін, 1923.

2200. **Східноєвропейська кореспонденція** / За ред. З.Кузелі.— Берлін, 1926—1930.

2201. **Die Ukraine:** Monatsschrift für Ukrainisch-Deutsche Volks-Wirtschafts und Kulturpolitik: Organ der Deutsch-Ukrainischen Gesellschaft / Schriftleitung Axel Schmidt.— Berlin, 1918—1926.

Україна.

Засновник журналу: генеральний секретар німецько-українського товариства професор Рорбах.

2202. **Ukraine:** Schrift für nationale ukrainische Volks-, Wirtschafts- und Kulturpolitik / Hrsg. vom ukrainischen Pressedienst, ukrainisches Büro.— Berlin; Wilmersdorf, 1933.

Україна.

2203. **Ukrainische Wirklichkeit:** Орган Української Громади в Німеччині.— Берлін; Praha: Укр. громада в Німеччині.— 1941.
Українська дійсність.
2204. **Ukrainische Korrespondenz:** Орган Загальної Української Ради.— Відень, 1917.
Українська кореспонденція
2205. **Український вісник:** Орган Укр. Нац. Об'єднання.— Берлін, 1936—1945.
Спочатку виходив неперіодично. З 1938 р. — місячник, пізніше як двотижневик, потім тричі на місяць, а в кінці як тижневик.
Редкол.: Ю.Артюшенко, В.Яків, Ю.Панченко-Юревич, А.Білінський, В.Маруняк.
2206. **Ukrainische Kulturberichte des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes in Berlin.**— Berlin, 1933—1940.
Український культурний огляд.
2207. **Ukrainische Nachrichten:** Орган Спілки Визволення України / Hrsg. von V.Batschynskyj.— Відень, 1914—1917.
Українські вісті.
2208. **Ukrainische Blätter** / Hrsg. von O.Hrscay— Відень, 1918.
Українські листки.

Журнали полонених українців (таборова преса в Німеччині)

2209. **Розсвіт:** Часопись поневолених українців (1916); Часопись полонених громади "Самостійна Україна" (1917).— Раштатт.— 1916—1918.
Видавав гурток прихильників "Союзу Визволення України", громада "Самостійна Україна"; Видавництво "Український рух" (1917).
2210. **Селянин.**— Зальцведель, 1918.

36.3.2 Газети

Газети німецької спільноти в Україні

2211. **Амін.** "Kollektiver Aufbau" (Колективер Ауфбай): [Нім. газ. Спартаків. р-ну] // Червона преса.— 1931.— № 4—5.— С. 19—20.
2212. **Мюллер А.** "Дойчер Колективіст" куркулів не чіпає // Червона преса.— 1931.— № 31.— С. 8.
2213. **Мюллер А.** "Kollektivwirtschaft (Колективвіртшафт): [Нім. газ. Фрідріх-Енгельс. р-ну] // Червона преса.— 1931.— № 4—5.— С. 18—29.
2214. **Bolschewik.**— Thälmann (ASSR Krim), 1935—1936.
Більшовик.
2215. **Nachrichten** für die deutschen Kolonisten: Erscheint wöchentlich / Hrsg. von der Deutschen Gruppe der ukrainischen kommunistischen Partei (Spartakusgruppe) in Odessa.— 1919.
Вісті німецьких колоністів.
До № 7 від 12.VI.1919 р. був додаток "Wirtschaftsblatt" (Економічний листок).
З № 9 від 27.VI.1919 р. по № 14 від 2.VIII.1919 р. був додаток "Wirtschaftliche Beilage" (Економічний додаток).
2216. **Nachrichten** der deutschen Abteilung des Odessaer Gouvernementskomitee der UKP(B): Erscheint wöchentlich einmal.— Odessa, 1921.
Вісті німецького відділення Одеського губернського комітету ЦКП(б).

3 16.IV.1921 р. назва: *Der Pflug* (Плуг).

2217. **Nachrichten** des Odessaer Gouvernements-Ispolkoms. Erscheint wöchentlich.— Odessa, 1920—1921.

Бітри Одеського Губернського Виконкому.

До № 44 від 5.III.1921 р. був додаток "*Frauenbeilage*" (Додаток для жінок).

2218. **Nachrichten** des Odessaer Gouvernements-Revolutionen-Komitees: Erscheint wöchentlich.— Odessa, 1920.

Бітри Одеського Губернського Револуційного Комітету.

2219. **Nachrichten** des Odessaer Rats der Abgeordneten der Arbeiter, Bauern und Rotarmisten: Erscheint wöchentlich.— Odessa, 1920.

Бітри Ради робітничо-селянських і червоноармійських депутатів.

2220. **Vereinszeitung** des Süd-Russischen Verbandes der Deutschrussen: Erscheint zweimal in der Woche.— 1917.

Газета Південноросійського центрального комітету російських німців.

До № 26 від 18.X.1917 р. виходила під назвою: *Wochenblatt. Ostannij* — № 43 від 31.XII.1917 р.

2221. **Stimme des Kollektivisten**.

Голос колективіста: Орган Люксембурзьк. РК КП(б)У та РВК Запоріз. обл.: 2 рази на тиж.— Люксембург, 1930—1939.

На № 47 (1401) від 7.IV.1939 р. видання припинено. Влилась в районну газету "*Соціалістична перемога*": Орган Куйбишевського РК КП(б)У.

2222. **Vereinsbote**: Organ des Verbands der deutschen Kolonisten im Schwarzmeergebiet: Nachrichten des Zentral-Komitees.— Odessa.— 1918—1919.

Громадський кур'єр: Орган Спілки німецьких колоністів Причорномор'я.

Як додаток виходив часопис російською мовою "*Родная степь*".

2223. **Für bolschewistische Kollektive**.— Karl Libknecht, 1933—1934.

За більшовицькі колгоспи.

2224. **Für bolschewistische Kollektive**.

За більшовицькі колгоспи: Орган Молочанськ. РКП, РВК, Запорізьк. обл.: 15 разів на м-ць.— Молочанськ, 1933—1939.

З № 1 1933 р. — орган Політвідділу Гольбштадської (Молочанської) МТС. 1 раз на 5 днів. Текст німецькою та українською мовами.

На № 2 (136) від 9.I.1935 р. видання припинено у зв'язку з реорганізацією політвідділу МТС в районну газету Молочанського району. Назва: *За більшовицькі колгоспи*: Орган Молочанськ. РКП та РВК. Виходить українською мовою.

2225. **Für bolschewistische Kollektive**.

За більшовицькі колгоспи: Орган Спартаків. РК КП(б)У та РВК Одес. обл.: 15 разів на м-ць.— Спартак, 1930—1939.

З № 1 від 25.V.1930 р. назва: *Коллективное строительство (Kollektiver Aufbau)*: Німецька селянська газета. Орган Одеського окружного КП(б)У та окрвиконкому. 1 раз на тиждень. Місце видання: Одеса.

У 1930 р. як окружна газета припинила видання в зв'язку з ліквідацією округу, а з жовтня 1930 р. починає виходити як районна газета новоутвореного Спартаківського району.

У 1933 р. м. Грослібенталь перейменовано на м. Спартак. З 1933 р. місце видання: Спартак.

З № 32 (581) від 2.III.1935 р. назва: *За більшовицькі колгоспи (Für bolschewistische Kollektive)*.

На № 48 (1299) від 5.IV.1939 р. видання припинено в зв'язку з реорганізацією району.

2226. **Für bolschewistisches Tempus**.

За більшовицькі темпи: Орган Високопільськ. РКП, РВК, РПС Дніпропетр. обл. 12 разів на м-ць.— Високопілья, 1932—1938.

3 № 107 (823) від 1.VIII.1938 р. виходить рос. мовою. Назва: *За большевистские темпы: Орган РК КП(б)У и РИК района им. Фрица Геккерта. Продовжує рік видання і нумерацію німецької газети "Für bolschewistisches Tempos".*

2227. **Saporoshjer kolchosnik.** (Stürmer).— 1935—1936.

Запорізький колгоспник.

2228. **Kollektivwirtschaft.**

Колективне господарство: Орган Зельцьск. РПК та РВК Одес. обл.: 15 разів на м-ць.— Зельц, 1930—1939.

2229. **Lenins Weg.**

Ленінський шлях: Орган Ротфронтівськ. РКП та РВК: 3 рази на тиждень.— Рот-Фронт, 1933—1939.

3 № 1 1933 р. назва: *Ударник МТС (Stürmer der MTS): Орган політвідділу Вальдгеймської МТС Гольдштадтськ. р-ну.*— 1933—1935.

3 № 5 (97) від 15.II.1935 р. назва: *Ленінський шлях (Lenins Weg).*

2230. **Hammer und Pflug:** Organ für die deutschen Kolonisten der Ukraina, Krim und Kaukasiens: Organ des Z.B. der deutschen Sektionen beim ZKKP(B)U in Charkow und der deutschen Sektionen beim Gubkom KP(B)U und beim Gouvernements-Vollzugsausschuss in Odessa: Erscheint einmal in der Woche.— Odessa, 1924—1925.

Молот і плуг.

2231. **Deutsche Zentralzeitung:** 3 рази на тиж.— X., 1928.

Німецька центральна газета.

2232. **Deutscher Kollektivist.**

Німецький колективіст: Орган Молочанськ. РКП та РВК Запоріз. обл.: 15 разів на м-ць.— Молочанск, 1930—1939.

2233. **Das Neue Rußland.**— X., 1928.

Нова Росія.

2234. **Das neue Dorf:** Organ des Zentralkomitees der Kommunistischen Partei (B.) der Ukraine: Erscheint zweimal wöchentlich.— Ch., 1925—1936.

Нове село.

3 № 1 (1444) від 4.VI.1936 р. Назва: *Die Wahrheit (Правда).*

2235. **Odessaer Zeitung:** Dienstags, Freitags: Erscheint 2 mal wöchentlich.— Odessa, 1917—1919.

Одеська газета: [Орган німців-лютеран].

2236. **Odessaer Rundschau:** Erscheint zweimal in der Woche: Mittwoch und Sonnabend.— Odessa, 1918—1919.

Одеська хроніка: [Орган німців-католиків].

Виходила з 4.X.1907 р. у Саратові, з № 23 (13.I.1908 р.) в Одесі під назвою *"Deutsche Rundschau"*. 18.VIII.1914 р. випуск припинено. Знов почала виходити з 16.1.1918 р.

2237. **Der Pflug:** Organ der deutschen Abteilung des Odessaer Gouvernementskomitee der KPU(B).— Odessa, 1921.

Плуг.

3 № 1 (16.IV.1921 р.) до № 9 (23.VI.1921 р.) виходила під назвою: *Nachrichten der deutschen Abteilung des Odessaer Gouvernementskomitee der UKP(B) (Вісті німецького відділення Одеського губернського комітету КП(б)У.)*

3 № 10 (1921 р.) назва: *Der Pflug (Плуг).*

2238. **Die Wahrheit.**

- Правда:** Орган ЦК КП(б)У: 3 рази на тиждень.— К., 1925—1937.
3 № 1 від 17.X.1925 р. назва: *Нове село (Das neue Dorf)*: Орган ЦК КП(б)У: Нім. щотижн. листок.— Х.
3 № 1 (1444) від 4.VI.1936 р. назва *Правда (Die Wahrheit)*.— К.
На № 288 (1891) від 26.XII.1937 р. видання припинено.
2239. **Arbeiter-illustrierte Zeitung:** Щотижнево.—Х., 1928.
Робітнича ілюстрована газета.
2240. **Sozialistischer Umbau.**
Соціалістична перебудова: Орган Пулинськ. РКП і РВК: 12 разів на м-ць.— Пулин, 1930—1935.
На № 96 (598) від 8.X.1935 р. видання припинено.
2241. **Sozialistischer Vormarsch.**
Соціалістичний наступ: Орган Карл-Лібкнехтськ. РК КП(б)У та РВК, Одес. обл.: 15 разів на м-ць.— С. Карла Лібкнехта, 1931—1939.
3 1938 р. текст нім. та рос. мовами. На № 51 (1168) від 5.IV.1939 р. видання припинено в зв'язку з реорганізацією району.
2242. **Die Trompete.**
Сурма: Орган ЦК ЛКСМУ та Наркомосвіти України: 6 разів на м-ць.— Х.; К., 1933—1937.
Утворилась на базі реорганізації піонерського та шкільного журналу "Die Trompete", продовжуючи його рік видання.
2243. **Die Saat:** Organ des Z.K. des Leninistischen Kommunistischen Jugendverbandes der Ukraine: Zeitung der deutschen Jugend.— Ch., 1925—1928.
Сходи.
2244. **Тельманская правда:** [Газета изд. в Тельмановском р-не (Крым)].— 1935—1936.— Нім.
2245. **Die Woche.**— Х., 1928.
Тиждень.
2246. **Stürmer.**— Karl Liebknecht.— 1934.
Ударник.
2247. **Stürmer der MTS.**
Ударник МТС: Орган політвідділу Вальдгеймськ. МТС Гольдштадтськ. р-ну.— 1933—1935.
3 № 5 (97) від 15.II.1935 р. назва: *Lenins Weg (Ленінський шлях)*.
2248. **Der Rote Stern:** Organ des Jekaterinoslawer Gouvernementskomitees der KP(B)U: Deutsches Wochenblatt.— Jekaterinoslaw, 1924—1925.
Червона зірка.
2249. **Die Rote Krim.**— Сімферополь, 1920.
Червоний Крим.
2250. **Sturm auf Kohle.**
Штурм вугілля: Постійна стін. газ. ред. газ. "Нове село": Орган ЦК КП(б)У та "Юнгштурм" ("Jungsturm"): Орган ЦК ЛКСМУ.— К., 1931.
2251. **Wochenblatt:** Органъ Южно-Русскаго Центрального Комитета Всероссийскаго Союза русскихъ нѣмцевъ и меннонитовъ.— 1917.— Нім.
Щотижневик.
Останній № 25 від 7.X.1917 р. 3 № 26 (18.X.1917 р.) виходить під назвою: *Vereinszeitung des Süd-Russischen Verbandes der Deutschrussen*.
2252. **Jungsturm.**
Юнгштурм: Орган ЦК ЛКСМУ: 2 рази на тиж.— Х.; К., 1925—1936.

3 № 1 від 20.VI.1925 р. назва: *Сходи (Die Saat)*. 3 № 73 (197) від 1.X.1929 р. назва: *Юнгштурм (Jungsturm)*: Всеукр. нім. молодіжна газ.

Додатки до газет

2253. **Frauenbeilage** für № 44 der "Nachrichten".— Одеса, 1921.
Додаток для жінок до № 44 1921 р. "Nachrichten des Odessaer Gouvernements-Ispolkoms" (Вісті Одеського губернського виконкому).
2254. **Wirtschaftsblatt**: Beilage zu den "Nachrichten für die deutschen Kolonisten".— Одеса, 1919.
Економічний листок: Дод. до "Вістей німецьких колоністів".
2255. **Komsomol und Jugendseite**.
Комсомольська молодіжна сторінка: Друк. на ст. газ. "Колективне господарство" ("Kollektivwirtschaft").— Зельц, 1936—1937.
2256. **Komsomolseite**.
Комсомольська сторінка: Друк. на ст. газ. "Голос колективіста" ("Stimme des Kollektivisten").— Люксембург, 1934.
2257. **Litseite**.
Літературна сторінка: Друк. на ст. газ. "Юнгштурм" ("Jungsturm"): Всеукр. нім. молодіжна газ.: Орган ЦК ЛКСМУ.— Х., 1930—1934.
2258. **Litseite**.
Літературна сторінка: Друк. на ст. газ. "Німецький колективіст" ("Deutscher Kollektivist").— Молочанськ, 1932, 1934—1935.
2259. **Jugendseite**.
Молодіжна сторінка: Друк. на ст. газ. "Ленінський шлях" ("Lenins Weg").— 1933—1934.
2260. **Jugendbeilage** für № 43 der "Nachrichten des Odessaer Gouvernements-Ispolkoms".
Молодіжний додаток до № 43 Вістей Одеського губернського виконкому.
2261. **Offizielle** Nachrichten der deutschen Sektion bei der Verwaltungsabteilung des Odessaer Gubispolkoms.— 1921.— Beilage "Der Pflug".
Офіційні вісті німецької секції об'єднаного відділення Одеського губернського виконкому: Дод. до газ. "Плуг" ("Der Pflug").
2262. **Der rote Pfeffer**.
Червоний перець: Дод. до газ. "Німецький колективіст" ("Deutscher Kollektivist").— Молочанськ, 1936.
2263. **Jungsturm**.
Юнгштурм: Орган РК ЛКСМУ: Друк. на ст. газ. "Німецький колективіст" ("Deutscher Kollektivist").— Молочанськ, 1932, 1935.
2264. **Jungsturm**.
Юнгштурм: Орган Пулинськ. РК ЛКСМУ: Друк. на ст. газ. "Соціалістична перебудова" ("Sozialistischer Umbau").— Пулин, 1934—1935.

Українські газети в Німеччині та Австрії

2265. **З життя українців за кордоном**: "Українська газета" в Німеччині // Пролет. правда.— 1929.— № 203, 4 верес.
2266. **К-ріс М.** Український робітник: Бюл. для членів культурно-освітнього об'єднання укр. робітників в Німеччині (Воля).— 18 с.— [Рецензія] // Зах. Україна.— 1929.— № 4.— С. 76—77.

2267. **Боротьба:** [Щотиж. газ.].— Відень, 1920.
2268. **Визволення.**— Відень, 1923.
2269. **Наша правда.**— Відень, 1921—1923.
2270. **Нова громада.**— Відень, 1923—1924.
2271. **Нове слово.**— Берлін, 1920.
Тижневик за ред. З.Кузелі. У 1921—1923 рр. назва: Українське слово. У 1922 р. як щоденна газ. за ред. Д.Дорошенка та З.Кузелі. З 1940 до 1945 р. назва: Українська дійсність.
2272. **Neues Wiener Tagblatt.**— Wien, 1917.
Новий віденський щоденний листок.
2273. **Соборна Україна.**— Відень, 1921—1922.
2274. **Українське слово.**— Берлін, 1921—1924.
У 1920 р. назва: Нове слово. У 1921—1923 рр. — тижневик, 1923—1924 рр. — щоденно.
2275. **Ukrainisches Korrespondentblatt / Hrsg. Konstantin Lewyzkyj.**— Wien, 1914—1918.
Український кореспондентський листок.
2276. **Український Прапор.**— Берлін, 1919—1931.
Видає уряд преси і пропаганди Західно-Української Народної Республіки.
2277. **Ukrainische Blätter / За ред. В.Калиновича.**— Відень, 1918.
Українські листки.
2278. **Хліборобська Україна.**— Відень, 1920—1925.

Газети полонених українців (таборова преса в Німеччині)

2279. **Вільне слово:** Часопись полонених українців у Зальцведелі.— Зальцведель, 1916—1919.
*З березня 1916 р. — раз на два тиж.
З 1 квітня до 28 травня — тричі на м-ць
З 28 травня до 12 серпня 1916 р. — щотиж.
З 19 серпня 1916 р. — двічі на тиж.*
2280. **Громадська думка:** Часопись поневолених українців у Вецлярі.— Вецляр, 1917—1918.
Газета видавалася як продовження "Просвітнього листка" 6 разів на м-ць.
2281. **Розвага:** Часопись для поневолених українців.— Фрайштадт (Австрія), 1915—1918.
Видає гурток прихильників "Союзу Визволення України".
2282. **Шлях:** Часопись для українців у Німеччині.— Зальцведель.— 1919—1920.
Видає Українська військово-санітарна місія двічі на тиждень. Головний редактор З.Кузеля.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- А.Г. 101
 А.Л. 230
 Агнівцев М. (1946)
 Адальберт (244)
 Адамов І.А. 102
 Адамов-Рудинський М. 103
 Адельгейм Є. (1605)
 Азаров В. (1729)
 Айзеншток І.Я. 702
 Айнбіндер І. (1633)
 Айхакер Рейнгольд 1527
 Александр І. (1347)
 Алексеев І.Н. 64
 Алексеев Т. 1079
 Алешо О. (641)
 Альбрехт Іван (2192)
 Альвайль З. 746
 Альтгаузен Г. 819
 Альф А. 1164
 Альшванг А. 1190
 Амін (2211)
 Андрієвський В. 60, 104
 Андрухович Т. 784
 Антонович Дм. (2195)
 Антонович М. 52, 53, 232,
 1165, 1248, 1249
 Анциферов А.Н. (697)
 Артемовський-Гулак П. 1780
 Артемовський-Гулак С. (1220)
 Артюшенко Ю. (2205)
 Архипенко О. (1168)
 Ататюрк (197)

 Баерле Т. 747
 Базник М. 786
 Балаха В. (1648)
 Балаш Бела 1918
 Балицький М. (1374), (1537),
 (1644)
 Баран М. (1801)
 Барвінський Б. 233, 234
 Бардах М. (249)
 Баркар Ф. 65
 Барт П. 787, 788

 Барта Шандор (Александр)
 1689
 Бартель Макс 1530-1532
 Бархин К.Б. (1872)
 Бах (1221)
 Бахман Георг 1864
 Бачинський Л. 545
 Безпалко Осип 1118
 Бейер М. (1926)
 Бейлін П. 1478
 Беймлер Г. 286
 Белза І.Ф. 1192
 Бельше В. 641
 Бер М.Л. (1872)
 Беркут Л. 38
 Берліоз (1209)
 Берман Е.М. (1538)
 Берндт О.В. 1196
 Бетховен Людвіг 1197, (1203),
 (1204), (1209), 1222
 Бехер Йоганнес Роберт (1526),
 1536-1539, 1781-1787,
 1790
 Биковський Л. 1099, 1100,
 2133
 Бирк В. 722
 Быструков В. 287
 Білецький О. [Белецький А.И.]
 (1460), 1493, (1685)
 Білінський А. (2205)
 Білоусов С. 105
 Біляшівський М.Т. (1107)
 Бісмарк (54)
 Блязіус (264)
 Бобинський В. (1571)
 Бобров Ф.А. (1397)
 Бовдаренко С. 235
 Богацький Павло 1435
 Бодо У. 1540
 Больдт Я.І. 488
 Бон В. 181
 Бондарчук 1101
 Борель Э. 891

 [Борхардт Георг] Германн Г.
 1572
 Боршак І. 236
 Брандт Л. 1270
 Бранн Гесмут Вальтер (194)
 Браудо Є.М. 1198
 Брауер Г.Ф. 662
 Бредель Віллі 1477, (1478),
 (1479), 1542, 1544, 1546,
 1547, 1549, 1550
 Бременский Адам (553)
 Бреннер Герман (1480)
 Брик І. 1199, 1436
 Брун (553)
 Бруно В. 689
 Бублик-Гордон О. (1870)
 Бубнов А. 1494
 Будко Софія 968, 1151, (1886)
 Будницький Е.Л. (894)
 Бунт П. (1638)
 Бургардт Ж. (1645), (1646)
 Бургардт О. (1599), (1784),
 (1801), (1827), (1844),
 (1845), (1857)
 Буркісер Е. (1656)
 Бюргер Готфрід Август 1920,
 (1471)

 В.В. 1111
 В.Л. (1212)
 В.М. (1653)
 Ваврисевич М. 789
 Вагнер Р. (1190), (1198)), (1204-
 1207), (1209), (1210),
 (1212), (1213), (1229),
 (1233)
 Вайнерт Еріх 1551, 1552, 1792-
 1796
 Вайнштайн Д.М. 2049
 Вайс Гельмут 1553
 Вайсбарт Йозеф 1554
 Вайскопф Франц К. 1437,
 1555, 1556, 1558
 Валовень К. 106

- Вальтарій (1446)
 Варава О. (56)
 Варбург Э. 922
 Варлам О. (1527), (1615), (1649)
 Василій Великий (св.) (255), (561), (1403)
 Васильев А.А. 591, 592
 Василько Микола (267)
 Васильченко 1908
 Вассерман Якоб 1560-1562
 Ватенштедт (1216)
 Вебер Карл Марія (1219)
 Вебер Л. 642
 Вейтлінг Вільгельм (1419), (1420)
 Винниченко В. 67
 Виноградова Г. (1648)
 Витфогель Карл Август 1865
 Вишне夫斯基 В. 107
 Вікторов Є. 108
 Вікул С. (249)
 Вільшанська В. (1882)
 Віндт Отто (223)
 Вінковський Т. (233)
 Вінницький А. 1107
 Власенко Б. 109
 Вовк П. 691
 Возняк М.О. 238, (2193)
 Войнаровський (236)
 Волинский В. (1657)
 [Волонтер] Павлович М. 141
 Вольф Фрідріх 1566, 1866-1868
 Вольфсон Б. 110
 Ворона Г. 1389
 Вороний Микола (1236), (1251), (1252), 1440, (1873)
 Вороницын И. 288
 Воронов Б. (56)
 Вурстер А.Г. (995)-(997)
 Г.А. 272
 Г.Ш. 1080
 Габор Андор (1526), 1568, 1569
 Гавп Р. 791
 Гавриленко С.Г. 1390
 Гавриленко Т.М. 549, (2138)
 Гаврилюк І. 1496
 Гайнцев М. 1341
 Гайш Г. 1798
 Гальбе Макс 1869
 Гамм Д. 972-974
 Ганцов В. 2164
 Гарбу Теа 1570
 Гаркава С.М. (712)
 Гаррасовіц О. (1134), (1157)
 Гартнер Федір (261)
 Гаузнер Курт 1921-1925
 Гаузнер Ярміла 1922-1924
 Гауптман Гергарт (1481), 1870-1873
 Гауф Вільгельм 1482, 1926
 Гвоздев А. 1250
 Геббель Фрідріх 1571
 Гебель Гайнріх (715)
 Гегель В. (1389), (1390), (1398), (1399), (1405), (1409), (1410), (1418)
 Гейліт М.Ф. 1202
 Гейне Г. [Гайне] (1483)-(1492), 1800, 1801, 1803-1811, (1832), 1842, 1849а, 1857, 1858, 2142
 Гельцель (973), (974)
 Гендель (1221)
 Гендльовік (270), (271)
 Генріх IV (1631), (1632)
 Геншафт А. 240
 Герасимов Є. 111, 112
 Герасимова Л. (1568)
 Гербарт (2151)
 Герберштайн-Лясота (553)
 Гербіній Йоган (268)
 Гергат П. 1441
 Гердер Йоган (258)
 Гере П. 695, 696
 Герман Г. 753
 Германн Г. [Бохардт Георг] 1572
 Гернле Э. 821
 Геррес Йозеф (52)
 Гершензон А.О. (722)
 Герштеkker Фрідріх 1573
 Гесс А. 894
 Гете Йоган Вольфганг 1203, (1447), (1493), (1494), (1496)-(1509), (1780), 1814, 1817-1819, (1822), (1825), (1826), (1833), (1842), 1877, 1878, 1929, (2135), (2136), (2142)
 Гетьман (1178)
 Гидони Александр 1576
 Гизетти А.А. (1572)
 Гиляров С. 1169
 Гимельфарб Б.В. (1883)
 Гінкель Е. 1820
 Гітлер А. (181), (197)
 Глезер Ернст 1577, 1578
 Глес С. (1526)
 Гнатюк В. 241, 1108
 Гоголь М. 1697
 Гозенпуд А.А. 1204-1207, 1497, (1870)
 Гоккель Г. 1363, 1366, 1933, 1935, 1936, 2023
 Голка П. 1392
 Голубець М. 467
 Гольденвейзер А.А. 69
 Гольдфарб І. 1208
 Гольман В. (1898), (1900)
 Горбань М. 242
 Горбенко С. (1557)
 Горбенко Ю. 975
 Горбовий М. 114
 Гординський Я. 1498
 Гордієвський М. (788), 792
 Гордон О. (1544), (1618)
 Гордон Я. 1479, 1499
 Горовська В. (1554), (1605)
 Городецкий Е.Н. 115, 116
 Городецкий Л. (1773)
 Горький О.М. (1522)
 Госсе М. (1682)
 Готалов-Готліб А.Г. 754, (787), 793
 Готопп Альберт 1580
 Гофман В. 1102
 Гофмансталь Г. 1821
 Грабейн М. 697
 Грец Л. 654

- Григор'єв М. 794
Гринеv Г. 1393
Гринько Г. 795
Грімм В. 1941-1943, 1945
Грімм Я. 1941-1943, 1945
Грінберг І. (1962)
Грінченко Б. 1822, (1893)
Гросс Жорж (1185)
Грушевський М. 25, 26, 54, 55, 1284, 1285, (2191)
Грюнберг Карл 1581
Губенко Т. (928)
Губер В. 56
Гуковский А. (79)
Гуменюк І.П. 685
Гуно Ш. (1236), (1237)
Гупперт Г. (1526)
Гусов С.Р. (1961)
Гутенберг (1269)
Гуттен Ульріх (1510)
Гуцайло Є. (249)
Гюнтер Г. (1526)
Гюнтер Йоганн Хрістіан 1882
- Д.Ч. 1170
Давидов І. 551, 1083
Даденков М. 796, 797
Даниш Н. 274
Данц Карл 1946-1948
Девітцова В. 976
Дельмонт Й. 1251, 1252
Дембо В. 388
Демель Р. 1824
Демченко Н.К. (96)
Демчук П. 1394
Деникин А.И. 117
Державін В. (1573), (1667)
Десслер А. (1396)
Дечин (286)
Джунківська К. (1668)
Дзикович С. 1210
Димний М. 1709
Добровольський Л. 243
Домела Гарі 1583, 1584
Доминик Ганс 1585
Донцов Д. (52), 62
- Доре Г. (1960)
Дорошенко В. 2135, 2136, (2193)
Дорошенко Д. 71, (2271)
Драгоманов М.П. (243), (1410)
Дубельман Е. (694)
Дубровська-Трикулевська Н. 1211
Дубровський В. (1577), (1580)
Дульзон А. 1120, 1124
Думитрашко К. (Копитько Д.) 1825
Дурново В. (1828)
Дусавицький Г. 1483
Дюшен В. 978
Дятлів П. (1867)
- Едісон Т. (716)
Еленбоген В. 1212
Ельвін І. 1372
Елькін Є.С. (776)
Епп Марія (685)
Ервінкін Е. (1526)
Ерле [Альфонс] (114)
Ерліх Ганс (126)
Ернст Ф. 518
Етінгін Б. 1444
Ефрус М. 477
- Єфремов С. 1445
- Жирмунський В.М. 613, 1121
Жук А. 2155, (2193)
Жуков-Бутков (151)
Жултковська Г. 976
- З.Д. 1500
Забарило К.С. 1501
Завадський П. 979
Загуд Д. 1446, 1484, 1502, (1800), (1801), (1806), (1810), (1817), 1826, (1847), (1877), (1959)
Заицький С.С. (1843)
Заїкин В. 244
Зайдель И. 756
- Зайченко В. 645
Заклинський Р. 1109
Залізняк М. 120
Залозецкий Володимир 520
Зассен И.А. 699
Зацерлянд К. (194)
Зегерс Анна 1590-1593, 1595
Зелігер Герхард Евальд 1596
Зеров М. (1255), (1686)
Зиблікевич Е. 73
Зильберберг Н. (1663)
Зиновьев Г. 121
Зігфрід З. 1828
Зісман М. (1551), (1796), (1805), (1811), (1868)
Зорге (1597)
Зудерман Герман 1597
- Іванов С. 1503
І.Б. 1447
І.П. 122
Іваненко О. (1943)
Івановський В.Г. 1213
Іванушкін В. (1645)
Іллеш Б. (1648)
Ільїнський Г. 1124
Ільницький-Занкович І. 1154, 1155
Ільтична М. (1536), (1626), (1963)
- Йогансен М. (1832), (1898), (1904), (1905)
Йогансон О. 980
Йосипенко П. 123
Йосипенко С. 124
Йосиф II (233)
Йоффе З. (1662)
- К.В. 1104
Кагаров Е. 1448, (2071)
Кайзер Георг 1883
Кайзерлінг (563)
Кайндль Раймунд Фрідріх 558
Кален В. (1801)
Калинович В. 1156, (2277)

- Калинович І. (1814)
Каліхевич В. (1554)
Канель Оскар 1829-1831
Кант Иммануель (792), (813),
(1393), 1395, (1399)-
(1401)
Кантор (1282), (1303)
Карабай С. (1608)
Карасек (564)
Кардаш Г. 125
Дон Карлос (1848)
Карпинець І. 126
Касяненко Є. (200), (1551),
(1569), (1611), (1640),
(1642), (1681), (1689),
(1964)
Касяненко М. (200)
Каульбах В. (1929)
Каутский К. 1396, 1397
Кац С. (1620)
Качанюк М. (1566)
Кашенко А. 1716
Квас В. (1818)
Кедрин І. 75
Келен-Фрид Й. 981, 982
Келлерман Бернгард 1599,
1601-1605, 1607, 1608
Кершенштайнер Г. 799, (801),
(804)-(806), (816)
Кестлер А. 1611
Кирилюк Є. 2142
Кіллерог М. 127
Клебер Курт 1613-1621
Клибанов А. 1343
Клочко І.В. (141)
Кнорре Р. 1449
Кобилянська О. (1457)
Кобилянський Володимир
1484, (1800), 1832
Ковалівський А. 559
Ковальський Т. (1457)
Ковальчикъ Янъ Я. 128
Коган В.Ф. (891)
Коган С. 175
Козаченко В. 1718
Козицький П. (1222)
Кокошко С. 76
Колесниченко Л.І. (791)
Колесса Ф. (1211)
Коль Йоган Георг (58)
Компаненко А.М. (96)
Компанієць Г. (1230)
Конрад П. (1526)
Корецький І. 983
Корецький Ю. (1230), (1238),
(1903)
Корніс Ф.Д. (684)
Корнієнко М. 1216
Коробко А. 1235
Короп Р. 1485
Косарик Д. 129
Косач Ю. (2198)
Костенко В. 1217
Костомаров (2142)
Котляревська М. (1807)
Котов М.П. (706)
Коцюбинський М. 1849а
Кош Г. 1086
Кравс А. 77
Кравців Богдан 1850, 1851
Кравченко В. 316
Кравчук М. (914)
Крайнік О. (1566)
Кранах (1169)
Красик М. 1504
Крах Тадеуш (241)
Крашаниця А. 1727
Кривдин Ю. (1251), (1252)
Кривинюка М. (1956)
Кривохатський М. 1344
Кримський А. (1484), (1803),
(1804), (1809), (1819),
(1840)
Крікк (797)
К-ріс М. 2266
Кронляйн Г. 706
Крупницький Г. 1398
Крупницький Б. 561, 563
Кручинин Н. 1218
Крушельницький Антін 801
Крушельницький І. 1452
Кудрик Б. 1219
Кудряшов М. (1828)
Кужім В. (2198)
Кузеля З. 1110, (2200), (2271),
(2282)
Кузняк Н. 2166
Кулик І.Т. 130
Куліш П. 1729, 1730, (2142)
Кульчицький Юрій (1758)
Кун (564)
Кундзіч О. 1999
Кунов Г. 1374, 2071
Купріянов Д.А. 131
Курбас Л. (1869)
Курдидик А. 564
Курінний П.П. 1311
Кутський М. (1556)
Кухаренко І.А. (710)
Кушнір В. 985, (1092)
Л. (689)
Л.Н. (1127)
Лаленков Н.Г. (719)
Ланге Ф. 758, 759
Ласк Берта 1623, 1624
Лебідь А. (1855)
Левенсон А. (1585)
Леви І. 802
Левина Р. (1654)
Левина-Дорш А. 2071
Левицька І. 248
Левицький В. 975
Левін Б. 1833
Легейда О. 491
Лейтес А. 1454, 1455
Леман Траугот 1625, 1626
Ленау М. 1834
Лепкий Б. (1729), (1862)
Лесінг Готгольд Ефрем
(1512), 1886
Лилиенштерн Р. 195
Линдеман К.Э. (570), 669
Липа Ю. 58
Лисецький Пилип (1159)
Лисогоров Д. 123
Лисько З. 1220
Ліберберг Й. 1113
Лілієнталь Отто (708)
Лінно Л. (1122)
Лінчевський Г. 1514

- Ліщинський Б. 1221
 Лога В. 133
 Логинов В. (151)
 Лозинский С.О. (787)
 Лозинський Михайло 472,
 1520, (1596)
 Локатош И. 134
 Лорбер Ганс 1628
 Лоський І. 250
 Лукацкий А. 198
 Лукомский А.С. 135
 Луців Л. 1457
 Луцький О. (1821)
 Люблинський Т. 136
 Лямсцус В. 196
 Лянґ (126)
- М.Б.-с. 708
 М.И. 80
 М. С—Н. 197
 М.Ч. 2144
 Мавріцій (1561)
 Мазепа (236), (561), (563),
 (1178)
 Мазуренко В. 709
 Макаров Ю. 198
 Малик В. (1656)
 Малицкий Н.В. 594
 Маллер Г. 710
 Маненко І. (1593), (1660),
 (1922), (1924)
 Манфред Г. 1633
 Маренков О. (1868)
 Марков С.Ф. 137
 Маркс (1843)
 Маруняк В. (2205)
 Масарик Т.Г. (1401)
 Масенко Т. 1224, (1551),
 (1793)
 Масюкевич М. 566
 Махров Н. (195)
 Машкин А. (1959)
 Медведев Н.Б. (729)
 Мейринк (1455)
 Меламед Д. 1487
 Меллер В. 1174
- Мендельсон-Бартольдї Фелікс
 (1231)
 Менеберг Н. 175
 Мерзебурзький Тітмар (553)
 Меринг Ф. (1843)
 Мерінг Вальтер 1637
 Мерц 490
 Микитюк В. 567, 1087
 Мильгром И. 138
 Минько В. (1750)
 Михайловський М. 868
 Миханько М. 252
 Мицюк Олександр 199
 Мінаков М. 1505
 Мінькович І. 1399, 1400
 Мірчук Іван (1395), 1401, 1403
 Міф Н. (223)
 Міхесв І. 139
 Могилянський Н.М. 83
 Молочанський А. 1377, 1378
 Моніч В. 711
 Мороз В. (1374)
 Мороз П. (1374)
 Моцарт В.А. (1202), (1220)
 Мудрий В. (747)
 Музеус Йоган Карл Август
 1956
 Мунд Е.В. [Похгаммер] (1959)
 Мундінт К. (56)
 Муравич Б. 1254
 Мурза М.А. (96)
 Муссоліні (197)
 Мюллер А. 2212, 2213
 Мюллер Е. (1526)
 Мюллер-Фрейенфельс Р. 1460
 Мюнценберг В. (194)
 Мякотин В.А. 45
- Н. 1379
 Н.П. 1090
 Н.С. (1587)
 Нагорний М. 1461
 Назарук Осип 290
 Найблуер (1470)
 Наконечна Ганна 1134, 1157
 Налбандов В.С. (79)
 Нейфельд П.Я. 684
- Немо 200
 Нерубенко (1999)
 Ніковський А. 291
 Німан Август 1638
 Німчук І. 531, 532
 Ніцше Ф. 1404, (1457)
 Новицький Ф. (1941)
 Нойбауер Т. (194)
- О.Б. (141)
 Овруцька М. (1551), (1624)
 Одарченко П. 1488
 Окунь С. 59
 Олексіїв Г. 1506
 Оленін А. (1583)
 Олеся О. (2197)
 Оляничин Д. 255-258, 279
 Осадчук А.В. 1346
 Осіпов С. 1405
 Островський В. 1745
 Оттвальт Е. 1639
- П.Д. 260
 Павлович М. (Волонтер) 141
 Пакуль Н.М. (699)
 Паля 177
 Панченко-Юревич Ю. (2205)
 Пастернак С. (773)
 Пахаревські В. і Л. (1597)
 Пельтцер О. 978
 Первомайський Л. (1807),
 (1839), 1852
 Переверзев М. 142
 Песталоцці (792)
 Петинский И. (151)
 Петников Г. (1779), (1783),
 (1786), (1788)
 Петражицкий А. (300)
 Петренко Г. (1022), (1623)
 Петрів Всеволод 205
 Петро Ч. 292
 Петровский Б. 739
 Петровський М.Н. 48, 143,
 (256)
 Петцольд (264)
 Писаревский Г.Г. 1347
 Пій XI (Св. отець) 1316

- Піонтек Л. (1555), (1829)-(1831)
 Піскатор Е. 1255
 Піснячевський В. (2194)
 Плевако М. (1780), (1822),
 (1825), (1826)
 Плевако О. 714
 Плів'є Теодор 1640, (2150)
 Поліковський І.В. 995-997
 Полонський Я. (1241)
 Полоцкой А.С. (1560)
 Полтавець П. 1091
 Полянкер Г. 93
 Поль Г. 1463
 Порождо В. 1317
 Порхомовська О. (1790)
 [Похгаммер] Мунд Е.Д. (1959)
 Премислер І. 144-147
 Пригара М. (1787), (1918),
 (1925)
 Пристай Б. 715
 Проліс М. 1406
 Пташинський П. (90), 149
 Пустинніков Г.А. 1507
 Пуш Г. 692
 Пушкін (1519)
 Пфаф Г. (2159)
 Пчілка О. (1956)

 Р.Т. 207
 Рабатц Альф 1888
 Рабіч Рудольф 1642
 Равдоникас В.И. 596-598
 Радек К. 150, (194), 208, 209
 Радин А. (96)
 Райнер Эрвин (1562)
 Райтмайер М. 1643
 Распе Рудольф Еріх 1959,
 1960
 Ратнер Є. 95
 Рачинский П.И. 677
 Ревуцький Д. (1197)
 Рейнмарус А. 1348
 Рейнхардт Макс (1250)
 Ремарк Еріх Марія 1644-1646
 Ренн Людвіг 1648, 1649
 Ремез Г. (1241)-(1243)
 Репников Н.И. 599-602

 Репнін (53)
 Риенци Коло-де 1407
 Рильський М. (1203), (1603),
 (1855)
 Різель Е. 998
 Рільке Р.М. 1651, 1838, 1839
 Ріхтер (1261)
 Роденбах Ю. 1653
 Родзевич С. 1489, 1516,
 (1597), (1870)
 Розеггер Ганс-Людвиг 1654
 Розенбліт С.Я. 152
 Розенфельд О. 153
 Розумовський К. (258)
 Рорбах (2201)
 Рохлін (972), (973)
 Рубашева И.А. (1883)
 Рубін В. 211
 Руданський С. 1854
 Рудинський М. (1828)
 Рудницький (976), 1000, 1161
 Рудницький А. 1231
 Рудольф II (1716)
 Рулін П. 1256
 Русова С. 804-806
 Рюккерт 1840
 Рябінін-Скляревський О. 573
 Ряппо Я. 155

 Сабат А. (928)
 Савченко С. 1490
 Савула Г. (2156)
 Савчук П.І. (95)
 Сагарда М. 1106
 Санфельд-Єнсен К. 1139
 Сатулла Є. 740
 Свердлов Б. 156
 Селецький І. (642)
 Сергеев И.И. 33
 Синявський А. 2146, 2147
 Синявський О. (2017)
 Сімзен-Сичевський А. 533
 Сімович В. (799)
 Сірополко С. 2148
 Січинський В. 1178
 Скляренко С. 157

 Сковорода Григорій (1406),
 (1414)-(1416)
 Скоропадский П. (170-1)
 Скрипник (818)
 Слатін А. 478
 Слуцкий А. 158
 Смаль-Стоцький С. 261
 Смирнов Ф. 159
 Соболев О.Д. (1581), (1625),
 (1687)
 Соколов С.П. (706)
 Соколович Г. 293
 Солтанов М. 97
 Сталін (197)
 Сталь А. 1183
 Старицька-Черняхівська Л.
 (1889)
 Стегувайт Н. 716
 Стешенко І. (1888)
 Стрельський В. 161
 Стрельцов А. 162
 Стрепер А. 685
 Строковський М. 479
 Студинський К. (473)
 Сумский С. 163
 Сьомін (1794)

 Тангейзер 1233
 Теплицька Ф. 1235
 Терлецький О. 282
 Терпило Петро 1508
 Терпило Пилип 1508
 Тимченко Е. (1139)
 Тисяченко Г. 263
 Тичина П. 1855
 Тищенко Борис (2155)
 Тищенко Ю. (590)
 Ткаченко Б. (1960)
 Тобілевич С. (1871)
 Толлер (1455)
 Толстой А. (1243)
 Травен Б. 1656, 1657
 Трегубова С.Л. (730)
 Третьяков Б.Н. (128)
 Третьяков Д. 765
 Тринклер Н.П. (730)
 Тромгольт С. 850

- Труба І.М. (1942)
Трублаєвич П. (1619)
Туркало М. (1605)
Турчинська А. 1856
Тутковський П. 264
Тухольський Курт 1658
- Угринський К. 1408
Українка Л. (1458), (1480), 1857, 1858
Улагай-Красовский Л. (1865)
Уланд Людвіг (1513)
Улезко М.Т. (1878)
Улюченко В. (696)
Уман Ю.З. 686
Унру Фріц 1889
Уразов И. 1185
Устьянцев В.П. 687
- Фабрицкий Ш. 679
Фабріціус Отто 1666
Фальц-Фейн (510)
Фаянс К. 660
Федоричка І.Ф. 294
Федькович Й.-Ю. 1470, 1841, 1842, 1859
Фейхтвангер Ліон 1660-1662
Фибиx Клара 1663
Фидровский В.М. 767, 2151
Филипович П. 1471
Филипчак І. 1758
Фишер Э. 768
Фідровська Л. (1648)
Фінаровський Г. 1238
Фінгерлінг Г. 688
Фіоль Швайтпольд (246)
Фірдоусій (1804), (1809)
Фіхтнер Г. 1474
Фондіс Ф. 1449
Фрайліграт Ф. 1843-1845
Франк Леонгард 1667, 1668
Франко І. (1498), (1520), 1764, (1814), 2017-2019
Франц Г. 166
Фребель Фрідріх (794), (814), (815)
Френкель Б. (1654)
- Фриче В. (1843)
Фройхен П. 1669
Фрумкин А.Н. (660)
Фук (1183)
Фурер В. (1577), (1578)
Фурман Б.Л. 167
- Хазан М. 98
Харламов С. (195)
Хвостов А. (1965)
Хінкулов Л. 1513
Хмыров Д. (654), (922)
Хоткевич Г. 1766
- Цванкін Я. 1094
Цедербаум С.І. (695)
Цетлин С.С. (698)
Ціглер Б. 1962
Цілін М. (1628)
Цурмюлен Г. 1963-1965
- Чайковський П.І. 1241-1243
Чемеринский 24
Чепіга І. 1186
Чередниченко В. (1561), (1613)
Чигиринец Б. (1834)
Чижевський Дмитро 268, 1095, 1096, 1410, 1412, 1415
Чуковський К. (1960)
- Шайкевич Б. 1517
Шайтан М.Э. 269
Шаманек Альфред (173)
Шапошніков В.Г. 717
Шарельман Г. 773
Шаровольський І. 1147
Шарфе (1445)
Шаферман (972)-(974)
Шах С. 774
Шевченко Т. (1436), (1490), (1508), (1523), (1524), 1861, 1862
Шелленберг Д. (1238)
Шелудько Д. 1148
Шенштедт Вальтер (1526), 1678, 1681
Шиллер Франц Р. 2152
- Шило С. 1418
Шиф А. 1491
Шіллер Йоганн Фрідріх (1514)-(1518), (1807), (1842), 1847, 1848, 1892, 1893, 1898, 1900, 1903-1905, (2142)
Шіндлер Ф. 928
Шлихтер (1183)
Шмит Ф.И. 540
Шоломь-Алейхемъ 1773
Шопенгауер Артур (1392)
Шпейер Вильгельм 1682
Шпизер Р. 719
Шпільгаген Фрідріх 1683
Шполянские А.А. і В.А. (1570)
Шпота О. 480
Штаерман Ю. 1419, 1509, 1510, 1512, 1518
Штаудінгер Ф. 701
Штейнвольф И.Б. (713)
Штейнгель Федор (1107), (1108)
Штейнхайль (1261)
Штеккель П. (891)
Штернгейм Карл 1685
Штоке Г. 1097
Штрем А. 854
Штюрмер М. 1387
Шуберт (1766)
Шульженко М.М. (243)
Шульман Д. (1750)
Шульц 224
Шуман Р. (1208), 1246
Шухевич С. 173
- Щербаківський Д. 1189
Щербаненко В. (773)
Щурат В. 270, (1211)
- Экземплярский В.М. 118
Эльм А. 698
Эрдэ 119
Эрнст Н.Л. 1074
Эрпенбек Ф. 1587, 1588
- Юнг Франц 1686

- Яворський М.І. 1078
 Якверт Ріхард (126)
 Якимович Т. (1599)
 Яків В. (2205)
 Якобсон А.Л. 543
 Яковлев А. 1420
 Якубський Б. 1492, (1801),
 (1857)
 Яневич М.В. 813
 Яновська Е.В. 814, 815
 Яновський Ю. (1578), 1863
 Янсон Густав 1687
 Яр Г. (1530)
 Яцків М. 816
 Яшин Ц. 1098
- Admoni W. 1017
 Agransky G. (2042)
 Aktan D. 2041
 Albytschew P. 2042-2044
 Alexander W. 1017
 Alexejew M. 51
 Alexejew W. 1966
 Allweil S.A. (945)
 Alter Moses Leser 231
 Althausen Ernst 23, 296, 393-
 399, 492, 494, 512, 606,
 (1259), 1261-1265, 1339
 Althausen Wilhelm 392, 493
 Amitin B.S. 929
 Ancarowa H. (1728)
 Andersen Hans Christian 1967-
 1969
 Andrejew (1977)
 Andrusiak N. 544
 Anissimow W. 936, 937
 Antonowytsch D. (737)
 Antonowytsch M. 736
 Anzengruber Hilde 1917
 Apisdorf Curch Feige 37
 Arnautow A. (945), (946)
 Astermann M. 785
 Astrjab O. (917)
 Auerbach Theo 1528, 1529
 Awdienko M. 295
 Awerjanow W. (1915)
- B. (1659)
 B.G. 1350
 Babinger F. (42)
 Bachmann H. 487, 966, 967,
 971, (988), (1011), (1012),
 1018, 1533, 2032, 2033
 Bachmann Peter 1340
 Bahaliy D. (1084)
 Bähr Heinz. 1534
 Bahr Richard 372
 Baisutow N. 2099, 2100
 Bajiew K.L. 2045
 Balázs Béla 1191
 Baransky N.N. 938, 939
 Bargel Ernst 607
 Barkow A.S. 940
 Barta Alexander 1688
 Bartels B. 482, 1117
 Barth M. 1266, 1267
 Bass Zygmunt 965, (1902),
 (1967)
 Bataschow 941, 942
 Batschynskyj V. (2207)
 Bauer (1688), (1735)
 Baumgärtner V. 1433, 1434
 Becher J.R. 1785, 1789, (2021)
 Bedsik Dm. 1907
 Behrens Eduard 402
 Beilski T. 703
 Beletzky A. (1748)
 Bender F. 1268
 Bendlin A. 484
 Beranek Franz 1193
 Berens H. H. 1194, 1195
 Beresanskaja E.S. 887, 888
 Bergstedt 1535
 Bermann E. (1913)
 Berman I. (1609), (1627)
 Bernaschewsky O. 889
 Bersot Daniel 2126
 Bertram (1582)
 Bianki W. 1970
 Bielski Z. 703
 Bileckij L. 546, (737)
 Bilikiewicz T.D. 723
 Biljaniwska G. 890, 899
- Bilogub D.K. (1071)
 Bi[ts]cher-Stow Henriette 1971
 Bitter Hermann 1919
 Blank J. 649
 Bloch Iwan 724
 Blum Klara 1791
 Bogatyrev P. 608
 Bogdanow I.M. 1054, 1055
 Bogdanow Nikolaj 1692
 Boháčevský J. 650
 Boidol Edgar 513
 Bondarenko O.P. 1064
 Bonike E. (1739)
 Bordakow P. 661
 Borz I.L. (1071)
 Bossin (879)
 Bracht Leonhard 403
 Brand Gustav (1916)
 Brandstätter Michal 820
 Braner W. 2101
 Braun D. 1271
 Braune Rudolf 1541
 Bredel Willi 547, 1543, 1545,
 1548
 Brestski P. 2046
 Broch R. 514
 Brodsky M. 870, (1748), (2004),
 (2072)
 Bronstein M. 658
 Brunau M. 404
 Buczek K. 579
 Bujak F. (307), 373, 1272
 Bukowsky K. (1630)
 Bulatow P. 2048
 Bulitta A. 1152
 Burbank Luther (2074)
 Burgmüller F. 1200
 Buschkowitsch W.J. 586
 Buzura W. 2047
 Bywalow 1690, 1691
- Cams H. 2108
 Carnowska W. (875)
 Chamisso A. 1670, 1671
 Chimitsch W.M. (878)
 Chmaj Jan 1162
 Chmara (187)

- Chotinsky E. 934, 935
 Chotymirski W.I. (945)
 Chrzyszcz J.E. 20
 Chutorsky P. 1767-1769
 Chwyłowyj Mykola 1765
 Cichocka-Petrazycka 458
 Coldberger M. (923)
 Colin 2123
 Conrad Jacob 42
 Conrad Peter (2021)
 Croner E. 800
 Culukidze Miheil 222
 Čyževskij D. 1413
 Czechowicz P. 365

 D.N. 497
 Dąbrowski Alexander 977
 Damaschke Willi (812)
 Dander F. (2006)
 Darwin Charle (2073)
 Davidenko-Taran (875)
 Depner A. 755
 Deringer Rink 413, 498
 Deutsch E. 1022
 Deutsch P. 1015, 1022
 Diakowski E. 1067
 Dibrowa (881)
 Dickens Charles 1708
 Din G. (1932)
 Dlugosz Ján (47)
 Dmitrijew W. 1710
 Dobrjakow O. 2056
 Dobrynina J. 1985
 Doroschenko D. 70, 552, 553,
 (737), 1119
 Doswitni O. 275
 Droshshin O. 727, 2057, 2058
 Droste-Hülshoff Anette 1023
 Dsholow G.A. 665, 666
 Dubnjak K. 943, 944
 Dück (927), 1356,
 1371, (1698), (2055),
 (2070), (2078), (2084),
 (2089)-(2091)
 Dumin Ossyp 554
 Dürer A. (1173)
 Durlan Wolf 1949

 Dürrschmidt E. (2073)
 Dworakowski I. (748)
 Dzjubenko S. (895)-(897)

 E.A. 1586
 Ediger S. (870), (926), (927),
 (2113)
 Edison Thomas (2091)
 Eerka D. [Ehrt Adolf] 380
 Ehrt Adolf 1342, 2128
 Eichler Adolf 390, 391, 1259,
 1260
 Ejsenbraun H. (877)
 Ellenberg S. (1749), (1910)
 Emma H.L. 499
 Ende I. (1752), (1987)
 Enderlin M. 1030
 Engel Johann Christian (28), (29)
 Engel Otto 414
 Ens G. (1723)
 Epik Grygorij 1711
 Epp Heinrich (387), (1052)
 Eppinger 729
 Eppstein S. 675
 Erdeli W.G. 953
 Erdmann Otto (2021)
 Erlich M. 113
 Erpenbeck Fritz 1589

 Fadejew A.A. 2016
 Falejew G.I. 923, 924
 Falk K. (903), (951)
 Falkowsky W. 1019, 1046,
 1047
 Farada (2062)
 Fedenko Panas 164
 Fehrle E. (1288)
 Felitsche A. 2089-2090
 [Fichtner G.] Stürmer M. 1472,
 1473, 1475, 1664
 Fischer Franz 1332
 Fischer G. 1665, (1702)
 Fischer L. (958)
 Flacas S. 218, 508, 769-771,
 807-810, 851, 852
 Flunt G. 1239
 Fomin O. (2040)

 Fondis Fr. 219, 220, 680,
 (2037), (2041), (2085)-
 (2088)
 Franko Iwan 1759-1763
 Frankowsky W. 925-927
 Freytag Gustav 959
 Fried J. 2092, 2093
 Friedländer H. (1875), (1949)
 De-Fries (648)
 Frieske G. 1240
 Fritsche W.M. (1464)
 Fröse E. 988
 Fröse Franz 853, (870), 872, 883-
 885, (927), (2112)
 Fulton Robert (2098)
 Fürnberg F. 221

 G.A. 1259
 G.E. 643
 G.H. 1280
 Gabor Andor (1916)
 Gaidar A. 1978
 Galilei Galileo (2072)
 Gangnus R.W. 898
 Garan (941), (942)
 Garschin W.M. 1979
 Gartenberg Heinz 375
 Gast Fr. 1281
 Gayan H. (1692), (2011), (2014)
 Gayczak S. (1815), (1884)
 Gębarowicz M. (1173)
 Gebhardt F. 705, 2127
 Gebriakow P. 489
 Gechtman (957)
 Gegen Nat. (1895)
 Gehrenrot J. 674
 Gerassimow E. 113
 Gitmann 663
 Glaubermann N.E. 1065
 Gles S. 1579, 1880, (1916)
 Glinsky A. 9
 Glinsky L.I. 955
 Gluchow (2012)
 Gockel H. 185, (1351), 1360-
 1362, 1364, 1365, 1367-
 1370, 1931, 1932, 1934,
 2022, 2105

- Goethe Johann Wolfgang 1574,
1575, 1812, 1813, 1815,
1816, 1876, 1879, 1930
- Goldberger M. (887)
- Goldfarb J. 931, 932
- Golowatinski M. 822, (2026)
- Golshorn 412
- Golubew P. 1981
- Gomon Ju.F. 1066
- Gorbenko I. (1160)
- Gordienko R. 664
- Gordijenko K. 1702
- Gordon M. 895-897
- Gordon W.O. 954
- Gorki M. 1703-1705
- Gorlis-Gromilo 187
- Gorodecka (957)
- Gorowitz (881)
- Göwen I. (2009)
- Grabowski T. 550
- Gremjazky M.A. 2054, 2055
- Grigorjew Nikolaj 1706
- Grigorjew S. 1982, 1983
- Grimm H. 612, (1939), (1944)
- Grimm J. 1939, 1940, 1944
- Grimm W. 1939, 1940, 1944
- Günter Hans 1582
- Gurewitsch W. (2097)
- Gurwiz J.O. 898
- Guschinski S. 2039
- Gwirzmann 893
- Haack-Holzfus-Putzar (933)
- Haftl J. 184
- Hah R. 811
- Hahn 2053, (2081)
- Haintz Otto 40
- Hakcel F. (946)
- Hammerstein Hans Frh. 168
- Händlowick (270), (271)
- Hansmann H. 1799
- Harrassowitz Otto (1158), (1161)
- Hashek I. 1696
- Hauff (413)
- Hauff Wilhelm 1927, 1928
- Hauptmann H. 514
- Hay Julius 2034-2036
- Hayn S. 407, 610
- Hebbel Friedrich 1874, 1875
- Heckel Heinz 408, 409
- Hegel (1391)
- Heiden Marcus 239
- Heine Heinrich 1802
- Heinz S. 1021
- Helmchen 918
- Henke Reinhold 410, 411, 536,
537, 611, 749-752, 1333
- Hennig M. 1334
- Hepke M. 2104
- Herasymowitsch J. 186
- Herdt A. (1914)
- Heymanowitsch A.I. (734)
- Hilscher R. 772
- Hirschberg M. (2061)
- Hirschfeld H. 516, 517, 1282
- Hnatyschak M. 1081
- Hochstöger L. (896), (897), 993
- Hocij Michael 1145
- Hodkevitsch Michael 1082
- Hoetzsch Otto (1521)
- Hoffmann E.T.A. 1937, 1938
- Hoffmann M. (991), 1153
- Holowko A.W. 1699-1701,
1980
- Holubenko N. 906
- Holyschewsky M. 1698
- Hrinko H. (785)
- Hrusevskyj M. (560)
- Hrycaj O. (2208)
- Hugo Victor 1707, 1984
- Huppert H. 1442, 1443, 1823,
(2021)
- Huss Hans 1881
- Ienischerlow P. 2059
- Iljin M. 2064, 2065
- Irkutow A. 1989, 2037
- Irtschan Myroslav 1714
- Italiaander Rolf 1950
- Iwanenko I. 1713
- Iwanow E. 1988
- Iwanow G.I. 945, 946
- Jacyszyn V. (36)
- Jakóbiec J. 960
- Jakubowski B. (798), (1913)
- Jamakin I. 1775
- Jan Wassilij 2098
- Janowska S. (895)-(897)
- Janowsky J. 1776
- Janzen (727), (926)
- Jaroslowsky E. 1388
- Jaworsky M.I. 36, 387, 578
- Jazenko O.J. 1073
- Jensch E. 2107
- Jershikowski S. (2027)
- Jewgeniew B. 1712
- Jewhenjew B. 2106
- Johne's W. (918)
- Josef 522
- Josef II (471), (476), (557)
- Juresansky W. 1774
- Jurzew B. 2048
- Kagan E.M. 731
- Kaindl R. 245
- Kaltofen R. 1171
- Kapelkin W. 873
- Kaplan L. (2003)
- Karasek Alfred 11, 417, 418,
617-626, 1125, 1214, 1215,
1288, 1421-1428, 1951-
1953, 1992, 2024, 2025,
2139
- Karasek-Langer A. (751), (755),
2140
- Karasek-Lück 523, (1131),
(1133)
- Karinzew N. 2066, 2067
- Karl XII (40)
- Kassil Leo 1993, 1994
- Katajev W. 1715
- Katschaniuk M. (1714)
- Katterfeld A. 501, 502, 1289
- Katterfeld Ludwig (1289)
- Kauder Viktor (251), (557)
- Kaulbach W. (1930)
- Kawerin W. 1991
- Keller G. (1511), 1598
- Kellermann Bergard 1600, 1606
- Kepler Johann (656)

- Kerschensteiner Georg (790), 798
 Kersten R. 1290
 Kescha (2020)
 Kesselring Rudolf 1291
 Kesten Hermann 1609
 Kett A. 2109
 Kierski Kazimierz 12
 Kisch Egon Erwin 1612, 2110
 Kisselew A. 900
 Kisselew (Gromow) N.J. 191
 Kistjakowski W. 947-949
 Kläber Kurt (2021)
 Kleindienst Alfred 313, 419, 420,
 525, 526, 1292-1299, 2140
 Knorre R. 1450, 1451, (1993)
 Kohl 57
 Köhler J. 682
 Kokovsky Ch. (36)
 Kolesnitschenko 951
 Kolodny E. (1690), (1717),
 (1740), (1753), (1988),
 (2001)
 Kompanejetc G. (1230)
 König Johannes Karl 190
 Konik F. (1991)
 Konrad 1719
 Kopilenko A.I. 1996, 1997
 Korinzew N. 2111, 2112
 Kornijenko D.A. 929
 Kornijtschuk O.E. 1909-1911
 Kornilow K. 1052
 Korolenko W.G. 1998
 Korop R. 874- 876
 Koshewnikov A. 1717
 Kosinka G. 1720
 Kossowski A. 1300
 Köstler Arthur 1610
 Kotlarow 824
 Kowalenko M.A. (1071)
 Kozatschenko Antonius 1084
 Kozübinski M.M. 1721-1725
 Kraschanytza Anatol 1726
 Krawtschuk M. (896), (897),
 901, (904)
 Kredel Otto-München 421
 Kritschewsky S. (2074), (2114)
 Kriwulenko E. 193
 Kronhaus E. (675), (1695),
 (1700), (1720), (1757),
 (1776), (1980), (1981)
 Krüger F. 424
 Krupnyckyj Borys 27-29, 560,
 562
 Krupskaja N. 858
 Krusche Käthe 2129
 Krusche Waldemar 422, 423,
 527-529, 757, 1301-1309,
 2165
 Krymow J. 1728
 Krywelew I. 1373
 Kubijowitsch W. 319-323, 580,
 581
 Kuchta J. (800)
 Kuhn Walter 425-431, 627,
 779, 1128, 1172, 1310,
 1954, 1955
 Kulczycki J. 1187
 Kulisch Mikola 1912
 Künle K. 877
 Kuprin A. 1731
 Kurella Alfred 1622
 Kurka A. 44
 Kurtz D. (2062)
 Kutschabsky W. 132
 Kutuzow A. 2068
 Kutzner Erich Georg 325, 377
 Kuziela Z. 246, (737)
 Kuzniak Mykola 43
 Kwitko L. 1995, 2027
 Kyselevskyj Volodymyr J. 41
 L. 1312
 L.A. (870)
 L.B. 2069
 L.H. 1375
 Lah W. 1030
 Lando I.I. 950
 Langbein Otto 326
 Lange O. 378
 Lange Richard 986
 Langholf J. 530
 Langner Franziska 470
 Lans H. 30
 Lanz Josef 432, (474), (557),
 628
 Larina L. 1732
 Laskawy Olesj 2070
 Laubert Manfred 13
 Lausch Arthur 433
 Le Iwan 1733
 Lebedenko A. 1734, 1735
 Lebedew D.A. 2113
 Lebedinzew K.F. 902, 903
 Leder A. 958
 Leibbrandt Georg 31, (383)
 Leites A. 1453
 Lendermann Christoph 434
 Lenz H. 435, 503
 Leonhard St. 960
 Leonow N. 2114, 2115
 Lepucki H. 471
 Lermontow M.Ju. 1736
 Leschnitzer F. 1029, 1835
 Lesnowsky G. 2072-2075
 Lessing Gotthold Ephraim
 1884, 1885
 Leustschenko L. 925
 Levicka Irina 247
 Lewenetzky (941), (942)
 Lewitzky W. (1160)
 Liebig Justus (2075)
 Liepmann Heinz 1627
 Lindemann Karl 379
 Liscowyj P. 707
 Ljubtschenko Arkadij 1737-
 1739
 Loesche G. 1313
 Lorentz Ludwik 987
 Loskutow M. 2116
 Löwen D. (1068)
 Lubomirowicz J. (800)
 Lück Kurt 14, 15, 251, 437-
 440, 629-632, 1129-1133,
 1223, 1429, 1629
 Lukacs G. 1511
 Luther Martin (1317), (1357)
 Lyskun E.F. 1069
 M.G. 587
 M.S. 1486

- Maiskij F. 1376
 Majewski Er. (1982), (2100)
 Makarewicz (7)
 Mamin-Sibiriak D. 1740, 1741, 2000
 Manewitsch D. 81
 Mann Heinrich 1630-1632
 Manulak W. (895), (901), (904), (905)
 Marchowskaja T. (1751), (2008), (2116)
 Marchwitza Hans 1634, 1635
 Marschak S. 2028, 2029
 Marschell Georg 442
 Martens H. (991)
 Maschkowa N. (2106)
 Masslow S. 565
 Matjuch A. (192)
 Maver F. 1636
 Mayer M. 1515
 Mayerle B. (1970), (1976), (1990), (2000), (2002), (2124)
 Mazepa (562)
 Medwedjew N.J. 732
 Meier John 1430
 Meins H. 2117
 Mendelssohn-Bartholdy F. 1225, 1226
 Mestscherjakow T. 2001
 Michajlowsky M. 906
 Mickwitz 582
 Mickwitz R. 1032-1037, 1459
 Mikitenko Iwan 1742, 1743
 Mindlin Em. 2003
 Mirtschuk Iwan (737), 1075, 1402, 1458
 Missona Kazimierz 1031
 Mogilewitsch Boris (2097)
 Mohr (413)
 Mordawski Szymon (959), (1655)
 Mozart (1191), (1192)
 Mühsam R. 730
 Muischel W. (1675), 1887
 Müller M. (1606), (1767), (1895), (2160)
 Münzer Thomas (1357)
 Myrbach O. 655
 N.N. (1242)
 Nakoneczna Hanna 1135, (1158)
 Nansen Fridiof 2118
 Narbut Georg (1177)
 Nassimowitsch 1957
 Naumann 16
 Nebel Siegfried 1380
 Nenfeld D. 1345
 Nemirowskyj M.J. 803
 Neufeld Dietrich 483, 2119
 Neusatz H. 380
 Newsky W. (2014)
 Nietzsche (1409)
 Nikel S. 443, (192), (583)
 Nikolskij A.M. 2077
 Nikolsky W. 2078
 Nimtschuk Iwan 278
 Nitsche O. 825
 Njewjerow A. 1744
 Nolde E. 46
 Nürnberg O. (875), (950), (989), 993, 1060
 Oljantschyn D. 572, 1521
 Orlicz W. 652, 653
 Oschiganow I. 671
 Ostermann Georg Benjamin (544)
 Ostrowski N.A. 1746, 1747
 Ouvrier H. 259
 Owruzka M. (113), (1701), (1724), (1733), (1909), (1911)
 P.G. 656
 Pabst Joseph 2120
 Pantsch P.J. 1748, 2004
 Papanin I.D. (2103)
 Parsch Pius K. 1315
 Pasternak J. 595
 Pasteur Louis (2090)
 Patak A. 738, 1038-1042
 Patz 676
 Paul H. 1958
 Paul R. 1016, 1056, 1057
 Pelensky E.Ju. 1043
 Perelmann J.J. 2079-2082
 Peresada S.D. 1068
 Perfeckij Eugen 47
 Perowskaja O.W. 2005, 2006
 Persowski F. (307)
 Perwomajsky Leonid 1749
 Peryschkin A.W. 923, 924
 Pešek J. 762
 Peter der Große (40)
 Petermann P. 1836
 Pfaff Z. (2160)
 Piesch-Reichenberg Hugo (454), (1338)
 Pilipenko Jurko 1061
 Platenik Leopold 452, 700
 Plawilstschikow N. 2007
 Plivier T. 1641, (1916)
 Podoski J. 381
 Pogosow A.E. (2097)
 Pokrowskyj 951
 Połoniecki B. (820)
 Polowinkin A.A. 940
 Polyglott G. 1136
 Popow I.S. 907
 Popow N.N. 1522
 Popowa N.S. 908-911
 Popper I. (1887)
 Posins E. (2094)
 Pottier E. 1853
 Prokopowitsch E. 2145
 Ptscholko A. 909
 Puschkin A.S. 1751
 Quiran R. (931)
 Quiring W. 1126
 R. 456, 865
 Rabinowitsch P. (823)
 Rabitsch R. 1382, 1464, (1916)
 Radek Karl 1465
 Radke E. 32
 Radványi N. 1114
 Rakovsky Ch. (36)
 Rakovskyj I. 588
 Rauh 457
 Rauschning Hermann (251)

- Redekop W. (1973), (2099), (2106)
- Reich G. 1321-1323
- Reiche C. 382, 383
- Reiniger Therese 475
- Reis Z. (1879)
- Rękas M. (1315)
- Remarque E. 1647
- Rempel (2111)
- Renn Ludwig 1326
- Repnin (51)
- Reuter Fritz 1655
- Rhede J. 635, 1324
- Richter Karl 1044
- Richter T. 1045
- Rieger Gerd 1650, (2081)
- Riesel E.G. 1049
- Riesen Daniel 1837
- Rink 506, 1327, 2122, 2130
- Ritf Rudolf (2021)
- Rjumin W. 659, 2083
- Roberts C. 1652, (1977)
- Rohrbach P. 1076
- Rohrer R.M. (1402)
- Rollauer J. (1894)
- Romm P. (902), (903)
- Römmich A. (2020)
- Rosanow W. 693
- Rosen H. 2131
- Rösle E. 351-353
- Rosenfeld A. (1523), (1713), (1737), (1774), (1983)
- Ross 2123
- Rosum J. 870, (878)
- Roszkó Emanuel (1431)
- Rothecker L. 18
- Rothermel A. (1055), (2027)
- Rücker Emil 636
- Rudenko I. 1383
- Rudj D. 678
- Rudnitschenko S. 1523
- Rudnyckyj J. 589, 590, 1001, 1002, (1048), 1137, 1138
- Rudzki M.P. 657
- Rumjanzew N.W. 1384
- Ruppel (565)
- Rusiecki A.M. 916
- Rusiński Władysław 49
- Rybkin N. 912
- S.O. 848
- S.W.U. 214
- Sabila N. 2026
- Saborsky A. 2061
- Sagin S. 2039
- Sagnitko I. 668
- Saillet Richard 507
- Sajež W. 1467
- Sakowski L. 212, 213
- Salka M. 1987
- Salum M. 917
- Samtschalow G. 2006
- Sandberg M. 917
- Sapunzow I.I. 1070
- Sarowniadny N. 2058
- Šaškevyč Markijan (1438)
- Sawatzky Peter 966, (988), (1011), (1012), 1024, 1025, 1051, 1058, (1916)
- Saweljew L. 1752
- Ščerbakiwskiy Vadym 603-605
- Schaewen Thilo 459
- Schaposchnikow N.A. 919-921
- Scharrer Adam 1673, 1674
- Schavikin D. (2004)
- Schebetz H. 1335
- Schechter E. 2096
- Schellenberg D. 1476, 1676, 1677
- Schewtschenko T.G. (1417), 1772, 1860
- Schiller Friedrich 1813, 1894-1897, 1899, 1901, 1902, 1906, 2153
- Schirmunski V. 376, 614
- Schischakow W.A. 2045
- Schitkow Boris 2060
- Schlegel A.W. (51)
- Schlemihls Peter (1670), (1671)
- Schleuning J. 22
- Schmidt 694
- Schmidt Axel (2201)
- Schmidt F. (947)-(949), (1710), (1744)
- Schmidt O.J. 2097
- Schmidtke 460
- Schneider L. 476, 1336
- Schoen A. (413), 541
- Scholz A. (1704)
- Schöneich A. 539
- Schönstedt Walter 1679, 1680, (2021)
- Schowkopljias I. 2020
- Schrader Friedrich 172
- Schtschors N. (113)
- Schtschurat W. 271
- Schulz 855
- Schulz-Lippe Berthold 639, 640
- Schünemann G. 1247
- Schurbitzka I. 890, 899
- Schwackhöfer Franz 718
- Schwarz A. 1890, 1891, 1915, (1036), (1680), (1699), (1759), (1760), (1763), (1912), (1915), (2039), (2048), (2056)
- Schweichel R. 1675
- Schweipold Fiol (246)
- Schwester E. 460
- Seefeldt Fritz (474), 557
- Seghers Anna 1594
- Šeluchyn S. 386
- Semko S. 869
- Semljansky W.M. 1068
- Senner A. (933)
- Serafimowitsch A. 1753
- Sereda A. 1177
- Sering M. 34, 384
- Shitkow Boris 1986
- Sinder L. 1142
- Sinitzky L.D. 952
- Sissman M. (1910)
- Sitschinski V. 50, 1179-1181
- Skeger I. (2051)-(2054), (2059), (2066), (2067), (2075), (2092), (2093)
- Skibniewski [Stefan Leon] 1330
- Skljarenko Semen 1754
- Skoworoda Hryhorij (1521)
- Skrypnik N.A. 763
- Skuratowsky 957

- Slabwenko D.
 Slepzowa M. 2084
 Slissarenko O. 1755, 1756
 Smal-Stockij S. 534, 574, 1140-1141
 Smorgonsky L. 931, 932
 Sokolowska Z. 160
 Sokolskaja T. 1142
 Solotowsky Konstantin 2063
 Solowzow N.N. (1914)
 Sonnenburg E. 730
 Sorotschenko A. 1072
 Sośnicki K. (798)
 Sova Petr 535
 Spaet A. (1812)
 Spickermann Josef 461
 Srocki Bolesław 637
 Stadtmüller Karol 1163
 Staemler H. (1318)
 Stämmeler D. 1337
 Stammler H. 2040
 Stan P. 1468
 Stangey W. 1684
 Stebun I. (1860)
 Stefanik W. 1757
 Stefenson (2066)
 Steinhauer R. (1977), (2095), (2096)
 Steinwand H. 1244
 Stewner H. 2132
 Stieda W. 35
 Stoliński Z. 19
 Stratil-Sauer G. 462
 Stratonov J. 1331
 Straub Johann 463
 Strauss D. (1417)
 Ström Alfred 1005-1007, 1149, 1150, (1153), 1245
 Ström Anna (991), 1006
 Stumpp Karl 368
 Stupperich R. 542
 Stürmer M. [Fichtner G.] 1472, 1473, 1475, 1664
 Suderman A. 872, 883, (933)
 Sudomora O. (1931)
 Suroshski P. 2085-2088
 Suski Julian 385
 Swerin 2062
 Swonarjewa T. (1993)
 Szuman St. (800)
 Tambi W. (2028)
 Taran P. 874
 Terechowa L.G. 953
 Teresa Marija (471)
 Terjajew M. 2009
 Terletzky O. 281
 Tetjurew W.A. 882, 1062
 Teubner B.G. (2149)
 Thomson A. 1143, 1144
 Tichonow N. 2010
 Tichtner G. (1768)
 Tilling N. 2124
 Tocius E. (1065), (1712), (2083)
 Tolstoj A.N. 2013
 Tolstoj Leo (1977), 2011, 2012
 Tomanek F. (963)
 Treutler Wilhelm 215
 Trisno F.I. 1073
 Trotzkij M. 63
 Tschaplina N.K. 1049
 Tschechow A.P. 1771, 1914
 Tschefranow A.M. 1386
 Tscherkasenko S. 1146, 1188, 1409, 1411, 1414, 1416, 1417, 1770
 Tschernjachowski I. 1067
 Tschizevskij D. [Čyževskij D] 1095, 1096, 1146, 1188, (1391), 1409-1417
 Tschukowski K. 2030, 2031
 Tüneewa A. 575
 Turgenjew I.S. 2014, 2015
 Twain Mark 2008
 Ukrainka L. 1913
 Ulrich Karl 766
 Ungemach (991)
 Uranow S. 217
 V. 1659
 Vasilev A.A. 593
 Vasmer M. (1138)
 Velsen Stefan 165
 Velyhors'kyj Ivan 1438
 Verne Jules 1975
 Vogeler H. (2021)
 Vollmer I. (665)
 Voľoščak Andrij 1849
 W.A. 725
 W.O. 1273
 W.R. (2115)
 Wagner K. 694
 Wagner R.E. 1274
 Wajnsztein D. 651
 Waldhard S. 2050
 Walter Elze 61
 Walter F. 892
 Walthier (1431)
 Walzow N.K. 919-921
 Wandstein Friedrich 1275
 Wanjkow (881)
 Wassiljew B. 2051
 Wassiljew G. 889
 Watt James (2089)
 Weber Leo 790
 Wedding R. 1450
 Weilguny K. 1016, 1056, 1057
 Weinert E. (1525), 1797, (1853)
 Weinzwieg G. (988)
 Weiskopf F.C. (2021)
 Weit F. 182
 Weitkant Lic.O. (454), (1338)
 Weller E. (81), (1711), (1742), (1765)
 Wendt Hans 1563
 Weni O.W. 1252
 Wenkstern N. 1972-1974
 Werchowsky W.N. 930
 Weressajew W. 1519
 Wereszycki Henryk 609
 Werner R.R. 871
 Wertheimer Fritz 2102
 Weryna-Darowski Aleksander 405
 Wesolowski Johann Bohdan 183
 Westermann D. (1135)
 Wetzler E. (2060)
 Wieb 704
 Wiebach A. (1376)

- Wiebe A. 969, 970
Wieland Gerhard 1564, 1565
Wikul S. (1714)
Wilijams I. (2065)
Wilke Werner 1480
Wilms J. 971, 1015, 1019, 1020
Wilner J. (989)
Wilnis J. (2031)
Winnitschenko W. 1693-1695
Winogradski A.I. (1071)
Winter Eduard 39, 466
Wischnewski W.W. 2103
Wisconsin (1277)
Wittvogel K.A. 1439
Wladimirsky Wladimir 1976
Wodolastschenko A. 1050
Wogau W. 374, 1354-1357
Wojciechowski K. 1495
Wojzechowska A. 1050
Wolckowsky W. 678
Wolf Christian (1402), (1403)
Wolf Friedrich 1567
Wolfgang O. 1358
Wolkow G.J. 8
Wollmer I. (2007)
Woltner Margarete 548
Wotschke Theodor 1278, 1279
Wulfa 1201
Wunder P.A. 2052
Wunderling 406
Zabko-Potopowicz A. 667
Zach Franz 556
Zagajewski Karol 961-964,
(1023), 1162, (1928),
(1940)
Zalozieckij W. (737)
Zarzecki A. 916
Zern 2125
Ziegler F. (906)
Zimmermann M.M. 1063
Zinger A. 873, 2094
Zinner Hedda 1846
Zöcler T. 468
Zürupa N. 2095
Zusmer M.J. 886
Zweig A. 1672
Zygulski Z. (1812), (1950)

ПОКАЖЧИК НАЗВ КНИГ ТА СТАТЕЙ

Адресно-довідкова книга "Весь Харків"	775, 776	З приводу стану німецьких шкіл Дніпропетровської області	741
Артемівська округа	297	Загально-українська культурна рада у Відні ..	228
Архипенко на дрезденській міжнародній виставці	1166	Залізні сонети	1827
Бердичівська округа	298	Заочне навчання німецької мови	1122
Бібліографічний огляд німецьких видань	2134	Запомоговий комітет у Берліні	277
Біблія Гутенберга	1269	Запорізька округа	308
Білоцерківська округа	299	Зінов'ївська округа	309
Боротьба українського народу проти загартників	66	З'їзд полонених українців у Німеччині	289
Весь Киев на 1926 год	777	Из истории гражданской войны на Украине	74
Весь Харків на 1929-й рік	778	Из материалов губсовещания немком-мунистов	188
Весь Херсон	300	Календар на 1941 рік	2156, 2157
Виставка молодих українських малярів у Берліні	1167	Кам'янецька округа	310
Виставка Олександра Архипенка в Берліні ...	1168	Карпатська Україна в боротьбі	189
Высокому Германскому Правительству	68	Каталог изданий на еврейском и немецком языках	2141
Выставка сельскохозяйственных машин	690	Київська округа	311
Відозва Українського Державного Союзу до німецького народу	237	Комунікат пресового відділу Гетьманської управи	1085
Вінницька округа	301	Конотопська округа	314
Волинська округа	302	Коростенська округа	315
Вся Україна та АМСРР	303	Короткий підручник до науки німецької мови	984, 1127
Газетний архів [у Берліні]	1112	Красный немецкий скот	683
Глухівська округа	304	Крах германской оккупации на Украине	78
Громадський комітет у Відні	273	Кременчуцька округа	317
Гуманська округа	305	Криворізька округа	318
Декада героїчної музики Заходу	1209	Криза німецької соціал-демократії	194
Дніпро-Петровська округа	306	Крымское краевое правительство в 1918—1919 г.	79
Довідкове бюро німецьких бібліотек	1103	Куп'янська округа	324
Договір між Україною та Німеччиною	227	Лист до центрального комітету КП(б)	249
Ервін Піскатор приїздить до Києва	1253	Листи Гетого в Москві	1456
З голосів німецької преси про українську справу	2137	Лубенська округа	327
З документів про німецьку окупацію України	72	Луганська округа	328
З життя українських робітників за кордоном ..	276	Матеріали по статистике Мелитопольского округа	329, 780
З книжок, виданих німецькою мовою	555	Матеріали до історії культурного життя в Галичині	473

Матеріяли до статистики Мелітопольської округи.....	330, 781	Об объявлении частей бывшего имения Фальц-Фейна "Аскания-Нова" и "Елизаветфельд" народным заповедником.....	510
Мелітопольська округа.....	331	Оголошення.....	571
Ми це пам'ятаємо.....	82	Одеська округа.....	344
Миколаївська округа.....	332	Озюмська округа.....	345
Миколаївщина.....	333	Окупація австро-германцями України.....	584
Мирний договір.....	229	Опыты и улучшения в горном деле в Пруссии.....	712
Міжнародна виставка книжкового мистецтва.....	1088	Опыты и улучшения в горнопромышленных предприятиях Пруссии.....	713
Міжнародна виставка преси в Кельні.....	1089	Освободительная война украинского народа ..	91
Могилівська округа.....	334	Основні засади в укладанні програм та організації педагогічного процесу.....	826
Могилівщина в цифрах.....	335	Отголоски восстания немцев-колонистов в Одессе.....	176
На Українъ.....	253	Під гнітом німецького імперіалізму.....	92
Найбільший [німецький] корабель "Бремен".....	2076	Під прапором слави.....	206
Население Кременчугской губернии.....	336	Підготовка бібліотекарів наукових бібліотек в Німеччині.....	1105
Население Николаевской губернии.....	337	Підручник німецької мови.....	994
Население Одесской губернии.....	338	Пісня про вигнання німців.....	1227
Население Полтавской губернии.....	339	Повість про тарашанських партизанів.....	1750
Население Украины.....	340	Подробности контрреволюционного выступления в Одесском уезде.....	178
Население Черниговской губернии.....	341	Положення про німецький сектор Одеського ІНО.....	742
Населенные пункты Николаевского округа.....	342	Полтавська округа.....	346
Немецкая оккупация на Николаевщине.....	84	Попередні підсумки Всесоюзного перепису населення.....	347
Немотдел.....	201	Порка селян.....	94
Немцы-колхозники АМССР.....	202	Поэзия современной Германии.....	1779
Ніжинська округа.....	343	Прилуцька округа.....	348
Німецька окупація України.....	85, 86, 140	Про антирелігійну роботу серед німецького населення.....	1381
Німецькі господарства на Донеччині.....	481	Про Асканію-Нову.....	511
Німецькі окупанти грабували український народ.....	88	Про виділ районів Катеринославщини з переважною німецькою людністю.....	369
Німецькі окупанти на Київщині.....	89	Про надсилку документів німецького та польського консульств.....	180
Німецькі пролетарські письменники в Києві.....	1462	Про німців-інтервентів.....	1228
Німецько-австрійська інтервенція на Україні.....	90	Про передплату вчительством методичних часописів.....	2161
Німецько-радянський договір.....	179	Про передплату часописів.....	2162
Німецько-український словар.....	1159	Про перепідготовку німучителів.....	743
Німеччина.....	1175		
Німеччина й українці.....	254		
Новинки літератури.....	569		
О коллективизации немецких крестьянских хозяйств.....	204		
О почетном члене Общества профессоре К.Э.Линдеманне.....	570		

Про підручники для німецьких шкіл	866	Сумська округа	360
Про придбання журналу "Русско-Германский Вестник науки и техники"	2163	Сучасна школа в Німеччині	764
Про реорганізацію особливих національних шкіл	743а	Сьпіваник Українських Січових Стрільців	1232
Про розподіл учбових годин на вивчення мов	817	Тексти революційних пісень	1234
Про скликання методичної наради німецьких інспекторів і методистів	818	Ті, що від нас відійшли	1092
Про утворення на території Запорізької округи Хортицького району з переважною німецькою людністю	370	Тульчинська округа	361
Про центральні курси перепідготовки німецьких учителів	744, 745	У глибокому підпіллі	576
Програма політехнічного навчання	846	У червоному Криму	485
Прорахувалися панове	148	Увистко	265
Проскурівська округа	349	Українська мова для німецьких шкіл	1004
Простір і населення теперішньої Німеччини	350	Українська школа у Відні	283
50 років з дня смерті Р.Вагнера	1229	Українське життя на чужині	284
Радянсько-німецький договір про ненапад	210	Український музей-архів у Відні	1115
Революционный Харьков	151	Український Національний Конгрес	285
Робоча книга з математики	914, 915	Українські гімназійні курси у Відні	266
Робоча книжка української мови	999	Українські малярі - артисти в Німеччині	1184
Розправа німецько-австрійських інтервентів над революційними робітниками	154	Українсько-галицький посол в Німеччині	267
Роменська округа	354	Устав Союза Южно-Русских колонистов	371
Русскій среди німцев	1003	Фауст	1236, 1237
С вилами на немцев	96	Фашистська Німеччина	1526
Серед робітників науки і мистецтва	1176	Харківська округа	362
Сільськогосподарський календар для німецьких колоністів	2159	Херсонська округа	363
Список підручників для шкіл соцвиху	867	Хозйство бывших батраков	389
Срібні шишки	1961	Христос був німець	1385
Сталінська округа	355	Хроніка	169
Старобільська округа	356	Черкаська округа	364
Статистика Ізюмської округи	357	Чого прийшли німці на Україну	99
Статистика Кременчуччини	358	Чрезвычайная миссія Гетьмана [П.Скоропадского] в Берлинь	170-1
Статистика Криворіжжя	782	Шевченківщина	366
Статистика Роменщини	359	Шепетівська округа	367
Статистичні матеріали по районах Одеської округи	783	Шпигуни і диверсанти за роботою	223
Статут товариства "Видавництво української молоді"	280	Як німецькі окупанти грабували український народ	100
Студенти-українці в Німеччині	262	Яке діло селянинові до німецької революції	225
		Яке діло українським селянам до німецької революції	226
		Abendmahl	1276

Akcja niemiecka na Wołyniu.....	444	Deutsches Lesebuch	1026, 1027, 1048
Alkoholismus	720	Deutsches Sprachheft für das 3 Schuljahr	991
Allerlei Tiergeschichten.....	1977	Deutsch-ukrainisches Taschenwörterbuch	1158
Allgemeiner Porträt.....	1182	Deutsche-wohynien Kolonisten.....	568
Am Lagerfeuer.....	1916	Ein Abreisskalender mit biblischen	
Antireligiöse Selbstbildungskurs	1349	Betrachtungen und Liederversen	2154
Arbeits Kalender für das Jahr 1928	2158	Ein offener Brief an die evangelisch-	
Arbeitsbuch in Mathematik.....	913	lutheranischen Wisconsin.....	1277
Arbeitsbuch in Naturkunde und Geographie	881	Einheitliche Landwirtschaftssteuer	1
Atlas 721		Einiges über die Genossenschen Kredit Luzk.....	10
Auf den Bahnen des sozialistischen Aufbaus.....	583	Elektrische	728
Auf neuen Wegen	1059	Endgültig das Analphabetentum liqwidieren	859
Aufbauwille in Wolhynien	519	Endrosselung deutsche Pächter in Wolhynien.....	436
Aus dem Leben der Deutschen-Wolhynien	615	Fahrten im heutigen Polen-Wolhynien.....	2121
Aus der Geschichte einer deutscher Kolonie in		Ferfügung über die Sicherung der	
Wolhynien	616	Gleichberechtigung der Sprachen	1116
Badania z dziejów społecznych i		Fibel 1013, 1014	
gospodarczych	307	Frisch ans Werk.....	1008, 1009
Basis der Polytechnisierung der Schule.....	761	Für Einführung der Einfachschrift.....	1123
Bei deutschen Landsleuten in Wolhynien.....	638	Für Kollektivisierung gegen die Emigration.....	500
Beilage zum Instruktionsbrief	856	Gedenkbuch zur Erinnerung.....	469
Bereitet euch vor zum Massenschau	1257	Geistige Leben der Ukraine.....	737
Bericht über das 124 Schuljahr 1930/1931	1287	Geschichten aus der Fabrik	1990
Berichte des ukrainischen wissenschaftlichen		Gesetz über die Selbstbesteuerung	2
Forschungen Institut fu r physikalische		Gesetzbuch über Familie	5
Chemie.....	2173	Gewinnung neuer Tier-und Pflanzenformen	646
Beschlusse des I polytechnischen Kongresses	847	Glaubensstimme für die Gemeinden	1283, 1329
Bildungsarbeiter und die Kollektivwirtschaft ...	1258	Gott und der Organismus des Menchen	1351
Blutige Feldzug des polnischen Faschismus in		Hegel bei den Slaven	1391
den okkupierten Landern der West-		Hochschulen und Hochschüler Organisationen	
Ukraine	192	in Polen.....	748
Buch im Leben.....	2038	Illustrierte Völkerkunde.....	2138
Chemie und Mineralogie.....	933	Instruktion über die Arbeit der	
Deutsche Aktion im Lichte der Wahrheit.....	447	Dorfratskommissionen	4
Deutsche Gefahr in Wolhynien.....	445	Instruktionsbrief über die Durcharbeitung der	
Deutsche in Galizien.....	474	Fragen der Frühjahrssaatskampagne	857
Deutsche Okkupation der Ukraine.....	87	Ist das Vorhandensein eines neuen	
Deutsche Schulwesen in Sowjet Wolhynien.....	760	Sinnesorganes möglich	647
Deutsche Sprache	989	Jagdgeschichten.....	2002
Deutsche Sprachinseln in Polen-Wolhynien.....	449	Jahrbuch deutscher Lehrer	812
Deutsche Sprachlehre	990, 992	Jahresbericht der Verwaltung	17
Deutsche Wolhynien Kolonisten in Sibirien.....	504		
Deutschen Bauern in Wolhynien	448		
Deutschen Wolhynier in Brasilien.....	495		

Kampf	2021	Programm der Naturkunde	841
Kampf um die Rätcmacht in der Ukraine	174	Programm der ukrainischen und russischen Sprache und Literatur	844
Kennst du Kiew	538	Programm des polytechnischen Unterrichts	829, 845
Kiewer Kontraktenjahrmarkt	524	Programm des Sanitätswesens	842
Kirchlicher Wiederaufbau in Polen- Wolhynien	515	Programm des Schönschreibens	831
Klempolen und Wolhynien	441	Programm für die Sommerarbeit	863
Köhlierglauben schwindet	1353	Programme für die deutschen Schulen 1 Stufe der Krimer ASSR	828
Kollektiv entgegen	988	Protestantismus in Polen	1318
Kollektiv voran	1028	Protokoll der ersten Allukrainischen Beratung deutscher Baptistengemeinden	1319
Kriminalgesetzbuch der Ukrainischen Sozialistischen Rätcrepublik	6	Protokoll der 45 Vereinskonzferenz der Baptistengemeinden	1320
Landwirtschafts Kalender	2160	Protokol des Kongresses der aus der Verbannung 455	
Leitfaden der sozialen Erziehung 1053		Publicystyka urzędowa Rzeszy niemieckiej	1093
Literatur (der 5—7 Gruppen)	2143		
Mathematik	904, 905	Regendl	1230
Musterstatut für das landwirtschaftliche Artel	3	Resolution des V Kongresses der proletarischen Bauern Schriftstellerorganisaton "Pflug"	1466
Mydsk	633	Rocznik Ewangelicki	1328
Naturkunde	878, 879	Rysunki Albrechta Dürera	1173
Naturkunde und Geographie	880		
Neues Gewürz in die religiöse Verbum- mungssup	1314	Sage vom Walther von Aquitanien	1431
Niebezpieczeństwo niemieckie na Wołyniu	446	Sammlung sowjetdeutscher Dichtung	1778
Nieder die konterrevolutionäre Auswanderungshetze	505	Schildbürger	1432
Niemcy na Wołyniu	450	Schöpferischer Weg der proletarischen Bauernliteratur	1469
Noch einmal	1338	Schweinezucht	1071
		Sei bereit	1010-1012
Osteuropäische Bibliographie	2149	Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej	453
		Sommerrausaat der Maulbeere	670
Pfaffenwissenschaft	1325	Spiele mit Sand und Wasser	823
Pläne und methodische Anleitungen	860, 861	Strafgesetzentwurf polnische	7
Politische Lehrbücher	956	Sturmkolonne	1777
Praktischer Schutz der Kleinpächter	672		
Programm der Anfangsschulen	864	Taras Schewtschenko der ukrainische Nationaldichter	1524
Programm der bildenden Kunst und des Zeichnens	840	Trotz Alledem	1525
Programm der deutschen Sprache	833-839	Tuberkulose in der Ukraine	733
Programm der Geographie	830		
Programm der Gesellschaftskunde	843	Über die polytechnische Erziehung	827
Programm der Kurse zur Liquidation des Agroalphabetentums	862	Ukraine	216
Programm der Mathematik	832	Ukraine in Karten und Diagrammen	585

Ukrainica in der fremdsprachigen wissenschaftlichen Presse.....	577	Was bedeutet Müdigkeit.....	735
Ukrainische Wissenschaftliche Forschungsinstitut des Handels in Kiew..	1077	Was ein Wolhynien aus Sibirien schreibt.....	509
Ukrainisches psychonevrologisches Staatsinstitut.....	734	Was ist die "Mutations theorie" von De-Fries	648
Untergang der deutschen Kolonien in Russ-Wolhynien	416	Was man im Ausland über den Wolhynien Sonntag schreibt	464
Untergang der Kolonie Kuczkarówka	415	Wehlerfolge deutschen wolhynien Bauern in Lettland.....	496
Unerträgliche Lage der Ukrainer in Polen.....	203	Westukraine.....	521
Vergangenheit und Gegenwart unserer Kolonisten.....	634	Wie es bei uns in Wolhynien aussieht.....	465
Verwendung des Magnets in der Medizin	726	Woher erhalten die Lebenswesen ihre Energie ...	644
Verzweifelte Lage der Deutschen in Wolhynien	400, 401	Zahl der Deutschen Sowjet Wolhynien.....	312
Veterinärkodex.....	681	X Jahre deutscher Rayon Fritz Heckert.....	486
Vierter Jahresbericht .... "Promkredit".....	21	Zuckerrübenzüchtung und Zuckerrüben-samenbau.....	673
Vom Deutschtum in Wolhynien	454	Zum 25-jährigen Bestande der deutschen evangelischen Schule	1286
Vorstand der Deutschen Section der Odessaer..	2170	Zusammenschluß der Deutschen in Wolhynien	451

Наукове видання

НІМЦІ В УКРАЇНІ

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик

1917—1941 рр.

Редактори: *А.В.Косюк, З.А.Медведєва*

Коректор *О.М.Козодой*

Художнє оформлення: *А.Б.Косюка, В.В.Набока*

Комп'ютерний набір та верстка *Ю.В.Вархотової, Л.Є.Дем'янової, В.В.Чьочь*

Підписано до друку 29.09.98.

Формат 84х108/16. Папір офс. Ум. друк. арк. 18,9.

Обл.-вид. арк. 17,5.

Зам. № 36.

Редакційно-видавничий відділ Книжкової палати України.

253094 Київ-94, просп. Ю.Гагаріна, 27

Тел. (044) 552-30-11.

Етноси України
Серія заснована 1996 р.

УДК 016:947.7(=30)
ББК 91.9:63.3(4 УКР)
Н 67

Загальне керівництво підготовкою видання
Директор Книжкової палати України
М.І.Сенченко

Укладачі:
Н.А.Дехтярьова, Є.Г.Кузнецова, Н.Л.Македон

Науковий консультант
доктор філологічних наук *Н.Ф.Клименко*

Відповідальна за випуск
Л.Є.Дем'янова

Німці в Україні: Науково-допоміжний
Н 67 бібліогр. покажч., 1917—1941.— К.: Кн.
палата України, 1998.— 180 с.— (Серія
"Етноси України").
ISBN 966-7308-24-3

До покажчика включено книжкові та
періодичні видання, в яких висвітлено
проблеми історії та культури німців в Україні.

Адресовано науковцям, викладачам та
студентам, редакторам газет і журналів,
бібліотекарям та всім, хто цікавиться
проблемами національних меншин в Україні.

УДК 016:947.7(=30)
ББК 91.9:63.3(4 УКР)

Випущено на замовлення Міністерства
інформації України за Національною
програмою випуску соціально значущих
видань.

Ethnosen der Ukraine
Serie gegr. 1996

УДК 016:947.7(=30)
ББК 91.9:63.3(4 УКР)
D 67

Redaktionelle Leitung
Direktor der Bücherkammer der Ukraine
M.I.Sentschenko

Verfasser:
N.A.Dehtjarewa, E.G.Kuznezowa, N.L.Makedon

Wissenschaftlicher Konsultant
Dk. Philologie *N.F.Klimenko*

Schlußredaktion
L.E.Demjanowa

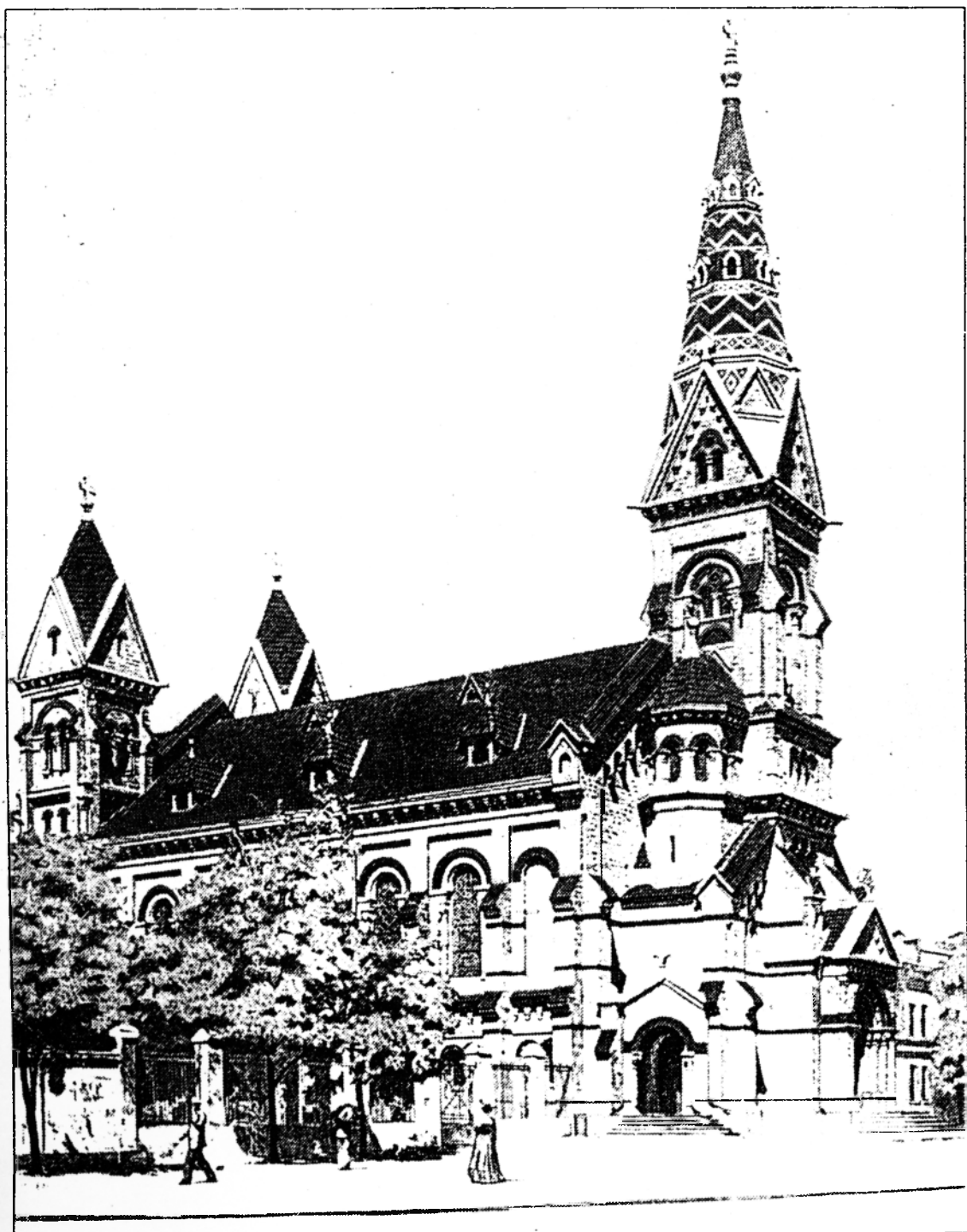
Die Deutschen in der Ukraine: wissenschaft-
D 67 liche Literaturverzeichnis, 1917— 1941.—
Kiew: Die Bücherkammer der Ukraine,
1998.— 180 S. — (Serie "Ethnosen der
Ukraine")
ISBN 966-7308-24-3

Literaturverzeichnis beinhaltet etliche Bücher
bzw. periodischen Ausgaben, noch Probleme der
Geschichte u Kultur der Deutschen in der Ukraine
betrachtet werden.

Die Ausgabe ist an Wissenschaftler, Lektoren
u. Studenten, Zeitungs- u. Zeitschriftenredaktoren,
Bibliothekaren und alle anderen gerichtet, die sich
für die Problematik der Nationalminderheiten in
der Ukraine interessieren.

УДК 016:947.7(=30)
ББК 91.9:63.3(4 УКР)

Herausgegeben auf Bestellung des
Informationsministeriums der Ukraine gemäß dem
nazionalen Programm der Herausgabe von sozial-
bedeutenden Schriften.

Лютеранська церква св. Павла в Одесі

НІМЕЦЬКІ НАЦІОНАЛЬНІ РАЙОНИ

